

Den här texten är endast avsedd som ett dokumentationshjälpmedel och har ingen rättslig verkan. EU-institutionerna tar inget ansvar för innehållet. De autentiska versionerna av motsvarande rättsakter, inklusive ingresserna, publiceras i Europeiska unionens officiella tidning och finns i EUR-Lex. De officiella texterna är direkt tillgängliga via länkarna i det här dokumentet

► B **KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 651/2014**
av den 17 juni 2014
genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt
artiklarna 107 och 108 i fördraget
 (Text av betydelse för EES)
 (EUT L 187, 26.6.2014, s. 1)

Ändrad genom:

		Officiella tidningen		
		nr	sida	datum
► <u>M1</u>	Kommissionens förordning (EU) 2017/1084 av den 14 juni 2017	L 156	1	20.6.2017
► <u>M2</u>	Kommissionens förordning (EU) 2020/972 av den 2 juli 2020	L 215	3	7.7.2020
► <u>M3</u>	Kommissionens förordning (EU) 2021/452 av den 15 mars 2021	L 89	1	16.3.2021
► <u>M4</u>	Kommissionens förordning (EU) 2021/1237 av den 23 juli 2021	L 270	39	29.7.2021
► <u>M5</u>	Kommissionens förordning (EU) 2023/917 av den 4 maj 2023	L 119	159	5.5.2023
► <u>M6</u>	Kommissionens förordning (EU) 2023/1315 av den 23 juni 2023	L 167	1	30.6.2023

Rättad genom:

- C1 Rättelse, EUT L 236, 14.9.2017, s. 28 (651/2014)
- C2 Rättelse, EUT L 26, 31.1.2018, s. 53 (2017/1084)

KOMMISSIONENS FÖRORDNING (EU) nr 651/2014**av den 17 juni 2014****genom vilken vissa kategorier av stöd förklaras förenliga med den inre marknaden enligt artiklarna 107 och 108 i fördraget****(Text av betydelse för EES)**

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

KAPITEL I	Gemensamma bestämmelser
KAPITEL II	Övervakning
KAPITEL III	Särskilda bestämmelser för de olika stödkategorierna
Avsnitt 1 –	Regionalstöd
Avsnitt 2 –	Stöd till små och medelstora företag
Avsnitt 2a —	Stöd för Europeiskt territoriellt samarbete
Avsnitt 3 –	Stöd för små och medelstora företags tillgång till finansiering
Avsnitt 4 –	Stöd till forskning, utveckling och innovation
Avsnitt 5 –	Stöd till utbildning
Avsnitt 6 –	Stöd för arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder
Avsnitt 7 –	Stöd till miljöskydd
Avsnitt 8 –	Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer
Avsnitt 9 –	Socialt stöd för transport för personer bosatta i avlägsna områden
Avsnitt 10 –	Stöd till bredbandsinfrastruktur
Avsnitt 11 –	Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet
Avsnitt 12 –	Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreattionsinfrastruktur
Avsnitt 13 –	Stöd till lokal infrastruktur
Avsnitt 14 –	Stöd till regionala flygplatser
Avsnitt 15 –	Stöd till hamnar
Avsnitt 16 —	Stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden
KAPITEL IV	Slutbestämmelser

▼BKAPITEL I
GEMENSAMMA BESTÄMMELSER*Artikel 1***Tillämpningsområde**

1. Denna förordning ska tillämpas på följande kategorier av stöd:
 - a) Regionalstöd.
 - b) Stöd till små och medelstora företag i form av investeringsstöd, driftstöd och små och medelstora företags tillgång till finansiering.
 - c) Stöd till miljöskydd.
 - d) Stöd till forskning, utveckling och innovation.
 - e) Stöd till utbildning.
 - f) Stöd till rekrytering och anställning av arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder.
 - g) Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer.
 - h) Socialt stöd för transport för personer bosatta i avlägsna områden.
 - i) Stöd till bredbandsinfrastruktur.
 - j) Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet.
 - k) Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur.
 - l) Stöd till lokal infrastruktur.

▼M4

- m) Stöd till regionala flygplatser.
- n) Stöd till hamnar.
- o) Stöd till projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete.
- p) Stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden.

▼B

2. Denna förordning ska inte tillämpas på följande:

▼M6

- a) Stödordningar enligt kapitel III avsnitt 1 (med undantag av artikel 15), avsnitt 2 (med undantag av artiklarna 19c och 19d), avsnitten 3, 4, 7 (med undantag av artikel 44) och avsnitt 10 i denna förordning, om den genomsnittliga årliga statsstödsbudgeten per medlemsstat överstiger 150 miljoner euro, från sex månader efter det att de trätt i kraft, liksom stöd som genomförs i form av finansiella produkter enligt kapitel III avsnitt 16, om den genomsnittliga årliga statsstödsbudgeten per medlemsstat överstiger 200 miljoner euro, från sex månader efter det att de trätt i kraft. För stöd enligt kapitel III avsnitt 16 i denna förordning gäller att endast bidrag från

▼ M6

en medlemsstat till medlemsstatens komponent i EU-garantin, som avses i artikel 9.1 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 ⁽¹⁾, vilka är öronmärkta för en viss finansiell produkt ska beaktas vid bedömningen av huruvida den medlemsstatens genomsnittliga årliga statsstödsbudget överstiger 200 miljoner euro. Efter att ha bedömt den relevanta utvärderingsplan som medlemsstaten anmält till kommissionen får kommissionen inom 20 arbetsdagar från stödordningens ikraftträdande, besluta att denna förordning ska fortsätta att gälla en längre tid i fråga om dessa stödordningar. Om kommissionen redan har förlängt tillämpningen av denna förordning bortom de ursprungligen fastställda sex månaderna i fråga om sådana stödordningar, kan medlemsstaterna besluta att förlänga dessa stödordningar fram till slutet av denna förordnings tillämpningsperiod, under förutsättning att den berörda medlemsstaten har lämnat in en utvärderingsrapport i enlighet med den utvärderingsplan som godkänts av kommissionen.

▼ B

- b) Ändringar av de stödordningar som avses i artikel 1.2 a, utom ändringar som inte kan påverka stödordningens förenlighet med den inre marknaden enligt denna förordning eller inte väsentligt kan påverka innehållet i den godkända utvärderingsplanen.
- c) Stöd till exportrelaterad verksamhet riktad mot tredjeländer eller medlemsstater, det vill säga stöd som är direkt knutet till exporterade kvantiteter, till upprättandet och driften av ett distributionsnät eller till andra löpande kostnader som har samband med exportverksamheten.
- d) Stöd som är förenat med villkoret att inhemska varor används framför importerade.

▼ M1

- 3. Denna förordning ska inte tillämpas på följande:

▼ M6

- a) Stöd som beviljas inom fiske- och vattenbrukssektorn, som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 ⁽²⁾ med undantag för:

— Stöd till utbildning.

— Stöd till små och medelstora företags tillgång till finansiering.

— Stöd inom området forskning och utveckling.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 av den 24 mars 2021 om inrättande av InvestEU-programmet och om ändring av förordning (EU) 2015/1017 (EUT L 107, 26.3.2021, s. 30).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1379/2013 om den gemensamma marknadsordningen för fiskeri- och vattenbruksprodukter, om ändring av rådets förordningar (EG) nr 1184/2006 och (EG) nr 1224/2009 och om upphävande av rådets förordning (EG) nr 104/2000 (EUT L 354, 28.12.2013, s. 1).

▼ M6

- Innovationsstöd till små och medelstora företag.
 - Stöd för arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder
 - Regionalt investeringsstöd i de yttersta randområdena.
 - Stödordningar för regionalt driftsstöd.
 - Stöd till lokalt ledda utvecklingsprojekt (LLU-projekt).
 - Stöd till projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete.
 - Från och med den 1 juli 2023 stöd i form av nedsättning av miljöskatter enligt artikel 15.1 f och artikel 15.3 i rådets direktiv 2003/96/EG ⁽¹⁾.
 - Stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden, med undantag för transaktioner förtecknade i artikel 1.1. i kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 ⁽²⁾.
 - Stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme på det sätt som avses i artikel 19c.
 - Stöd till små och medelstora företag i form av tillfälliga offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme som produceras från naturgas för att minimera effekten av prishöjningarna till följd av Rysslands angreppskrig mot Ukraina på det sätt som avses i artikel 19d.
- b) Stöd som beviljas inom sektorn för primär jordbruksproduktion, med undantag för stödordningar för regionalt investeringsstöd i de yttersta randområdena och för regionalt driftsstöd, stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag, riskfinansieringsstöd, stöd till forskning och utveckling, innovationsstöd till små och medelstora företag, miljöstöd, stöd till fortbildning, stöd till arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder, stöd till LLU-projekt, stöd till projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete, stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden samt stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme på det sätt som avses i artikel 19c och stöd till små och medelstora företag i form av tillfälliga offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme som produceras från naturgas eller el för att minimera effekten av prishöjningarna till följd av Rysslands angreppskrig mot Ukraina på det sätt som avses i artikel 19d.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet (EUT L 283, 31.10.2003, s. 51).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 717/2014 av den 27 juni 2014 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (EUT L 190, 28.6.2014, s. 45).

▼ M1

- c) Stöd som beviljas inom sektorn för bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter i följande fall:
 - i) Om stödbeloppet fastställs på grundval av priset på eller mängden sådana produkter som köps från primärproducenter eller släpps ut på marknaden av de berörda företagen,
 - ii) om ett villkor för stödet är att det helt eller delvis överförs till primärproducenter.
- d) Stöd för att underlätta nedläggning av kolgruvor som inte är konkurrenskraftiga, vilket omfattas av rådets beslut 2010/787/EU ⁽¹⁾.
- e) De kategorier av regionalstöd som avses i artikel 13.

▼ B

Om ett företag är verksamt inom de uteslutna sektorer som avses i punkt 1 a, b eller c första stycket och inom sektorer som omfattas av tillämpningsområdet för denna förordning, ska denna förordning gälla stöd som beviljas för dessa senare sektorer eller verksamheter, förutsatt att medlemsstaterna, genom lämpliga åtgärder som till exempel åtskillnad av verksamheterna eller uppdelning av kostnaderna, ser till att verksamheterna inom de undantagna sektorerna inte omfattas av stöd som beviljats i enlighet med denna förordning.

▼ M4

- 4. Denna förordning ska inte tillämpas på följande:
 - a) Stödordningar som inte uttryckligen utesluter utbetalning av individuellt stöd till förmån för ett företag som är föremål för ett betalningskrav på grundval av ett tidigare kommissionsbeslut som förklarar ett stöd beviljat av samma medlemsstat olagligt och oförenligt med den inre marknaden, med undantag av stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer och stödordningar som omfattas av avsnitt 2a artikel 19b och kapitel III avsnitt 16.
 - b) Stöd för särskilda ändamål till ett företag som avses i led a.
 - c) Stöd till företag i svårigheter, med undantag för stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer, stödordningar för startstöd, stödordningar för regionalt driftstöd, stödordningar som omfattas av artikel 19b, stöd till små och medelstora företag enligt artikel 56f och stöd till finansiella intermediärer enligt artiklarna 16, 21, 22 och 39 samt kapitel III avsnitt 16, förutsatt att företag i svårigheter inte behandlas mer gynnsamt än andra företag. Med avvikelse från ovanstående ska denna förordning emellertid tillämpas på företag som inte befann sig i svårigheter den 31 december 2019 men försattes i svårigheter under perioden 1 januari 2020–31 december 2021.

⁽¹⁾ Rådets beslut 2010/787/EU av den 10 december 2010 om statligt stöd för att underlätta nedläggning av icke-konkurrenskraftiga kolgruvor (EUT L 336, 21.12.2010, s. 24).

▼B

5. Denna förordning ska inte tillämpas på statliga stödåtgärder som i sig, på grund av de villkor som är förbundna med dem eller metoden för att finansiera dem, medför en icke särskiljbar överträdelse av unionslagstiftningen, särskilt:

- a) Stödåtgärder som förenar beviljandet av stöd med en skyldighet för stödmottagaren att ha sitt huvudkontor i den berörda medlemsstaten eller till övervägande del vara etablerad i denna. Kravet på ett driftställe eller en filial i den stödbeviljande medlemsstaten vid tidpunkten för utbetalning av stöd är dock tillåtet.
- b) Stödåtgärder där beviljandet av stöd är förenat med en skyldighet för stödmottagaren att använda nationellt producerade varor eller nationella tjänster.
- c) Stödåtgärder som begränsar stödmottagarens möjligheter att utnyttja resultaten från forskning, utveckling och innovation i andra medlemsstater.

▼M6

6. Kapitel III avsnitt 7 i denna förordning ska inte tillämpas på statliga stödåtgärder för produktion av kärnenergi.

▼B*Artikel 2***Definitioner**

I denna förordning gäller följande definitioner:

1. *stöd*: varje åtgärd som uppfyller samtliga kriterier som anges i artikel 107.1 i fördraget.
2. *små och medelstora företag*: företag som uppfyller kriterierna i bilaga I.
3. *arbetstagare med funktionshinder*: personer som
 - a) erkänns som arbetstagare med funktionshinder enligt nationell lagstiftning, eller
 - b) har varaktiga fysiska, psykiska, intellektuella eller sensoriska funktionsnedsättningar som i samspel med olika hinder kan hindra dem från att fullt och effektivt delta i en arbetsmiljö på lika villkor med andra arbetstagare.
4. *arbetstagare med sämre förutsättningar*: personer som
 - a) inte har haft någon ordinarie avlönad anställning under de senaste sex månaderna, eller
 - b) är mellan 15 och 24 år, eller
 - c) inte har gymnasiekompetens eller yrkesutbildning (ISCED 3) eller som senast för två år sedan har avslutat en utbildning med heltidsstudier och som ännu inte fått sin första reguljära avlönade anställning, eller
 - d) är över 50 år, eller

▼B

- e) lever ensam och har vårdnaden om ett eller flera barn, eller
 - f) arbetar inom en sektor eller ett yrke i en medlemsstat där obalansen mellan könen är minst 25 % högre än den genomsnittliga könsobalansen inom alla ekonomiska sektorer i den berörda medlemsstaten och som tillhör den underrepresenterade könsgruppen, eller
 - g) tillhör en etnisk minoritet inom en medlemsstat och måste förbättra sin profil när det gäller språkkunskaper, yrkesutbildning eller arbetslivserfarenhet för att förbättra sina möjligheter att få fast anställning.
5. *transport*: transport av passagerare med flyg, till sjöss, på väg, på järnväg eller på inre vattenvägar, eller godstransporter för annans räkning.
6. *transportkostnader*: kostnader för transport för annans räkning som faktiskt betalats av stödmottagarna per resa, bestående av
- a) fraktkostnader, hanteringskostnader och kostnader för tillfällig lagring, i den mån dessa kostnader hänger samman med befordran,
 - b) försäkringskostnader för lasten,
 - c) skatter, tullar eller avgifter som tillämpas på lasten och, i tillämpliga fall, på dödsvikten, både på avgångs- och bestämelseorten, och
 - d) kostnader för kontroll av säkerhet och trygghet, tilläggsavgifter för ökade bränslekostnader.
7. *avlägsna områden*: yttersta randområden, Malta, Cypern, Ceuta och Melilla, öar som ingår i en medlemsstats territorium samt glest befolkade områden.
8. *saluföring av jordbruksprodukter*: att ställa fram eller visa upp en jordbruksprodukt i avsikt att sälja, erbjuda för försäljning, leverera eller på annat sätt föra ut på marknaden, med undantag för primärproducentens försäljning i första ledet till återförsäljare eller förädlare samt varje förberedande av produkten för sådan försäljning. Primärproducentens försäljning till slutkonsumenter ska betraktas som saluföring om den sker i separata lokaler som är särskilt avsedda för detta syfte.
9. *primär jordbruksproduktion*: produktion av produkter från jorden och från uppfödning, som förtecknas i bilaga I till fördraget, utan att några andra vidare processer utförs som förändrar dessa produkters natur.

▼B

10. *bearbetning av jordbruksprodukter*: varje process som en jordbruksprodukt undergår som till resultat ger en produkt som också är en jordbruksprodukt, med undantag för verksamheter på jordbruksföretaget som är nödvändiga för att förbereda en animalisk eller vegetabilisk produkt för den första försäljningen.
11. *jordbruksprodukt*: de produkter som förtecknas i bilaga I till fördraget, med undantag av fiskeri- och vattenbruksprodukter som förtecknas i bilaga I till förordning (EU) nr 1379/2013.
12. *yttersta randområden*: regioner som motsvarar definitionen i artikel 349 i fördraget. I enlighet med Europeiska rådets beslut 2010/718/EU upphörde Saint-Barthélemy från och med den 1 januari 2012 att vara ett yttersta randområde. I enlighet med Europeiska rådets beslut 2012/419/EU blev Mayotte från och med den 1 januari 2014 ett yttersta randområde.
13. *kol*: högvärdigt, medelvärdigt och lågvärdigt kol av klass A och B enligt den klassificering som Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa upprättat i det internationella systemet för kodifiering av kol och som förtydligas i rådets beslut av den 10 december 2010 om statligt stöd för att underlätta nedläggning av kolgruvor som inte är konkurrenskraftiga ⁽¹⁾.
14. *individuell stöd*:
 - i) stöd för särskilda ändamål, och
 - ii) stöd till enskilda stödmottagare som beviljas på grundval av en stödordning.
15. *stödordning*: varje rättsakt på grundval av vilken individuellt stöd kan beviljas företag som i rättsakten definieras på ett allmänt och abstrakt sätt, utan att några ytterligare genomförandeåtgärder krävs, samt varje rättsakt på grundval av vilken stöd som inte är hänförligt till ett visst projekt kan beviljas ett eller flera företag för obestämd tid och/eller med obestämt belopp.
16. *utvärderingsplan*: ett dokument som innehåller minst följande uppgifter: målen för den stödordning som ska utvärderas, utvärderingsfrågorna, resultatindikatorerna, den planerade metoden för att genomföra utvärderingen, datainsamlingskraven, den föreslagna tidpunkten för utvärderingen inklusive datum för inlämnande av den slutliga utvärderingsrapporten, en beskrivning av det oberoende organ som genomför utvärderingen eller de kriterier som kommer att användas för att välja detta organ samt rutinerna för att se till att utvärderingen offentliggörs.
17. *stöd för särskilda ändamål*: stöd som inte beviljas på grundval av en stödordning.

⁽¹⁾ EUT L 336, 21.12.2010, s. 24.

▼B

18. *företag i svårigheter*: företag för vilka minst en av följande omständigheter råder:

▼M6

- a) I fallet med aktiebolag (utom små eller medelstora företag som funnits i mindre än tre år eller, när det gäller berättigande till riskfinansieringsstöd, små eller medelstora företag som uppfyller villkoren i artikel 21.3 b och som är berättigade till riskfinansieringsinvesteringar enligt sunda marknadsprinciper tillämpade av de finansiella intermediärer som valts ut), om över hälften av det tecknade aktiekapitalet har försvunnit på grund av ackumulerade förluster. Detta är fallet om avdrag för ackumulerade förluster från reserverna (och alla andra komponenter som vanligtvis betraktas som en del av företagets egna medel) leder till ett negativt kumulativt belopp som motsvarar mer än hälften av det tecknade aktiekapitalet. Vid tillämpningen av denna bestämmelse avses med "aktiebolag" särskilt de typer av företag som anges i bilaga I till Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU ⁽¹⁾, och "aktiekapital" omfattar, om så är relevant, eventuell överkurs.
- b) I fallet med ett företag där åtminstone några av dess ägare har obegränsat ansvar för företagets skuld (utom små eller medelstora företag som funnits i mindre än tre år eller, när det gäller berättigande till riskfinansieringsstöd, små eller medelstora företag som uppfyller villkoret i artikel 21.3 b och som är berättigade till riskfinansieringsinvesteringar enligt sunda marknadsprinciper tillämpade av de finansiella intermediärer som valts ut), om över hälften av det bokförda egna kapitalet har försvunnit på grund av ackumulerade förluster. Vid tillämpningen av denna bestämmelse avses med "ett företag där åtminstone några av dess ägare har obegränsat ansvar för företagets skuld" särskilt de typer av företag som anges i bilaga II till direktiv 2013/34/EU.

▼B

- c) Om företaget är föremål för ett kollektivt insolvensförfarande eller uppfyller kriterierna i nationell lagstiftning för att försättas i kollektiv insolvens på sina fordringsägares begäran.
- d) Om företaget har fått undsättningsstöd och ännu inte har betalat tillbaka lånet eller avslutat garantin, eller har fått omstruktureringsstöd och fortfarande omfattas av en omstruktureringsplan.
- e) I fallet med ett företag som inte är ett litet eller medelstort företag, där, för de senaste två åren,

- (1) företagets bokföringsmässiga skuldsättningsgrad har varit större än 7,5 och

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/34/EU av den 26 juni 2013 om årsbokslut, koncernredovisning och rapporter i vissa typer av företag, om ändring av Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG och om upphävande av rådets direktiv 78/660/EEG och 83/349/EEG (EUT L 182, 29.6.2013, s. 19).

▼ B

(2) företagets rörelseresultat före räntor, skatter och avskrivningar, EBITDA, har legat under 1,0.

19. *territoriella utgiftsåtaganden*: de skyldigheter som den stödbelviljande myndigheten ålägger stödmottagare och som innebär att de måste använda ett minimibelopp och/eller uppnå en viss lägsta produktionsnivå inom ett visst område,

▼ M6

20. *justerat stödbelopp*: det högsta tillåtna stödbeloppet för ett stort investeringsprojekt, beräknat enligt följande formel:

$$\text{Justerat stödbelopp} = R \times (A + 0,50 \times B + 0 \times C)$$

där R är den högsta stödnivå som tillämpas i det berörda området, med undantag av den höjda stödnivån för små och medelstora företag, A är den del av de stödberättigande kostnaderna som motsvarar 55 miljoner euro, B den del av de stödberättigande kostnaderna som ligger mellan 55 miljoner euro och 110 miljoner euro och C den del av de stödberättigande kostnaderna som överstiger 110 miljoner euro.

▼ B

21. *förskott med återbetalningsskyldighet*: ett lån för ett projekt som betalas ut i en eller flera delbetalningar och där villkoren för återbetalning beror på projektets resultat.
22. *bruttobidragsekvivalent*: stödbeloppet om stödet hade getts i form av ett bidrag till stödmottagaren, före eventuella avdrag för skatt eller andra avgifter.
23. *inledande av arbeten*: antingen inledandet av bygg- och anläggningsarbeten som avser investeringen eller det första bindande åtagandet att beställa utrustning eller ett annat åtagande som gör investeringen oåterkallelig, beroende på vilket som inträffar först, markförvärv och förberedande arbeten såsom att erhålla tillstånd och utföra genomförbarhetsstudier anses inte som inledande av arbeten; vid företagsförvärv avses med inledande av arbeten tidpunkten för förvärv av de tillgångar som direkt hänförs till den förvärvade anläggningen.
24. *stora företag*: företag som inte uppfyller kriterierna i bilaga I.
25. *efterföljande ordning på skatteområdet*: en ordning i form av skatteförmåner som utgör en ändrad version av en tidigare befintlig ordning i form av skatteförmåner och som ersätter denna.
26. *stödnivå*: stödbeloppet brutto uttryckt som en procentandel av de stödberättigande kostnaderna, före eventuella avdrag för skatter eller andra avgifter.

▼ M6

27. *stödområden*: områden som anges på en regionalstödslista som har godkänts i enlighet med artikel 107.3 a och c i fördraget och som är i kraft vid tidpunkten för beviljandet av stödet.

▼ B

28. *dag då stödet beviljas*: den dag då stödmottagaren får laglig rätt till stödet enligt tillämplig nationell lagstiftning.
29. *materiella tillgångar*: tillgångar i form av mark, byggnader och anläggningar, maskiner och utrustning.
30. *immateriella tillgångar*: tillgångar som saknar fysisk eller finansiell gestaltning, t.ex. patent, licenser, know-how eller andra immateriella rättigheter.
31. *lönkostnad*: det totalbelopp som stödmottagaren faktiskt ska betala för den berörda sysselsättningen; beloppet omfattar under en fastställd tidsperiod bruttolönen, dvs. lönen före skatt, och de obligatoriska socialavgifterna samt kostnaderna för barn tillsyn och vård av föräldrar.

▼ M6

32. *nettoökning av antalet anställda*: en nettoökning av antalet anställda vid det berörda driftsstället, jämfört med genomsnittet under en viss period, efter avdrag för eventuella förlorade arbetstillfällen från antalet skapade arbetstillfällen under den perioden. Antalet anställda i heltids-, deltids- eller säsongarbete ska uttryckas i andelar av deras årsarbetskraftsenheter.

▼ B

33. *särskilt tillägnad infrastruktur*: infrastruktur som byggts för på förhand identifierbara företag och anpassats till deras behov.

▼ M6

34. *finansiell intermediär*: ett finansinstitut, oavsett form och ägarskap, inklusive fondandelsfonder, privata investeringsfonder, offentliga investeringsfonder, banker, mikrofinansinstitut och garantibolag.

▼ B

35. *befordran*: transport av varor från ursprungsorten till bestämelseorten, inklusive eventuella mellanliggande avsnitt eller etapper inom eller utanför den berörda medlemsstaten, med hjälp av ett eller flera transportmedel.
36. *rimlig avkastningsgrad*: den förväntade avkastningen motsvarande en riskjusterad diskonteringsgrad som återspeglar risknivån för ett projekt och den kapitaltyp och kapitalmängd som de privata investerarna planerar att investera.
37. *total finansiering*: den totala investering som gjorts i ett stödberättigat företag eller projekt enligt avsnitt 3 eller enligt artikel 16 eller 39 i denna förordning, exklusive helt privata investeringar som tillhandahålls på marknadsmässiga villkor och inte omfattas av den berörda statliga stödätgården.

▼ B

38. *konkurrensutsatt anbudsförfarande*: ett icke-diskriminerande anbudsförfarande som möjliggör för tillräckligt många företag att delta och där stödet beviljas antingen på grundval av det ursprungliga anbud som anbudsgivaren lagt eller på grundval av ett enhetspris. Dessutom utgör budgeten eller volymen med anknytning till anbudsförfarandet en bindande begränsning som innebär att inte alla anbudsgivare kan erhålla stöd.

▼ M1

39. *rörelseresultat*: skillnaden mellan de diskonterade inkomsterna och de diskonterade driftskostnaderna under investeringens ekonomiska livstid, om denna skillnad är positiv. I driftskostnaderna ingår kostnader såsom kostnader för personal, material, inköpta tjänster, kommunikation, energi, underhåll, hyror och administration, men de innefattar inte avskrivningar och finansieringskostnader, om dessa har omfattats av investeringsstöd. Diskontering av inkomster och driftskostnader med en lämplig diskonteringsränta gör det möjligt att uppnå en rimlig vinst.

▼ M6

- 39a. *normala marknadsmässiga villkor*: sådana villkor för en transaktion mellan avtalsslutande parter som inte skiljer sig från de villkor som skulle fastställas mellan oberoende företag och inte innehåller inslag av samverkan. Varje transaktion som är resultatet av ett öppet, transparent och icke-diskriminerande förfarande anses uppfylla principen om normala marknadsmässiga villkor.
- 39b. *skriftligt*: varje form av skriftlig handling, inbegripet elektroniska handlingar, under förutsättning att sådana elektroniska handlingar erkänns som likvärdiga enligt tillämpliga administrativa förfaranden och lagstiftning i den berörda medlemsstaten.

▼ B**Definitioner som gäller för regionalstöd****▼ M6****▼ B**

41. *regionalt investeringsstöd*: regionalstöd som beviljas för en nyinvestering eller en nyinvestering till förmån för en ny ekonomisk verksamhet.

▼ M6

42. *regionalt driftstöd*: stöd för att minska ett företags löpande utgifter, inbegripet sådana kategorier som kostnader för personal, material, inköpta tjänster, kommunikationer, energi, underhåll, hyror och administration, men inte avskrivningar och finansieringskostnader i samband med en investering för vilken investeringsstöd har beviljats.
43. *stålsektorn*: produktionen av en eller flera av följande produkter:

a) Tackjäm och ferrolegeringar:

tackjäm för tillverkning av stål, gjuteritackjäm och annat tackjäm, spegeljäm och högkolhaltig ferromangan; övriga ferrolegeringar är inte inbegripna.

▼ M6

- b) Obearbetade produkter och halvfabrikat av järn, stål eller specialstål:

flytande stål även i göt, inklusive sådana avsedda för smide; halvfabrikat: blooms, billets och slabs; platinor; varmvalsade breda band, med undantag för produktion av flytande stål för götstål vid små och medelstora gjuterier.

- c) Varmvalsade färdigprodukter av järn, stål eller specialstål:

råler, sliprar, rälskarvjärn, underläggsplattor, balkar, grov profilstång och annan stång 80 mm och däröver, spontpålar, profilstänger och annan stång mindre än 80 mm och plattjärn under 150 mm, valstråd, rund- och fyrkantsjärn för rörframställning, varmvalsade band (inklusive band för rörframställning), varmvalsad plåt (överdragen och icke överdragen), grov- och mediumplåt med en tjocklek av 3 mm och däröver, universalsjärn med en tjocklek av 150 mm och däröver, med undantag för dragen tråd, blankglödgat stål och gjutgoods.

- d) Kallbearbetade produkter:

vitplåt, blyöverdragen plåt, svartplåt, galvaniserad plåt, annan överdragen tunnplåt, kallvalsad plåt, transformatorplåt och elektroband för framställning av vitplåt, kallvalsad plåt i rullar och band.

- e) Rör:

alla sömlösa stålrör, svetsade stålrör med en diameter på över 406,4 mm.

- 43a. *brunkol*: lågvärdigt kol av kategori C (ortoligniter) och lågvärdigt kol av kategori B (metaligniter) enligt definitionen i det internationella kodifieringssystem för kol som utarbetats av Förenta nationernas ekonomiska kommission för Europa.

45. *transportsektorn*: transport av passagerare med flyg, till sjöss, på väg eller på järnväg och på inre vattenvägar, eller godstransporter för annans räkning; med transportsektorn avses närmare bestämt följande verksamheter enligt den statistiska näringsgrensindelning (Nace rev. 2) som fastställts i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 ⁽¹⁾:

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden (EUT L 393, 30.12.2006, s. 1).

▼ M6

- a) Nace 49: Landtransporter och transport via rörledningar, utom Nace 49.32 Taxitrafik, 49.39 Drift av linbanor, skid- och kabelliftar om de inte ingår i transportsystem i städer eller förorter, 49.42 Flyttjänster, 49.5 Transporter i rör-system.
- b) Nace 50: Sjötransport.
- c) Nace 51: Luftransport, utom Nace 51.22 Rymdtransport.

▼ B

- 46. *stödordningar riktade till ett begränsat antal särskilda sektorer*: stödordningar som omfattar verksamheter som omfattas av mindre än fem klasser (fysiffrig kod) i den statistiska närings-grensindelningen Nace Rev. 2.
- 47. *turistverksamhet*: följande verksamheter enligt indelningen i Nace Rev. 2:
 - a) Nace 55: hotell- och logiverksamhet.
 - b) Nace 56: restaurang-, catering- och barverksamhet.
 - c) Nace 79: resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster.
 - d) Nace 90: konstnärlig och kulturell verksamhet samt nöjes-verksamhet.
 - e) Nace 91: biblioteks-, arkiv- och museiverksamhet m.m.
 - f) Nace 93: sport-, fritids- och nöjesverksamhet.

▼ M6

- 47a. *slutförande av investeringen*: den tidpunkt då de nationella myndigheterna anser att investeringen är slutförd, eller om det inte finns en sådan tidpunkt, tre år efter arbetets början.

▼ M1

- 48. *glest befolkade områden*: nuts 2-regioner med färre än 8 invånare per km² eller Nuts 3-regioner med färre än 12,5 invånare per km² eller områden som kommissionen erkänt som sådana i ett enskilt beslut om en regionalstöds-karta som är i kraft vid den tidpunkt då stödet beviljas.
- 48a. *mycket glest befolkade områden*: nuts 2-regioner med färre än 8 invånare per km² eller områden som kommissionen erkänt som sådana i ett enskilt beslut om en regionalstöds-karta som är i kraft vid den tidpunkt då stödet beviljas.

▼ M6

- 49. *nyinvestering*: något av följande:
 - a) En investering i materiella och immateriella tillgångar som avser ett eller flera av följande:

▼ M6

- etablering av en ny anläggning,
- utökning av kapaciteten vid en befintlig anläggning,
- diversifiering av produktionen vid en anläggning till produkter eller tjänster som inte tidigare tillverkats vid anläggningen, eller
- en genomgripande ändring av den totala produktionsprocessen för den eller de produkter eller av det totala tillhandahållandet av den eller de tjänster som berörs av investeringen i anläggningen.

b) Ett förvärv av tillgångar som tillhör en anläggning som har lagts ner eller som skulle ha lagts ner om den inte hade köpts. Förvärv av aktierna i ett företag uppfyller i sig inte villkoren för en nyinvestering.

En ersättningsinvestering utgör således inte en nyinvestering.

50. *samma eller liknande verksamhet*: en verksamhet inom samma klass (fysiffrig kod) i den statistiska näringsgrensindelningen (Nace rev. 2).

51. nyinvestering som skapar ny ekonomisk verksamhet:

a) en investering i materiella och immateriella tillgångar som avser ett eller flera av följande:

- etablering av en ny anläggning,
- diversifiering av verksamheten vid en anläggning, under förutsättning att den nya verksamheten inte är samma eller en liknande verksamhet som den som tidigare bedrevs vid anläggningen, eller

b) ett förvärv av tillgångar som tillhör en anläggning som har lagts ner eller som skulle ha lagts ner om den inte hade köpts, under förutsättning att den nya verksamhet som ska bedrivas med de förvärvade tillgångarna inte är samma verksamhet eller en verksamhet som liknar den verksamhet som bedrevs vid anläggningen före förvärvet.

Förvärv av aktierna i ett företag uppfyller i sig inte villkoren för en nyinvestering som skapar en ny ekonomisk verksamhet.

▼ B

52. *stort investeringsprojekt*: en nyinvestering där de stödberättigande kostnaderna överstiger 50 miljoner euro, beräknade till de priser och växelkurser som gäller den dag då stödet beviljas,

53. *bestämmelseort*: den plats där varorna lossas.

54. *ursprungsort*: den plats där varorna lastas för transport.

▼ M1

55. *områden som är berättigade till driftstöd*: en region i de yttersta randområdena som avses i artikel 349 i fördraget, ett glest befolkat område eller ett mycket glest befolkat område.

▼ B

56. *transportmedel*: järnvägstransport, vägtransport, transport på inre vattenvägar, sjötransport, lufttransport och intermodal transport.
57. *stadsutvecklingsfond*: ett specialiserat investeringsinstrument som bildats för att investera i projekt för stadsutveckling enligt en stödåtgärd för stadsutveckling. Stadsutvecklingsfonder förvaltas av en särskild förvaltare.
58. *förvaltare av stadsutvecklingsfond*: ett professionellt förvaltningsbolag med status som juridisk person, som väljer ut och investerar i stödberättigande stadsutvecklingsprojekt.
59. *stadsutvecklingsprojekt*: ett investeringsprojekt som har potential att främja genomförandet av insatser som planerats inom ramen för en integrerad strategi för hållbar stadsutveckling och bidra till uppnåendet av de mål som anges i denna strategi, däribland projekt med en internränta som kanske inte räcker till för att locka finansiering på strikt affärsmässig grund. Ett stadsutvecklingsprojekt kan organiseras som ett separat finansieringsblock inom de rättsliga strukturer som den stödmottagande privata investeraren utgör eller som en separat rättslig enhet, t.ex. ett företag som bildats för ett särskilt ändamål.
60. *integrerad strategi för hållbar stadsutveckling*: en strategi som officiellt föreslagits och certifierats av en behörig lokal myndighet eller ett offentligt organ för ett visst geografiskt stadsområde och en viss period, och som anger integrerade åtgärder för att möta de ekonomiska, miljö- och klimatmässiga, demografiska och samhälleliga utmaningar som påverkar stadsområden.
61. *bidrag in natura*: bidrag i form av mark eller fastigheter, där marken eller fastigheten ingår i stadsutvecklingsprojektet.

▼ MI

- 61a. *omlokalisering*: överföring av samma eller liknande verksamhet eller del av denna från en anläggning i en avtalsslutande part i EES-avtalet (ursprunglig anläggning) till den anläggning där den understödda investeringen äger rum i en annan avtalsslutande part i EES-avtalet (understödd anläggning). Det är fråga om en överföring om varan eller tjänsten i den ursprungliga och i den understödda anläggningen fyller åtminstone delvis samma syfte och tillgodoser efterfrågan från eller behovet hos samma typer av kunder och arbetstillfällen går förlorade inom samma eller liknande verksamhet vid en av stödmottagarens ursprungliga anläggningar i EES.

▼ B**Definitioner för stöd till små och medelstora företag**

62. *sysselsättning som skapas direkt genom ett investeringsprojekt*: sysselsättning inom den verksamhet som investeringen gäller, även sysselsättning som skapas till följd av ett ökat utnyttjande av den kapacitet som skapats genom investeringen.

▼ M4**▼ B****Definitioner för stöd till små och medelstora företags tillgång till finansiering**

66. *investering av kapital likställt med eget kapital*: en typ av finansiering som placerar sig mellan eget kapital och lån, med en högre risk än prioriterade skuld och en lägre risk än primärkapital och som ger innehavaren en avkastning som i huvudsak grundar sig på vinster eller förluster i det underliggande målföretaget och för vilken ingen säkerhet har ställts vid betalningsförsummelse. Investeringar av kapital likställt med eget kapital kan vara strukturerade som en fordran, osäkrad och underordnad, också blandad fordran, och i vissa fall konvertibel till aktier, eller som preferensaktier.
67. *garanti* i samband med avsnitten 1, 3 och 7 i förordningen: ett skriftligt åtagande att åta sig ansvaret för hela eller delar av en tredje mans nyligen genomförda lånetransaktioner, såsom skuld- eller leasinginstrument samt investeringsinstrument i form av kapital likställt med eget kapital.
68. *garantinivå*: en offentlig investerares förlusttäckningsnivå för varje transaktion som berättigar till statligt stöd enligt den relevanta statliga stödåtgärden.
69. *exit*: en finansiell intermediärs eller investerares avveckling av innehav, bland annat utförsäljning, avskrivningar av investeringar, återbetalning av aktier eller lån, försäljning till ett finansinstitut och försäljning genom offentlig emission, inbegripet börsintroduktion.
70. *anslagstilldelning*: en offentlig investering med återbetalningsskyldighet i en finansiell intermediär för investeringar enligt en riskfinansieringsåtgärd, varvid samtliga inkomster ska återgå till den offentliga investeraren.
71. *riskfinansieringsinvestering*: investeringar i form av eget kapital och kapital likställt med eget kapital, lån inklusive leasing, garantier, eller en blandning av dessa med syftet att göra nya investeringar.

▼ M6

72. *oberoende privat investerare*: en investerare som är privat och oberoende enligt definitionen i detta led. Med ”privata” investerare avses investerare som, oberoende av sin ägarstruktur, agerar utifrån ett rent kommersiellt intresse, använder sina egna medel och tar hela risken för sin investering, särskilt följande: Kreditinstitut som investerar på egen risk och med egna medel, privata anslag och stiftelser, familjekontor (*family offices*) och affärsänglar, företagsinvesterar, försäkringsbolag, pensionsfonder, akademiska institutioner samt fysiska personer, vare sig de bedriver ekonomisk verksamhet eller inte. Europeiska investeringsbanken, Europeiska investeringsfonden och internationella finansinstitut som en medlemsstat är delägare i,

▼ M6

eller en juridisk person som professionellt bedriver finansverksamhet och som av en medlemsstat eller ett statligt organ på central regional eller lokal nivå i medlemsstaten har anförtrots att bedriva utvecklings- eller investeringsverksamhet (nationell investeringsbank eller något annat investeringsinstitut) kommer inte att betraktas som en privat investerare enligt denna definition. Med ”oberoende” investerare avses investerare som inte är aktieägare i det stödberättigade företag i vilket de investerar. När det gäller uppföljningsinvesteringar, förblir en investerare ”oberoende” om den betraktades som en oberoende investerare i en tidigare investeringsomgång. Vid skapandet av ett nytt företag betraktas alla privata investerare i företaget, inklusive dess grundare, som oberoende i förhållande till det företaget.

73. *fysisk person*: vid tillämpningen av artiklarna 21a och 23 en person som inte är en juridisk person och som inte är ett företag i den mening som avses i artikel 107.1 i fördraget.

▼ B

74. *kapitalinvestering*: tillhandahållande av kapital till ett företag som investeras direkt eller indirekt i utbyte mot ägande av en motsvarande aktieandel i företag.

75. *första kommersiella försäljning*: ett företags första försäljning på en produkt- eller tjänstemarknad, exklusive begränsad försäljning för att testa marknaden.

76. *icke börsnoterade små och medelstora företag*: små och medelstora företag som inte är officiellt noterade på en fondbörs, med undantag för alternativa handelsplattformar.

77. *uppföljningsinvestering*: ytterligare en riskfinansieringsinvestering i ett företag efter en eller flera tidigare sådana investeringar.

78. *ersättningskapital*: köp av befintliga aktier i ett företag från en tidigare investerare eller aktieägare.

▼ M6

79. *betrodd enhet*: Europeiska investeringsbanken, Europeiska investeringsfonden och internationella finansinstitut som en medlemsstat är delägare i, eller en juridisk person som professionellt bedriver finansverksamhet och som av en medlemsstat eller ett statligt organ på central regional eller lokal nivå i medlemsstaten har bemyndigats att bedriva utvecklings- eller investeringsverksamhet (en investeringsbank eller något annat investeringsinstitut). Den betrodda enheten kan väljas eller utses direkt i enlighet med bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU ⁽¹⁾ eller i enlighet med artikel 38.4 b iii i

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/24/EU av den 26 februari 2014 om offentlig upphandling och om upphävande av direktiv 2004/18/EG (EUT L 94, 28.3.2014, s. 65).

▼ M6

Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 ⁽¹⁾ eller artikel 59.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 ⁽²⁾, beroende på vad som är tillämpligt.

80. *innovativt företag*: ett företag som uppfyller ett av följande villkor:

a) Det kan genom en bedömning utförd av en extern sakkunnig visa att det inom överskådlig framtid kommer att utveckla produkter, tjänster eller processer som är nyskapande eller väsentligt förbättrade jämfört med den nyaste tekniken i branschen, och som medför en risk för tekniskt eller industriellt misslyckande.

b) Dess kostnader för forskning och utveckling utgör minst 10 % av dess totala driftskostnader under minst ett av de tre åren närmast före beviljandet av stödet eller, om det gäller ett nystartat företag utan finansiell historik, under revisionen av dess innevarande beskattningsperiod, vilket ska bestyrkas av en extern revisor.

c) Följande har uppnåtts under de tre åren närmast före beviljandet av stödet: i) Företaget har tilldelats en kvalitetsstämpel av Europeiska innovationsrådet i enlighet med arbetsprogrammet för Horisont 2020 för 2018–2020, som antogs genom kommissionens genomförandebeslut C(2017)7124 ⁽³⁾, eller i enlighet med artikel 2.23 och

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1303/2013 av den 17 december 2013 om gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden, Sammanhållningsfonden, Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och Europeiska havs- och fiskerifonden som omfattas av den gemensamma strategiska ramen, om allmänna bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden och Sammanhållningsfonden samt om upphävande av rådets förordning (EG) nr 1083/2006 (EUT L 347, 20.12.2013, s. 320).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1060 av den 24 juni 2021 om fastställande av gemensamma bestämmelser för Europeiska regionala utvecklingsfonden, Europeiska socialfonden+, Sammanhållningsfonden, Fonden för en rättvis omställning och Europeiska havs-, fiskeri- och vattenbruksfonden samt finansiella regler för dessa och för Asyl-, migrations- och integrationsfonden, Fonden för inre säkerhet samt instrumentet för ekonomiskt stöd för gränsförvaltning och viseringspolitik (EUT L 231, 30.6.2021, s. 159).

⁽³⁾ Kommissionens genomförandebeslut C(2017)7124 av den 27 oktober 2017 om antagande av arbetsprogrammet för 2018–2020 inom ramen för det särskilda programmet för genomförande av Horisont 2020 – ramprogrammet för forskning och innovation (2014–2020) och om finansieringen av arbetsprogrammet för 2018.

▼ **M6**

artikel 15.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 ⁽¹⁾, eller ii) företaget har mottagit en investering från Europeiska innovationsrådets fond, till exempel en investering inom ramen för det acceleratorprogram som avses i artikel 48.7 i förordning (EU) 2021/695.

- d) Följande har uppnåtts under de tre åren närmast före beviljandet av stödet: i) Företaget har deltagit i någon av åtgärderna inom ramen för kommissionens rymdinitiativ Cassini (t.ex. företagsacceleratorer eller kontaktskapande) ⁽²⁾, eller ii) företaget har mottagit finansiering från Cassinifonden för sådd- och tillväxtfinansiering eller från ISEP-initiativet (InnovFin Space Equity Pilot), eller iii) företaget har tilldelats ett Cassinipris, eller iv) företaget har beviljats finansiering i enlighet med förordning (EU) 2021/695 på området för rymdforskning som har lett till att ett nystartat företag bildas, eller v) företaget har beviljats finansiering som mottagare av en forsknings- och utvecklingsåtgärd inom ramen för Europeiska försvarsfonden i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 ⁽³⁾, eller vi) företaget har beviljats finansiering inom ramen för det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1092 ⁽⁴⁾.

81. *alternativ handelsplattform*: multilateral handelsplattform enligt definitionen i artikel 4.1.22 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU ⁽⁵⁾, där minst 50 % av de finansiella instrument som tas upp till handel ges ut av små och medelstora företag.

▼ **B**

82. *lån*: en överenskommelse som ålägger långgivaren en skyldighet att göra ett överenskommet belopp tillgängligt för låntagaren för en överenskommen period och enligt vilken låntagaren är skyldig att återbetala det beloppet inom den överenskomna perioden.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

⁽²⁾ Cassini-initiativet, som först tillkännagavs i strategin för små och medelstora företag för ett hållbart och digitalt Europa (COM(2020) 103 final, 10.3.2020), är en samling konkreta åtgärder som bland annat syftar till att underlätta tillgången till riskkapital för små och medelstora företag som verkar inom rymdsektorn i syfte att finansiera deras expansion.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/697 av den 29 april 2021 om inrättande av Europeiska försvarsfonden och om upphävande av förordning (EU) 2018/1092 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 149).

⁽⁴⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2018/1092 av den 18 juli 2018 om inrättande av ett europeiskt försvarsindustriellt utvecklingsprogram som syftar till att stödja konkurrenskraften och innovationsförmågan inom unionens försvarsindustri (EUT L 200, 7.8.2018, s. 30).

⁽⁵⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU av den 15 maj 2014 om marknader för finansiella instrument och om ändring av direktiv 2002/92/EG och av direktiv 2011/61/EU (EUT L 173, 12.6.2014, s. 349).

▼ B

Det kan anta formen av ett lån, eller något annat finansieringsinstrument, t.ex. leasing, som ger långivaren en viktig komponent i form av minimiavkastning. Refinansieringen av befintliga lån ska inte vara ett stödberättigande lån.

Definitioner för stöd till forskning, utveckling och innovation

83. *organisation för forskning och kunskapspridning*: en enhet (såsom universitet eller forskningsinstitut, tekniköverföringsorgan, innovationsmäklare, forskningsinriktade fysiska eller virtuella gemensamma enheter), oberoende av dess rättsliga status (om den omfattas av offentligrättslig eller privaträttslig lagstiftning) eller finansieringssätt, vars främsta syfte är att bedriva oberoende grundforskning, industriell forskning eller experimentell utveckling, eller att sprida resultaten av sådan verksamhet genom undervisning, offentliggörande eller kunskapsöverföring. Om en sådan enhet även bedriver ekonomisk verksamhet måste finansieringen, kostnaderna och intäkterna av den ekonomiska verksamheten redovisas separat. Företag som kan utöva ett avgörande inflytande över en sådan organisation, till exempel i egenskap av aktieägare eller medlemmar, får inte ha företräde till de resultat organisationen uppnår.
84. *grundforskning*: experimentellt eller teoretiskt arbete som i första hand syftar till att förvärva ny kunskap om de grundläggande orsakerna till fenomen och iakttagbara fakta, och som inte syftar till någon direkt kommersiell tillämpning eller användning.

▼ M6

85. *industriell forskning*: planerad forskning eller kritisk analys, som syftar till att förvärva ny kunskap och nya färdigheter för att utveckla nya produkter, processer eller tjänster eller för att markant förbättra befintliga produkter, processer eller tjänster, inbegripet digitala produkter, processer eller tjänster, inom något område eller inom någon teknik, bransch eller sektor (inbegripet men inte begränsat till digitala industrier och digital teknik, såsom superdatorer, kvantteknik, blockkedjeteknik, artificiell intelligens, cybersäkerhet, stordata och molnteknik).

Industriell forskning inbegriper skapandet av komponenter som utgör delar av komplexa system, och kan inbegripa byggande av prototyper i laboratoriemiljö eller i en miljö med simulerade gränssnitt till befintliga system och till pilotverksamhet, om detta är nödvändigt för den industriella forskningen, särskilt för allmän teknikvalidering.

86. *experimentell utveckling*: att förvärvande, kombination, utformning och användande av befintliga vetenskapliga, tekniska, näringslivsmässiga och andra relevanta kunskaper och färdigheter i syfte att utarbeta nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster, inbegripet digitala produkter, processer eller tjänster, inom något område eller inom någon teknik, bransch eller sektor (inbegripet men inte begränsat till digitala industrier och digital teknik, såsom superdatorer, kvantteknik, blockkedjeteknik, artificiell intelligens, cybersäkerhet, stordata och molnteknik eller

▼ M6

spetsteknologi). Detta kan också inbegripa t.ex. verksamheter som syftar till konceptuell definition, planering och dokumentation av nya produkter, processer eller tjänster.

Experimentell utveckling kan inbegripa utformning av prototyper, demonstration, pilotarbete, testning och validering av nya eller förbättrade produkter, processer eller tjänster i miljöer som motsvarar realistiska driftförhållanden, där det primära syftet är att göra ytterligare tekniska förbättringar på de produkter, processer eller tjänster som ännu inte är fasta. Detta kan omfatta utveckling av en kommersiellt användbar prototyp eller ett pilotarbete som med nödvändighet är den slutliga kommersiella produkten och som är alltför dyr att producera för att endast användas för demonstration och utvärdering.

Experimentell utveckling inbegriper inte rutinmässiga eller återkommande ändringar av befintliga varor, produktionslinjer, tillverkningsprocesser, tjänster eller andra pågående verksamheter även om dessa ändringar kan innebära förbättringar.

▼ B

87. *genomförbarhetsstudie*: utvärdering och analys av potentialen för ett projekt som syftar till att stödja beslutsprocessen genom att objektivt och rationellt avslöja projektets starka och svaga sidor, möjligheter och risker samt att identifiera de resurser som krävs för att genomföra det, och slutligen utsikterna för att projektet blir en framgång.
88. *personalkostnader*: kostnader för forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet eller verksamheten i fråga.

▼ M6**▼ B**

90. *faktiskt samarbete*: samarbete mellan minst två oberoende parter för utbyte av kunskap eller teknik eller för att uppnå ett gemensamt mål baserat på arbetsdelning, varvid parterna gemensamt definierar räckvidden för samarbetsprojektet, bidrar till dess genomförande och delar dess risker och resultat. En eller flera parter kan stå för hela kostnaden för projektet och därmed befria andra parter från de ekonomiska riskerna med projektet. Kontraktsforskning och tillhandahållande av forskningstjänster betraktas inte som samarbetsformer.

▼ M6

- 90a. *användning utan försvarssyfte*: vid tillämpning av artikel 25e användning i andra produkter än försvarsrelaterade produkter som förtecknas i bilagan till Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG ⁽¹⁾.

▼ B

91. *forskningsinfrastruktur*: anläggningar, resurser och därmed sammanhängande tjänster som forskarsamhället använder för att genomföra forskning inom sina respektive områden; denna definition omfattar vetenskaplig utrustning och forskningsmaterial, kunskapsbaserade resurser såsom samlingar, arkiv eller strukturerad vetenskaplig information, informations- och kommunikationsteknikbaserade infrastrukturer såsom Grid, databehandling, program och kommunikationer samt alla andra unika medel som är nödvändiga för att bedriva forskning. Dessa infrastrukturer kan finnas på en enda plats eller vara utspridda (dvs. utgör ett organiserat resursnät) i enlighet med artikel 2 a i rådets förordning (EG) nr 723/2009 av den 25 juni 2009 om gemenskapens rättsliga ram för ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur (Eric-konsortium) ⁽²⁾.

▼ M6

92. *innovationskluster*: strukturer eller organiserade grupperingar av oberoende parter (t.ex. innovativa nystartade företag, små, medelstora och stora företag, forskningsinstitut, organisationer för kunskapspridning, forskningsinfrastruktur, testnings- och experimentinfrastruktur, digitala innovationsknutpunkter, icke-vinstdrivande organisationer och andra relaterade ekonomiska aktörer) som är avsedda att stimulera innovativ verksamhet och nya samarbetsätt, t.ex. på digital väg, genom att dela och/eller främja gemensam användning av utrustning och utbyte av kunskap och expertis och genom att bidra effektivt till kunskapsöverföring, nätverksbyggande, informationsspridning och samarbete mellan företag och andra organisationer i klustret. Digitala innovationsknutpunkter, inklusive europeiska digitala innovationsknutpunkter som finansieras inom ramen för det centralt förvaltade programmet för ett digitalt Europa som inrättats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 2021/694 ⁽³⁾, är enheter som har till syfte att främja en bred spridning av digital teknik såsom artificiell intelligens, molntjänster, avancerade datortjänster, högpresterande datorsystem och cybersäkerhet inom industrin (särskilt små och medelstora företag) och inom organisationer inom den offentliga sektorn. Digitala innovationsknutpunkter kan i sig betraktas som ett innovationskluster vid tillämpning av denna förordning.

▼ B

93. *högkvalificerad personal*: personal med en examen från eftergymnasial utbildning och minst fem års relevant yrkeserfarenhet, vilket även kan omfatta doktorandstudier.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/43/EG av den 6 maj 2009 om förenkling av villkoren för överföring av försvarsrelaterade produkter inom gemenskapen (EUT L 146, 10.6.2009, s. 1).

⁽²⁾ EUT L 206, 8.8.2009, s. 1.

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/694 av den 29 april 2021 om inrättande av programmet för ett digitalt Europa och om upphävande av beslut (EU) 2015/2240 (EUT L 166, 11.5.2021, s. 1).

▼ M6

94. *innovationsrådgivningstjänster*: rådgivning, stöd eller utbildning på områdena kunskapsöverföring, förvärv, skydd eller utnyttjande av immateriella tillgångar eller användning av standarder och föreskrifter i vilka de ingår, samt rådgivning, stöd eller utbildning som gäller införande eller användning av innovativ teknik och innovativa lösningar (inbegripet digital teknik och digitala lösningar).
95. *innovationsstödjande tjänster*: tillhandahållande av kontorslokaler, databaser, molntjänster och datalagringstjänster, bibliotek, marknadsundersökningar, laboratorier, kvalitetsmärkning, testning, experiment och certifiering eller andra närliggande tjänster, inbegripet sådana tjänster som tillhandahålls av forskningsinstitut och organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastruktur och testnings- och experimentinfrastruktur eller innovationskluster, i syfte att utveckla mer effektiva eller tekniskt avancerade produkter, processer eller tjänster, inbegripet genomförande av innovativ teknik och innovativa lösningar (inbegripet digital teknik och digitala lösningar).
96. *organisationsinnovation*: genomförande av en ny organisationsmetod på företagsnivå (på gruppnivå inom en viss industrisektor inom EES), arbetsplatsorganisation eller yttre förbindelser, också genom användning av ny eller innovativ digital teknik. Denna definition omfattar inte ändringar som bygger på organisationsmetoder som redan används inom företaget, ändrad ledningsstrategi, sammanslagningar och förvärv, upphörande med en process, allmänt utbyte eller utvidgning av kapitalet, förändringar som uteslutande beror på ändrade faktorpriser, anpassning, regelbundna säsongsanpassningar eller andra cykliska anpassningar, samt på handel med nya eller väsentligt förbättrade produkter.
97. *processinnovation*: genomförande av en ny eller avsevärt förbättrad produktions- eller leveransmetod, inbegripet betydande förändringar av teknik, utrustning eller programvara, på företagsnivå (på koncernnivå i den berörda industrisektorn inom EES), till exempel genom användning av ny eller innovativ digital teknik eller innovativa digitala lösningar. Denna definition omfattar inte smärre förändringar eller förbättringar, förbättrade produktions- eller tjänstemöjligheter genom att tillverknings- eller logistiksystem införs som i hög grad liknar dem som redan används, upphörande med en process, allmänt utbyte eller utvidgning av kapitalet, förändringar som uteslutande beror på ändrade faktorpriser, anpassning, lokalisering, regelbundna säsongsanpassningar eller andra cykliska anpassningar, samt handel med nya eller väsentligt förbättrade produkter.

▼ B

98. *inhyrning*: en stödmottagares tillfälliga anställning av personal för en begränsad period, varefter personalen har rätt att gå tillbaka till sin tidigare arbetsgivare.

▼ M6

- 98a. *testnings- och experimentinfrastruktur*: anläggningar, utrustning, kapacitet och resurser, såsom provbänkar, pilotlinjer, demonstratorer, provningsanläggningar eller levande laboratorier, och tillhörande stödtjänster som främst används av företag, särskilt små och medelstora företag, som söker stöd för testning och experiment, i syfte att utveckla nya eller förbättrade produkter, processer och tjänster och för att testa och utöka teknik för att främja industriell forskning och experimentell utveckling. Tillträdet till offentligt finansierad testnings- och experimentinfrastruktur är öppet för flera användare och måste beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt och på marknadsvillkor. Testnings- och experimentinfrastruktur kallas ibland också teknisk infrastruktur ⁽¹⁾.

▼ B**Definitioner för stöd för arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder**

99. *arbetstagare med kraftigt sämre förutsättningar*: personer som
- a) inte har haft någon ordinarie avlönad anställning under minst 24 månader, eller
 - b) inte har haft någon ordinarie avlönad anställning under minst tolv månader och tillhör en av de kategorier b–g som anges i definitionen av ”arbetstagare med sämre förutsättningar”.
100. *skyddad sysselsättning*: sysselsättning i ett företag där minst 30 % av de anställda har funktionshinder.

Definitioner som gäller stöd till miljöskydd**▼ M6**

101. *miljöskydd*: åtgärder eller verksamheter som syftar till att minska eller förebygga föroreningar, negativa miljöeffekter eller andra skador på den fysiska miljön (inklusive luft, vatten och mark), ekosystem eller naturresurser som orsakas av mänsklig verksamhet, däribland att begränsa klimatförändringar, minska risken för sådana skador, skydda och återställa den biologiska mångfalden eller medföra en effektivare användning av naturresurser, inklusive energisparåtgärder och användningen av förnybara energikällor och annan typ av teknik för att minska utsläppen av växthusgaser och andra förorenande substanser, liksom att ställa om till cirkulära ekonomiska modeller för att minska användningen av nya råvaror och öka effektiviteten. Det omfattar även åtgärder för att förbättra anpassningsförmågan och minimera sårbarheten för klimatpåverkan.

⁽¹⁾ Se arbetsdokumentet från kommissionens avdelningar – Teknisk infrastruktur, SWD(2019) 158 final, 8.4.2019.

▼ **M6**

102. unionsnorm:
- a) Obligatorisk unionsnorm som anger vilka nivåer som enskilda företag ska uppnå i miljöavseende, med undantag för normer eller mål som fastställs på unionsnivå och som är bindande för medlemsstaterna men inte för enskilda företag, eller
- b) skyldigheten enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU ⁽¹⁾ att använda bästa tillgängliga teknik och säkerställa att utsläppen av förorenande ämnen inte är högre än de skulle vara vid tillämpning av bästa tillgängliga teknik; om utsläppsnivåer som motsvarar bästa tillgängliga teknik har definierats i genomförandeakter som antagits enligt direktiv 2010/75/EU, eller enligt andra tillämpliga direktiv, gäller dessa nivåer vid tillämpningen av denna förordning; om nivåerna uttrycks i form av ett intervall gäller den gräns för vilken den bästa tillämpliga tekniken först uppnås för det berörda företaget.
- 102a. *laddningsinfrastruktur*: en fast eller mobil infrastruktur som förser fordon eller mobil terminalutrustning eller mobil mark-tjänstutrustning med el.
- 102b. *tankningsinfrastruktur*: en fast eller mobil infrastruktur som förser fordon eller mobil terminalutrustning eller mobil mark-tjänstutrustning med vätgas.
- 102c. *förnybar vätgas*: vätgas som produceras med förnybar energi i enlighet med de metoder som fastställts för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung i Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 ⁽²⁾.
- 102d. *förnybar el*: el genererad från förnybara energikällor enligt definitionen i artikel 2.1 i direktiv (EU) 2018/2001.
- 102e. *smart laddning*: en laddningsfunktion där intensiteten i den el som överförs till batteriet justeras i realtid, utifrån information som tas emot genom elektronisk kommunikation.
- 102f. rent fordon:
- a) När det gäller lätta vägfordon: Ett rent fordon enligt definitionen i artikel 4.4 a i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU av den 24 november 2010 om industriutsläpp (samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar) (EUT L 334, 17.12.2010, s. 17).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/2001 av den 11 december 2018 om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor (EUT L 328, 21.12.2018, s. 82).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/33/EG av den 23 april 2009 om främjande av rena vägtransportfordon till stöd för utsläppsnål mobilitet, (EUT L 120, 15.5.2009, s. 5).

▼ **M6**

b) När det gäller tunga vägfordon:

- Till och med den 31 december 2025, ett utsläppsnått tungt fordon enligt definitionen i artikel 3.12 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1242 ⁽¹⁾.
- Till och med den 31 december 2025, ett rent fordon enligt definitionen i artikel 4.4 b i direktiv 2009/33/EG som inte omfattas av förordning (EU) 2019/1242.

c) När det gäller fartyg på inre vattenvägar:

- Ett fartyg för passagerartransport på inre vattenvägar med en hybrid- eller dubbelbränslemotor som får minst 50 % av sin energi från bränslen utan direkta koldioxidutsläpp i form av avgaser eller från laddkraft vid normal drift.
- Ett fartyg för godstransport på inre vattenvägar med direkta koldioxidutsläpp i form av avgaser per tonkilometer (g koldioxid/tkm), beräknat (eller uppskattat för nya fartyg) med användning av Internationella sjöfartsorganisationens operativa indikator för fartygs energieffektivitet (EEOI), som är 50 % lägre än det genomsnittliga referensvärdet för koldioxidutsläpp som fastställts för tunga fordon (undergrupp av fordon 5-LH) i enlighet med artikel 11 i förordning (EU) 2019/1242.

d) När det gäller havsgående fartyg:

- Ett havs- och kustfartyg för passagerar- och godstransport, för hamnverksamhet eller för hjälpverksamhet som i) har en hybridmotor eller en dubbelbränslemotor som för normal drift till havs och i hamnar får minst 25 % av sin energi från bränsle utan direkta koldioxidutsläpp i form av avgaser eller från laddkraft, eller som ii) har uppnått ett EEDI-värde (Internationella sjöfartsorganisationens operativa indikator för fartygs energieffektivitet) som ligger 10 % under de EEDI-krav som var tillämpliga den 1 april 2022 och kan drivas med bränsle utan direkta koldioxidutsläpp i form av avgaser eller med bränslen från förnybara källor.
- Ett havs- och kustfartyg för godstransport som uteslutande används till kust och närsjöfartstjänster som är utformade för att möjliggöra en trafikomställning av gods som för närvarande transporteras landvägen till sjöss och som har direkta koldioxidutsläpp i form av

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/1242 av den 20 juni 2019 om fastställande av normer för koldioxidutsläpp från nya tunga fordon och om ändring av Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 595/2009 och (EU) 2018/956 och rådets direktiv 96/53/EG (EUT L 198, 25.7.2019, s. 202).

▼ **M6**

avgaser, beräknat med EEDI, som är 50 % lägre än det genomsnittliga referensvärde för koldioxidutsläpp som fastställts för tunga fordon (undergrupp av fordon 5-LH) såsom offentliggjorts i enlighet med artikel 11 i förordning (EU) 2019/1242.

- e) När det gäller rullande materiel på järnväg: Rullande materiel utan direkta koldioxidutsläpp i form av avgaser när de framförs på ett spår med nödvändig infrastruktur och som använder en konventionell motor där sådan infrastruktur inte finns tillgänglig (bimodal).

102g. utsläppsfritt fordon:

- a) När det gäller två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar: Ett fordon som omfattas av tillämpningsområdet för Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 ⁽¹⁾ och som inte har några koldioxidutsläpp i form av avgaser beräknat i enlighet med kraven i artikel 24 i och bilaga V till den förordningen.
- b) När det gäller lätta vägfordon: Ett fordon i kategori M1, M2 eller N1 utan koldioxidutsläpp i form av avgaser, fastställt i enlighet med kraven i kommissionens förordning (EU) 2017/1151 ⁽²⁾.
- c) När det gäller tunga vägfordon: Ett utsläppsfritt tungt fordon enligt definitionen i artikel 4.5 i direktiv 2009/33/EG.
- d) När det gäller fartyg på inre vattenvägar: Ett fartyg för transport på inre vattenvägar av passagerare eller gods utan några direkta koldioxidutsläpp (i form av avgaser).
- e) När det gäller havsgående fartyg: Ett fartyg för havs- och kusttransport av passagerare eller gods, för hamnoperationer eller för hjälpverksamhet, som inte avger några direkta koldioxidutsläpp (i form av avgaser).
- f) När det gäller rullande materiel på järnväg: Rullande materiel som inte avger några direkta koldioxidutsläpp (i form av avgaser).

102h. *fordon*: något av följande:

- a) Ett vägfordon i kategori M1, M2, N1, M3, N2, N3 eller L.
- b) Ett fartyg i inlandssjöfart eller ett havs- och kustfartyg för passagerar- eller godstransport.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 168/2013 av den 15 januari 2013 om godkännande av och marknadskontroll för två- och trehjuliga fordon och fyrhjulingar (EUT L 60, 2.3.2013, s. 52).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) 2017/1151 av den 1 juni 2017 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2007 om typgodkännande av motorfordon med avseende på utsläpp från lätta personbilar och lätta nyttofordon (Euro 5 och Euro 6) och om tillgång till information om reparation och underhåll av fordon (EUT L 175, 7.7.2017, s. 1).

▼ M6

- c) Rullande materiel på järnväg.
 - d) Luftfartyg.
- 102i. *mobil markjänstutrustning*: mobil utrustning som används inom luft- eller sjötransport.
- 102j. *mobil terminalutrustning*: mobil utrustning som används för lastning, lossning och omlastning av varor och intermodala lastenheter, och för flyttning av last inom ett terminalområde.
103. *energieffektivitet*: energieffektivitet enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU ⁽¹⁾.
- 103a. *primärenergi*: energi från förnybara och icke-förnybara energikällor som inte har genomgått någon omvandling.

▼ M4

- 103c. *digitalisering*: införandet av teknik som utförs med hjälp av elektronisk utrustning och/eller system som gör det möjligt att öka produkters funktionalitet, utveckla onlinetjänster, modernisera processer eller migrera till affärsmodeller som bygger på avskaffande av mellanled vid produktion av varor och tillhandahållande av tjänster, vilket i slutändan ger omvälvande effekter.

▼ M6

- 103d. *smart beredskap*: byggnaders eller byggnadsenheters förmåga att anpassa driften till de boendes behov, däribland genom att optimera energieffektiviteten och den övergripande prestandan, och förmåga att anpassa driften med anledning av signaler från nätet.
- 103e. *litet midcap-bolag*: ett företag som inte är ett litet eller medelstort företag och som har högst 499 anställda, beräknat i enlighet med artiklarna 3–6 i bilaga I, och en årsomsättning på högst 100 miljoner euro eller en årlig balansomslutning på högst 86 miljoner euro. Flera enheter ska betraktas som ett enda företag om något av villkoren i artikel 3.3 i bilaga I är uppfyllt. Vid tillämpning av artikel 56e.10 och artikel 56f avses med litet midcap-bolag ett företag som inte är ett litet eller medelstort företag och som har högst 499 anställda.
- 103f. *energibesparingar*: energibesparingar enligt definitionen i artikel 2.5 i direktiv 2012/27/EU.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG (EUT L 315, 14.11.2012, s. 1).

▼ B

104. *energieffektivitetsprojekt*: ett investeringsprojekt som förbättrar energieffektiviteten i en byggnad.

▼ M6

105. *energieffektivitetsfond*: ett specialiserat investeringsinstrument som inrättats med tanke på investeringar i energieffektivitetsprojekt för att förbättra energieffektiviteten i byggnader. Energieffektivitetsfonder förvaltas av en särskild förvaltare.

▼ B

106. *förvaltare av energieffektivitetsfond*: ett professionellt förvaltningsbolag med status som juridisk person, som väljer ut och investerar i stödberättigade energieffektivitetsprojekt.

107. *högeffektiv kraftvärme*: kraftvärme som motsvarar definitionen av högeffektiv kraftvärme i artikel 2.34 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/27/EU av den 25 oktober 2012 om energieffektivitet, om ändring av direktiven 2009/125/EG och 2010/30/EU och om upphävande av direktiven 2004/8/EG och 2006/32/EG ⁽¹⁾.

▼ M6

108. *kraftvärme*: kraftvärme enligt definitionen i artikel 2.30 i direktiv 2012/27/EU.

- 108a. *kraftvärme som bygger på förnybara energikällor*: kraftvärme som till 100 % använder energi från förnybara energikällor som insatsvara för produktion av värme och el.

- 108b. *värmepump*: en maskin, anordning eller installation som överför värme från den naturliga omgivningen, såsom luft, vatten eller jord, till byggnader eller industritillämpningar genom att vända det naturliga värmeflödet så att det flyter från en lägre till en högre temperatur. Reversibla värmepumpar kan även flytta värme från byggnaden till den naturliga omgivningen,

109. *energi från förnybara energikällor eller förnybar energi*: energi producerad av växter under användning av enbart förnybara energikällor enligt definitionen i artikel 2.1 i direktiv (EU) 2018/2001, liksom andelen energi uttryckt i värmevärde som produceras från förnybara energikällor i hybridanläggningar som också använder konventionella energikällor och som inbegriper förnybar el som används för att fylla lagringssystem som är anslutna innanför mätaren (gemensamt installerade eller som ett tillägg till den förnybara installationen), men inte el som produceras som ett resultat av lagringssystem.

- 109a. *gemenskap för förnybar energi*: gemenskap för förnybar energi enligt definitionen i artikel 2.16 i direktiv 2018/2001.

⁽¹⁾ EUT L 315, 14.11.2012, s. 1.

▼ M6

-
114. *innovativ teknik*: en ny och nyligen erkänd teknik jämfört med den senaste utvecklingen inom branschen, vilken innebär en risk för tekniskt eller industriellt misslyckande och inte är en optimering eller uppskalning av befintlig teknik.
- 114a. *demonstrationsprojekt*: demonstrationsprojekt enligt definitionen i artikel 2.24 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 ⁽¹⁾.
- 114b. *differenskontrakt*: stödinstrument som ger stödmottagaren rätt till en betalning som motsvarar skillnaden mellan ett avtalat pris (*strike price*) och ett referenspris – t.ex. ett marknadspris, per produktionsenhet.
115. *balansering*: med avseende på el, balansering enligt definitionen i artikel 2.10 i förordning (EU) 2019/943.
116. *standardbalansansvar*: icke-diskriminerande teknikövergripande balansansvar som inte undantar någon producent från balansansvar enligt vad som anges i artikel 5 i förordning (EU) 2019/943.
- 116a. *balansansvarig part*: balansansvarig part enligt definitionen i artikel 2.14 i förordning (EU) 2019/943.
117. *biomassa*: den biologiskt nedbrytbara delen av produkter, avfall och restprodukter av biologiskt ursprung enligt definitionen i artikel 2.24 i direktiv (EU) 2018/2001.
- 117a. *biobränslen*: biobränslen enligt definitionen i artikel 2.33 i direktiv 2018/2001.
- 117b. *biogas*: biogas enligt definitionen i artikel 2.28 i direktiv 2018/2001.
- 117c. *flytande biobränslen*: flytande biobränslen enligt definitionen i artikel 2.32 i direktiv 2018/2001.
- 117d. *biomassabränslen*: biomassabränslen enligt definitionen i artikel 2.27 i direktiv 2018/2001.
118. *finansieringsunderskott*: merkostnaden netto fastställd som skillnaden mellan de ekonomiska intäkterna och kostnaderna (inklusive investering och drift) för det stödmottagande projektet och motsvarande siffror för det alternativa projekt som stödmottagaren rimligen skulle kunna utföra utan stöd. För att fastställa finansieringsunderskottet måste medlemsstaten kvantifiera, för det faktiska scenariot och ett trovärdigt kontrafaktiskt scenario, alla viktiga kostnader och intäkter, stödmottagarnas

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/943 av den 5 juni 2019 om den inre marknaden för el (EGT L 158 14.6.2019, s. 54).

▼ M6

beräknade vägda genomsnittliga kapitalkostnad för att diskontera framtida kassaflöden samt nettonuvärdet för de faktiska och kontrafaktiska scenarierna, under projektets livstid. Den typiska merkostnaden netto kan uppskattas som skillnaden mellan nettonuvärdet för det faktiska scenariot och för det kontrafaktiska scenariot under referensprojektets livstid.

119. *miljöskatt eller skattelikhande miljöavgift*: en skatt eller avgift som tillämpas på specifika beskattningsunderlag, varor eller tjänster vilka har tydliga negativa effekter på miljön, eller som syftar till att vissa verksamheter, varor eller tjänster ska beskattas så att miljökostnaderna kan ingå i deras pris eller så att producenter och konsumenter styrs mot miljövänligare verksamheter.

▼ B

120. *unionens minimiskattenivå*: den minimiskattenivå som anges i unionslagstiftningen för energiprodukter och elektricitet betyder det den lägsta skattenivå som anges i bilaga I till rådets direktiv 2003/96/EG av den 27 oktober 2003 om en omstrukturering av gemenskapsramen för beskattning av energiprodukter och elektricitet ⁽¹⁾.

▼ M6

- 121a. *sanering*: miljöledningsåtgärder som avlägsnande av föroreningar eller överskott av näringsämnen från mark och vatten, eller avgiftning av sådana områden, i syfte att avlägsna förorening källor.
- 121b. *återupprättande*: miljöledningsåtgärder som har till syfte att återinföra en nivå av ekosystemfunktion i degraderade områden, där målet är förnyat och kontinuerligt tillhandahållande av ekosystemtjänster snarare än biologisk mångfald och integritet i ett angivet naturligt eller seminaturligt referensekosystem.
- 121c. *ekosystem*: ekosystem enligt definitionen i artikel 2.13 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 ⁽²⁾.
- 121d. *biologisk mångfald*: biologisk mångfald enligt definitionen i artikel 2.15 i förordning (EU) 2020/852.

⁽¹⁾ EUT L 283, 31.10.2003, s. 51.

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

▼ B

122. *principen om att förorenaren betalar*: kostnaderna för att åtgärda föroreningar bör betalas av den som har orsakat dem.
123. *förorening*: den skada som en förorenare orsakar genom att direkt eller indirekt skada miljön, eller genom att skapa förhållanden som leder till en sådan skada på den fysiska miljön eller på naturresurser.

▼ M6

- 123a. *förorenande substans*: ämne, vibration, värme, buller, ljus eller annan förorening som avses i definitionen av förorening i artikel 2.10 i förordning (EU) 2020/852.
- 123b. *förorening*: förorening enligt definitionen i artikel 3.2 i direktiv 2010/75/EG.
- 123c. *naturbaserad lösning*: en åtgärd för att skydda, bevara, återställa, på ett hållbart sätt använda och förvalta naturliga eller modifierade ekosystem på land, i sötvatten, vid kuster och i hav, vilket hanterar sociala, ekonomiska och miljömässiga utmaningar på ett effektivt och flexibelt sätt, samtidigt som den skapar mänskligt välbefinnande, ekosystemtjänster, resiliens och fördelar för den biologiska mångfalden.
- 123d. *återställande*: processen att bistå i återhämtningen av ett ekosystem som ett sätt att bevara den biologiska mångfalden och stärka ekosystemens motståndskraft, i synnerhet mot klimatförändringar. Återställande av ekosystem omfattar åtgärder som vidtas för att förbättra situationen för ett ekosystem och åter skapa eller återuppbygga ekosystemet om det har gått förlorat samt för att förbättra ekosystemens motståndskraft och anpassning till klimatförändringar.
124. *energieffektivt system för fjärrvärme och fjärrkyla*: effektivt system för fjärrvärme och fjärrkyla enligt definitionen i artikel 2.41 i direktiv 2012/27/EU.
- 124a. *fjärrvärme och fjärrkyla*: fjärrvärme eller fjärrkyla enligt definitionen i artikel 2.19 i direktiv 2010/31/EU.
- 124b. *system för fjärrvärme och fjärrkyla*: anläggningar för produktion av värme och/eller kyla, nät för termisk lagring och distribution med både primära nät för överföring och sekundära nät av rörledningar för värmeförsörjning till konsumenter. Hänvisningar till fjärrvärme ska tolkas som system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla beroende på om näten används för att leverera värme eller kyla gemensamt eller var för sig.

▼ B

125. *förorenare*: den som direkt eller indirekt skadar miljön eller skapar förhållanden som leder till sådan skada.

▼ M6

126. *återanvändning*: återanvändning enligt definitionen i artikel 3.13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG ⁽¹⁾.
127. *förberedelse för återanvändning*: förberedelse för återanvändning enligt definitionen i artikel 3.16 i direktiv 2008/98/EG.
128. *materialåtervinning*: materialåtervinning enligt definitionen i artikel 3.17 i direktiv 2008/98/EG.
- 128a. *resurseffektivitet*: minskning av den mängd insatsvaror som behövs för att producera en produktionsenhet eller ersätta primära insatsvaror med sekundära insatsvaror.
- 128b. *avfall*: avfall enligt definitionen i artikel 3.1 i direktiv 2008/98/EG.
- 128c. *spillvärme*: spillvärme enligt definitionen i artikel 2.9 i direktiv 2018/2001.
- 128d. *behandling*: behandling enligt definitionen i artikel 3.14 i direktiv 2008/98/EG samt behandling av andra produkter, material eller ämnen.
- 128e. *återvinning*: återvinning enligt definitionen i artikel 3.15 i direktiv 2008/98/EG samt återvinning av andra material, produkter eller ämnen.
- 128f. *bortskaffande*: bortskaffande enligt definitionen i artikel 3.19 i direktiv 2008/98/EG.
- 128g. *andra produkter, material eller ämnen*: andra material, produkter och ämnen än avfall, inbegripet biprodukter, som avses i artikel 5 i direktiv 2008/98/EG, restprodukter från jord- och skogsbruk, avloppsvatten, regnvatten och dagvatten, mineraler, näringsämnen, restgaser från produktionsprocesser samt överflödiga produkter, delar och material.
- 128h. *överflödiga produkter, delar och material*: produkter, delar eller material som inte längre är nödvändiga eller användbara för innehavaren men som lämpar sig för återanvändning.
- 128i. *separat insamling*: separat insamling enligt definitionen i artikel 3.11 i direktiv 2008/98/EG.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/98/EG av den 19 november 2008 om avfall och om upphävande av vissa direktiv (EGT L 312 22.11.2008, s. 3).

▼ M6

130. *energiinfrastruktur*: varje fysisk utrustning eller anläggning som är belägen i unionen eller kopplar samman unionen med ett eller flera tredjeländer och som faller in under följande kategorier:

a) Elektricitet:

- i) Överförings- och distributionssystem, där överföring avser transport av el både till lands och till havs i sammanlänkade system med högspänningsnät samt nät med extra hög spänning för tillhandahållande till slutförbrukare eller distributörer, men inte försörjning och där ”distribution” avser transport av el både till lands och till havs i system med högspännings-, mellanspännings- och lågspänningsnät för tillhandahållande till kunder, men inte försörjning.
- ii) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att de system som avses i punkt i ska fungera tryggt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem på alla spänningsnivåer och understationer.
- iii) Helt integrerade nätkomponenter enligt definitionen i artikel 2.51 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2019/944 ⁽¹⁾.
- iv) Smarta elnät, det vill säga system och komponenter med integrerad informations- och kommunikationsteknik genom fungerande digitala plattformar, kontrollsystem och sensorteknik både på överförings- och distributionsnivå i syfte att skapa ett säkrare, effektivare och mer intelligent nät för överföring och distribution av el och ökad kapacitet att integrera nya former av produktion, lagring och förbrukning samt för att möjliggöra nya affärsmodeller och marknadsstrukturer.
- v) Havsbaserade elnät, inklusive varje typ av utrustning eller anläggning i infrastruktur för överföring eller distribution av el, såsom definieras i led i, med dubbel funktionalitet, det vill säga sammankoppling och överföring eller distribution av havsbaserad förnybar el från produktionsplatser till havs till två eller fler länder. Detta inbegriper även smarta elnät samt varje typ av närliggande havsbaserad utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet ska fungera tryggt, säkert

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/944 av den 5 juni 2019 om gemensamma regler för den inre marknaden för el och om ändring av direktiv 2012/27/EU, (EUT L 158, 14.6.2019, s. 125).

▼ M6

och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem, och nödvändiga transformatorstationer om de också säkerställer teknisk driftskompatibilitet, bland annat när det gäller gränssnitt mellan olika typer av teknik.

b) Gas (naturgas, biogas – inklusive biometan – och/eller förnybar gas av icke-biologiskt ursprung):

i) Överförings- och distributionsledningar för transport av gas, som ingår i ett nät, utom högtrycksledningar som används för distribution i tidigare led av naturgas.

ii) Lagringsutrymmen under jord som är anslutna till sådana högtrycksgasledningar som avses i led i.

iii) Anläggningar för mottagning, lagring och återförgasning eller dekomprimering av kondenserad eller komprimerad gas.

iv) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet ska fungera tryggt, säkert och effektivt eller för att möjliggöra dubbelriktad kapacitet, inklusive kompressorstationer.

v) Smarta gasnät, det vill säga varje typ av följande utrustning eller anläggning som syftar till att möjliggöra och underlätta integrering av förnybara och koldioxidsnåla gaser (inklusive vätgas eller gaser av icke-biologiskt ursprung) i nätet: Digitala system och komponenter som integrerar informations- och kommunikationsteknik, kontrollsystem och sensorteknik för att möjliggöra interaktiv och intelligent övervakning, mätning, kvalitetskontroll och förvaltning av produktion, överföring, distribution och förbrukning av gas inom ett gasnät. Smarta nät kan även omfatta utrustning för att möjliggöra omvända flöden från distributionsnivån till överföringsnivån och därmed sammanhängande nödvändiga uppgraderingar av det befintliga nätet.

c) Vätgas:

i) Överföringsledningar för högtryckstransport av vätgas såväl som ledningar för lokal distribution av vätgas för att ge flera användare åtkomst till nätet på ett öppet och icke-diskriminerande sätt.

ii) Lagringsanläggningar: anläggningar som används för att lagra vätgas med hög renhet, inklusive den del av vätgas-terminalen som används för lagring, men undantaget den del som används för produktion, och inklusive anläggningar som endast är avsedda för operatörer av vätgasnät

▼ M6

i utförandet av sina uppgifter. Lagringsanläggningar för vätgas inbegriper underjordiska lagringsanläggningar anslutna till de högtrycksledningar för vätgas som avses i punkt i.

- iii) Anläggningar för dirigering, mottagning, lagring och återförgasning eller dekomprimering av vätgas eller vätgas som ingår i andra kemiska ämnen med syftet att mata in vätgasen i nätet för gas eller det särskilda nätet för vätgas.
- iv) Terminaler, det vill säga anläggningar som används för att omvandla flytande väte till vätgas för inmatning i vätgasnätet. Terminaler omfattar stödustrustning och tillfällig lagring som krävs för omvandlingsprocessen och efterföljande inmatning i vätgasnätet, men omfattar inte de delar av vätgasterminalen som används för lagring.
- v) Länkar, det vill säga ett vätgasnät (eller del därav) som korsar eller sträcker sig över en gräns mellan olika medlemsstater eller mellan en medlemsstat och ett tredjeland fram till medlemsstaternas territorium eller den medlemsstatens territorialvatten.
- vi) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att vätgassystemet ska fungera tryggt, säkert och effektivt eller för att möjliggöra dubbelriktad kapacitet, inklusive kompressorstationer.

Alla tillgångar som anges i leden i–vi kan vara nybyggda tillgångar eller tillgångar som omvandlats från naturgas till vätgas eller en kombination av båda. Tillgångar som anges i leden i–vi och som omfattas av tredjepartstillträde ska klassificeras som energiinfrastruktur.

d) Koldioxid:

- i) Ledningar, förutom ledningsnät i tidigare led, som används för att transportera koldioxid från fler än en källa, det vill säga industrianläggningar (inklusive kraftverk) som producerar koldioxid från förbränning eller andra kemiska reaktioner som inbegriper fossila eller icke-fossila föreningar som innehåller

▼ **M6**

kol, för permanent geologisk lagring av koldioxid enligt artikel 3 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG ⁽¹⁾ eller för användning av koldioxid som råmaterial eller för att öka avkastningen av biologiska processer.

- ii) Anläggningar för kondensering och buffertlagring av koldioxid i samband med transport eller lagring. Detta inbegriper inte infrastruktur inom en geologisk formation som används för slutlig geologisk lagring av koldioxid i enlighet med artikel 3 i direktiv 2009/31/EG samt tillhörande yt- och injektionsanläggningar.
- iii) Varje typ av utrustning eller anläggning som är nödvändig för att systemet i fråga ska fungera korrekt, säkert och effektivt, inklusive skydds-, övervaknings- och kontrollsystem. Detta kan omfatta särskilda mobila tillgångar för transport och lagring av koldioxid, under förutsättning att de mobila tillgångarna uppfyller definitionen av ett rent fordon.

Tillgångar som anges i leden i, ii och iii och som omfattas av tredjepartstillträde ska klassificeras som energiinfrastruktur.

- e) Infrastruktur som används för överföring eller distribution av värmeenergi i form av ånga, varmvatten eller kylda vätskor från flera producenter/användare och som bygger på användningen av förnybar energi eller spillvärme från industriella tillämpningar.
- f) Projekt av gemensamt intresse enligt definitionen i artikel 2.4 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 ⁽²⁾ och projekt av ömsesidigt intresse som avses i artikel 171 i fördraget.
- g) Andra kategorier av infrastruktur som möjliggör fysisk eller trådlös förbindelse för förnybar eller koldioxidfri energi mellan producenter och användare från flera anslutnings- och exitpunkter och som tredje parter, som inte tillhör samma företag som infrastrukturägaren/infrastrukturförvaltaren, har tillträde till.

Tillgångar som anges i leden a–g vilka är byggda för en eller en liten grupp av på förhand identifierade användare och vilka är skräddarsydda för deras behov (särskild infrastruktur) ska inte klassificeras som energiinfrastruktur.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/31/EG av den 23 april 2009 om geologisk lagring av koldioxid och ändring av rådets direktiv 85/337/EEG, Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/60/EG, 2001/80/EG, 2004/35/EG, 2006/12/EG och 2008/1/EG samt förordning (EG) nr 1013/2006 (EUT L 140, 5.6.2009, s. 114).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 347/2013 av den 17 april 2013 om riktlinjer för transeuropeiska energiinfrastrukturer (EUT L 115, 25.4.2013, s. 39).

▼ M6

- 130a. *systemansvarig för distributionssystem*: systemansvarig för distributionssystem enligt definitionen i artikel 2.29 i direktiv (EU) 2019/944.
- 130b. *systemansvarig för överföringssystem*: systemansvarig för överföringssystem enligt definitionen i artikel 2.35 i direktiv (EU) 2019/944.
- 130c. *ellagring*: uppskjutande av den slutliga elanvändningen till en senare tidpunkt än produktionstillfället, eller omvandling av elenergi till en lagringsbar energiform, lagring av sådan energi och därpå följande återomvandling av sådan energi till elenergi.
- 130d. *värmeagring*: uppskjutande av den slutliga värmeenergianvändningen till en senare tidpunkt än produktionstillfället, eller omvandling av elenergi eller värmeenergi till en lagringsbar energiform, lagring av sådan energi och, i tillämpliga fall, därpå följande omvandling eller återomvandling av sådan energi till värmeenergi för slutlig användning (dvs. uppvärmning eller kylning).
131. *lagstiftning om den inre marknaden för energi*: direktiv (EU) 2019/944, Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG ⁽¹⁾, förordning (EU) 2019/943 och Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 ⁽²⁾.
- 131a. *avskiljning och lagring av koldioxid* eller *CCS*: en uppsättning tekniker som gör det möjligt att avskilja koldioxid som släpps ut från industrianläggningar, däribland processrelaterade utsläpp, eller att avskilja koldioxid direkt från omgivningsluften, för att transportera den till en lagringsplats och där injektera den i en lämplig underjordisk geologisk formation för permanent förvaring.
- 131b. *avskiljning och användning av koldioxid* eller *CCU*: en uppsättning tekniker som gör det möjligt att avskilja koldioxid som släpps ut från industrianläggningar, däribland processrelaterade utsläpp, eller att avskilja koldioxid direkt från omgivningsluften, och transportera den till ett förbruknings- eller användningsställe för fullständig användning.

▼ B**Definitioner som gäller socialt stöd för transport för personer som är bosatta i avlägsna områden**

132. *permanent bosättningsort*: den plats där en person bor under minst 185 dagar varje kalenderår till följd av personlig eller yrkesmässig anknytning. Om en persons yrkesmässiga anknytning skiljer sig från den personliga anknytningen och om han

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2009/73/EG av den 13 juli 2009 om gemensamma regler för den inre marknaden för naturgas och om upphävande av direktiv 2003/55/EG (EUT L 211, 14.8.2009, s. 94).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 715/2009 av den 13 juli 2009 om villkor för tillträde till naturgasöverföringsnäten och om upphävande av förordning (EG) nr 1775/2005 (EUT L 211, 14.8.2009, s. 36).

▼ B

eller hon bor i två eller fler medlemsstater, anses dennes permanenta bosättningsort vara platsen för den personliga anknytningen, förutsatt att han eller hon återvänder dit regelbundet. Om en person bor i en medlemsstat för att utföra en uppgift under en fastställd tidsperiod anses dennes bosättningsort ändå vara platsen för den personliga anknytningen, oavsett om han eller hon återvänder dit under tidsperioden för utförande av uppgiften. Studier vid ett universitet eller en skola i en annan medlemsstat innebär inte i sig att den permanenta bosättningsorten ändras. Alternativt ska med permanent bosättningsort avses det som avses i medlemsstaternas nationella lagstiftning.

Definitioner för stöd till bredbandsinfrastruktur**▼ M4**

▼ M6

▼ B

135. *kabelrör*: ett underjordiskt rör eller en kanal som innehåller optiska fiberledningar, kopparledningar eller koaxialledningar till ett bredbandsnät.
136. *fysiskt tillträde*: ett tillträde till slutkonsumentens accessnätsförbindelse som gör det möjligt för konkurrenter att använda sina egna överföringssystem för direkt överföring.

▼ M6

137. *bredbandsinfrastruktur*: ett bredbandsnät utan någon aktiv komponent, som omfattar den fysiska infrastrukturen, inbegripet ledningar, stolpar, master, torn, svartfiber, kopplingskåp och kablar (inklusive svartfiber och kopparkablar).
- 137a. *backhaulnät*: den del av ett bredbandsnät som förbinder accessnätet med stamnätet och som inte ger slutanvändare direkt tillträde. Det är den del av nätet där alla slutanvändares trafik aggregeras.
- 137b. *stamnät*: det stamnät som sammanbinder backhaulnät från olika områden och regioner.
- 137c. *accessnät*: det segment av ett bredbandsnät som förbinder backhaulnätet med slutanvändarnas lokaler eller utrustning.

▼ M4

▼ M6

139. *tillträde i grossistledet*: ett tillträde som möjliggör för en operatör att använda en annan operatörs anläggningar. Tillträdet i grossistledet ska, på grundval av den aktuella tekniska utvecklingen, omfatta åtminstone följande tillträdesprodukter: i) för FTTx-nät: tillträde till bredbandsinfrastruktur, tillträde till nät och bitströmstillträde; ii) för kabelnät: tillträde till bredbandsinfrastruktur

▼ M6

och tillträde till aktiva tjänster; iii) för fasta trådlösa nät: tillträde till bredbandsinfrastruktur och tillträde till aktiva tjänster; iv) för mobilnät: tillträde till bredbandsinfrastruktur och tillträde till aktiva tjänster (åtminstone roaming); v) för satellitplattformar: tillträde till aktiva tjänster; vi) för backhaulnät: tillträde till bredbandsinfrastruktur och tillträde till aktiva tjänster.

- 139a. *lokaler som passeras*: slutanvändarlokalerna vilka en operatör, på begäran av slutanvändare och inom fyra veckor från dagen för begäran, kan förse med bredbandstjänster (oavsett om dessa lokaler redan är anslutna eller ej). Det pris som tas ut för tillhandahållandet av bredbandstjänster i slutanvändarnas lokaler får i detta fall inte överstiga normala anslutningsavgifter, vilket innebär att det inte får omfatta några extrakostnader eller exceptionella kostnader jämfört med gängse affärsmetod och under inga omständigheter får överstiga det normala priset i den berörda medlemsstaten. Detta pris ska fastställas av den behöriga nationella myndigheten.

▼ M4

- 139b. *socioekonomiska drivkrafter*: enheter vilka genom sitt uppdrag, sin karaktär eller sin lokalisering direkt eller indirekt kan skapa viktiga socioekonomiska fördelar för medborgare, företag och lokalsamhällen som finns i deras omgivning eller inom deras influensområden, däribland offentliga myndigheter, offentliga eller privata enheter som anförtrots att tillhandahålla tjänster av allmänt intresse eller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i enlighet med artikel 106.2 i fördraget samt digitalintensiva företag.
- 139c. *5G-korridor*: en transportled, i form av väg, järnväg eller inre vattenväg, som har full täckning från infrastruktur för digital konnektivitet och särskilt 5G-system, vilket ger möjlighet till oavbrutet tillhandahållande av digitala synergitjänster enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 ⁽¹⁾, t.ex. uppkopplad och automatiserad mobilitet, liknande smarta mobilitetstjänster för järnvägar eller digital konnektivitet för inre vattenvägar.

▼ M6

- 139d. *högtrafiktid*: den tid på dygnet, vanligtvis en timme, då nätbelastningen normalt är som högst.
- 139e. *högtrafikförhållanden*: de förhållanden under vilka nätet förväntas fungera under ”högtrafiktid”.
- 139f. *relevant tidshorisont*: en tidshorisont som används för att verifiera planerade privata investeringar och som motsvarar den tidsåtgång som medlemsstaten beräknar för att bygga ut det planerade offentligt finansierade nätet, från och med offentliggörandet av det offentliga samrådet om det planerade statliga

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1153 av den 7 juli 2021 om inrättande av Fonden för ett sammanlänkat Europa och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1316/2013 och (EU) nr 283/2014 (OJ L 249, 14.7.2021, s. 38).

▼ M6

ingripandet fram till dess att nätet tas i drift (dvs. start av tillhandahållandet av tjänster i grossist- och/eller slutkundsledet inom det statligt finansierade nätet). Den relevanta tidshorizonten får inte vara kortare än två år.

▼ B**Definitioner för stöd till kultur och bevarande av kulturarvet**

140. *smala audiovisuella verk*: de verk som identifieras som sådana av medlemsstaterna på grundval av fördefinierade kriterier när de inför stödordningar eller beviljar stöd; det kan röra sig om filmer vars enda originalversion är på ett officiellt språk i en medlemsstat med begränsat territorium eller språkområde eller begränsad befolkning, kortfilmer, filmer som gjorts av försättagångsregissörer eller andragångsregissörer, dokumentärfilmer eller lågbudgetverk eller verk som på något annat är smala i kommersiellt hänseende.
141. *kommittén för utvecklingsbistånd (DAC) inom OECD*: omfattar alla länder och geografiska områden som är berättigade till officiellt utvecklingsbistånd och som ingår i den förteckning som sammanställts av Organisationen för ekonomiskt samarbete och utveckling (OECD).
142. ”Rimlig vinst” ska fastställas i förhållande till den typiska vinsten inom den berörda sektorn. Under alla omständigheter ska en kapitalavkastning som inte överstiger den tillämpliga swap-räntan plus en premie på 100 räntepunkter anses vara rimlig.

Definitioner för stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur

143. *professionell idrott*: utövande av idrott i form av arbete eller tjänst mot betalning, oavsett om ett formellt anställningsavtal har upprättats mellan den professionella idrottsutövaren och det berörda idrottsförbundet, om ersättningen överskrider kostnaderna för deltagande och utgör en betydande del av inkomsten för den berörda idrottsutövaren. Utgifter för resor och uppehälle på grund av deltagande i sportevenemang ska inte betraktas som ersättning vid tillämpningen av denna förordning.

▼ M1**Definitioner för stöd till regionala flygplatser**

144. *flygplatsinfrastruktur*: den infrastruktur och utrustning som flygplatsen behöver för att tillhandahålla flygplatstjänster åt flygbolag och olika tjänsteleverantörer, inklusive start- och landningsbanor, terminaler, plattor, taxibanor, centraliserad marktjänstinfrastruktur och alla andra faciliteter som direkt stöder flygplatstjänsterna, men exklusive infrastruktur och utrustning som främst behövs för icke-luftfartsrelaterade verksamheter.

▼ **M1**

145. *flygbolag*: ett flygbolag med en giltig operativ licens som utfärdats av en medlemsstat eller en medlem i det gemensamma europeiska luftfartsområdet i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 ⁽¹⁾.
146. *flygplats*: en enhet eller grupp av enheter som utövar ekonomisk verksamhet i form av tillhandahållande av flygplatstjänster åt flygbolag.
147. *flygplatstjänster*: tjänster som en flygplats eller dess dotterbolag tillhandahåller flygbolag i form av hantering av luftfartyg, från landning till start, och av passagerare och gods, så att flygbolag får möjlighet att tillhandahålla lufttransporttjänster, inklusive tillhandahållande av marktjänster och av centraliserad marktjänstinfrastruktur.
148. *genomsnittlig årlig passagerarvolym*: den passagerarvolym som fastställs på grundval av inkommande och utgående passagerartrafik under de två räkenskapsår som föregick det år det då stödet beviljas.
149. *centraliserad marktjänstinfrastruktur*: infrastruktur som normalt drivs av flygplatsoperatören och som mot betalning ställs till förfogande för de olika leverantörerna av marktjänster som är verksamma på flygplatsen, utom utrustning som ägs eller drivs av leverantörerna av marktjänster.
150. *höghastighetståg*: tåg som kan nå hastigheter på över 200 km/tim.
151. *marktjänster*: tjänster som tillhandahålls åt flygplatsanvändare på en flygplats enligt beskrivningen i bilagan till rådets direktiv 96/67/EG ⁽²⁾.
152. *icke-luftfartsrelaterade verksamheter*: kommersiella tjänster som tillhandahålls åt flygbolag eller andra flygplatsanvändare, såsom stödtjänster till passagerare, speditörer eller andra tjänsteleverantörer, uthyrning av kontor eller affärslokaler, bilparkering och hotell.
153. *regional flygplats*: en flygplats med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på upp till 3 miljoner passagerare.

Definitioner för stöd till hamnar

154. *hamn*: land- och vattenområde bestående av infrastruktur och utrustning som möjliggör mottagande av fartyg, lastning och lossning av fartyg, lagring av varor, mottagande och leverans av dessa varor, och ombord- och landstigning av passagerare, besättning och andra personer samt annan infrastruktur som är nödvändig för transportoperatörer i hamnen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1008/2008 av den 24 september 2008 om gemensamma regler för tillhandahållande av lufttrafik i gemenskapen (EUT L 293, 31.10.2008, s. 3).

⁽²⁾ Rådets direktiv 96/67/EG av den 15 oktober 1996 om tillträde till marknaden för marktjänster på flygplatserna inom gemenskapen (EGT L 272, 25.10.1996, s. 36).

▼ M1

155. *kusthamn*: en hamn för mottagande av huvudsakligen havsgående fartyg.
156. *inlandshamn*: en hamn som inte är en kusthamn, för mottagande av fartyg i inlandssjöfart.

▼ M6

157. *hamninfrastruktur*: infrastruktur och anläggningar för tillhandahållande av transportrelaterade hamntjänster, t.ex. kajplatser som används för förtöjning av fartyg, kajväggar, bryggor och flytande pontonramper i tidvattenområden, inre bassänger, återfyllningar och landåtervinning, infrastruktur för insamling av fartygsgenererat avfall och lastrester samt laddnings- och tankningsinfrastruktur i hamnar som levererar fordon, mobil terminalutrustning och mobil marktjänstutrustning med el, väte, ammoniak och metanol.

▼ M1

158. *hamnsuprastruktur*: ytarrangemang (såsom för lagring), fast utrustning (såsom lagerlokaler och terminalbyggnader) och rörlig utrustning (såsom kranar) belägna i en hamn för tillhandahållande av transportrelaterade hamntjänster.
159. *infrastruktur för tillgänglighet*: varje typ av infrastruktur som krävs för att säkra tillgänglighet land- eller sjövägen eller via floder för användare av en hamn, eller i en hamn, såsom vägar, järnvägsspår, kanaler och slussar.
160. *muddring*: avlägsnande av sediment från botten av en vattenväg för tillträde till en hamn, eller i en hamn.

▼ M6

▼ M1

162. *fartyg*: flytande konstruktioner, med eller utan eget framdrivningsmaskineri, med ett eller flera displacementskrov.
163. *havsgående fartyg*: andra fartyg än de som uteslutande eller huvudsakligen seglar på inre vattenvägar eller i, eller i nära anslutning till, skyddade vatten.
164. *fartyg i inlandssjöfart*: fartyg som är avsedda uteslutande eller huvudsakligen för trafik på inre vattenvägar eller i, eller i nära anslutning till, skyddade vatten.
165. *infrastruktur för uppsamling av fartygsgenererat avfall och lastrester*: fasta, flytande eller rörliga hamnanläggningar som kan ta emot fartygsgenererat avfall eller lastrester enligt definitionen i Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/59/EG av den 27 november 2000 om mottagningsanordningar i hamn för fartygsgenererat avfall och lastrester (EGT L 332, 28.12.2000, s. 81).

▼ M4

Definitioner av stöd som ingår i finansiella produkter vilka får stöd från InvestEU-fonden (termer som definieras under andra rubriker i denna artikel ska ha samma betydelse när det gäller stöd som ingår i finansiella produkter vilka får stöd från InvestEU-fonden)

- 166) *InvestEU-fonden, EU-garanti, finansiell produkt, nationella utvecklingsbanker eller -institutioner och genomförandepartner*: de betydelser som anges i artikel 2 i förordning (EU) 2021/523.
- 167) *finansiell intermediär*: vid tillämpning av avsnitt 16, en finansiell intermediär i den mening som avses i led 34, med undantag för genomförandepartner.
- 168) *kommersiell finansiell intermediär*: en finansiell intermediär som bedriver verksamhet i vinstsyfte och helt på egen risk, utan någon offentlig garanti – nationella utvecklingsbanker eller -institutioner betraktas inte som kommersiella finansiella intermediärer.
- 169) *urban knutpunkt i TEN-T*: den betydelse som anges i artikel 3 p i förordning (EU) nr 1315/2013 ⁽¹⁾.
- 170) *ny aktör*: ett jämvägsföretag i den mening som avses i artikel 3.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU ⁽²⁾, som uppfyller följande villkor:
- a) Det fick ett tillstånd i enlighet med artikel 17.3 i direktiv 2012/34/EU för det relevanta marknadssegmentet mindre än tjugo år innan stödet beviljades.
- b) Det har inte, i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I till denna förordning, någon anknytning till ett jämvägsföretag som har fått ett tillstånd i den mening som avses i artikel 3.14 i direktiv 2012/34/EU före den 1 januari 2010.
- 171) *stadstransport*: transport inom en stad eller ett tätbebyggt område och dess pendlingszoner.
- 172) *ekosystem, biologisk mångfald och gott tillstånd för ett ekosystem*: de betydelser som anges i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 ⁽³⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 av den 11 december 2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU (EUT L 348, 20.12.2013, s. 1).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2012/34/EU av den 21 november 2012 om inrättande av ett gemensamt europeiskt järnvägsområde (EUT L 343, 14.12.2012, s. 32).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 av den 18 juni 2020 om inrättande av en ram för att underlätta hållbara investeringar och om ändring av förordning (EU) 2019/2088 (EUT L 198, 22.6.2020, s. 13).

▼B*Artikel 3***Villkor för undantag**

Stödordningar, individuellt stöd som beviljas enligt stödordningar och stöd för särskilda ändamål ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.2 eller 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget under förutsättning att sådant stöd uppfyller samtliga villkor i kapitel I i denna förordning och de särskilda villkor för den relevanta stödskategorin som anges i kapitel III i denna förordning.

*Artikel 4***Tröskelvärden för anmälan**

1. Denna förordning ska inte tillämpas på stöd som överskrider följande tröskelvärden:

▼M6

- a) Regionalt investeringsstöd: för en investering med stödberättigande kostnader på minst 110 miljoner euro, stödbeloppen per företag per investeringsprojekt enligt följande:
- I fall med en högsta regional stödnivå på 10 %: 8,25 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 15 %: 12,38 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 20 %: 16,5 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 25 %: 20,63 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 30 %: 24,75 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 35 %: 28,88 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 40 %: 33 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 50 %: 41,25 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 60 %: 49,5 miljoner euro.
 - I fall med en högsta regional stödnivå på 70 %: 57,75 miljoner euro.
- b) För regionalt stöd till stadsutveckling: 22 miljoner euro enligt artikel 16.3.
- c) För investeringsstöd till små och medelstora företag: 8,25 miljoner euro per företag och investeringsprojekt.
- d) För stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag: 2,2 miljoner euro per företag och projekt.

▼M6

- e) För stöd till små och medelstora företags deltagande i mässor: 2,2 miljoner euro per företag och år.

- (ea) För stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme på det sätt som avses i artikel 19c: 200 000 euro per stödmottagare och kalenderår. För mikroföretag verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter ska denna gräns vara 25 000 euro per stödmottagare och kalenderår och för mikroföretag verksamma inom fiskeri- och vattenbrukssektorn ska den vara 30 000 euro per stödmottagare och kalenderår.

- (eb) För stöd till små och medelstora företag i form av tillfälliga offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme som produceras från naturgas för att minimera effekten av prishöjningarna till följd av Rysslands angreppskrig mot Ukraina på det sätt som avses i artikel 19d: 2 miljoner euro per stödmottagare och kalenderår. För små och medelstora företag som är verksamma inom primärproduktion av jordbruksprodukter ska denna gräns vara 250 000 euro per stödmottagare och kalenderår och för små och medelstora företag som är verksamma inom fiskeri- och vattenbrukssektorn ska den vara 300 000 euro per stödmottagare och kalenderår. Stöd som beviljas företag verksamma inom bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter ska beviljas på villkor att det inte helt eller delvis överförs till primärproducenter.

- f) Stöd till företag som deltar i projekt inom europeiskt territoriellt samarbete: för stöd enligt artikel 20: 2,2 miljoner euro per företag och projekt, för stöd enligt artikel 20a: de belopp som anges i artikel 20a.2 per företag och projekt.

- g) För riskfinansieringsstöd: 16,5 miljoner euro per stödberättigat företag enligt artikel 21.8 och artikel 21a.2.

- h) För stöd till nystartade företag: De belopp per företag som anges i artikel 22.3, 22.4, 22.5 och 22.7.

- i) För stöd till forskning och utveckling:
 - i) Om projektet huvudsakligen består av grundforskning: 55 miljoner euro per företag och projekt. Detta är fallet om mer än hälften av de stödberättigande projektkostnaderna uppkommer i samband med verksamhet som omfattas av kategorin grundforskning.

 - ii) Om projektet huvudsakligen består av industriell forskning: 35 miljoner euro per företag och projekt. Detta är fallet om mer än hälften av de stödberättigande projektkostnaderna uppkommer i samband med verksamhet som omfattas av kategorin industriforskning eller inom kategorierna industriforskning och grundforskning tillsammans.

▼ M6

- iii) Om projektet huvudsakligen består av experimentell utveckling: 25 miljoner euro per företag och projekt. Detta är fallet om mer än hälften av de stödberättigande projektkostnaderna uppkommer i samband med verksamhet som omfattas av kategorin experimentell utveckling.
- iv) Om projektet är ett Eureka-projekt, genomförs av ett gemensamt företag som inrättats på grundval av artikel 185 eller artikel 187 i fördraget, eller är förenligt med villkoren i artikel 25.6.d, fördubblas beloppen i leden i—iii.
- v) Om stöd för forsknings- och utvecklingsprojekt beviljas i form av förskott med återbetalningsskyldighet som, i avsaknad av en vedertagen metod för att beräkna bruttobidragsekvivalenten, uttrycks som en procentandel av de stödberättigande kostnaderna och åtgärden föreskriver att förskotten, om projektet blir en framgång definierat på grundval av en rimlig och försiktig hypotes, kommer att betalas tillbaka med en diskonteringsränta som minst motsvarar den räntesats som var tillämplig vid den tidpunkt då stödet beviljades, får de belopp som anges i leden i—iv höjas med 50 %.
- vi) Stöd för genomförbarhetsstudier som förberedelse inför forskningsverksamhet: 8,25 miljoner euro per studie.
- vii) Stöd till små och medelstora företag för forsknings- och utvecklingsprojekt som har tilldelats en spetskompetensstämpel och genomförs enligt artikel 25a: Det belopp som avses i artikel 25a.
- viii) Stöd till Marie Skłodowska-Curie-åtgärder och åtgärder inom Europeiska forskningsrådets konceptprovning som genomförs enligt artikel 25b: De belopp som avses i artikel 25b.
- ix) Stöd som ingår i samfinansierade forsknings- och utvecklingsprojekt som genomförs enligt artikel 25c: De belopp som avses i artikel 25c.
- x) Stöd för samarbetsåtgärder: De belopp som avses i artikel 25d.
- xi) Stöd som beviljas inom samfinansiering av projekt som stöds av Europeiska försvarsfonden eller det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet enligt artikel 25e: 80 miljoner euro per företag och projekt.
- j) För investeringsstöd för forskningsinfrastruktur: 35 miljoner euro per infrastruktur.
- ja) För investeringsstöd för testnings- och experimentinfrastruktur: 25 miljoner euro per infrastruktur.
- k) För stöd till innovationskluster: 10 miljoner euro per kluster.
- l) Innovationsstöd till små och medelstora företag: 10 miljoner euro per företag och projekt.

▼M6

- m) För stöd till processinnovation och organisationsinnovation: 12,5 miljoner euro per företag och projekt.
 - n) För stöd till utbildning: 3 miljoner euro per utbildningsprojekt.
 - o) För stöd till rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar: 5,5 miljoner euro per företag och år.
 - p) För stöd i form av lönesubventioner för anställning av arbetstagare med funktionshinder: 11 miljoner euro per företag och år.
 - q) För stöd för att kompensera för merkostnader vid anställning av arbetstagare med funktionshinder: 11 miljoner euro per företag och år.
 - r) För stöd för att kompensera för kostnaderna för bistånd som ges till arbetstagare med sämre förutsättningar: 5,5 miljoner euro per företag och år.
 - s) För investeringsstöd till miljöskydd, om inte annat anges: 30 miljoner euro per företag och investeringsprojekt.
 - (sa) För stöd till särskild infrastruktur och lagring som avses i artikel 36.4: 25 miljoner euro per projekt.
 - sb) För investeringsstöd till laddnings- och tankningsinfrastruktur som avses i artikel 36a.1 och 36a.2: 30 miljoner euro per företag och projekt och, när det gäller stödordningar, en genomsnittlig årlig budget på 300 miljoner euro.
 - sc) För investeringsstöd till kombinerade förbättringar av byggnaders energi- och miljöprestanda som avses i artikel 38a.7 och artikel 39.2a: 30 miljoner euro per företag och projekt.
 - sd) För stöd för främjande av avtal om energiprestanda som avses i artikel 38b: 30 miljoner euro i total nominell utestående finansiering per projekt.
 - se) För investeringsstöd till energieffektivitetsprojekt i byggnader i form av finansiella instrument: De belopp som anges i artikel 39.5.
 - sf) För stöd i form av nedsättning av miljöskatter eller miljöavgifter som avses i artikel 44a: 50 miljoner euro per stödordning och år.
-
- v) För driftsstöd för främjande av el från förnybara energikällor enligt artikel 42 och driftsstöd för främjande av energi från förnybara energikällor och förnybar vätgas i små projekt och förnybar energi enligt artikel 43: 30 miljoner euro per företag och projekt. Summan av budgetarna för alla stödordningar som omfattas av artikel 42 och summan av budgetarna för alla stödordningar som omfattas av artikel 43 får inte överstiga 300 miljoner euro per summa och år.

▼ M6

- w) För stöd till system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla enligt artikel 46: 50 miljoner euro per företag och projekt.
- x) För stöd till energiinfrastruktur enligt artikel 48: 70 miljoner euro per företag och projekt.
- y) För stöd till utbyggnad av fasta bredbandsnät som beviljas i form av ett bidrag: 100 miljoner euro i total kostnad per projekt. I fråga om stöd till fasta bredbandsnät som beviljas i form av ett finansiellt instrument får det nominella beloppet av den totala finansiering som ges en slutlig stödmottagare per projekt inte överstiga 150 miljoner euro.
 - ya) För stöd till utbyggnad av mobilnät för 4G eller 5G vilket beviljas i form av ett bidrag: totalt 100 miljoner euro per projekt. I fråga om stöd till mobilnät för 4G eller 5G som beviljas i form av ett finansieringsinstrument får det nominella beloppet av den totala finansiering som ges en slutlig stödmottagare per projekt inte överstiga 150 miljoner euro.
 - yb) För stöd till vissa projekt av gemensamt intresse på området trans-europeisk infrastruktur för digital konnektivitet vilka finansieras inom ramen för förordning (EU) 2021/1153 eller har tilldelats en spetskompetensstämpel enligt den förordningen, som tilldelas i form av ett bidrag: 100 miljoner euro i totala kostnader per projekt. I fråga om stöd till vissa projekt av gemensamt intresse på området transeuropeisk infrastruktur för digital konnektivitet som beviljas i form av ett finansieringsinstrument får det nominella beloppet av den totala finansiering som ges en slutlig stödmottagare per projekt inte överstiga 150 miljoner euro.
 - yc) För stöd i form av system med konnektivitetsvouchrar: den totala budgeten för statligt stöd under 24 månader för alla system för konnektivitetsvouchrar i en medlemsstat får inte överstiga 50 miljoner euro (totalt belopp inklusive nationella och regionala eller lokala vouchersystem).
 - yd) För stöd till utbyggnad av backhaulnät som beviljas i form av ett bidrag: 100 miljoner euro i total kostnad per projekt. I fråga om stöd till utbyggnad av backhaulnät som beviljas i form av ett finansiellt instrument får det nominella beloppet av den totala finansiering ges en slutlig stödmottagare inte överstiga 150 miljoner euro per projekt.
 - z) För investeringsstöd för kultur och bevarande av kulturarvet: 165 miljoner euro per projekt. Driftsstöd till kultur och bevarande av kulturarvet: 82,5 miljoner euro per företag och år.
 - aa) För stödordningar för audiovisuella verk: 55 miljoner euro per stödordning och år.
 - bb) För investeringsstöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur: 33 miljoner euro eller de totala kostnaderna över 110 miljoner euro per projekt. Driftsstöd för idrottsinfrastruktur: 2,2 miljoner euro per infrastruktur och år.
 - cc) För investeringsstöd för lokal infrastruktur: 11 miljoner euro eller de totala kostnaderna över 22 miljoner euro för samma infrastruktur.

▼ M1

- dd) För stöd till regionala flygplatser: de stödnivåer och stödbelopp som föreskrivs i artikel 56a.

▼ M6

- ee) För stöd för kusthamnar: stödberättigande kostnader på 143 miljoner euro per projekt (eller 165 miljoner euro per projekt i en kusthamn som ingår i arbetsplanen för en stamnätskorridor som avses i artikel 47 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 ⁽¹⁾); i fråga om muddring avses med *projekt* all muddring som utförs under ett kalenderår.
- ff) För stöd till inlandshamnar: stödberättigande kostnader på 44 miljoner euro per projekt (eller 55 miljoner euro per projekt i en inlandshamn som ingår i arbetsplanen för en sådan stamnätskorridor som avses i artikel 47 i förordning (EU) nr 1315/2013); i fråga om muddring definieras ett projekt som all muddring som utförs under ett kalenderår.

▼ M4

- gg) För stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden: de belopp som anges i kapitel III avsnitt 16.

▼ M6

- hh) Stöd till små och medelstora företag för kostnader som uppstår vid deltagande i LLU-projekt: för stöd enligt artikel 19a: 2 miljoner euro per företag och projekt, för stöd enligt artikel 19b: de belopp som anges i artikel 19b.2 per projekt.

▼ B

2. De tröskelvärden som anges i eller som det hänvisas till i punkt 1 får inte kringgå genom en konstgjord uppdelning av stödordningar eller stödprojekt.

*Artikel 5***Stödets överblickbarhet**

1. Denna förordning ska endast tillämpas på stöd för vilket det är möjligt att i förväg beräkna den exakta bruttobidragsekvivalenten utan att göra en riskbedömning (överblickbart stöd).

2. Följande kategorier av stöd ska anses vara överblickbara:

- a) Stöd som ingår i bidrag och räntesubventioner.
- b) Stöd som ingår i lån, om bruttobidragsekvivalenten har beräknats på grundval av den referensränta som gällde när stödet beviljades.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1315/2013 av den 11 december 2013 om unionens riktlinjer för utbyggnad av det transeuropeiska transportnätet och om upphävande av beslut nr 661/2010/EU (EUT L 348 20.12.2013, s. 1).

▼ B

- c) Stöd i form av garantier
 - i) om bruttobidragsekvivalenten har beräknats på grundval av de säkerhetsavgifter som föreskrivs i ett tillkännagivande från kommissionen, eller
 - ii) om metoden för att beräkna bruttobidragsekvivalenten för garantin före genomförandet av åtgärden har godkänts på grundval av kommissionens tillkännagivande om tillämpningen av artiklarna 87 och 88 i EG-fördraget på statligt stöd i form av garantier ⁽¹⁾, eller ett senare tillkännagivande som ersätter detta, efter att ha anmälts till kommissionen enligt en förordning som kommissionen antagit på området statligt stöd som gällde vid den aktuella tidpunkten, och om den godkända metoden uttryckligen avser den typ av garantier och den typ av underliggande transaktioner som det är fråga om vid tillämpningen av denna förordning.
- d) Stöd i form av skatteförmåner, om det i åtgärden föreskrivs ett tak som garanterar att det tillämpliga tröskelvärdet inte överskrids.
- e) Regionalt stöd till stadsutveckling, om villkoren i artikel 16 är uppfyllda.

▼ M4

- ea) stöd till företag för deras deltagande i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete enligt artikel 20a, om det fastställs ett tak som säkerställer att det tillämpliga tröskelvärde som anges i artikel 20a inte överskrids.

▼ M6

- f) Stöd i form av riskfinansieringsåtgärder, om villkoren i artiklarna 21 och 21a är uppfyllda.

▼ B

- g) Stöd till nystartade företag, om villkoren i artikel 22 är uppfyllda.

▼ M6

- ga) Stöd till små och medelstora företag i form av nedsatt tillträdesavgift eller fri tillgång till innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster enligt definitionen i artikel 2.94 respektive 2.95, som erbjuds exempelvis av forskningsinstitut och organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastrukturer, testnings- och experimentinfrastrukturer eller innovationskluster på grundval av en stödordning, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:
 - i) Fördelen i form av sänkta avgifter eller erhållet fritt tillträde är kvantifierbar och påvisbar.
 - ii) De fullständiga eller partiella prisrabatterna för tjänster och de regler enligt vilka små och medelstora företag kan ansöka om och väljas ut och beviljas rabatter offentliggörs (via webbplatser eller på annat lämpligt sätt) innan tjänsteleverantören börjar erbjuda rabatterna.

⁽¹⁾ EUT C 155, 20.6.2008, s. 10.

▼ M6

- iii) Tjänsteleverantören ska föra register över de stödbelopp som beviljats varje litet eller medelstort företag i form av prisavdrag för att försäkra sig om att de tak som anges i artikel 28.3 och 28.4 följs. Dessa register ska bevaras i tio år från den dag då det sista stödet beviljades av tjänsteleverantören.

▼ B

- h) Stöd till energieffektivitetsprojekt, om villkoren i artikel 39 är uppfyllda.
- i) Stöd i form av bidrag utöver marknadspriset, om villkoren i artikel 42 är uppfyllda.
- j) Stöd i form av förskott med återbetalningsskyldighet, om det totala nominella beloppet av förskottet med återbetalningsskyldighet inte överstiger de tröskelvärden som är tillämpliga enligt denna förordning eller om metoden för att beräkna bruttobidragsekvivalenten för förskottet med återbetalningsskyldighet, innan åtgärden genomförs, har godkänts efter att ha anmälts till kommissionen.

▼ M1

- k) Stöd i form av försäljning eller uthyrning av materiella anläggningstillgångar under marknadspriset om värdet kan fastställas antingen genom en oberoende expertvärdering före transaktionen eller genom hänvisning till ett allmänt tillgängligt, regelbundet uppdaterat och allmänt accepterat referensvärde.

▼ M6

- l) Stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden, om villkoren i kapitel III avsnitt 16 är uppfyllda.
- m) Stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme, om villkoren i artikel 19c är uppfyllda.
- n) Stöd till små och medelstora företag i form av tillfälliga offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme som produceras från naturgas för att minimera effekten av prishöjningarna till följd av Rysslands angreppskrig mot Ukraina, om villkoren i artikel 19d är uppfyllda.

▼ B*Artikel 6***Stimulanseffekt**

1. Denna förordning ska endast vara tillämplig på stöd som har en stimulanseffekt.
2. Stöd ska anses ha en stimulanseffekt om stödmottagaren har lämnat in en skriftlig ansökan om stöd till den berörda medlemsstaten innan arbetet med projektet eller verksamheten inleds. Stödansökan ska minst omfatta följande uppgifter:
 - a) Företagets namn och storlek.
 - b) Beskrivning av projektet, inklusive start- och slutdatum.
 - c) Plats för projektet.

▼ B

- d) Förteckning över projektkostnader.
- e) Typ av stöd (bidrag, lån, garanti, förskott med återbetalningsskyldighet, kapitaltillskott eller annat) och det offentliga finansieringsbelopp som behövs för projektet.
3. Stöd för särskilda ändamål som beviljas stora företag ska anses ha en stimulanseffekt om medlemsstaten, förutom att se till att det villkor som anges i punkt 2 är uppfyllt, innan den beviljar det berörda stödet har kontrollerat att den dokumentation som stödmottagaren har utarbetat visar att stödet kommer att få ett eller flera av följande resultat:
- a) I fråga om regionalt investeringsstöd: att ett projekt genomförs som inte skulle ha genomförts i det berörda området eller inte skulle ha varit tillräckligt lönsamt för stödmottagaren i det berörda området i avsaknad av stöd.
- b) I övriga fall, att
- projektets eller verksamhetens omfattning ökar påtagligt genom stödet, eller
 - det sammanlagda belopp som stödmottagaren investerat i projektet eller verksamheten ökar påtagligt genom stödet, eller
 - slutförandet av projektet eller verksamheten i fråga har påskyndats påtagligt.
4. Genom undantag från punkterna 2 och 3 ska åtgärder i form av skatteförmåner anses ha en stimulanseffekt om följande villkor är uppfyllda:
- a) Åtgärden fastställer en rätt till stöd i enlighet med objektiva kriterier och utan vidare bedömningsutrymme för medlemsstaten.
- b) Åtgärden har antagits och trätt i kraft innan arbetet med det understödda projekt eller den understödda verksamheten har inletts, utom när det gäller efterföljande ordningar på skatteområdet, om verksamheten redan omfattades av de tidigare ordningarna i form av skatteförmåner.
5. Genom undantag från punkterna 2, 3 och 4 gäller att följande kategorier av stöd inte behöver ha en stimulanseffekt eller ska anses ha en stimulanseffekt:

▼ M1

- a) Regionalt driftstöd och regionalt stöd till stadsutveckling, om de relevanta villkoren i artiklarna 15 och 16 är uppfyllda.

▼ M6

- b) Stöd till små och medelstora företags tillgång till finansiering, om de relevanta villkoren i artiklarna 21, 21a och 22 är uppfyllda.

▼ B

- c) Stöd till rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar i form av lönesubventioner och stöd till anställning av arbetstagare med funktionshinder i form av lönesubventioner, om de relevanta villkoren i artiklarna 32 och 33 är uppfyllda.

▼ M1

- d) Stöd för att kompensera för merkostnader vid anställning av arbetstagare med funktionshinder och stöd för att kompensera för kostnaderna för bistånd som ges till arbetstagare med sämre förutsättningar, om de relevanta villkoren i artiklarna 34 och 35 är uppfyllda.

▼ B

- e) Stöd i form av nedsättning av miljöskatter enligt direktiv 2003/96/EG, om villkoren i artikel 44 i denna förordning är uppfyllda.
- f) Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer, om villkoren i artikel 50 är uppfyllda.
- g) Socialt stöd för transport för personer bosatta i avlägsna områden, om villkoren i artikel 51 är uppfyllda.
- h) Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet, om villkoren i artikel 53 är uppfyllda.

▼ M4

- i) Stöd till företag som deltar i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete, om de relevanta villkoren i artikel 20 eller 20a är uppfyllda.
- j) Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt som har tilldelats en spetskompetensstämpel, Marie Skłodowska-Curie-åtgärder och åtgärder inom Europeiska forskningsrådets konceptprovning som har tilldelats en spetskompetensstämpel, stöd som ingår i medfinansierade projekt och i medfinansierade samarbetsåtgärder, om de relevanta villkoren i artikel 25a, 25b, 25c eller 25d är uppfyllda.
- k) Stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden, om villkoren i kapitel III avsnitt 16 är uppfyllda.

▼ M6

- l) Stöd till små och medelstora företag som deltar i eller drar nytta av LLU-projekt, om de relevanta villkoren i artikel 19a eller 19b är uppfyllda.
- m) Stöd för sanering av miljöskador och återupprättande av livsmiljöer och ekosystem, om kostnaderna för saneringen eller återupprättandet överstiger markens eller egendomens värdestegring och villkoren i artikel 45 är uppfyllda.
- n) Stöd till skyddande av biologisk mångfald och genomförande av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar, om villkoren i artikel 45 är uppfyllda.
- o) Stöd för att främja energi från förnybara energikällor enligt artiklarna 41, 42 och 43 när stödet beviljas automatiskt i enlighet med objektiva och icke-diskriminerande kriterier och utan tillämpning av vidare bedömningsutrymme för medlemsstaten, och åtgärden har antagits och är i kraft innan arbetet med det understödda projektet eller den understödda verksamheten har inletts.
- p) Stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme, om villkoren i artikel 19c är uppfyllda.

▼ M6

- q) Stöd till små och medelstora företag i form av tillfälliga offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme som produceras från naturgas för att minimera effekten av prishöjningarna till följd av Rysslands angreppskrig mot Ukraina, om villkoren i artikel 19d är uppfyllda.

▼ B*Artikel 7***Stödnivå och stödberättigande kostnader****▼ M6**

1. Vid beräkningen av stödnivå och stödberättigande kostnader ska alla använda uppgifter avse belopp före eventuella avdrag för skatt eller andra avgifter. Mervärdesskatt som tas ut på stödberättigande kostnader eller kostnader som ersätts enligt tillämplig nationell skattelagstiftning ska dock inte beaktas vid beräkningen av stödnivå och stödberättigande kostnader. De stödberättigande kostnaderna ska styrkas av skriftliga underlag som ska vara tydliga, specifika och aktuella. Beloppen för stödberättigande kostnader får beräknas i enlighet med förenklade kostnadsalternativ, under förutsättning att en transaktion åtminstone delvis finansieras via en unionsfond som tillåter användning av förenklade kostnadsalternativ och att kostnads kategorin är stödberättigande enligt den tillämpliga undantagsbestämmelsen. I sådana fall är de förenklade kostnadsalternativ som anges i gällande regler för unionsfonden tillämpliga. För projekt som genomförs i enlighet med de planer för återhämtning och resiliens som godkänts av rådet enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 ⁽¹⁾ får beloppen för stödberättigande kostnader dessutom också beräknas i enlighet med förenklade kostnadsalternativ, under förutsättning att de förenklade kostnadsalternativ som anges i förordning (EU) nr 1303/2013 eller förordning (EU) 2021/1060 används. Vad gäller stöd enligt artiklarna 25a och 25b kan dessutom indirekta kostnader beräknas i enlighet med reglerna i artikel 25a.3 respektive 25b.3.

▼ B

2. Om stöd beviljas i någon annan form än som bidrag ska stödbeloppet vara lika med stödets bruttobidragsekvivalent.

3. ► **M1** Stöd som ska betalas ut i framtiden, inbegripet stöd som betalas ut i flera delbetalningar, ska diskonteras till sitt värde vid den tidpunkt då det beviljas. ◀ De stödberättigande kostnaderna ska diskonteras till sitt värde vid den tidpunkt då stödet beviljas. Den räntesats som ska användas för diskonteringen ska vara den gällande diskonteringsräntan vid den tidpunkt då stödet beviljades.

▼ M1**▼ B**

5. Om stöd beviljas i form av förskott med återbetalningsskyldighet som, i avsaknad av en vedertagen metod för att beräkna bruttobidragsekvivalenten, uttrycks som en procentandel av de stödberättigande kostnaderna

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/241 av den 12 februari 2021 om inrättande av faciliteten för återhämtning och resiliens (EUT L 57, 18.2.2021, s. 17).

▼ B

och åtgärden föreskriver att förskotten, om projektet blir en framgång, definierat på grundval av en rimlig och försiktig hypotes, ska betalas tillbaka med en räntesats som minst motsvarar den gällande diskonteringsräntan vid den tidpunkt då stödet beviljades, får de högsta stödnivåer som anges i kapitel III höjas med 10 procentenheter.

6. Om regionalstöd beviljas i form av förskott med återbetalningsskyldighet, får de högsta tillåtna stödnivåer som fastställs i en regionalstödslista som gäller vid den tidpunkt då stödet beviljades inte höjas.

*Artikel 8***Kumulering**

1. Vid fastställandet av om tröskelvärdena för anmälan i artikel 4 och de högsta tillåtna stödnivåerna i kapitel III följs, ska hänsyn tas till det sammanlagda belopp statligt stöd som beviljats för den verksamhet, det projekt eller det företag som understöds.

▼ M6

2. Om unionsfinansiering som förvaltas centralt av unionens institutioner, byråer, gemensamma företag eller andra organ och som inte direkt eller indirekt kontrolleras av medlemsstaten kombineras med statligt stöd, ska endast det sistnämnda ligga till grund för fastställandet av huruvida tröskelvärdena för anmälan eller högsta stödnivåer iaktas, under förutsättning att det sammanlagda beloppet offentlig finansiering i förhållande till samma stödberättigande kostnader inte överstiger den mest fördelaktiga finansieringsgrad som fastställs i tillämpliga bestämmelser i unionslagstiftningen. Undantagsvis får den totala offentliga finansieringen för projekt som får stöd från Europeiska försvarsfonden uppgå till de totala stödberättigande kostnaderna för projektet, oberoende av den maximala finansieringsnivå som är tillämplig inom ramen för denna fond, under förutsättning att tröskelvärdena för anmälan och de högsta tillåtna stödnivåerna eller de högsta tillåtna stödbeloppen enligt denna förordning iaktas.

▼ B

3. Stöd med identifierbara stödberättigande kostnader som beviljas undantag genom denna förordning får kumuleras med följande:

a) Annat statligt stöd, så länge dessa åtgärder avser olika identifierbara stödberättigande kostnader.

▼ M4

b) Annat statligt stöd, med avseende på samma – helt eller delvis överlappande – stödberättigande kostnader, endast om kumuleringen inte leder till att den högsta stödnivå eller det högsta stödbelopp som gäller för detta stöd enligt denna förordning överskrids.

Finansiering som de slutliga stödmottagarna erhåller med stöd från InvestEU-fonden enligt kapitel III avsnitt 16 och de kostnader som täcks av denna finansiering ska inte beaktas vid fastställandet av efterlevnaden av bestämmelserna om kumulering i första meningen i detta led. I stället ska det belopp som är relevant för att fastställa efterlevnaden av kumulationsbestämmelserna i första meningen i detta led beräknas enligt följande: Först ska det nominella beloppet för den finansiering som stöds av InvestEU-fonden dras av från de

▼M4

totala stödberättigande projektkostnaderna, så att de totala återstående stödberättigande kostnaderna erhålls. Därefter ska det högsta stödbeloppet beräknas genom att den relevanta högsta stödnivån eller det relevanta högsta stödbeloppet tillämpas enbart på de totala återstående stödberättigande kostnaderna.

När det gäller artiklar för vilka tröskelvärden för anmälan uttrycks som ett högsta stödbelopp, ska det nominella finansieringsbelopp som de slutliga stödmottagarna erhåller med stöd från InvestEU-fonden inte heller beaktas vid fastställandet av huruvida tröskelvärdena för anmälan i artikel 4 respekteras.

Alternativt, för prioriterade lån eller garantier för prioriterade lån som stöds av InvestEU-fonden enligt kapitel III avsnitt 16, får bruttobidragsekvivalenten för det stöd som ingår i sådana lån eller garantier som ges de slutliga stödmottagarna beräknas i enlighet med artikel 5.2 b eller c, beroende på vilket som är lämpligt. Denna bruttobidragsekvivalent för stödet kan användas till att säkerställa, i enlighet med första meningen i detta led, att kumulering med något annat stöd för samma identifierbara stödberättigande kostnader inte leder till att den högsta stödnivån eller det högsta stödbelopp som är tillämpligt på stödet enligt denna förordning eller det relevanta tröskelvärdet för anmälan enligt denna förordning överskrids.

4. Stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader som är undantagna enligt artiklarna 19b, 20a, 21, 21a, 22 eller 23, artikel 56e.5 a ii, iii eller iv, artikel 56e.10 och artikel 56f får kumuleras med annat statligt stöd med identifierbara stödberättigande kostnader. Stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader får kumuleras med annat statligt stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader, upp till den högsta relevanta totala finansieringströskel som fastställts med hänsyn till de specifika omständigheterna i varje enskilt fall enligt denna förordning eller en annan gruppundantagsförordning eller beslut som antagits av kommissionen. Stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader, som undantas enligt denna förordning, får kumuleras med annat stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader som beviljas för att avhjälpa en allvarlig störning i en medlemsstats ekonomi enligt artikel 107.3 b i fördraget och godkänts genom ett beslut som antagits av kommissionen. Stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader som är undantagna enligt artikel 56e.5 a ii, iii eller iv, artikel 56e.10 och artikel 56f får kumuleras med annat stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader som är undantagna enligt samma artiklar.

▼B

5. Statligt stöd som beviljas undantag genom denna förordning får inte kumuleras med något stöd av mindre betydelse avseende samma stödberättigande kostnader, om kumuleringen medför en stödnivån som överstiger den som föreskrivs i kapitel III i denna förordning.

6. Genom undantag från punkt 3 b får stöd till arbetstagare med funktionshinder, i enlighet med artiklarna 33 och 34, kumuleras med annat stöd som är undantaget genom denna förordning och som avser samma stödberättigande kostnader, även om stödet överstiger det högsta tillåtna tröskelvärdet enligt denna förordning, men detta förutsätter att kumuleringen inte leder till en stödnivån som överstiger 100 % av de relevanta kostnaderna under någon period då arbetstagarna i fråga är anställda.

▼ M1

7. Genom undantag från punkterna 1–6 ska, vid fastställandet av om de tak för regionalt driftstöd i de yttersta randområdena som anges i artikel 15.4 iakttas, endast regionalt driftstöd i de yttersta randområdena som genomförs enligt denna förordning beaktas.

*Artikel 9***Offentliggörande och information****▼ M6**

1. Den berörda medlemsstaten ska se till att följande offentliggörs i Europeiska kommissionens modul för stödtransparens⁽¹⁾ eller på en webbplats med uttömmande information om statligt stöd på nationell eller regional nivå:

- a) Den sammanfattande information som avses i artikel 11 i det standardiserade format som anges i bilaga II eller en länk som ger tillgång till denna.
- b) Den fullständiga texten till varje stödåtgärd enligt artikel 11 eller en länk som ger tillgång till den fullständiga texten.
- c) De uppgifter som avses i bilaga III om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 100 000 euro eller, för stöd som ingår i finansiella produkter vilka får stöd från InvestEU-fonden i enlighet med avsnitt 16, om varje enskilt stöd som beviljas och överstiger 500 000 euro, eller för stödmottagare verksamma inom primär jordbruksproduktion eller inom fiskeri- och vattenbrukssektorn, med undantag för dem som omfattas av avsnitt 2a, varje enskild tilldelning av stöd som överstiger 10 000 euro.

I fråga om projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete som avses i artikel 20, ska den information som avses i denna punkt läggas ut på webbplatsen för den medlemsstat där den berörda förvaltande myndighet som avses i artikel 21 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013⁽²⁾ eller artikel 45 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059⁽³⁾, beroende på vilken som är tillämplig, är belägen. Alternativt kan de deltagande medlemsstaterna bestämma att var och en av dem ska lämna information som avser stödåtgärderna inom deras territorier på deras respektive webbplatser.

De krav på offentliggörande som fastställs i första stycket får inte tillämpas på stöd som beviljas projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete och som avses i artikel 20a och lokalt ledda projekt för lokal utveckling enligt artikel 19b.

⁽¹⁾ Offentlig sökning i modulen för stödtransparens, tillgänglig på <https://webgate.ec.europa.eu/competition/transparency/public?lang=sv>

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 av den 17 december 2013 om särskilda bestämmelser för stöd från Europeiska regionala utvecklingsfonden till målet Europeiskt territoriellt samarbete (EUT L 347, 20.12.2013, s. 259).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/1059 av den 24 juni 2021 om särskilda bestämmelser för målet Europeiskt territoriellt samarbete (Interreg) med stöd av Europeiska regionala utvecklingsfonden och finansieringsinstrument för yttre åtgärder (EUT L 231, 30.6.2021, s. 94).

▼ M6

2. För stödordningar i form av skatteförmåner och för stödordningar som omfattas av artiklarna 16, 21a och 22 ⁽¹⁾ ska villkoren i punkt 1, första stycket, led c i denna artikel anses vara uppfyllda om medlemsstaterna offentliggör den begärda informationen om individuella stödbelopp inom följande intervaller (i miljoner euro):

0,01–0,1 (endast för fiske och vattenbruk samt primär jordbruksproduktion),

0,1–0,5,

0,5–1,

1–2,

2–5,

5–10,

10–30, och

30 och mer.

▼ B

3. För stödordningar enligt artikel 51 denna förordning ska de krav på offentliggörande som föreskrivs i denna artikel inte gälla slutkonsumenter.

▼ M4

3a. Om en finansiell produkt har genomförts av en medlemsstat inom ramen för InvestEU:s medlemsstatskomponent eller av en nationell utvecklingsbank som fungerar som genomförandepartner, eller agerar som finansiell intermediär inom InvestEU, förblir medlemsstaten skyldig att säkerställa offentliggörandet av information i enlighet med punkt 1, första stycket, led c. Denna skyldighet anses dock vara uppfylld om genomförandepartnern lämnar den information som avses i punkt 1, första stycket, led c till kommissionen senast den 30 juni året efter det räkenskapsår då stödet beviljades och om det garantiavtal som undertecknats mellan kommissionen och genomförandepartnern innehåller ett krav om att den information som avses i punkt 1, första stycket, led c ska lämnas till kommissionen.

▼ M6

4. Den information som avses i punkt 1 c ska presenteras och hållas tillgänglig på ett standardiserat sätt, enligt vad som anges i bilaga III, och ska möjliggöra effektiva sök- och nedladdningsfunktioner. Den ska offentliggöras inom sex månader från den dag då stödet beviljades, eller i fråga om stöd i form av skatteförmåner, inom ett år från den dag då skattedeklarationen ska lämnas in, och finnas tillgänglig i minst tio år från den dag då stödet beviljades. Vad gäller stöd i form av skatteförmåner, om det inte finns något formellt krav på en årlig deklaration, kommer den 31 december det år för vilket stödet beviljades att betraktas som den dag då stödet beviljades vid tillämpningen av denna punkt.

▼ B

5. Kommissionen ska offentliggöra följande på sin webbplats:

a) Länkarna till de webbplatser för statligt stöd som avses i punkt 1 i denna artikel.

⁽¹⁾ När det gäller stödordningar enligt artiklarna 16, 21a och 22 i föreliggande förordning, kan kravet på offentliggörande av information om varje beviljat individuellt stöd som överstiger 100 000 euro upphävas när det gäller små och medelstora företag som inte genomfört någon kommersiell försäljning på någon marknad.

▼ B

b) Den sammanfattande information som avses i artikel 11.

6. Medlemsstaterna ska iaktta bestämmelserna i denna artikel senast två år efter det att denna förordning har trätt i kraft.

KAPITEL II

ÖVERVAKNING

*Artikel 10***Återkallande av gruppundantaget**

Om en medlemsstat beviljar stöd som enligt dess uppfattning är undantaget från anmälningsskyldigheten enligt denna förordning utan att de villkor som anges i kapitlen I–III är uppfyllda, får kommissionen, efter att ha gett den berörda medlemsstaten tillfälle att lämna sina synpunkter, anta ett beslut om att alla eller en del av de framtida stödåtgärder antagna av den berörda medlemsstaten som i övrigt uppfyller kraven i denna förordning ska anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 108.3 i fördraget. De åtgärder som ska anmälas får begränsas till de åtgärder som beviljar vissa typer av stöd eller som beviljar stöd till vissa stödmottagare, eller till stödåtgärder som antas av vissa myndigheter i den berörda medlemsstaten.

▼ M2*Artikel 11***Rapportering****▼ M4**

1. Medlemsstaterna, eller när det gäller stöd till projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete enligt artikel 20 alternativt den medlemsstat där den förvaltande myndighet som avsis i artikel 21 i förordning (EU) nr 1299/2013 eller artikel 45 i förordning (EU) 2021/1059, beroende på vilken som är tillämplig, är belägen, ska sända följande till kommissionen:

- a) Via kommissionens elektroniska anmälningssystem, sammanfattande information om varje stödåtgärd som är undantagen enligt denna förordning i det standardiserade format som anges i bilaga II, tillsammans med en länk som ger tillgång till den fullständiga texten till stödåtgärden inklusive ändringar, inom 20 arbetsdagar efter det att stödåtgärden har trätt i kraft.
- b) En årlig rapport, som avses i kommissionens förordning (EG) nr 794/2004⁽¹⁾, i elektronisk form om tillämpningen av denna förordning, vilken innehåller de uppgifter som anges i den förordningen, för varje helt år eller del av år under vilket denna förordning är tillämplig. För finansiella produkter som genomförs av en medlemsstat inom ramen för InvestEU:s medlemsstatskomponent eller av en nationell utvecklingsbank som fungerar som genomförandepartner eller agerar som finansiell intermediär inom InvestEU anses denna skyldighet för medlemsstaten vara uppfylld om genomförandepartnern lämnar årsrapporterna till kommissionen, i enlighet med de relevanta rapporteringskrav som fastställts i det garantiavtal som undertecknats mellan kommissionen och genomförandepartnern.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EG) nr 794/2004 av den 21 april 2004 om genomförande av rådets förordning (EU) 2015/1589 om tillämpningsföreskrifter för artikel 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUT L 140, 30.4.2004, s. 1).

▼ M6

Första stycket är varken tillämpligt på stöd som beviljas projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete och som avses i artikel 20a eller på LLU-projekt som avses i artikel 19b.

▼ M2

2. Om en medlemsstat, till följd av att tillämpningsperioden för denna förordning har förlängts till och med den 31 december 2023 genom kommissionens förordning (EU) 2020/972 ⁽¹⁾, planerar att förlänga åtgärder för vilka sammanfattande information har lämnats till kommissionen i enlighet med punkt 1 i denna artikel, ska medlemsstaten uppdatera den sammanfattande informationen i fråga om förlängningen av åtgärderna och informera kommissionen om denna uppdatering inom 20 arbetsdagar efter ikraftträdandet av den akt som förlänger medlemsstatens åtgärd.

▼ M1*Artikel 12***Övervakning****▼ M4**

1. För att kommissionen ska kunna övervaka det stöd som genom denna förordning är undantaget från anmälningsskyldigheten ska medlemsstaterna eller, i fråga om stöd som beviljats projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete som avses i artikel 20, den medlemsstat där den förvaltande myndigheten är belägen, föra detaljerade register med den information och de styrkande handlingar som är nödvändiga för att fastställa att samtliga villkor i denna förordning är uppfyllda. Dessa register ska bevaras i tio år från den dag då stödet för särskilda ändamål beviljades eller det sista stödet beviljades enligt stödordningen.

Första stycket ska inte tillämpas på stöd som beviljas projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete som avses i artikel 20a eller EIP-projekt och LLU-projekt som avses i artikel 19b.

▼ M1

2. När det gäller stödordningar enligt vilka skattemässigt stöd beviljas automatiskt, såsom de som beviljas på grundval av skattedeklarationer som lämnats in av stödmottagarna, och där det inte sker någon förhandskontroll av att alla villkor för förenlighet med den inre marknaden är uppfyllda för varje stödmottagare, ska medlemsstaterna regelbundet kontrollera, åtminstone i efterhand och genom stickprov, att alla sådana villkor är uppfyllda, och dra de nödvändiga slutsatserna. Medlemsstaterna ska bevara detaljerade register över kontrollerna under minst tio år från den dag då kontrollerna utfördes.

3. Kommissionen får från varje medlemsstat begära all information och alla styrkande handlingar som kommissionen anser att den behöver för att kunna övervaka tillämpningen av denna förordning, bland annat

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) 2020/972 av den 2 juli 2020 om ändring av förordning (EU) nr 1407/2013 vad gäller dess förlängning och om ändring av förordning (EU) nr 651/2014 vad gäller dess förlängning och relevanta justeringar (EUT L 215, 7.7.2020, s. 3).

▼ M1

den information som nämns i punkterna 1 och 2. Den berörda medlemsstaten ska förse kommissionen med den begärda informationen och de begärda styrkande handlingarna inom 20 arbetsdagar från mottagandet av begäran, eller inom en längre tidsfrist som får fastställas i begäran.

▼ B

KAPITEL III

SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR DE OLIKA STÖDKATEGORIerna

AVSNITT 1

Regionalstöd

Underavsnitt A

Regionalt investerings- och driftstöd**▼ M6**

Artikel 13

Regionalstödet tillämpningsområde

Detta avsnitt ska inte tillämpas på följande:

- a) Stöd inom stålsektorn, brunkolssektorn och kolsektorn.
- b) Stöd till transportsektorn och tillhörande infrastruktur. Stöd till produktion, lagring, överföring och distribution av energi samt för energiinfrastruktur med undantag för stödordningar för regionalt investeringsstöd i de yttersta randområdena och för regionalt driftsstöd. Stöd inom bredbandssektorn, med undantag för stödordningar för regionalt driftsstöd.
- c) Regionalstöd i form av stödordningar som är riktade till ett begränsat antal särskilda ekonomiska sektorer. Stödordningar avsedda för turistverksamhet eller bearbetning och saluföring av jordbruksprodukter anses inte vara riktade till vissa ekonomiska sektorer.
- d) Regionalt driftsstöd som beviljas företag vars huvudsakliga verksamheter omfattas av avsnitt K "Finans- och försäkringsverksamhet" i Nace rev. 2 eller företag som bedriver koncernintern verksamhet och vars huvudsakliga verksamhet omfattas av klass 70.10 "Verksamheter som utövas av huvudkontor" eller 70.22 "Konsultverksamhet avseende företags organisation" i Nace rev. 2.

▼ B

Artikel 14

Regionalt investeringsstöd

1. Åtgärder för regionalt investeringsstöd ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stödet ska beviljas i stödområden.

▼ M6

3. I stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget får stödet beviljas för varje form av nyinvestering, oberoende av stödmottagarens storlek. I stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget får stödet beviljas små och medelstora företag för varje form av nyinvestering och stora företag endast för en sådan nyinvestering som ger upphov till en ny ekonomisk verksamhet i det berörda området.

4. De stödberättigandekostnaderna ska omfatta en eller flera av följande:

- a) kostnader för investeringar i materiella och immateriella tillgångar, eller
- b) de beräknade lönekostnaderna för sysselsättning som skapas till följd av en nyinvestering, beräknade över en tvåårsperiod, eller
- c) en kombination av delar av de kostnader som avses i leden a och b, men som inte överstiger kostnaderna i led a eller b, beroende på vilka som är högst.

5. Investeringen ska bibehållas i området under minst fem år, eller tre år för små och medelstora företag, efter det att investeringen har genomförts. Detta får inte hindra att man ersätter en anläggning eller utrustning som blivit föråldrad eller gått sönder under denna period, under förutsättning att den ekonomiska verksamheten blir kvar i den berörda regionen under minimiperioden.

6. De förvärvade tillgångarna ska vara nya utom för små och medelstora företag och för förvärv av en anläggning.

Kostnader som hänger samman med materiella tillgångar som omfattas av hyresavtal får beaktas endast på följande villkor:

- a) När det gäller mark och byggnader, måste hyresavtalet fortsätta att gälla i minst fem år efter den dag då investeringsprojektet förväntas vara slutfört för stora företag, och tre år för små och medelstora företag.
- b) När det gäller maskiner och anläggningar, ska hyresavtalet ha formen av finansiell leasing och innefatta en skyldighet för stödmottagaren att förvärva tillgången när hyresavtalet har löpt ut.

När det gäller en nyinvestering som avses i artikel 2.49 b eller 2.51 b, ska i princip endast kostnaderna för att köpa tillgångarna från tredje parter som inte har någon anknytning till köparen beaktas. Om en familjemedlem till den ursprungliga ägaren, eller en eller flera anställda, tar över ett litet företag, gäller dock inte villkoret att tillgångarna ska köpas från tredje part utan anknytning till köparen. Transaktionen ska genomföras på marknadsvillkor. Om förvärvet av en anläggnings tillgångar åtföljs av en ytterligare investering som ger rätt till regionalstöd, bör de stödberättigande kostnaderna för denna ytterligare investering läggas till kostnaden för förvärv av anläggningens tillgångar. Om stöd har beviljats för förvärv av tillgångar redan innan de köps ska kostnaderna för dessa tillgångar dras av från de stödberättigande kostnaderna för förvärv av en anläggning.

▼ M6

7. För stöd som beviljas stora företag för en genomgripande ändring av produktionsprocessen ska de stödberättigande kostnaderna överstiga avskrivningen under de föregående tre beskattningsåren på de tillgångar som har ett samband med den verksamhet som ska moderniseras. När det gäller stöd som beviljas stora eller små och medelstora företag för diversifiering av en befintlig anläggning, ska de stödberättigande kostnaderna med minst 200 % överstiga det bokförda värdet av de återanvända tillgångarna, registrerat under det beskattningsår som föregår inledandet av arbetena.

▼ B

8. Immateriella tillgångar är godtagbara för beräkning av investeringskostnader om de uppfyller samtliga följande villkor:

- a) De ska uteslutande utnyttjas i den anläggning som beviljats stöd.
- b) De ska kunna skrivas av.
- c) De ska ha förvärvats på marknadsvillkor från tredje man som inte har någon anknytning till köparen.

▼ M6

- d) De måste ingå i tillgångar tillhörande det företag som tar emot stödet och ska fortsätta att förknippas med det projekt för vilket stödet beviljas i minst fem år (tre år i fråga om små och medelstora företag).

För stora företag är kostnader för immateriella tillgångar stödberättigande endast upp till 50 % av de sammanlagda stödberättigande investeringskostnaderna för nyinvesteringen. För små och medelstora företag är 100 % av kostnaderna för immateriella tillgångar stödberättigande.

▼ B

9. När stödberättigande kostnader beräknas med hänvisning till de beräknade lönekostnader som avses i punkt 4 b ska samtliga följande villkor vara uppfyllda:

▼ M6

- a) Investeringsprojektet ska leda till en nettoökning av antalet arbetstagare vid den berörda anläggningen i förhållande till genomsnittet under de föregående tolv månaderna, efter avdrag för arbetstillfällen som eventuellt gått förlorade under den perioden, uttryckt som antalet arbetskraftsenheter per år.
- b) Varje tjänst ska tillsättas inom tre år efter det att investeringen har slutförts.

▼ M4

- c) Varje arbetstillfälle som skapas genom investeringen ska bibehållas i det berörda området i minst fem år från den dag då tjänsten först tillsattes, eller i tre år för små och medelstora företag, utom om arbetstillfället gått förlorat mellan den 1 januari 2020 och den 30 juni 2021.

▼ M6

▼ B

12. ► **M6** Stödnivån får inte överstiga den högsta tillåtna stödnivå som fastställts i en regionalstödslista som är i kraft vid den tidpunkt då stödet beviljas i det berörda området. ◀ Om stödnivån beräknas på grundval av punkt 4 c får den högsta tillåtna stödnivån inte överskrida det fördelaktigaste belopp som följer av tillämpningen av denna stödnivå på grundval av investeringskostnader eller lönekostnader. När det gäller stora investeringsprojekt får stödbeloppet inte överstiga det justerade stödbeloppet beräknat i enlighet med den mekanism som definieras i artikel 2.20.

13. ► **M6** Varje nyinvestering som rör samma eller liknande verksamhet som inlets av samma stödmottagare (på gruppnivå) inom en treårsperiod räknat från den dag då arbetet på en annan investering i samma Nuts 3-region i nomenklaturen för statistiska territoriella enheter inleddes ska anses utgöra en del av ett enda investeringsprojekt. ◀ Om ett sådant enda investeringsprojekt är ett stort investeringsprojekt får det totala stödbeloppet för det investeringsprojektet inte överstiga det justerade stödbeloppet för stora investeringsprojekt.

▼ M6

14. Stödmottagaren ska lämna ett finansiellt bidrag på minst 25 % av de stödberättigande kostnaderna genom egna medel eller genom extern finansiering, i en form där inget statligt stöd ingår. Kravet på ett eget bidrag på 25 % ska inte gälla investeringsstöd som beviljas för investeringar i de yttersta randområdena, i den mån som ett lägre bidrag är nödvändigt för att fullt ut uppnå den högsta stödnivån.

15. För en nyinvestering som hänger samman med ett projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete som omfattas av förordning (EU) nr 1299/2013 eller förordning (EU) 2021/1059, ska stödnivån för det område i vilket den ursprungliga investeringen är belägen tillämpas på alla stödmottagare som deltar i projektet. Om nyinvesteringen är belägen i två eller flera stödområden ska den högsta tillåtna stödnivån vara den som är tillämplig i det stödområde där det största beloppet stödberättigande kostnader har uppstått. I stödområden som är stödberättigade enligt artikel 107.3 c i fördraget ska denna bestämmelse gälla stora företag endast om nyinvesteringen skapar en ny ekonomisk verksamhet.

▼ M1

16. Stödmottagaren ska bekräfta att den inte har genomfört en omlokalisering till den anläggning där den nyinvestering för vilken stöd begärs ska genomföras, under de två år som föregick ansökan om stöd och göra ett åtagande om att den inte kommer att göra det under en period av två år efter det att den nyinvestering för vilken stöd begärs har genomförts. ► **M2** När det gäller åtaganden som gjorts före den 31 december 2019 ska arbetstillfällen som mellan den 1 januari 2020 och den 30 juni 2021 går förlorade inom samma eller liknande verksamhet vid en av stödmottagarens ursprungliga anläggningar i EES inte anses vara en överföring i den mening som avses i artikel 2.61a i denna förordning. ◀

17. Inom fiskeri- och vattenbrukssektorn får stöd inte beviljas företag som har begått en eller flera av de överträdelser som anges i artikel 10.1 a–d och artikel 10.3 i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 ⁽¹⁾ och stöd ska inte heller beviljas för de insatser som avses i artikel 11 i den förordningen.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 508/2014 av den 15 maj 2014 om Europeiska havs- och fiskerifonden och om upphävande av rådets förordningar (EG) nr 2328/2003, (EG) nr 861/2006, (EG) nr 1198/2006 och (EG) nr 791/2007 och Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1255/2011 (EUT L 149, 20.5.2014, s. 1).

▼ M1*Artikel 15***Regionalt driftstöd**

1. Stödordningar för regionalt driftstöd i de yttersta randområdena, i glest befolkade områden och i mycket glest befolkade områden ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. I glest befolkade områden ska stödordningar för regionalt driftstöd kompensera för merkostnaderna för transport av varor som har tillverkats i områden som är berättigade till driftstöd, samt merkostnaderna för transport av varor som vidarebearbetas i dessa områden, på följande villkor:

a) Stödet är objektivt kvantifierbart på förhand på grundval av ett fast belopp eller per ton/kilometer eller annan relevant enhet.

▼ M6

b) Merkostnaderna för transport beräknas på grundval av varornas färd inom den berörda medlemsstatens gränser, med det transportmedel som leder till den lägsta kostnaden för stödmottagaren. Medlemsstaten får införa miljönormer som ska uppfyllas av det valda transportsättet, och om sådana normer åläggs stödmottagaren får den grunda beräkningen av de extra transportkostnaderna på den lägsta kostnaden för att uppfylla dessa miljönormer.

▼ M1

Stödnivån får inte överstiga 100 % av de merkostnader för transport som fastställs i denna punkt.

▼ M6

3. I glest och mycket glest befolkade områden ska stödordningarna för regionalt driftstöd förhindra eller minska avfolkningen på följande villkor:

▼ M1

a) Stödmottagarna bedriver sin ekonomiska verksamhet i det berörda området.

b) Det årliga stödbeloppet per stödmottagare enligt samtliga ordningar för driftstöd överstiger inte 20 % av stödmottagarens årliga arbetskostnader i det berörda området.

4. ► C2 I de yttersta randområdena ska stödordningar för driftstöd kompensera för de ytterligare driftskostnader som uppstår i dessa områden som en direkt följd av en eller flera av de nackdelar av bestående natur som avses i artikel 349 i fördraget, om stödmottagarna bedriver sin ekonomiska verksamhet i en region i de yttersta randområdena, under förutsättning att det årliga stödbeloppet per stödmottagare enligt samtliga stödordningar för driftstöd som genomförts enligt denna förordning inte överstiger en av följande procentsatser: ◀

▼ M1

- a) 35 % av det bruttomervärde som stödmottagaren skapar årligen i den berörda regionen i de yttersta randområdena,
- b) 40 % av stödmottagarens årliga arbetskostnader i den berörda regionen i de yttersta randområdena,
- c) 30 % av stödmottagarens årliga omsättning i den berörda regionen i de yttersta randområdena.

▼ B

Underavsnitt B

Stöd till stadsutveckling*Artikel 16***Regionalt stöd för stadsutveckling**

1. Regionalt stöd för stadsutveckling ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Stadsutvecklingsprojekt ska uppfylla följande kriterier:
 - a) De genomförs via fonder för stadsutveckling i stödområden.
 - b) De samfinansieras av de europeiska struktur- och investeringsfonderna.
 - c) De stödjer genomförandet av en strategi för integrerad, hållbar stadsutveckling.

▼ M6

3. Den totala investeringen i ett stadsutvecklingsprojekt som omfattas av en stödåtgärd för stadsutveckling får inte överstiga 22 miljoner euro.

▼ M4

4. De stödberättigande kostnaderna ska vara de totala kostnaderna för stadsutvecklingsprojektet i den mån de är förenliga med artiklarna 37 och 65 i förordning (EU) nr 1303/2013 eller med artiklarna 67 och 68 i förordning (EU) 2021/1060, beroende på vilken som är tillämplig.

▼ B

5. Stöd som en stadsutvecklingsfond beviljar för stödberättigande stadsutvecklingsprojekt kan ges i form av eget kapital, därmed likställt kapital, lån, garantier eller en kombination av dessa.

▼ M6

6. Stödet till stadsutveckling ska attrahera ytterligare investeringar från oberoende privata investerare enligt definitionen i artikel 2.72 till stadsutvecklingsfonderna eller stadsutvecklingsprojekten i syfte att uppnå ett samlat belopp som minst uppgår till 20 % av den totala finansiering som beviljats för ett stadsutvecklingsprojekt.

▼ B

7. Privata och offentliga investerare kan lämna kontantbidrag eller ett in natura-bidrag eller en kombination av dessa för genomförandet av ett stadsutvecklingsprojekt. Ett in natura-bidrag ska beaktas till sitt marknadsvärde, intygat av en oberoende kvalificerad expert eller ett vederbörligen auktoriserat officiellt organ.

▼ B

8. Stadsutvecklingsåtgärderna ska uppfylla följande villkor:
- a) Förvaltare av stadsutvecklingsfonder ska väljas ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande anbudsförfarande i enlighet med tillämplig unionslagstiftning och nationell lagstiftning. Det får framför allt inte förekomma någon diskriminering mellan förvaltare av stadsutvecklingsfonder på grundval av deras etableringsort eller orten för stiftandet i någon medlemsstat. Förvaltare av stadsutvecklingsfonder kan åläggas att uppfylla på förhand fastställda kriterier som är objektivt motiverade av investeringarnas art.
 - b) De oberoende privata investerarna ska väljas ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande anbudsförfarande i enlighet med tillämplig unionslagstiftning och nationell lagstiftning i syfte att fastställa lämpliga arrangemang för delning av risker och avkastning genom vilka, när det gäller andra investeringar än garantier, asymmetrisk vinstdelning ska ges företräde framför skydd för förlustrisk. Om de privata investerarna inte väljs ut genom ett sådant ansökningsförfarande ska en rimlig avkastningsgrad för de privata investerarna fastställas av en oberoende expert som väljs ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande ansökningsförfarande.
 - c) Vid asymmetrisk förlustdelning mellan offentliga och privata investerare ska den första förlusten för den offentliga investeraren begränsas till 25 % av den totala investeringen.
 - d) När det gäller garantier till privata investerare i stadsutvecklingsprojekt ska garantisatsen begränsas till 80 % och de totala förluster som en medlemsstat tar på sig begränsas till 25 % av den underliggande garanterade portföljen.
 - e) Investerarna ska ha möjlighet att företrädas i stadsutvecklingsfondens styrande organ, till exempel styrelsen eller rådgivande kommittén.
 - f) Stadsutvecklingsfonden ska inrättas enligt gällande lagstiftning. Medlemsstaten ska se till att ett förfarande för tillbörlig granskning genomförs för att säkerställa en kommersiellt sund investeringsstrategi för genomförandet av stödåtgärden för stadsutveckling.
9. Stadsutvecklingsfonder ska förvaltas affärsmässigt och ska säkerställa vinstmotiverade finansieringsbeslut. Detta anses vara fallet om förvaltarna av stadsutvecklingsfonden uppfyller följande villkor:
- a) Förvaltare av stadsutvecklingsfonder ska enligt lag eller avtal vara skyldiga att agera med den omsorg som krävs av en professionell förvaltare i god tro och att undvika intressekonflikter. Bästa praxis och myndighetstillsyn ska tillämpas.
 - b) Den ersättning som betalas ut till förvaltarna av stadsutvecklingsfonder ska motsvara marknadspraxis. Detta krav anses vara uppfyllt om en förvaltare väljs genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande anbudsförfarande baserat på objektiva kriterier som är kopplade till erfarenhet, sakkunskap samt operativ och ekonomisk kapacitet.

▼ B

- c) Förvaltare av stadsutvecklingsfonder ska få en ersättning som är kopplad till resultatet, eller ska dela en del av investeringsriskerna genom att saminvestera egna medel för att säkerställa att deras intressen permanent sammanfaller med de offentliga investerarnas intressen.
 - d) Förvaltare av stadsutvecklingsfonder ska ange en investeringsstrategi samt kriterier och ett förslag till tidsplan för investeringar i stadsutvecklingsprojekt och fastställa förhandskontroll av finansiell hållbarhet och deras förväntade effekter på stadsutveckling.
 - e) Det ska finnas en klar och realistisk exitstrategi för varje investering i form av eget kapital och i form av kapital likställt med eget kapital.
10. Om en stadsutvecklingsfond beviljar lån eller garantier för stadsutvecklingsprojekt ska följande villkor vara uppfyllda:
- a) I samband med lån beaktas det nominella lånebeloppet vid beräkningen av det högsta investeringsbeloppet vid tillämpning av punkt 3 i denna artikel.
 - b) I samband med garantier beaktas det underliggande lånets nominella belopp vid beräkningen av det högsta investeringsbeloppet vid tillämpning av punkt 3 i denna artikel.
11. Medlemsstaten får överlåta genomförandet av stödåtgärden för stadsutveckling till en enhet som anförtratts uppdraget.

*AVSNITT 2****Stöd till små och medelstora företag****Artikel 17***Investeringsstöd till små och medelstora företag**

1. Investeringsstöd till små och medelstora företag som är verk samma inom eller utanför unionens territorium ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

2. De stödberättigande kostnaderna ska omfatta en eller flera av följande:
- a) Kostnader för investeringar i materiella och immateriella tillgångar, inbegripet engångskostnader som inte kan avskrivas och som är direkt kopplade till investeringen och den ursprungliga installationen.
 - b) De beräknade lönekostnaderna för sysselsättning som skapas direkt genom investeringsprojektet, beräknade för en tvåårsperiod.
 - c) En kombination av delar av de kostnader som avses i leden a och b, men som inte överstiger kostnaderna i led a eller b, beroende på vilka som är högst.
3. För att en investering ska anses vara en stödberättigande kostnad vid tillämpningen av denna artikel ska den bestå av

▼ M6

- a) en investering i materiella och immateriella tillgångar i samband med inrättandet av en ny anläggning, utvidgning av en befintlig anläggning, diversifiering av produktionen vid en anläggning till produkter eller tjänster som inte tidigare tillverkats vid eller tillhandahållits från anläggningen, eller en genomgripande ändring av den totala produktionsprocessen för den eller de produkter eller av det totala tillhandahållandet av den eller de tjänster som berörs av investeringen i anläggningen, eller
- b) ett förvärv av tillgångar som tillhör en anläggning som har lagts ner eller som skulle ha lagts ner om den inte hade tagits över. Enbart förvärv av aktierna i ett företag uppfyller i sig inte villkoren för en investering. Transaktionen ska genomföras på marknadsvillkor. I princip ska endast kostnaderna för att köpa tillgångarna från tredje man utan anknytning till köparen beaktas. Om en familjemedlem till den ursprungliga ägaren, eller en eller flera anställda, tar över ett litet företag, gäller dock inte villkoret att tillgångarna ska köpas från tredje part utan anknytning till köparen.

En ersättningsinvestering utgör således inte en investering i den mening som avses i denna punkt.

3a. Kostnader som hänger samman med hyra av materiella tillgångar får beaktas endast på följande villkor:

- a) När det gäller mark och byggnader, måste hyresavtalet fortsätta att gälla i minst tre år efter den dag då investeringsprojektet förväntas vara slutfört.
- b) När det gäller maskiner och anläggningar, ska hyresavtalet ha formen av finansiell leasing och innefatta en skyldighet för stödmottagaren att förvärva tillgången när hyresavtalet har löpt ut.

▼ B

4. De immateriella tillgångarna ska uppfylla samtliga följande villkor:

- a) De ska uteslutande utnyttjas i den anläggning som tar emot stöd.

▼ M6

- b) De ska kunna avskrivas.

▼ B

- c) De ska ha förvärvats på marknadsvillkor från tredje part som inte har någon anknytning till köparen.

▼ M6

- d) De ska under minst tre år tas upp som tillgångar för det företag som erhåller stödet.

▼ B

5. Sysselsättning som skapas direkt genom ett investeringsprojekt ska uppfylla följande villkor:

- a) Sysselsättningen ska skapas inom tre år efter det att investeringen genomförts.
- b) Det ska ske en nettoökning av antalet anställda i den berörda anläggningen i förhållande till det genomsnittliga antalet anställda under de föregående tolv månaderna.
- c) Nettoökningen ska bibehållas under minst tre år från den dag då tjänsten först tillsattes.

▼B

6. Stödnivån får inte överskrida följande:
 - a) 20 % av de stödberättigande kostnaderna för små företag,
 - b) 10 % av de stödberättigande kostnaderna för medelstora företag.

*Artikel 18***Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag**

1. Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Stödnivån får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna.
3. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna för konsulttjänster som tillhandahålls av utomstående konsulter.
4. De berörda tjänsterna får inte vara av ett fortlöpande eller periodiskt återkommande slag och de får inte ingå i företagets ordinarie driftskostnader, såsom rutinmässig skatterådgivning, regelbunden juridisk rådgivning eller annonskostnader.

*Artikel 19***Stöd till små och medelstora företags deltagande i mässor**

1. Stöd till små och medelstora företag för deltagande i mässor ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna för att hyra, bygga och driva mäsständet när ett företag deltar i en viss mäsса eller utställning.
3. Stödnivån får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼M6*Artikel 19a***Stöd till små och medelstora företag för kostnader som uppstår vid deltagande i lokalt ledda utvecklingsprojekt (LLU-projekt):**

1. Stöd för kostnader som uppstår då små och medelstora företag deltar i LLU-projekt som omfattas av förordning (EU) nr 1303/2013 eller förordning (EU) 2021/1060 ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

2. Följande kostnader som fastställs i artikel 35.1 i förordning (EU) nr 1303/2013 eller artikel 34.1 i förordning (EU) 2021/1060, beroende på vilken som är tillämplig, är stödberättigande för LLU-projekt:

- a) Förberedande stöd, kapacitetsuppbyggnad, utbildning och nätverksbyggande i syfte att förbereda och genomföra en LLU-strategi.
- b) Genomförande av godkända insatser.
- c) Förberedelser inför och genomförande av samarbetsverksamheten.
- d) Driftkostnader som är kopplade till förvaltningen av genomförandet av LLU-strategin.
- e) Ledningsfunktioner inom ramen för LLU-strategin för att underlätta utbyte mellan berörda parter för att tillhandahålla information, främja strategin och enskilda projekt samt bistå potentiella stödmottagare i syfte att utveckla insatser och utarbeta ansökningar.

3. Stödnivån får inte överskrida de högsta tillåtna stödsatser som anges i de fondspecifika förordningarna till stöd för lokalt ledd utveckling (LLU).

*Artikel 19b***Begränsat stöd till små och medelstora företag som drar nytta av LLU-projekt**

1. Stöd till företag som deltar i eller drar nytta av LLU-projekt som avses i artikel 19a.1 ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Det totala stödbelopp som beviljas enligt denna artikel per projekt får inte överstiga 200 000 euro.

*Artikel 19c***Stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme**

1. Stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda. Denna artikel ska tillämpas på följande:

- a) Offentliga ingripanden i prissättningen som sänker de priser som tillämpas av leverantörer till mikroföretag per enhet el, gas eller värme.
- b) Betalningar till mikroföretag, antingen direkt eller via leverantörer, per enhet el-, gas- eller värmeförbrukning som kompenserar för en del av kostnaderna för denna förbrukning.

▼ M6

2. Åtgärderna i punkt 1 ska
 - a) inte diskriminera vare sig mellan leverantörer eller mellan mikroföretag,
 - b) föreskriva att alla leverantörer har rätt att tillhandahålla erbjudanden om leverans av el, gas eller värme till mikroföretag på samma grunder,
 - c) föreskriva en mekanism som, om den beviljas via en leverantör, säkerställer att stödet i största möjliga utsträckning vidarebefordras till den slutliga stödmottagaren, och
 - d) leda till ett pris som är högre än kostnaderna, på en nivå där effektiv priskonkurrens kan uppstå.
3. Stödbeloppet ska vara lika med det stöd som beviljats eller, vid offentliga interventioner i prissättningen, inte överstiga skillnaden mellan det marknadspris som skulle ha betalats för den el, gas och/eller värme som totalt förbrukats av en stödmottagare och det pris som ska betalas för denna förbrukning efter den offentliga interventionen.

*Artikel 19d***Stöd till små och medelstora företag i form av tillfälliga offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme som produceras från naturgas för att minimera effekten av prishöjningarna till följd av Rysslands angreppskrig mot Ukraina**

1. Stöd till små och medelstora företag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme, i den mån som den produceras från naturgas eller el från förnybara källor, ska anses förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda. Denna artikel ska tillämpas på:
 - a) Offentliga ingripanden i prissättningen som sänker de priser som tillämpas av leverantörer per enhet el, gas eller värme.
 - b) Betalningar till små och medelstora företag, antingen direkt eller via leverantörer, per enhet el-, gas- eller värmeförbrukning som kompenserar för en del av kostnaderna för denna förbrukning.
2. Åtgärderna i punkt 1 ska
 - a) begränsas till högst 70 % av stödmottagarens förbrukning av el, gas eller värme som producerats från naturgas eller el under den period som omfattas av stödåtgärden,
 - b) inte diskriminera vare sig mellan leverantörer eller mellan små och medelstora företag,
 - c) föreskriva ersättning till leverantörer, om det offentliga ingripandet kräver att leverantörerna levererar till priser under självkostnadspris,

▼ M6

- d) föreskriva att alla leverantörer har rätt att tillhandahålla erbjudanden om leverans av el, gas eller värme på samma grunder,
- e) föreskriva en mekanism som, om den beviljas via en leverantör, säkerställer att stödet i största möjliga utsträckning vidarebefordras till den slutliga stödmottagaren, och
- f) leda till ett genomsnittligt enhetspris för leveranser som minst motsvarar genomsnittspriset per enhet el, gas eller värme till slutförbrukare i den berörda medlemsstaten under perioden 1 januari–31 december 2021.

3. Utbetalningar som gjorts till leverantörer för leveranser till små och medelstora företag, som en följd av offentliga ingripanden i prissättningen under leverantörens kostnad, ska vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget under följande förutsättningar:

- a) Det offentliga ingripandet i prissättningen uppfyller kraven i punkt 2, och
- b) ersättningen överstiger inte skillnaden mellan det pris som leverantören skulle ha kunnat förvänta sig att uppnå vid tillämpningen av marknadsbaserade leveranspriser utan interventionen och det pris som satts under kostnaden genom det offentliga ingripandet.

4. Denna artikel ska tillämpas på stöd som beviljas för kostnader för el, gas eller värme som förbrukas under en period då offentliga ingripanden i prissättningen till förmån för små och medelstora företag som får leveranser av antingen gas, el eller värme är uttryckligen tillåtna enligt sekundärlagstiftning som grundar sig på artikel 122 i fördraget. Stödet ska beviljas senast 12 månader efter utgången av denna period.

5. Stödbeloppet ska vara lika med det stöd som beviljats antingen små och medelstora företag eller leverantören, eller, vid offentliga ingripanden i prissättningen, inte överstiga skillnaden mellan det marknadspris som skulle ha betalats för den energi som totalt förbrukats av en stödmottagare och det pris som ska betalas för denna förbrukning efter det offentliga ingripandet.

▼ M4*AVSNITT 2a****Stöd för Europeiskt territoriellt samarbete****Artikel 20***Stöd för kostnader som uppstår då företag deltar i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete**

1. Stöd för kostnader som uppstår då företag deltar i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete som omfattas av förordning (EU) nr 1299/2013 eller förordning (EU) 2021/1059 ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M4

2. I den mån de hänger samman med samarbetsprojektet ska följande kostnader, vilka ska ha samma innebörd som i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 481/2014⁽¹⁾ eller artiklarna 38–44 i förordning (EU) 2021/1059, beroende på vilken som är tillämplig, vara stödberättigande kostnader:

- a) Personalkostnader.
- b) Kontorskostnader och administrativa kostnader.
- c) Kostnader för resor och logi.
- d) Kostnader för extern sakkunskap och externa tjänster.
- e) Kostnader för utrustning.
- f) Kostnader för infrastruktur samt bygg- och anläggningsarbeten.

3. Stödnivån får inte överskrida den högsta medfinansieringsgrad som anges i förordning (EU) nr 1303/2013 eller förordning (EU) 2021/1060 och/eller förordning (EU) 2021/1059, beroende på vilken som är tillämplig.

*Artikel 20a***Begränsade stödbelopp till företag för deltagande i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete**

1. Stöd till företag för deras deltagande i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete som omfattas av förordning (EU) nr 1299/2013 eller förordning (EU) 2021/1059 ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

2. Det totala stödbelopp enligt denna artikel som beviljas ett företag per projekt får inte överstiga 22 000 euro.

▼ B*AVSNITT 3****Stöd för små och medelstora företags tillgång till finansiering*****▼ M6***Artikel 21***Riskfinansieringsstöd**

1. Ordningar för riskfinansieringsstöd till förmån för små och medelstora företag ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) nr 481/2014 av den 4 mars 2014 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1299/2013 vad gäller särskilda regler om utgifters stödberättigande för samarbetsprogram (EUT L 138, 13.5.2014, s. 45).

▼ M6

2. Medlemsstaterna ska, antingen direkt eller genom en betrodd enhet, genomföra riskfinansieringsåtgärden via en eller flera finansiella intermediärer. Medlemsstater eller betrodda enheter ska lämna offentliga bidrag till finansiella intermediärer i enlighet med punkterna 9–13, och finansiella intermediärer ska, i enlighet med punkterna 14–17, göra riskfinansieringsinvesteringar i enlighet med punkterna 4–8 i stödberättigade företag som uppfyller kraven i punkt 3. Varken medlemsstater eller betrodda enheter får investera direkt i de stödberättigade företagen utan deltagande av en finansiell intermediär.

3. Stödberättigade företag ska vara företag som är onoterade små och medelstora företag och, vid tidpunkten för den första riskfinansieringsinvesteringen uppfyller minst ett av följande villkor:

a) De har inte varit verksamma på någon marknad.

b) De har varit verksamma på någon marknad i

i) mindre än tio år efter registreringen, eller

ii) mindre än sju år efter den första kommersiella försäljningen.

Om en av de perioder som avses i led i och ii har tillämpats på ett visst företag, kan endast den perioden tillämpas även på eventuellt efterföljande riskfinansieringsstöd till samma företag. För företag som har förvärvat ett annat företag eller bildats genom en fusion ska stödberättigandeperioden också omfatta det förvärvade respektive det sammanslagna företagets verksamhet, med undantag för sådana förvärvade eller sammanslagna företag vars omsättning utgör mindre än 10 % av det förvärvande företagets omsättning under det beskattningsår som föregick förvärvet eller, när det gäller företag som bildats genom en fusion, mindre än 10 % av den sammanlagda omsättning som de fusionerande företagen hade under det beskattningsår som föregick fusionen. Vad gäller den period för stödberättigande som avses i led i, i den mån den tillämpas, börjar perioden för stödberättigande för företag som inte omfattas av registreringsskyldigheten löpa från den tidpunkt då företaget inleder sin ekonomiska verksamhet eller den tidpunkt då det blir skattskyldigt för sin ekonomiska verksamhet, beroende på vilket som infaller först.

c) De kräver en nyinvestering som, på grundval av en affärsplan som utarbetats med tanke på en ny ekonomisk verksamhet, är högre än 50 % av deras genomsnittliga årliga omsättning under de senaste fem åren. Genom undantag från första meningen ska tröskelvärdet begränsas till 30 % för följande investeringar, som ska betraktas som nyinvesteringar i en ny ekonomisk verksamhet:

i) Investeringar som avsevärt förbättrar verksamhetens miljöprestanda i enlighet med artikel 36.2.

▼ M6

- ii) Andra ekologiskt hållbara investeringar enligt definitionen i artikel 2.1 i förordning (EU) 2020/852.
 - iii) Investeringar som syftar till att öka kapaciteten för utvinning, separering, raffinering, bearbetning eller materialåtervinning av en råvara av avgörande betydelse som förtecknas i bilaga IV.
4. Riskfinansieringsinvesteringen kan också omfatta uppföljningsinvesteringar som görs i stödberättigade företag, inklusive efter den period för stödberättigande som anges i punkt 3 b, om följande kumulativa villkor är uppfyllda:
- a) Det totala riskfinansieringsbelopp som avses i punkt 8 överskrider inte.
 - b) Möjligheten till uppföljningsinvesteringar ingick i den ursprungliga affärsplanen.
 - c) Det företag som tar emot uppföljningsinvesteringar har inte, i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I, knutits till ett annat företag än den finansiella intermediären eller den oberoende privata investerare som tillhandahåller riskfinansiering inom ramen för åtgärden, såvida inte den nya enheten är ett litet eller medelstort företag.
5. Riskfinansieringsinvesteringar i stödberättigade företag kan ges i form av eget kapital, investeringar av kapital likställt med eget kapital, lån, garantier, eller en kombination av dessa.
6. Om garantier ges får garantin inte omfatta mer än 80 % av det underliggande lånet till det stödberättigade företaget.
7. I fråga om riskfinansieringsinvesteringar i eget kapital och kapital likställt med eget kapital får en riskfinansieringsåtgärd omfatta ersättningskapital endast om detta kombineras med nytt kapital som motsvarar minst 50 % av varje investering i de stödberättigade företagen.
8. Det totala utestående riskfinansieringsbelopp som avses i punkt 5 får inte överstiga 16,5 miljoner euro per stödberättigat företag inom ramen för en riskfinansieringsåtgärd. Vid beräkningen av detta högsta riskfinansieringsbelopp ska följande beaktas:
- a) När det gäller lån och investeringar i form av kapital likställt med eget kapital strukturerade som skulder, instrumentets nominella utestående belopp.
 - b) När det gäller garantier, det underliggande lånets nominella utestående belopp.
9. Det offentliga stödet till finansiella intermediärer får ges i någon av följande former:
- a) Eget kapital eller kapital likställt med eget kapital, eller ett finansiellt anslag för direkt eller indirekt tillhandahållande av riskfinansiering till stödberättigade företag.
 - b) Lån för direkt eller indirekt tillhandahållande av riskfinansiering till förmån för stödberättigade företag.

▼ M6

- c) Garantier för att täcka förluster från direkt eller indirekt riskfinansiering till stödberättigade företag.

10. Arrangemang för riskdelning mellan å ena sidan medlemsstaten (eller den betrodda enheten) och, å den andra, privata investerare, finansiella intermediärer eller fondförvaltare ska vara adekvata och uppfylla följande villkor:

- a) När det gäller riskfinansieringsstöd i annan form än garantier ska prioriterad avkastning från vinster (asymmetrisk vinstdelning eller uppåtriktade incitament) ges företräde framför skydd mot potentiella förluster (sämre skydd).

- b) Vid asymmetrisk förlustdelning mellan offentliga och privata investerare ska den första förlusten för den offentliga investeraren begränsas till 25 % av riskfinansieringsinvesteringen.

- c) När det gäller riskfinansieringsstöd i form av garantier, ska garanti-satsen begränsas till 80 % och ett tak på 25 % av den underliggande garanterade portföljen fastslås för de totala förluster som en medlemsstat tar på sig. Endast garantier som täcker förväntade förluster i den underliggande garanterade portföljen får tillhandahållas kostnadsfritt. Om en garanti omfattar också täckning av oväntade förluster, ska den finansiella intermediären betala en marknadsmässig garantiavgift för den del av garantin som täcker oväntade förluster.

11. Om det offentliga stödet till den finansiella intermediären ges i form av investeringar i eget kapital eller kapital likställt med eget kapital enligt punkt 9 a, får högst 30 % av den finansiella intermediärens sammanlagda kapitalinvesteringar och ej inbetalda kapitalåtaganden användas för likviditetsstyrning.

12. För riskfinansieringsåtgärder som syftar till att tillhandahålla riskfinansiering i form av eget kapital, kapital likställt med eget kapital eller lån till stödberättigade företag, ska det offentliga stöd som ges till den finansiella intermediären attrahera ytterligare finansiering från oberoende privata investerare på nivån finansiella intermediärer eller stödberättigade företag, i syfte att uppnå ett sammanlagt privat deltagande som når upp till följande lägsta tröskelvärden:

- a) 10 % av den riskfinansieringsinvestering som erbjuds de stödberättigade företag som avses i punkt 3 a.

- b) 40 % av den riskfinansieringsinvestering som erbjuds de stödberättigade företag som avses i punkt 3 b.

- c) 60 % av den riskfinansieringsinvestering som erbjuds de stödberättigade företag som anges i punkt 3 c och för uppföljande riskfinansieringsinvesteringar i stödmottagande företag efter den stödberättigande period som avses i punkt 3 b.

▼ **M6**

Finansiering som tillhandahålls av oberoende privata investerare som får riskfinansieringsstöd i form av skatteincitament i enlighet med artikel 21a ska inte beaktas när den aggregerade privata deltagandegrad som anges i första stycket i denna punkt uppnås.

Det privata deltagande som avses i första stycket, leden b och c, ska minskas till 20 % i led b och 30 % i led c för investeringar som antingen gjorts i stödområden som anges i en godkänd regionalstöds-karta som är giltig vid tidpunkten för beviljandet av riskfinansieringen i enlighet med artikel 107.3 a i fördraget, eller som erhåller stöd på grundval av medlemsstatens plan för återhämtning och resiliens som godkänts av rådet, eller som tar emot stöd från Europeiska försvars-fonden i enlighet med förordning (EU) 2021/697 eller unionens rymd-program i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696, ⁽¹⁾ eller som får stöd från unionsfonder som genomförs inom ramen för delad förvaltning som omfattas av förordning (EU) nr 1303/2013, förordning (EU) 2021/1060 eller Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 ⁽²⁾.

13. Om en riskfinansieringsåtgärd genomförs via en finansiell intermediär som är inriktad på stödberättigade företag i olika utvecklings-stadier i enlighet med punkterna 3 och 4, ska den finansiella interme-diären uppnå ett privat deltagande som motsvarar minst ett vägt genom-snitt baserat på volymen för de enskilda investeringarna i den underlig-gande portföljen och som följer av tillämpningen av det lägsta delta-gandet på sådana investeringar i enlighet med punkt 12, om inte det deltagande av oberoende privata investerare som krävs uppnås på de stödberättigande företagens nivå.

14. Finansiella intermediärer och fondförvaltare ska väljas ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande förfarande i enlighet med tillämplig unionslagstiftning och nationell lagstiftning. Medlemsstater får kräva att stödberättigade finansiella intermediärer och fondförvaltare uppfyller på förhand fastställda kriterier som är objektivt motiverade med hänsyn till investeringarnas art. Förfarandet ska baseras på objek-tiva kriterier kopplade till erfarenhet, expertis och operativ och finansiell kapacitet, och ska uppfylla följande kumulativa villkor:

- a) Det ska säkerställas att stödberättigade finansiella intermediärer och fondförvaltare är etablerade i enlighet med tillämplig lagstiftning.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/696 av den 28 april 2021 om inrättande av unionens rymdprogram och Europeiska unionens rymdprogrambyrå och om upphävande av förordningarna (EU) nr 912/2010, (EU) nr 1285/2013, (EU) nr 377/2014 och beslut 541/2014/EU (EUT L 170, 12.5.2021, s. 69).

⁽²⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/2115 av den 2 december 2021 om fastställande av regler om stöd för de strategiska planer som medlemsstaterna ska upprätta inom ramen för den gemensamma jordbrukspoliti-ken (strategiska GJP-planer) och som finansieras av Europeiska garantifonden för jordbruket (EGFJ) och Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveck-ling (Ejflu) samt om upphävande av förordningarna (EU) nr 1305/2013 och (EU) nr 1307/2013 (EUT L 435, 6.12.2021, s. 1).

▼ M6

- b) Det får inte leda till diskriminering mellan finansiella intermediärer och fondförvaltare på grundval av deras etableringsort eller orten för stiftandet i någon medlemsstat.
- c) Det ska eftersträva att upprätta lämpliga arrangemang för risk- och avkastningsdelning enligt punkt 10 och vinstdrivna beslut enligt punkt 15.

15. Riskfinansieringsåtgärder ska säkerställa att de finansiella intermediärer som tar emot det offentliga bidraget fattar vinstmotiverade beslut när de tillhandahåller stödberättigade företag riskfinansieringsinvesteringar. Denna skyldighet är uppfylld om följande villkor är uppfyllda:

- a) Medlemsstaten, eller den enhet som betrots med genomförandet av åtgärden, ska se till att ett förfarande för tillbörlig granskning genomförs för att säkerställa en kommersiellt sund investeringsstrategi för genomförande av riskfinansieringsåtgärden, inbegripet en lämplig riskspridningsstrategi i syfte att uppnå ekonomisk lönsamhet och effektiv volym vad gäller den relevanta investeringsportföljens storlek och territoriella räckvidd.
- b) De riskfinansieringsinvesteringar som ges stödberättigade företag ska baseras på en lönsamhetsbaserad verksamhetsplan med uppgifter om produkter, försäljning och vinstutveckling och med angivande av beräknad finansiell lönsamhet.
- c) Det ska finnas en klar och realistisk exitstrategi för varje investering i form av eget kapital och i form av kapital likställt med eget kapital.

16. Finansiella intermediärer ska förvaltas på affärsmissiga grunder. Detta krav är uppfyllt om den finansiella intermediären och, beroende på typ av riskfinansieringsåtgärd, fondförvaltaren uppfyller följande kumulativa villkor:

- a) De ska enligt lag eller avtal vara skyldiga att agera i enlighet med bästa praxis och med den omsorg som krävs av en professionell förvaltare i god tro och undvika intressekonflikter. Lagstadgad tillsyn ska tillämpas i förekommande fall.
- b) Deras ersättning ska följa marknadspraxis. Detta krav förutsätts vara uppfyllt så länge de väljs ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande urvalsförfarande i enlighet med punkt 14.
- c) De ska få en ersättning som är kopplad till resultatet, eller dela en del av investeringsriskerna genom att saminvestera sina egna medel för att säkerställa att deras intressen permanent överensstämmer med intressena hos medlemsstaten eller dess betrodda enhet.
- d) De ska ange en investeringsstrategi, kriterier och en föreslagen tidsplan för investeringarna.
- e) Investerare ska ha rätt att vara företrädare i investeringsfondens styrande organ, till exempel styrelsen eller rådgivande kommittén, om tillämpligt.

▼ **M6**

17. I en riskfinansieringsåtgärd där riskfinansieringsinvesteringar tillhandahålls stödberättigade företag i form av garantier, lån eller investeringar i form av kapital likställt med eget kapital strukturerade som lån, ska den finansiella intermediären genomföra riskfinansieringsinvesteringar i stödberättigade företag som inte skulle ha genomförts, eller skulle ha genomförts på ett begränsat eller annorlunda sätt, utan stödet. Den finansiella intermediären ska kunna visa att den driver en mekanism som säkerställer att alla fördelar i största möjliga utsträckning förs vidare till de stödberättigade företagen i form av större finansieringsvolymer, mer riskfyllda portföljer, lägre krav på säkerheter, lägre garantiavgifter eller lägre räntesatser.

18. Riskfinansieringsåtgärder som leder till riskfinansieringsinvesteringar för små och medelstora företag som inte uppfyller villkoren i punkt 3 ska anses förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Vad gäller små och medelstora företag, stödet uppfyller villkoren i kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 ⁽¹⁾, kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 ⁽²⁾ eller förordning (EU) nr 717/2014, beroende på vilken som är tillämpligt.
- b) Samtliga villkor i denna artikel är uppfyllda, med undantag av de villkor som anges i punkterna 3, 4, 8, 12 och/eller 13.
- c) För riskfinansieringsåtgärder som omfattar riskfinansieringsinvesteringar i form av eget kapital, kapital likställt med eget kapital eller lån till stödberättigade företag, åtgärden attraherar ytterligare finansiering från oberoende privata investerare till de finansiella intermediärerna eller de små och medelstora företagen, i syfte att uppnå ett sammanlagt privat deltagande på minst 60 % av den riskfinansiering som ges till små och medelstora företag.

Det privata deltagande som avses i första stycket, led c, ska minskas till 30 % för investeringar som antingen gjorts i stödområden som anges i en godkänd regionalstödscharta som är giltig vid tidpunkten för beviljandet av riskfinansieringen i enlighet med artikel 107.3 a i fördraget, eller erhåller stöd på grundval av medlemsstatens plan för återhämtning och resiliens vilken godkänts av rådet, eller erhåller stöd från Europeiska försvarsfonden i enlighet med förordning (EU) 2021/697 eller inom ramen för unionens rymdprogram i enlighet med förordning (EU) 2021/696 eller från unionsfonder vilka genomförs genom delad förvaltning och omfattas av förordning (EU) 1303/2013, förordning (EU) 2021/1060 eller förordning (EU) 2021/2115.

⁽¹⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 1407/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i EUF-fördraget på stöd av mindre betydelse (EUT L 352, 24.12.2013, s. 1).

⁽²⁾ Kommissionens förordning (EU) nr 1408/2013 av den 18 december 2013 om tillämpningen av artiklarna 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt på stöd av mindre betydelse inom jordbrukssektorn, EUT L 352, 24.12.2013, s. 9).

▼ **M6***Artikel 21a***Riskfinansieringsstöd till små och medelstora företag i form av skatteincitament för privata investerare som är fysiska personer**

1. Ordningar för riskfinansieringsstöd till förmån för små och medelstora företag i form av skatteincitament för oberoende privata investerare som är fysiska personer vilka direkt eller indirekt förser stödberättigade företag med riskfinansiering ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stödberättigade företag är de företag som uppfyller villkoren i artikel 21.3. Den totala riskfinansieringsinvestering som tillhandahålls enligt artikel 21 och enligt denna artikel för varje stödberättigat företag får inte överstiga det högsta belopp som fastställs i artikel 21.8.

3. I fall där den oberoende privata investeraren tillhandahåller riskfinansiering indirekt genom en finansiell intermediär, ska den stödberättigande investeringen ske i form av förvärv av aktier eller andelar i den finansiella intermediären, som i sin tur ska förse stödberättigade företag med riskfinansieringsinvesteringar i enlighet med artikel 21.5–21.8. Inget skatteincitament får beviljas för tjänster som tillhandahålls av den finansiella intermediären eller dennes förvaltare.

4. I fall där den oberoende privata investeraren förser det stödberättigade företaget med riskfinansiering direkt, ska endast förvärv av nyligen emitterade stamaktier med full risk som emitterats av ett stödberättigat företag utgöra en stödberättigande investering. Dessa aktier ska behållas i minst tre år. Ersättningskapital ska endast täckas på de villkor som anges i artikel 21.7. Vad gäller de olika formerna av skatteincitament, får förluster i samband med avyttring av aktier jämkas mot inkomstskatt. Vad gäller skattelättnader vid aktieutdelning, får all försäljning av aktier som uppfyller villkoren (helt eller delvis) undantas från inkomstskatt. All vinst från försäljning av godkända aktier kan antingen (helt eller delvis) undantas från skatt på kapitalvinst, eller kan skatteskulden för sådan vinst skjutas upp om den återinvesteras i nya godkända aktier inom ett år.

5. Om den oberoende privata investeraren tillhandahåller det stödberättigade företaget riskfinansiering direkt, i syfte att säkerställa ett adekvat deltagande av en sådan oberoende privat investerare, i enlighet med artikel 21.12, får skattelättnaden, som räknas som den ackumulerade maximala skattelättnaden från alla skatteincitament tillsammans, inte överstiga följande högsta tröskelvärden:

- a) 50 % av den stödberättigande investering som den oberoende privata investeraren gör i de stödberättigade företag som avses i artikel 21.3 a.
- b) 35 % av den stödberättigande investering som den oberoende privata investeraren gör i de stödberättigade företag som avses i artikel 21.3 b.

▼ M6

- c) 20 % av den stödberättigande investering som görs av den oberoende privata investeraren i de stödberättigade företag som avses i artikel 21.3 c eller för en efterföljande stödberättigande investering i ett stödberättigande företag efter den stödberättigande period som anges i artikel 21.3 b.

Tröskelvärdena för skattelättnad för de direktinvesteringar som avses i första stycket får höjas upp till 65 % enligt led a, upp till 50 % enligt led b och upp till 35 % enligt led c för investeringar som antingen gjorts i stödområden som anges i en godkänd regionalstödslista som är giltig vid tidpunkten för beviljandet av riskfinansieringen i enlighet med artikel 107.3 a i fördraget, eller erhåller stöd på grundval av medlemsstatens plan för återhämtning och resiliens vilken godkänts av rådet, eller erhåller stöd från Europeiska försvarsfonden i enlighet med förordning (EU) 2021/697 eller inom ramen för unionens rymdprogram i enlighet med förordning (EU) 2021/696, eller får stöd från unionsmedel som genomförs inom ramen för delad förvaltning och som omfattas av förordning (EU) nr 1303/2013, förordning (EU) 2021/1060 eller förordning (EU) 2021/2115.

6. Om den oberoende privata investeraren tillhandahåller riskfinansiering indirekt genom en finansiell intermediär, och i enlighet med artikel 21.12, får skattelättnaden, som räknas som den ackumulerade maximala skattelättnaden från alla skatteincitament tillsammans, inte överstiga 30 % av den stödberättigande investering som görs av den oberoende privata investeraren i ett stödberättigat företag som avses i artikel 21.3. Detta tröskelvärde för skattelättnad får höjas upp till 50 % för investeringar som antingen gjorts i stödområden som anges i en godkänd regionalstödslista som är giltig vid tidpunkten för beviljandet av riskfinansieringen i enlighet med artikel 107.3 a i fördraget, eller erhåller stöd på grundval av medlemsstatens plan för återhämtning och resiliens vilken godkänts av rådet, eller erhåller stöd från Europeiska försvarsfonden i enlighet med förordning (EU) 2021/697 eller inom ramen för unionens rymdprogram i enlighet med förordning (EU) 2021/696, eller får stöd från unionsmedel som genomförs inom ramen för delad förvaltning och som omfattas av förordning (EU) nr 1303/2013, förordning (EU) 2021/1060 eller förordning (EU) 2021/2115.

▼ B*Artikel 22***Stöd till nystartade företag**

1. Stödordningar för startstöd ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget om de uppfyller villkoren i denna artikel och i kapitel I.

▼ M6

2. Som stödberättigade företag ska anses icke börsnoterade småföretag i upp till fem år efter deras registrering vilka uppfyller följande kumulativa villkor:

▼ M6

- a) Det har inte övertagit något annat företags verksamhet, såvida inte omsättningen för den övertagna verksamheten utgör mindre än 10 % av det stödberättigade företagets omsättning under beskattningsåret före övertagandet.
- b) Det har ännu inte delat ut vinst.
- c) Det har inte förvärvat något annat företag eller har inte bildats genom en fusion, såvida inte det förvärvade företagets omsättning utgör mindre än 10 % av det stödberättigade företagets omsättning under det beskattningsår som föregick förvärvet eller omsättningen för det företag som bildats genom en fusion är mindre än 10 % högre än den sammanlagda omsättning som de fusionerande företagen hade under det beskattningsår som föregick fusionen.

För stödberättigade företag som inte omfattas av registreringskyldigheten anses den femåriga stödberättigande perioden börja löpa från och med den tidpunkt då företaget antingen inleder sin ekonomiska verksamhet eller den tidpunkt då det blir skattskyldigt för sin ekonomiska verksamhet, beroende på vilket som infaller först.

Genom undantag från första stycket led c ska företag som har bildats genom en koncentration mellan företag som är stödberättigade enligt denna artikel också betraktas som stödberättigade företag i upp till fem år från dagen för registreringen av det äldsta av de företag som slås samman.

3. Startstöd ska ges i följande form:

- a) Lån med räntesatser som inte är förenliga med marknadsvillkoren, med en löptid på tio år och ett nominellt belopp på högst 1,1 miljon euro, eller 1,65 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget, eller 2,2 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget. För lån med en löptid på mellan fem och tio år kan de maximala beloppen justeras genom att de ovannämnda beloppen multipliceras med förhållandet mellan tio år och lånets faktiska löptid. För lån med en löptid på mindre än fem år ska det högsta beloppet vara detsamma som för lån med en löptid på fem år.
- b) Garantier med avgifter som inte är förenliga med marknadsvillkoren, med en löptid på tio år och ett garanterat belopp på högst 1,65 miljoner euro, eller 2,48 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget, eller 3,3 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget. För garantier med en löptid på mellan fem och tio år kan det maximala garanterade beloppet justeras genom att de ovannämnda beloppen multipliceras med förhållandet mellan tio år och garantins faktiska löptid. För garantier med en löptid på mindre än fem år ska det högsta garanterade beloppet vara detsamma som för garantier med en löptid på fem år. Garantin får inte omfatta mer än 80 % av det underliggande lånet.
- c) Bidrag, inklusive investeringar i eget kapital eller i kapital likställt med eget kapital, räntesänkningar och nedsättningar av garantiavgifterna med en bruttobidragsekvivalent på högst 0,5 miljoner euro, eller 0,75 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget, eller 1 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget.

▼ M6

- d) Skatteincitament för stödberättigade företag på högst 0,5 miljoner euro, eller 0,75 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget, eller 1 miljoner euro för företag etablerade i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget.

▼ B

4. En stödmottagare kan få stöd genom en blandning av de stöd-instrument som avses i punkt 3 i denna artikel, under förutsättning att andelen av det belopp som beviljas genom ett stödinstrument, beräknat på grundval av det maximala stödbelopp som tillåts för detta instrument, beaktas för att fastställa den kvarstående andel av det maximala stödbelopp som tillåts för övriga instrument som ingår i ett blandat instrument av denna typ.

5. För små och innovativa företag får de högsta tillåtna belopp som anges i punkt 3 fördubblas.

▼ M6

6. Om en stödordning för startstöd genomförs genom en eller flera finansiella intermediärer, ska de villkor som avses i artikel 21.10, 14, 15, 16 och 17 gälla för finansiella intermediärer.

7. Utöver de belopp som anges i punkterna 3, 4 och 5 kan stödordningar för startstöd antingen bestå av en överföring av immateriella rättigheter eller beviljande av tillhörande tillträdesrättigheter, antingen kostnadsfritt eller under marknadsvärdet. Överföringen eller stödet ska komma från en organisation för forskning och kunskapsspridning i den mening som avses i artikel 2.83, som har utvecklat de underliggande immateriella rättigheterna genom sin egen eller samarbetsinriktade forsknings- och utvecklingsverksamhet till ett stödberättigat företag i den mening som avses i punkt 2. Överföringen av stödet ska uppfylla samtliga följande villkor:

- a) Syftet med överföringen av immateriella rättigheter eller beviljandet av tillhörande tillträdesrättigheter är att släppa ut en ny produkt eller tjänst på marknaden.
- b) Värdet av de immateriella rättigheterna fastställs till sitt marknadspris, vilket är fallet om det har fastställts enligt någon av följande metoder:
- i) Beloppet har fastställts genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande konkurrensutsatt förfarande.
 - ii) En oberoende expertvärdering bekräftar att beloppet minst motsvarar marknadspriset.
 - iii) I fall där det stödberättigade företaget har förhandsrätt i fråga om immateriella rättigheter som genererats i samarbete med forsknings- och kunskapsspridningsorganisationen, om forsknings- och kunskapsspridningsorganisationen utövar en ömsesidig rätt att begära mer ekonomiskt fördelaktiga erbjudanden från tredje part så att det samarbetande stödberättigade företaget måste matcha sitt erbjudande i enlighet med detta.

▼ M6

Värdet av eventuella bidrag, både finansiella och icke-finansiella, från det stödberättigade företaget till kostnaderna för den verksamhet som bedrivs av organisationen för forskning och kunskapsspridning som gav upphov till de berörda immateriella rättigheterna får dras av från värdet av de immateriella rättigheter som avses i detta led.

- c) Stödbeloppet för överföringen av immateriella rättigheter eller beviljandet av tillhörande nyttjanderätt enligt denna punkt får inte överstiga 1 miljon euro. Stödbeloppet motsvarar värdet av de immateriella rättigheter som avses i led b, förutom de det avdrag som avses i led b sista meningen och förutom utestående ersättning till mottagaren för dessa immateriella rättigheter. Värdet av de immateriella tillgångar som avses i led b kan överstiga 1 miljon euro, i vilket fall ett sådant ytterligare belopp får täckas av det stödberättigade företaget med eget kapital eller andra medel.

▼ B*Artikel 23***Stöd till alternativa handelsplattformar som är specialiserade på små och medelstora företag**

1. Stöd till alternativa handelsplattformar som är specialiserade på små och medelstora företag ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Om plattformsoperatören är ett litet företag kan stödåtgärden ta formen av startstöd till plattformsoperatören, varvid de villkor som fastställs i artikel 22 ska tillämpas.

▼ M6

Stödåtgärden kan ta formen av skatteincitament till oberoende privata investerare som är fysiska personer med avseende på deras riskfinansieringsinvesteringar som gjorts via en alternativ handelsplattform i företaget som är stödberättigade enligt de villkor som anges i artikel 21a.2 och 21a.5.

▼ B*Artikel 24***Stöd till sökkostnader**

1. Stöd till sökkostnader ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

2. Följande kostnader är stödberättigande:
 - a) Kostnaderna för en inledande bedömning och formell tillbörlig granskning som görs av förvaltare av finansiella intermediärer eller investerare för att identifiera stödberättigade företag enligt artiklarna 21, 21a och 22.

▼ M6

b) Kostnaderna för investeringsanalyser, enligt definitionen i artikel 36.1 i kommissionens delegerade förordning 2017/565 ⁽¹⁾, i ett enskilt stödberättigat företag enligt artiklarna 21, 21a och 22, under förutsättning att denna forskning sprids till allmänheten och, om den har spridits till kunder hos tillhandahållaren av investeringsanalyser före offentlig spridning, sprids offentligt i samma form och senast tre månader efter den första spridningen till kunderna.

3. Den investeringsanalys som avses i punkt 2 b i denna artikel ska uppfylla kraven i artiklarna 36 och 37 i kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565.

4. Stödnivån får inte överstiga 50 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼ B*AVSNITT 4**Stöd till forskning, utveckling och innovation**Artikel 25***Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt****▼ M4**

1. Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt, inbegripet forsknings- och utvecklingsprojekt som har fått en spetskompetensstämpel inom ramen för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet och medfinansierade forsknings- och utvecklingsprojekt samt, i tillämpliga fall, stöd till medfinansierade samarbetsåtgärder, ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ B

2. Den understödda delen av forsknings- och utvecklingsprojektet ska i sin helhet ingå i en eller flera av följande kategorier:

a) Grundforskning.

b) Industriell forskning.

c) Experimentell utveckling.

d) Genomförbarhetsstudier.

3. De stödberättigande kostnaderna för forsknings- och utvecklingsprojekt ska hänföras till en specifik kategori av forskning och utveckling och ska vara följande:

a) Personalkostnader: forskare, tekniker och annan stödpersonal i den omfattning som de arbetar med projektet.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2017/565 av den 25 april 2016 om komplettering av Europaparlamentets och rådets direktiv 2014/65/EU vad gäller organisatoriska krav och villkor för verksamheten i värdepappersföretag, och definitioner för tillämpning av det direktivet (EUT L 87, 31.3.2017, s. 1).

▼ B

- b) Kostnader för instrument och utrustning i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. Om instrumenten och utrustningen inte används under projektets hela livscykel anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande.
- c) Kostnader för byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet. När det gäller byggnader anses endast de avskrivningskostnader som motsvarar forskningsprojektets livscykel, beräknade på grundval av allmänt accepterade redovisningsprinciper, vara stödberättigande. För mark är kostnader för överlåtelse på affärsmässiga villkor eller faktiska kapitalkostnader stödberättigande.
- d) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller hyrs in från externa källor på marknadsmässiga villkor, samt kostnader för konsulttjänster och motsvarande tjänster som används utslutande för forskningsverksamheten.

▼ M6

- e) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som en direkt följd av ett projekt. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 7.1 tredje meningen får sådana projektkostnader för forskning och utveckling alternativt beräknas på grundval av en förenklad kostnadsmetod i form av en schablonsats på högst 20 %, som tillämpas på de totala stödberättigande projektkostnaderna för forskning och utveckling som avses i leden a–d. I detta fall ska de projektkostnader för forskning och utveckling som används vid beräkningen av de indirekta kostnaderna fastställas på grundval av normal redovisningspraxis och ska endast omfatta de stödberättigande projektkostnader för forskning och utveckling som avses i leden a-d.

▼ B

- 4. De stödberättigande kostnaderna för genomförbarhetsstudier ska vara kostnaderna för studien.
- 5. Stödnivån för varje stödmottagare får inte överskrida följande:
 - a) 100 % av de stödberättigande kostnaderna för grundforskning.
 - b) 50 % av de stödberättigande kostnaderna för industriell forskning.
 - c) 25 % av de stödberättigande kostnaderna för experimentell utveckling.
 - d) 50 % av de stödberättigande kostnaderna för genomförbarhetsstudier.

▼ M6

- 6. Stödnivåerna för industriell forskning och experimentell utveckling får höjas upp till en högsta tillåtna stödnivå på 80 % av de stödberättigande kostnaderna i enlighet med led a–d, varvid leden b, c och d inte får kombineras med varandra:
 - a) Med 10 procentenheter för medelstora företag och 20 procentenheter för små företag.
 - b) Med 15 procentenheter om ett av följande villkor är uppfyllt:
 - i) Projektet omfattar faktiskt samarbete
 - mellan företag av vilka minst ett är ett litet eller medelstort företag, eller genomförs i minst två medlemsstater, eller i en medlemsstat och i ett land som är avtalslutande part i EES-avtalet, och inget enda företag står för mer än 70 % av de stödberättigande kostnaderna, eller

▼ M6

- mellan ett företag och en eller flera organisationer för forskning och kunskapsspridning, om den senare står för minst 10 % av de stödberättigande kostnaderna och har rätt att offentliggöra sina egna forskningsresultat.
 - ii) Resultaten av projektet ges omfattande spridning genom konferenser, offentliggörande, databaser med öppen åtkomst eller fri programvara med öppen källkod.
 - iii) Stödmottagaren åtar sig att i god tid tillhandahålla licenser för forskningsresultat från understödda forsknings- och utvecklingsprojekt som skyddas av immateriella rättigheter, till marknadspris och på icke-exklusiv och icke-diskriminerande grund för användning av berörda parter i EES.
 - iv) forsknings- och utvecklingsprojektet genomförs i ett stödområde som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget.
- c) Med 5 procentenheter om forsknings- och utvecklingsprojektet genomförs i ett stödområde som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget.
- d) Med 25 procentenheter om forsknings- och utvecklingsprojektet
- i) har valts ut av en medlemsstat efter en öppen ansökningsomgång för att bli del i ett projekt som utformats gemensamt av minst tre medlemsstater eller avtalsslutande parter i EES-avtalet, och
 - ii) inbegriper faktiskt samarbete mellan företag i minst två medlemsstater eller avtalsslutande parter i EES-avtalet, när stödmottagaren är ett litet eller medelstort företag, eller i minst tre medlemsstater eller avtalsslutande parter i EES-avtalet när stödmottagaren är ett stort företag, och
 - iii) om minst ett av följande villkor är uppfyllt:
 - resultaten av forsknings- och utvecklingsprojektet får stor spridning i minst tre medlemsstater eller EES-parter genom konferenser, publikationer, öppna databaser eller fri programvara eller programvara med öppen källkod, eller
 - stödmottagaren åtar sig att i god tid tillhandahålla licenser för forskningsresultat från understödda forsknings- och utvecklingsprojekt som skyddas av immateriella rättigheter, till marknadspris och på icke-exklusiv och icke-diskriminerande grund för användning av berörda parter i EES.

▼ B

7. Stödnivåerna för genomförbarhetsstudier får höjas med 10 procentenheter för medelstora företag och med 20 procentenheter för små företag.

▼ **M4***Artikel 25a***Stöd till projekt som har tilldelats en spetskompetensstämpel**

1. Stöd till små och medelstora företag för forsknings- och utvecklingsprojekt samt genomförbarhetsstudier, vilka har tilldelats en spetskompetensstämpel inom ramen för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet, ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. De stödberättigande verksamheterna inom ramen för det understödda forsknings- och utvecklingsprojektet eller den understödda genomförbarhetsstudien ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet, med undantag för verksamheter som går utöver verksamheter för experimentell utveckling.
3. Kategorierna av stödberättigande kostnader, deras högsta belopp och metoderna för att beräkna dem vad avser det understödda forsknings- och utvecklingsprojektet eller den understödda genomförbarhetsstudien ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.
4. Det högsta tillåtna stödbeloppet får inte överstiga 2,5 miljoner euro per litet eller medelstort företag per forsknings- och utvecklingsprojekt eller genomförbarhetsstudie.
5. Den totala offentliga finansiering som tillhandahålls för varje forsknings- och utvecklingsprojekt eller genomförbarhetsstudie får inte överstiga den finansieringsgrad som fastställts för det forsknings- och utvecklingsprojektet eller den genomförbarhetsstudien i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.

*Artikel 25b***Stöd till Marie Skłodowska-Curie-åtgärder och åtgärder inom Europeiska forskningsrådets konceptprovning**

1. Stöd till Marie Skłodowska-Curie-åtgärder och åtgärder inom Europeiska forskningsrådets konceptprovning som har tilldelats en spetskompetensstämpel inom ramen för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. De stödberättigande verksamheterna inom ramen för den understödda åtgärden ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.
3. Kategorierna av stödberättigande kostnader för den understödda åtgärden, deras högsta belopp och metoderna för att beräkna dem ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.
4. Den totala offentliga finansiering som tillhandahålls för varje understödd åtgärd får inte överstiga den högsta stödnivå som anges i Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.

▼ **M4***Artikel 25c***Stöd som ingår i medfinansierade forsknings- och utvecklingsprojekt**

1. Stöd som ges till ett medfinansierat forsknings- och utvecklingsprojekt eller en medfinansierad genomförbarhetsstudie (inbegripet forsknings- och utvecklingsprojekt som genomförs inom ramen för ett europeiskt institutionaliserat partnerskap på grundval av artikel 185 eller 187 i fördraget eller en medfinansieringsåtgärd avseende program enligt definitionen i ramprogrammet Horisont Europa), som genomförs av minst tre medlemsstater, eller alternativt två medlemsstater och minst ett associerat land, och som har valts ut på grundval av den utvärdering och rangordning som gjorts av oberoende experter efter gränsöverskridande ansökningsomgångar i enlighet med reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet, ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. De stödberättigande verksamheterna inom ramen för det understödda forsknings- och utvecklingsprojektet eller den understödda genomförbarhetsstudien ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet, med undantag för verksamheter som går utöver verksamheter för experimentell utveckling.

3. Kategorierna av stödberättigande kostnader, deras högsta belopp och metoderna för att beräkna dem ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.

4. Den totala offentliga finansiering som tillhandahålls får inte överstiga den finansieringsgrad som fastställts för forsknings- och utvecklingsprojektet eller genomförbarhetsstudien efter urvalet, rangordningen och utvärderingen enligt Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.

5. Den finansiering som tillhandahålls genom Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet ska täcka minst 30 % av de totala stödberättigande kostnaderna för en forsknings- och innovationsåtgärd eller en innovationsåtgärd såsom dessa definieras i Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet.

*Artikel 25d***Stöd till samarbetsåtgärder**

1. Stöd som ges till medfinansierade samarbetsåtgärder, som minst två medlemsstater deltar i och som har valts ut på grundval av den utvärdering och rangordning som gjorts av oberoende experter i enlighet med reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet, ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. De stödberättigande verksamheterna inom ramen för den medfinansierade samarbetsåtgärden ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet. Verksamhet som går utöver experimentell utvecklingsverksamhet omfattas inte.

▼ **M4**

3. Kategorierna av stödberättigande kostnader, deras högsta belopp och metoderna för att beräkna dem ska vara de som anges som stödberättigande i reglerna för Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet. Dessutom ska investeringskostnader i projektrelaterade materiella och immateriella tillgångar vara stödberättigande.

4. Den totala offentliga finansiering som tillhandahålls får inte överstiga den finansieringsgrad som fastställts för samarbetsåtgärden efter urvalet, rangordningen och utvärderingen enligt Horisont 2020- eller Horisont Europa-programmet. För investeringar i projektrelaterade materiella och immateriella tillgångar får stödet dessutom inte överstiga 70 % av investeringskostnaderna.

5. För investeringsstöd till infrastruktur inom ramen för en samarbetsåtgärd ska följande ytterligare villkor gälla:

- a) Om infrastrukturen hänför sig till både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet ska finansieringen, kostnaderna och intäkterna för varje typ av verksamhet redovisas separat på grundval av konsekvent tillämpade och objektiva försvarbara principer för kostnadsredovisning.
- b) Det pris som tas ut för drift eller användning av infrastrukturen ska motsvara marknadspriset.
- c) Tillträdet till infrastrukturen ska vara öppet för flera användare och beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt. Företag som har finansierat minst 10 % av investeringskostnaderna för infrastrukturen får beviljas förmånstillträde på fördelaktigare villkor. För att undvika överkompensation ska sådant tillträde stå i proportion till företagets bidrag till investeringskostnaderna och dessa villkor ska göras tillgängliga för allmänheten.
- d) Om infrastrukturen tar emot offentlig finansiering för både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet ska medlemsstaterna införa regler om övervakning och om återbetalning för att se till att den tillämpliga stödnivån inte överskrider som en följd av att den ekonomiska verksamhetens andel ökar jämfört med den situation som förutsågs vid den tidpunkt då stödet beviljades.

▼ **M6***Artikel 25e*

Stöd inom ramen för samfinansiering av projekt som stöds av Europeiska försvarsfonden eller det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet

1. Stöd till att medfinansiera ett forsknings- och utvecklingsprojekt som finansieras av Europeiska försvarsfonden eller det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet och som utvärderas, rangordnas och väljs ut i enlighet med reglerna för Europeiska försvarsfonden eller det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet, ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel 1 är uppfyllda.

2. De stödberättigande kostnaderna för det understödda projektet ska vara de som anges som stödberättigande enligt reglerna för Europeiska försvarsfonden eller det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet.

▼ M6

3. Den totala offentliga finansiering som erbjuds får täcka 100 % av de stödberättigande kostnaderna, vilket betyder att de projektkostnader som inte täcks av unionen får täckas av staten.

4. Om den stödnivå som erhålls av stödmottagaren överstiger den högsta tillåtna stödnivå som stödmottagaren skulle ha kunnat uppnå enligt artikel 25.5, 25.6 och 25.7, ska stödmottagaren betala den beviljande myndigheten marknadspris för användningen utan försvarssyfte av de immateriella rättigheter eller prototyper som projektet ger upphov till. Det högsta belopp som ska betalas den beviljande myndigheten för denna användning får under inga omständigheter överstiga skillnaden mellan det stöd som mottagits av stödmottagaren och det högsta stödbelopp som stödmottagaren skulle ha kunnat få med tillämpning av den högsta tillåtna stödnivån för den stödmottagaren enligt artikel 25.5, 25.6 och 25.7.

▼ B*Artikel 26***Investeringsstöd till forskningsinfrastruktur**

1. Stöd till byggande eller uppgradering av forskningsinfrastruktur som utför ekonomisk verksamhet ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Om en forskningsinfrastruktur bedriver både ekonomiska och icke-ekonomiska verksamheter ska finansieringen, kostnaderna och intäkterna för varje typ av verksamhet redovisas separat på grundval av konsekvent tillämpade och objektivt försvarbara principer för kostnadsredovisning.

3. Det pris som tas ut för drift eller användning av infrastrukturen ska motsvara marknadspriset.

4. Tillträdet till infrastrukturen ska vara öppet för flera användare och beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt. Företag som har finansierat minst 10 % av investeringskostnaderna för infrastrukturen kan beviljas förmånstillträde på fördelaktigare villkor. För att undvika överkompensation ska sådant tillträde stå i proportion till företagets bidrag till investeringskostnaderna och dessa villkor ska göras tillgängliga för allmänheten.

5. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnader för investeringar i immateriella och materiella tillgångar.

▼ M6

6. Stödnivån får inte överstiga 50 % av de stödberättigande kostnaderna. Stödnivån får höjas upp till 60 % under förutsättning att minst två medlemsstater tillhandahåller offentlig finansiering, eller för en forskningsinfrastruktur som utvärderas och väljs ut på unionsnivå.

▼ B

7. Om en forskningsinfrastruktur tar emot offentlig finansiering för både ekonomisk och icke-ekonomisk verksamhet ska medlemsstaterna införa regler om övervakning och om återbetalning för att se till att den tillämpliga stödnivån inte överskrids som en följd av att den ekonomiska verksamhetens andel ökar jämfört med den situation som förutsågs vid den tidpunkt då stödet beviljades.

▼M6*Artikel 26a***Investeringsstöd till testnings- och experimentinfrastruktur**

1. Stöd till uppförande eller uppgradering av testnings- och experimentinfrastruktur ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Det pris som tas ut för drift eller användning av infrastrukturen ska motsvara ett marknadspris eller återspegla deras kostnader plus en skäligen marginal i avsaknad av ett marknadspris.
3. Tillträdet till infrastrukturen ska vara öppet för flera användare och beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt. Företag som har finansierat minst 10 % av investeringskostnaderna för infrastrukturen får beviljas förmånstillträde på fördelaktigare villkor. För att undvika överkompensation ska sådant tillträde stå i proportion till företagets bidrag till investeringskostnaderna och dessa villkor ska göras tillgängliga för allmänheten.
4. De stödberättigande kostnaderna ska utgöras av kostnaderna för investeringar i immateriella och materiella tillgångar.
5. Stödnivån får inte överstiga 25 % av de stödberättigande kostnaderna.
6. Stödnivån får höjas till en högsta stödnivå på 40 %, 50 % respektive 60 % av de stödberättigande investeringskostnaderna för stora, medelstora respektive små företag enligt följande:
 - a) Med 10 procentenheter för medelstora företag och 20 procentenheter för små företag.
 - b) Med ytterligare 10 procentenheter för gränsöverstigande testnings- och experimentinfrastruktur som omfattas av minst två medlemsstaters tillhandahållande av offentlig finansiering eller för testnings- och experimentinfrastruktur som utvärderats och valts ut på unionsnivå.
 - c) Med ytterligare 5 procentenheter för testnings- och experimentinfrastruktur, varav minst 80 % av den årliga kapaciteten tilldelas små och medelstora företag.

▼B*Artikel 27***Stöd till innovationskluster**

1. Stöd till innovationskluster ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼M6

2. Investeringsstöd kan beviljas ägaren till innovationsklustret. Driftsstöd kan beviljas den som driver innovationsklustret. Om operatören är en annan än ägaren kan det antingen vara en juridisk person eller en företagsgrupp som inte är en separat juridisk person. I samtliga fall måste varje företag separat redovisa kostnader och intäkter för respektive verksamhet (ägande, drift och användning av klustret) i enlighet med tillämpliga redovisningsstandarder.

▼B

3. Tillträdet till klustrens lokaler, anläggningar och verksamheter ska vara öppet för flera användare och beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt. Företag som har finansierat minst 10 % av innovationsklustrets investeringskostnader får beviljas förmånstillträde på fördelaktigare villkor. För att undvika överkompensation ska sådant tillträde stå i proportion till företagets bidrag till investeringskostnaderna och dessa villkor ska göras tillgängliga för allmänheten.

▼M6

4. De avgifter som tas ut för användning av klustrets anläggningar och för deltagande i klustrets verksamheter ska motsvara marknadspriset eller återspegla deras kostnader inklusive en rimlig marginal.

▼B

5. Investeringsstöd får beviljas för uppförande eller uppgradering av innovationskluster. De stödberättigande kostnaderna ska utgöras av kostnaderna för investeringar i immateriella och materiella tillgångar.

6. Stödnivån för investeringsstöd till innovationskluster får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna. Stödnivån får höjas med 15 procentenheter för innovationskluster i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget, och med 5 procentenheter för innovationskluster i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget.

7. Driftstöd får beviljas för driften av innovationskluster. Det får beviljas för högst tio år.

8. De stödberättigande kostnaderna för driftstöd till innovationskluster ska utgöras av personal- och administrationskostnader (inbegripet allmänna omkostnader) som avser följande:

- a) Aktivering av klustret för att underlätta samarbete, informationsutbyte och tillhandahållande eller kanalisering av specialiserade och kundanpassade stödtjänster för företag.
- b) Marknadsföring av klustret för att höja nya företags eller organisationers deltagande och för att öka synligheten.
- c) Förvaltning av klustrets utrustning. Organisering av utbildningsprogram, seminarier och konferenser för att stimulera kunskapsutbyte, nätverksbyggande och gränsöverskridande samarbete.

9. Driftstödet stödnivå får inte överskrida 50 % av de totala stödberättigande kostnaderna under den period då stödet beviljas.

*Artikel 28***Innovationsstöd till små och medelstora företag**

1. Innovationsstöd till små och medelstora företag ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda:

▼ B

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara följande:
 - a) Kostnader för att anskaffa, validera och försvara patent och andra immateriella tillgångar.
 - b) Kostnader för utstationering av högkvalificerad personal från en organisation för forskning och kunskapsspridning eller ett stort företag, som arbetar med forskning, utveckling och innovation i en nyinrättad funktion inom det stödmottagande företaget och som inte ersätter annan personal.

▼ M6

- c) Kostnader för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster, inbegripet tjänster som tillhandahålls av forskningsinstitut och organisationer för kunskapsspridning, forskningsinfrastrukturer, testnings- och experimentinfrastruktur eller innovationskluster.

▼ B

3. Stödnivån får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼ M6

4. I det särskilda fallet med stöd för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster kan stödnivån höjas upp till 100 % av de stödberättigande kostnaderna, under förutsättning att det totala stödbeloppet för innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster inte överstiger 220 000 euro per företag under en treårsperiod.

▼ B*Artikel 29***Stöd till processinnovation och organisationsinnovation**

1. Stöd till processinnovation och organisationsinnovation ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Stöd till stora företag ska anses vara förenligt med den inre marknaden endast om de faktiskt samarbetar med små och medelstora företag inom den understödda verksamheten och om de samarbetande små och medelstora företagen står för minst 30 % av de totala stödberättigande kostnaderna.
3. De stödberättigande kostnaderna ska vara följande:
 - a) Personalkostnader.
 - b) Kostnader för instrument, utrustning, byggnader och mark i den utsträckning och under den tid som de används för projektet.
 - c) Kostnader för kontraktsforskning, kunskap och patent som köps eller licensieras från externa källor på marknadsmässiga villkor.
 - d) Andra allmänna omkostnader och andra driftskostnader, inklusive kostnader för materiel, förrådsartiklar och liknande produkter, som uppkommit som direkt följd av ett projekt.
4. Stödnivån får inte överskrida 15 % av de stödberättigande kostnaderna för stora företag och 50 % av de stödberättigande kostnaderna för små och medelstora företag.

▼B*Artikel 30***Stöd till forskning och utveckling inom fiskeri- och vattenbrukssektorn**

1. Stöd till forskning och utveckling inom fiskeri- och vattenbrukssektorn ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälnings-skyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Det understödda projektet ska vara av intresse för samtliga företag inom den berörda sektorn eller delsektorn.
3. Före dagen för inledandet av det understödda projektet ska följande information offentliggöras på internet:
 - a) Information om att det understödda projektet kommer att genomföras.
 - b) Målen för det understödda projektet.
 - c) Ungefärligt datum för offentliggörande av de förväntade resultaten av projektet och platsen för deras offentliggörande på internet.
 - d) En angivelse av att resultaten av det understödda projektet kommer att hållas tillgängliga kostnadsfritt för alla företag som är verksamma inom den berörda sektorn eller delsektorn.
4. Resultatet av det understödda projektet ska göras tillgängligt på internet från och med projektets slutdatum eller från och med den dag då eventuella uppgifter om dessa resultat ges till medlemmar i en viss organisation, beroende på vilket som infaller först. Resultaten ska hållas tillgängliga på internet i minst fem år från och med det understödda projektets slutdatum.
5. Stödet ska beviljas direkt till en organisation för forskning och kunskapsspridning och får inte omfatta direkt beviljande av icke-forskningsrelaterat stöd till ett företag som producerar, bearbetar eller saluför fiskeri- eller vattenbruksprodukter.
6. De stödberättigande kostnaderna ska vara de som anges i artikel 25.3.
7. Stödnivån får inte överskrida 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

*AVSNITT 5****Stöd till utbildning****Artikel 31***Stöd till utbildning**

1. Stöd till utbildning ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälnings-skyldigheten i artikel 108.3 i fördraget om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Stöd får inte beviljas för utbildning som företagen anordnar för att följa tvingande nationella normer för utbildning.

▼B

3. De stödberättigande kostnaderna ska vara följande:
- a) Personalkostnader för lärare, för de timmar då lärarna deltar i utbildningen.

▼M1

- b) Driftskostnader för lärare och deltagare som har direkt samband med utbildningsprojektet, t.ex. resekostnader, logikostnader, material och utrustning som har ett direkt samband med projektet, avskrivning på hjälpmedel och utrustning, i den utsträckning de används uteslutande för utbildningsprojektet.

▼B

- c) Kostnader för rådgivning i samband med utbildningsprojektet.
- d) Personalkostnader för deltagare och allmänna indirekta kostnader (administrativa kostnader, hyra, allmänna omkostnader) för de timmar då praktikanterna deltar i utbildningen.

4. Stödnivån får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna. Den får höjas upp till en högsta tillåten stödnivå på 70 % av de stödberättigande kostnaderna, enligt följande:

- a) Med 10 procentenheter om utbildningen ges till arbetstagare med funktionshinder eller arbetstagare med sämre förutsättningar.
- b) Med 10 procentenheter om stödet ges till medelstora företag och med 20 procentenheter om stödet ges till små företag.

5. Om stödet beviljas inom sjötransportsektorn får stödnivån höjas till 100 % av de stödberättigande kostnaderna, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

- a) De som deltar i utbildningen är inte aktiva besättningsmedlemmar utan ingår i reservbesättning ombord.
- b) Utbildningen sker ombord på fartyg som är registrerade i unionen.

*AVSNITT 6****Stöd för arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder****Artikel 32***Stöd i form av lönesubventioner för rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar**

1. Stödordningar för rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stödberättigande kostnader ska vara lönekostnaderna under en period på högst tolv månader efter rekryteringen av en arbetstagare med sämre förutsättningar. Om den aktuella arbetstagaren tillhör kategorin arbetstagare med kraftigt sämre förutsättningar ska de stödberättigande kostnaderna vara lönekostnaderna under en period på högst 24 månader efter rekryteringen

▼B

3. Om rekryteringen, jämfört med genomsnittet de föregående tolv månaderna, inte medför en nettoökning av antalet anställda i det berörda företaget måste arbetsplatserna ha blivit vakanta efter frivillig uppsägning, funktionshinder, pension av åldersskäl, frivillig minskning av arbetstid eller lagenligt avskedande på grund av försummelse och inte till följd av uppsägningar på grund av övertalighet.

4. Med undantag för fall som rör avskedande på grund av försummelser ska arbetstagare hörande till kategorin arbetstagare med sämre förutsättningar ha rätt till fortlöpande anställning under en minimiperiod som fastställs i den berörda nationella lagstiftningen eller i kollektivavtal som reglerar anställningsavtal.

5. Om anställningstiden är kortare än tolv månader, eller 24 månader för arbetstagare med kraftigt sämre förutsättningar, ska stödet minskas i proportion till detta.

6. Stödnivån får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna.

*Artikel 33***Stöd i form av lönesubventioner för anställning av arbetstagare med funktionshinder**

1. Stöd för anställning av arbetstagare med funktionshinder ska anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara lönekostnaderna under den period då arbetstagaren med funktionshinder är anställd.

3. Om rekryteringen, jämfört med genomsnittet de föregående tolv månaderna, inte medför en nettoökning av antalet anställda i det berörda företaget måste arbetsplatserna ha blivit vakanta efter frivillig uppsägning, funktionshinder, pension av åldersskäl, frivillig minskning av arbetstid eller lagenligt avskedande på grund av försummelse och inte till följd av uppsägningar på grund av övertalighet.

4. Med undantag för fall som rör lagenligt avskedande på grund av försummelse ska arbetstagare med funktionshinder ha rätt till fortlöpande anställning under en minimiperiod som är förenlig med tillämplig nationell lag eller ett kollektivavtal som är rättsligt bindande för företaget och som reglerar anställningsavtal.

5. Stödnivån får inte överskrida 75 % av de stödberättigande kostnaderna.

*Artikel 34***Stöd för att kompensera för merkostnader vid anställning av arbetstagare med funktionshinder**

1. Stöd som kompenserar för merkostnaderna för att anställa arbetstagare med funktionshinder ska anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼B

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara följande:
 - a) Kostnader för att anpassa lokalerna.
 - b) Kostnader för att anställa personal enbart för den tid det tar att hjälpa arbetstagare med funktionshinder och att utbilda sådan personal för att hjälpa arbetstagare med funktionshinder.
 - c) Kostnader för att anpassa eller köpa utrustning eller för att köpa och validera programvara för att användas av arbetstagare med funktionshinder, bland annat anpassad teknisk utrustning eller tekniska stödsystem, vilka tillkommer utöver dem som stödmottagaren skulle ha ådragit sig om företaget hade anställt arbetstagare utan funktionshinder.
 - d) Kostnader som är direkt knutna till transport av arbetstagare med funktionshinder till arbetsplatsen och för arbetsrelaterade verksamheter.
 - e) Lönekostnader för de timmar som en arbetstagare med funktionshinder har ägnat åt rehabilitering.
 - f) Om stödmottagaren tillhandahåller skyddad anställning, kostnaderna för att bygga, installera eller modernisera det berörda företags produktionsenheter samt eventuella kostnader för administration och transport, under förutsättning att dessa kostnader är ett direkt resultat av anställningen av arbetstagare med funktionshinder.
3. Stödnivån får inte överskrida 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

*Artikel 35***Stöd för att kompensera för kostnaderna för bistånd som ges till arbetstagare med sämre förutsättningar**

1. Stöd för att kompensera för kostnaderna för bistånd som ges till arbetstagare med sämre förutsättningar ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna för att
 - a) anställa personal enbart för tid som ägnats åt att bistå arbetstagarna med sämre förutsättningar under en period på högst 12 månader efter rekryteringen av en arbetstagare med sämre förutsättningar eller under en period på högst 24 månader efter rekryteringen av en arbetstagare med kraftigt sämre förutsättningar, och
 - b) utbilda sådan personal för att den ska kunna bistå arbetstagare med sämre förutsättningar.
3. Biståndet ska bestå av att stödja arbetstagarens självständighet och anpassning till arbetsmiljön, fungera som medföljande till denne i sociala och administrativa ärenden, underlätta kommunikationen med företagaren och hantera konflikter.
4. Stödnivån får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼B

AVSNITT 7

Stöd till miljöskydd**▼M6**

Artikel 36

Investeringsstöd till miljöskydd, inklusive utfasning av fossila bränslen

1. Investeringsstöd för miljöskydd, inklusive stöd till minskning och upptag av växthusgasutsläpp, ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

1a. Denna artikel ska inte tillämpas på åtgärder för vilka mer specifika regler fastställs i artiklarna 36a, 36b och 38–48. Denna artikel ska inte heller tillämpas på investeringar i utrustning, maskiner och industriproduktionsanläggningar som möjliggör användning av fossila bränslen, även sådana som använder naturgas. Detta påverkar inte möjligheten att bevilja stöd för installation av tilläggskomponenter som förbättrar miljöskyddet för befintlig utrustning, maskiner och industriproduktionsanläggningar, i vilket fall investeringen inte ska leda till vare sig ökad produktionskapacitet eller ökad förbrukning av fossila bränslen.

1b. Denna artikel ska också tillämpas på investeringar i utrustning och maskiner och infrastruktur som använder, och i infrastruktur som transporterar, vätgas i den mån som den använda eller transporterade vätgasen klassificeras som förnybar vätgas. Den ska också tillämpas på investeringar i utrustning och maskiner som använder vätgasbaserade bränslen, vars energiinnehåll härrör från andra förnybara energikällor än biomassa och som har producerats i enlighet med de metoder som fastställs för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter.

Denna artikel ska också tillämpas på stöd för investeringar i anläggningar, utrustning, maskiner som producerar eller använder, och särskilt avsedd infrastruktur som avses i artikel 20.130 sista meningen, som transporterar vätgas som produceras med el och som inte kan betecknas som förnybar vätgas, i den mån det kan visas att den elbaserade vätgasen som produceras, används eller transporteras uppnår en minskning av växthusgasutsläppen under hela livscykeln på minst 70 %, jämfört med en fossil motsvarighet på 94 g koldioxidekvivalent/MJ. Vid fastställandet av minskningen av växthusgasutsläppen under livscykeln enligt detta stycke, ska utsläppen av växthusgaser kopplade till den produktion av el som används till vätgasproduktion fastställas av marginalkraftverket i det område där elektrolysören är belägen under avräkningsperioderna för obalanser när elektrolysören förbrukar el från nätet.

▼ M6

I de fall som avses i första och andra styckena ska endast vätgas som uppfyller villkoren i dessa stycken användas, transporteras eller – i förekommande fall – produceras under investeringens hela livstid. Medlemsstaten ska inhämta ett åtagande om detta.

▼ B

2. Investeringen ska uppfylla ett av följande villkor:

▼ M6

- a) Den ska möjliggöra genomförandet av ett projekt som stärker miljöskyddet inom stödmottagarens verksamhet genom att gå längre än vad som krävs enligt de unionsnormer som är i kraft, oberoende av om det finns obligatoriska nationella normer som är strängare än unionsnormerna, för projekt som är kopplade till eller inbegriper sådan särskild infrastruktur som avses i artikel 2.130 sista meningen, för vätgas i den mening som avses i punkt 1b, spillvärme eller koldioxid eller som omfattar en anslutning till energiinfrastruktur för vätgas i den mening som avses i punkt 1b, spillvärme eller koldioxid, kan stärkningen av miljöskyddet också vara ett resultat av verksamhet som bedrivs av en annan enhet som ingår i infrastrukturkedjan, eller
- b) den ska göra det möjligt att genomföra ett projekt som leder till ett stärkt miljöskydd för stödmottagarens verksamhet i avsaknad av unionsstandarder, för projekt kopplade till eller inbegriper sådan särskild infrastruktur som avses i artikel 2.130 sista meningen, för vätgas i den mening som avses i punkt 1b, spillvärme eller koldioxid eller som omfattar en anslutning till energiinfrastruktur för vätgas i den mening som avses i punkt 1b, spillvärme eller koldioxid, kan stärkningen av miljöskyddet också vara ett resultat av verksamhet som bedrivs av en annan enhet som ingår i infrastrukturkedjan, eller
- c) den ska göra det möjligt att genomföra ett projekt som leder till ett stärkt miljöskydd för stödmottagarens verksamhet för att uppfylla unionsnormer som har antagits men ännu inte trätt i kraft, för projekt kopplade till eller inbegriper sådan särskild infrastruktur som avses i artikel 2.130 sista meningen, för vätgas i den mening som avses i punkt 1b, spillvärme eller koldioxid eller som omfattar en anslutning till energiinfrastruktur för vätgas i den mening som avses i punkt 1b, spillvärme eller koldioxid, kan stärkningen av miljöskyddet också vara ett resultat av verksamhet som bedrivs av en annan enhet som ingår i infrastrukturkedjan.

2a. Investeringar i avskiljning och transport av koldioxid ska uppfylla följande kumulativa villkor:

- a) Avskiljning och/eller transport av koldioxid, inbegripet enskilda delar av CCS- eller CCU-kedjan, ska integreras i en fullständig CCS- och/eller CCU-kedja.
- b) Investeringsprojektets nettonuvärde under dess livslängd ska vara negativt. Vid beräkningen av projektets nettonuvärde ska de kostnader för koldioxidutsläpp som undvikits beaktas.

▼ M6

c) De stödberättigande kostnaderna ska uteslutande vara de extra investeringskostnader som härrör från avskiljning av koldioxid från en anläggning som släpper ut CO₂ (industrianläggning eller kraftverk) eller direkt från omgivningsluft samt från buffertlagring och transport avskilda koldioxidutsläpp.

2b. Om stödet syftar till att minska eller undvika direkta utsläpp, får det inte leda till att de berörda utsläppen bara flyttas från en sektor till en annan utan det ska totalt sett minska dessa utsläpp och det får i synnerhet inte, om det syftar till att minska växthusgasutsläpp, leda till att sådana utsläpp bara flyttas från en sektor till en annan utan det ska minska dem totalt sett.

3. Stöd får inte beviljas om investeringar görs endast för att säkerställa att företagen rättar sig efter gällande unionsnormer. Stöd som gör att företag kan följa unionsnormer som har antagits men ännu inte trätt i kraft får beviljas enligt denna artikel under förutsättning att den investering för vilken stödet beviljas genomförs och slutförs minst 18 månader före den dag då normen i fråga träder i kraft.

4. De stödberättigande kostnaderna ska vara de extra miljöinvesteringskostnader som fastställs genom jämförelse av investeringskostnaderna med kostnaderna för ett kontrafaktiskt scenario som skulle uppstått utan stöd, enligt följande:

a) Om det kontrafaktiska scenariot bygger på genomförandet av en mindre miljövänlig investering som motsvarar normal affärspraxis inom den berörda sektorn eller för den berörda verksamheten, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden mellan investeringskostnader som beviljas statligt stöd och kostnaderna för den mindre miljövänliga investeringen.

b) Om det kontrafaktiska scenariot bygger på att samma investering genomförs vid en senare tidpunkt, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden mellan investeringskostnaderna som beviljas statligt stöd och nettonuvärdet av kostnaderna för den senare investeringen, diskonterat till den tidpunkt då den understödda investeringen skulle genomföras.

c) Om det kontrafaktiska scenariot bygger på att befintliga installationer och befintlig utrustning behålls i drift, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden mellan investeringskostnaderna som beviljas statligt stöd och nettonuvärdet av investeringar i underhåll, reparation och modernisering av befintliga anläggningar och befintlig utrustning, diskonterat till den tidpunkt då den understödda investeringen skulle genomföras.

d) När det gäller utrustning som omfattas av leasingavtal, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden i nettonuvärde mellan leasingen av den utrustning som beviljas statligt stöd och leasingen av mindre miljövänlig utrustning som skulle leasas utan stöd. Leasingkostnaderna ska inte omfatta kostnader för driften av utrustningen eller installationen (bränslekostnader, försäkring, underhåll eller annan förbrukning), oavsett om de ingår i leasingavtalet eller inte.

▼ M6

I alla situationer som anges i första stycket leden a–d ska det kontrafaktiska scenariot motsvara en investering med jämförbar produktionskapacitet och livslängd som uppfyller redan gällande unionsnormer. Det kontrafaktiska scenariot ska vara trovärdigt mot bakgrund av rättsliga krav, marknadsvillkor och incitament som genereras av EU:s utsläppshandelssystem.

Om den investering för vilken statligt stöd beviljas består av installation av en tilläggskomponent i en redan befintlig anläggning, för vilken det inte finns någon mindre miljövänlig kontrafaktisk investering, ska de stödberättigande kostnaderna vara de totala investeringskostnaderna.

Om den investering för vilken statligt stöd beviljas består av uppförande av sådan särskild infrastruktur som avses i artikel 2.130 sista meningen för vätgas i den mening som avses i punkt 1b, spillvärme eller koldioxid, vilket är nödvändigt för att möjliggöra en stärkning av miljöskyddet enligt punkterna 2 och 2a, ska de stödberättigande kostnaderna vara de totala investeringskostnaderna. Kostnader för uppförande eller uppgradering av lagringsanläggningar, med undantag för lagringsanläggningar för förnybar vätgas och vätgas som omfattas av punkt 1b andra stycket, ska inte vara stödberättigande.

De kostnader som inte har ett direkt samband med uppnåendet av en högre miljöskyddsnivå är inte stödberättigande.

5. Stödnivån får inte överstiga 40 % av de stödberättigande kostnaderna. Om investeringen, med undantag för investeringar som är beroende av användning av biomassa, leder till en minskning med 100 % av de direkta utsläppen av växthusgaser, får stödnivån uppgå till 50 %.

6. För investeringar som avser avskiljning och/eller lagring respektive avskiljning och användning av koldioxid får stödnivån inte överstiga 30 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼ B

7. Stödnivån får höjas med 10 procentenheter för stöd till medelstora företag och med 20 procentenheter för stöd till små företag.

8. Stödnivån får höjas med 15 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget, och med 5 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget.

▼ M6

9. Stödnivån får uppgå till 100 % av de stödberättigande kostnaderna om stödet beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande som uppfyller samtliga följande villkor utöver dem som anges i artikel 2.38:

a) Det beviljade stödet ska grunda sig på objektiva tydliga, öppna och icke-diskriminerande kriterier för stödberättigande och urval, vilka ska fastställas på förhand och offentliggöras minst sex veckor före sista ansökningsdagen, för att möjliggöra faktisk konkurrens.

▼ M6

- b) Under genomförandet av en stödordning, i samband med ett anbuds-förfarande där alla anbudsgivare får stöd, ska utformningen av detta förfarande korrigeras för att återställa en effektiv konkurrens i de efterföljande anbuds-förfarandena, till exempel genom minskad bud-get eller volym.
- c) Efterhandsjusteringar av resultatet av anbuds-förfarandet (såsom efter-följande förhandlingar om anbudsresultat) ska uteslutas.
- d) Minst 70 % av de totala urvalskriterier som används för att rang-ordna anbuderna och, till sist, för att fördela stödet i det konkurren-utsatta anbuds-förfarandet ska avse stöd i förhållande till projektets bidrag till åtgärdens miljömål, till exempel det stöd som begärs per miljöskydds-enhet som ska levereras.

10. Som ett alternativ till punkterna 4–9 får stödbeloppet inte över-stiga skillnaden mellan de investeringskostnader som är direkt kopplade till uppnåendet av en högre miljöskyddsnivå och rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga prognoser och verifieras i efterhand genom en återvinningsmekanism.

11. Genom undantag från punkt 4 första stycket leden a–d samt punkterna 9 och 10 får de stödberättigande kostnaderna fastställas utan identifiering av det kontrafaktiska scenariot och i avsaknad av ett konkurrensutsatt anbuds-förfarande. I detta fall ska de stödberättigande kostnaderna vara de investeringskostnader som är direkt kopplade till uppnåendet av en högre miljöskyddsnivå och de tillämpliga stödnivåer och bonusar som anges i punkterna 5–8 minskas med 50 %.

*Artikel 36a***Investeringsstöd till laddnings- eller tankningsinfrastruktur**

1. Investeringsstöd för laddnings- eller tankningsinfrastruktur ska an-ses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Denna artikel omfatta endast stöd som beviljas för infrastruktur för laddning eller tankning vilken levererar el eller vätgas till fordon, mobil terminalutrustning eller mobil tjänstutrustning. För understödd tankningsinfrastruktur som levererar vätgas ska medlemsstaten från stödmottagaren erhålla ett åtagande om att tankningsinfrastrukturen se-nast 31 december 2035 endast kommer att leverera förnybar vätgas. Denna artikel är inte tillämplig på stöd till investeringar i infrastruktur för laddning och tankning i hamnar.

▼M6

3. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna för uppförande, installation, uppgradering eller utbyggnad av laddnings- eller tankningsinfrastruktur. Det kan röra sig om kostnader för själva laddnings- eller tankningsinfrastrukturen och därmed sammanhängande teknisk utrustning, installation av eller uppgradering till elektriska eller andra komponenter, inbegripet elkablar och krafttransformatorer, som krävs för anslutning av laddnings- eller tankningsinfrastrukturen till elnätet eller till en lokal enhet för produktion eller lagring av el eller vätgas samt utrustning, anläggningsarbeten, mark- eller väganpassningar, installationskostnader och kostnader för att inhämta relevanta tillstånd.

De stödberättigande kostnaderna får också täcka investeringskostnaderna för produktion av förnybar el eller förnybar vätgas på plats eller investeringskostnaderna för lagringsenheter för lagring av förnybar el eller vätgas. Den nominella produktionskapaciteten i den lokala anläggningen för produktion av förnybar el eller förnybar vätgas får inte överstiga den maximala märkeffekten eller kapaciteten hos den laddnings- eller tankningsinfrastruktur som anläggningen är ansluten till.

4. Stöd enligt denna artikel ska beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande som uppfyller samtliga följande villkor utöver dem som anges i artikel 2.38:

- a) Det beviljade stödet ska grunda sig på objektiva tydliga, öppna och icke-diskriminerande kriterier för stödberättigande och urval, vilka ska fastställas på förhand och offentliggöras minst sex veckor före sista ansökningsdagen, för att möjliggöra faktisk konkurrens.
- b) Under genomförandet av en stödordning, i samband med ett anbudsförfarande där alla anbudsgivare får stöd, ska utformningen av detta förfarande korrigeras för att återställa en effektiv konkurrens i de efterföljande anbudsförfaranterna, till exempel genom minskad budget eller volym.
- c) Efterhandsjusteringar av resultatet av anbudsförfandet (såsom efterföljande förhandlingar om anbudsresultat) ska uteslutas.
- d) Minst 70 % av de totala urvalskriterier som används för att rangordna anbuderna och, i till sist, för att fördela stödet i det konkurrensutsatta anbudsförfandet ska avse stöd i förhållande till projektets bidrag till åtgärdens miljömål, till exempel stöd som begärs per laddnings- eller tankningsstation.

5. Om stödet beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande förenligt med villkoren i punkt 4, får stödnivån uppgå till så mycket som 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼ M6

6. Genom undantag från punkt 4 får stöd beviljas i avsaknad av ett konkurrensutsatt anbudsförfarande när stödet beviljas på grundval av en stödordning. I detta fall får stödnivån inte överstiga 20 % av de stödberrättigande kostnaderna. Stödnivån får höjas med 20 procentenheter för medelstora företag och med 30 procentenheter för små företag. Stödnivån får också höjas med 15 procentenheter för investeringar i stödområden som anges på en godkänd regionalstödslista som är i kraft vid tidpunkten för tillhandahållandet av stödet enligt artikel 107.3 a i fördraget, eller med 5 procentenheter för investeringar i stödområden som anges i en godkänd regionalstödslista som är i kraft vid den tidpunkt då stödet tillhandahålls med tillämpning av artikel 107.3 c i fördraget.

7. Det stöd som beviljas ett enskilt företag får inte överstiga 40 % av den totala budgeten för den berörda stödordningen.

8. Om laddnings- eller tankningsinfrastrukturen är öppen för tillträde för andra användare än stödmottagaren eller stödmottagarna ska stöd endast beviljas för uppförande, installation, uppgradering eller utvidgning av laddnings- eller tankningsinfrastruktur som är tillgänglig för allmänheten och som ger icke-diskriminerande tillträde för användare, inbegripet när det gäller tariffer, autentisering och betalningsmetoder samt andra användarvillkor. De avgifter som tas ut av andra användare än stödmottagaren eller stödmottagarna för användning av laddnings- eller tankningsinfrastruktur ska motsvara marknadspriserna.

9. Ansvariga för laddnings- eller tankningsinfrastruktur som erbjuder eller tillåter avtalsbaserade betalningar på sin infrastruktur får inte diskriminera mellan leverantörer av mobilitetstjänster, till exempel genom att tillämpa förmånliga tillträdesvillkor eller genom prisdifferentiering utan objektiv motivering.

10. Behovet av stöd till investeringar i laddnings- eller tankningsinfrastruktur i samma kategori som den som får stöd (t.ex. för laddningsinfrastruktur: normal eller hög effekt) ska fastställas genom ett på förhand öppet offentligt samråd eller en oberoende marknadsundersökning som inte är äldre än ett år när stödåtgärden träder i kraft. Det ska särskilt fastställas att ingen sådan investering sannolikt kommer att äga rum på affärsmässiga villkor inom tre år efter det att stödåtgärden träder i kraft.

Skyldigheten att på förhand genomföra ett öppet offentligt samråd eller en oberoende marknadsundersökning enligt första stycket ska inte tillämpas på stöd till uppförande, installation, uppgradering eller utvidgning av laddnings- eller tankningsinfrastruktur som inte är tillgänglig för allmänheten.

11. Genom undantag från punkt 10 ska det antas att stöd till laddnings- eller tankningsinfrastruktur för vägfordon är nödvändigt, om fordon som drivs uteslutande med el (för laddningsinfrastruktur) respektive fordon som åtminstone delvis drivs med vätgas (för tankningsinfrastruktur) utgör mindre än 3 % av det totala antalet fordon i samma kategori som är registrerade i den berörda medlemsstaten. Vid tillämpningen av denna punkt ska personbilar och lätta nyttofordon anses tillhöra samma fordonskategori.

▼M6

12. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att driva den understödda laddnings- eller tankningsinfrastrukturen ska tilldelas på ett konkurrensutsatt, transparent och icke-diskriminerande sätt, med hänsyn tagen till tillämpliga upphandlingsregler.

13. Om stöd beviljas till utbyggnad av ny laddningsinfrastruktur som möjliggör överföring av el med en högsta uteffekt som understiger eller motsvarar 22 kW måste infrastrukturen kunna stödja smarta laddningsfunktioner.

*Artikel 36b***Investeringsstöd till förvärv av rena fordon eller utsläppsfria fordon och för efterhandsanpassning av fordon**

1. Investeringsstöd för förvärv av rena fordon eller utsläppsfria fordon för transport på väg, järnväg, inre vattenvägar och för sjötransport samt för efterhandsanpassning av fordon som inte är luftfartyg för att de ska kunna klassificeras som rena fordon eller som utsläppsfria fordon ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stöd ska beviljas för inköp eller leasing under en period av minst tolv månader av rena fordon, som åtminstone delvis drivs med el eller vätgas, eller utsläppsfria fordon och för efterhandsanpassning av fordon som gör det möjligt att klassificera dem som rena fordon eller utsläppsfria fordon.

3. De stödberättigande kostnaderna ska vara följande:

- a) För investeringar som består av förvärv av rena fordon eller utsläppsfria fordon, de extra kostnaderna för förvärv av det rena fordonet eller det utsläppsfria fordonet. Dessa ska beräknas som skillnaden mellan investeringskostnaderna för inköp av det rena fordonet eller det utsläppsfria fordonet och investeringskostnaderna för att köpa ett fordon i samma kategori som uppfyller unionsnormerna som redan är i kraft och som skulle ha förvärvats utan stöd.
- b) För investeringar som består av leasing av rena fordon eller utsläppsfria fordon, de extra kostnaderna för leasing av det rena fordonet eller det utsläppsfria fordonet. Dessa ska beräknas som skillnaden mellan nettovärdet för leasing av det rena fordonet eller det utsläppsfria fordonet och nettovärdet av att leasa ett fordon i samma kategori som uppfyller unionsnormerna som redan är i kraft och som skulle ha leasats utan stöd. Vid fastställandet av de stödberättigande kostnaderna ska de driftskostnader som är kopplade till driften av fordonet, inbegripet energikostnader, försäkringskostnader och underhållskostnader, inte beaktas, oavsett om de ingår i leasingkostnaderna eller inte.
- c) För investeringar som består i efterhandsanpassning av fordon, som gör det möjligt att klassificera dem som rena eller utsläppsfria fordon, kostnaderna för investeringen i efterhandsanpassningen.

▼M6

4. Stöd enligt denna artikel ska beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande som uppfyller samtliga följande villkor utöver dem som anges i artikel 2.38:

- a) Det beviljade stödet ska grunda sig på objektiva tydliga, öppna och icke-diskriminerande kriterier för stödberättigande och urval, vilka ska fastställas på förhand och offentliggöras minst sex veckor före sista ansökningsdagen, för att möjliggöra faktisk konkurrens.
- b) Under genomförandet av en stödordning, i samband med ett anbudsförfarande där alla anbudsgivare får stöd, ska utformningen av detta förfarande korrigeras för att återställa en effektiv konkurrens i de efterföljande anbudsförfaranterna, till exempel genom minskad budget eller volym.
- c) Efterhandsjusteringar av resultatet av anbudsförfandet (såsom efterföljande förhandlingar om anbudsresultat) ska uteslutas.
- d) Minst 70 % av de totala urvalskriterier som används för att rangordna anbuderna och, till sist, för att fördela stödet i det konkurrensutsatta anbudsförfandet ska avse stöd i förhållande till projektets bidrag till åtgärdens miljömål, till exempel stöd som begärs per rent eller utsläppsfritt.

5. Om stödet beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande förenligt med villkoren i punkt 4, får stödnivån inte överstiga:

- a) 100 % av de stödberättigande kostnaderna för förvärv eller leasing av utsläppsfria fordon eller efterhandsanpassning av fordon som gör det möjligt att klassificera dem som utsläppsfria fordon.
- b) 80 % av de stödberättigande kostnaderna för inköp eller leasing av rena fordon eller eftermontering av fordon som gör det möjligt att klassificera dem som rena fordon.

6. Genom undantag från punkt 4 får stöd beviljas utanför ett konkurrensutsatt anbudsförfarande när stödet beviljas på grundval av en stödordning.

I dessa fall får stödnivån inte överstiga 20 % av den stödberättigande kostnaden. Stödnivån får höjas med 10 procentenheter för utsläppsfria fordon och med 20 procentenheter för medelstora företag eller med 30 procentenheter för små företag.

7. Genom undantag från punkt 4 får stöd också beviljas utanför ett konkurrensutsatt anbudsförfarande, om stödet beviljas företag som har tilldelats ett avtal om allmän trafik för tillhandahållande av kollektivtrafik på land, järnväg eller vatten efter ett öppet, transparent och icke-diskriminerande anbudsförfarande enbart i samband med förvärvet av rena eller utsläppsfria fordon som används för tillhandahållande av kollektivtrafik som omfattas av avtalet om allmän trafik.

▼ M6

I detta fall får stödnivån inte överstiga 40 % av den stödberättigande kostnaden. Stödnivån får höjas med 10 procentenheter för utsläppsfria fordon.

*Artikel 38***Investeringsstöd till andra energieffektivitetsåtgärder än i byggnader**

1. Investeringsstöd som ger företag möjlighet att förbättra annan energieffektivitet än den i byggnader ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stöd får inte beviljas enligt denna artikel för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits och trätt i kraft. Stöd enligt denna artikel får beviljas för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits men ännu inte trätt i kraft, under förutsättning att investeringen genomförs och slutförs minst 18 månader innan normen träder i kraft.

2a. Denna artikel är inte tillämplig på stöd för kraftvärme och stöd för fjärrvärme och/eller fjärrkyla.

2b. Stöd för installation av energiutrustning som eldas med fossila bränslen, inbegripet naturgas, är inte undantaget från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget enligt denna artikel.

3. De stödberättigande kostnaderna ska vara de investeringsmerkostnader som är nödvändiga för att uppnå en högre nivå av energieffektivitet. De ska fastställas genom att investeringskostnaderna på följande sätt jämförs med kostnaderna för ett kontrafaktiskt scenario som skulle ha uppstått utan stöd:

a) Om det kontrafaktiska scenariot bygger på en mindre energieffektiv investering som motsvarar normal affärspraxis inom den berörda sektorn eller för den berörda verksamheten, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden mellan investeringskostnaderna och kostnaderna för den mindre energieffektiva investeringen.

b) Om det kontrafaktiska scenariot bygger på att samma investering genomförs vid en senare tidpunkt, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden mellan investeringskostnaderna som beviljas statligt stöd och nettonuvärdet av kostnaderna för den senare investeringen, diskonterat till den tidpunkt då den understödda investeringen skulle genomföras.

▼ M6

- c) Om det kontrafaktiska scenariot bygger på att befintliga installationer och befintlig utrustning behålls i drift, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden mellan investeringskostnaderna som beviljas statligt stöd och nettonuvärdet av investering i underhåll, reparation och modernisering av den befintliga installationen och befintlig utrustning, diskonterat till den tidpunkt då den understödda investeringen skulle genomföras.
- d) När det gäller utrustning som omfattas av leasingavtal, ska de stödberättigande kostnaderna bestå av skillnaden i nettonuvärde mellan leasingen av den utrustning som beviljas statligt stöd och leasingen av mindre energieffektiv utrustning som skulle leasas utan stöd. Leasingkostnaderna ska inte omfatta kostnader för driften av utrustningen eller installationen (bränslekostnader, försäkring, underhåll, andra förbrukningsvaror), oavsett om de ingår i leasingavtalet eller inte.

I alla situationer som anges i första stycket ska det kontrafaktiska scenariot motsvara en investering med jämförbar produktionskapacitet och livslängd som uppfyller unionsnormer som redan har trätt i kraft. Det kontrafaktiska scenariot ska vara trovärdigt mot bakgrund av rättsliga krav, marknadsvillkor och incitament som genereras av EU:s utsläppshandelssystem.

Om investeringen består av en tydligt identifierbar investering som enbart syftar till att förbättra energieffektivitet, för vilken det inte finns någon mindre energieffektiv kontrafaktisk investering, ska de stödberättigande kostnaderna vara de totala investeringskostnaderna.

De kostnader som inte har ett direkt samband med uppnåendet av en högre energieffektivitet är inte stödberättigande.

▼ B

4. Stödnivån får inte överskrida 30 % av de stödberättigande kostnaderna.
5. Stödnivån får höjas med 20 procentenheter för stöd till små företag och med 10 procentenheter för stöd till små och medelstora företag.
6. Stödnivån får höjas med 15 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget, och med 5 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget.

▼ M6

7. Stödnivån får uppgå till 100 % av de totala stödberättigande investeringskostnaderna om stödet beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande som uppfyller samtliga följande villkor utöver dem som anges i artikel 2.38:
- a) Det beviljade stödet ska grunda sig på objektiva tydliga, öppna och icke-diskriminerande kriterier för stödberättigande och urval, vilka ska fastställas på förhand och offentliggöras minst sex veckor före sista ansökningsdagen, för att möjliggöra faktisk konkurrens.

▼ **M6**

- b) Under genomförandet av en stödordning, i samband med ett anbuds-förfarande där alla anbudsgivare får stöd, ska utformningen av detta förfarande korrigeras för att återställa en effektiv konkurrens i de efterföljande anbuds-förfarandena, till exempel genom minskad bud-get eller volym.
- c) Efterhandsjusteringar av resultatet av anbuds-förfarandet (såsom efter-följande förhandlingar om anbudsresultat) ska uteslutas.
- d) Minst 70 % av de totala urvalskriterier som används för att rang-ordna anbuderna och, till sist, för att fördela stödet i det konkurren-utsatta anbuds-förfarandet ska avse stöd i förhållande till projektets bidrag till åtgärdens miljömål, till exempel stöd som begärs per insparad enhet eller uppnådd energieffektivitet. Dessa kriterier får inte utgöra mindre än 70 % av viktningen av alla urvalskriterier.

8. Genom undantag från punkt 3 a–d och punkt 7 får de stödberättigande kostnaderna fastställas utan identifiering av det kontrafaktiska scenariot och i avsaknad av ett konkurrensutsatt anbuds-förfarande. I detta fall ska de stödberättigande kostnaderna vara de investeringskostnader som är direkt kopplade till uppnåendet av en högre energieffektivitet och de tillämpliga stödnivåer och bonusar som anges i punkterna 4, 5 och 6 minskas med 50 %.

*Artikel 38a***Investeringsstöd till energieffektivitetsåtgärder i byggnader**

1. Investeringsstöd som ger företag möjlighet att uppnå energieffektivitet ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälnings-skyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stöd får inte beviljas enligt denna artikel för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits och trätt i kraft.

3. Stöd får beviljas enligt denna artikel för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits men ännu inte trätt i kraft.” Om de tillämpliga unionsnormerna är minimistandarder för energiprestanda, måste stödet beviljas innan normerna blir obligatoriska för det berörda företaget. I så fall måste medlemsstaten se till att stödmottagarna tillhandahåller en utförlig renoveringsplan och en tidsplan som visar att den renovering som beviljats stöd åtminstone säkerställer för-enlighet med miniminormerna för energiprestanda. Om de relevanta unionsnormerna skiljer sig från minimistandarder för energiprestanda, måste investeringen genomföras och slutföras minst 18 månader innan unionsnormen träder i kraft.

4. Denna artikel är inte tillämplig på stöd för kraftvärme och stöd för fjärrvärme och/eller fjärrkyla.

▼M6

5. De stödberättigande kostnaderna ska vara de totala investeringskostnaderna. De kostnader som inte har något direkt samband med uppnåendet av en högre energieffektivitet i byggnaden är inte stödberättigande.

6. Stödet ska leda till en förbättring av byggnadens energiprestanda mätt i primärenergi med minst i) 20 % jämfört med situationen före investeringen när det gäller renovering av befintliga byggnader, eller ii) 10 % jämfört med situationen före investeringen när det gäller renoveringsåtgärder som avser installation eller ersättning av endast en typ av byggnadselement enligt definitionen i artikel 2.9 i direktiv 2010/31/EU och sådana riktade renoveringsåtgärder inte utgör mer än 30 % av den del av stödordningens budget som är avsedd för energieffektivitetsåtgärder, eller iii) 10 % jämfört med den gräns som fastställts för nära-noll-energibyggnadskraven i nationella åtgärder som införlivar direktiv 2010/31/EU i fråga om nya byggnader. Det ursprungliga primärenergibehovet och den uppskattade förbättringen ska fastställas med hänvisning till ett energicertifikat enligt definitionen i artikel 2.12 i direktiv 2010/31/EU.

7. Det stöd som beviljas för att förbättra byggnadens energieffektivitet kombineras med stöd för något eller samtliga av följande:

- a) Installation av integrerad utrustning på plats som producerar el, värme eller kyla från förnybara energikällor, inbegripet men inte begränsat till solcellspaneler och värmepumpar.
- b) Installation av utrustning för lagring av den energi som genereras av anläggningarna för förnybar energi på plats. Lagringsutrustningen ska årligen få minst 75 % av sin energi från direkt ansluten anläggning för produktion av förnybar energi.
- c) Anslutning till ett energieffektivt system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla och tillhörande utrustning.
- d) Uppförande och installation av laddningsinfrastruktur för användning av byggnadens användare, och tillhörande infrastruktur, såsom ledningar, där parkeringsplatserna är belägna antingen inne i byggnaden eller fysiskt gränsar till byggnaden.
- e) Installation av utrustning för digitalisering av byggnaden, särskilt för förbättringar av dess smarta beredskap, inbegripet passiv intern kabeldragning eller strukturerad kabeldragning för datanät och den kompletterande delen av bredbandsinfrastrukturen på den fastighet som byggnaden tillhör, men med undantag för ledningar eller kabeldragning för datanät utanför fastigheten.
- f) Investeringar i gröna tak och utrustning för lagring och användning av regnvatten.

Vid sådana kombinerade arbeten som avses i leden a–f ska hela investeringskostnaden för anläggningarna och utrustningen av olika slag utgöra de stödberättigande kostnaderna. De kostnader som inte har ett direkt samband med uppnåendet av en högre energi- eller miljöprestanda ska inte vara stödberättigande.

8. Stödet får beviljas antingen till byggnadens ägare eller till hyresgästerna, beroende på vem som beställer energieffektivitetsåtgärden.

▼M6

9. Stöd får också beviljas för förbättring av energieffektiviteten hos värme- eller kylutrustningen inne i byggnaden.

10. Stöd för installation av energiutrustning som eldas med fossila bränslen, inbegripet naturgas, ska enligt denna artikel inte undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.

11. Stödnivån får inte överstiga 30 % av de stödberättigande kostnaderna.

12. Genom undantag från punkt 11 får stödnivån inte överstiga 25 %, om investeringen består av installation eller ersättning av endast en typ av byggnadselement enligt definitionen i artikel 2.9 i direktiv 2010/31/EU.

13. Genom undantag från punkterna 11 och 12 får stödnivån, om stöd för investeringar i byggnader som görs för att uppfylla minimistandarder för energiprestanda som uppfyller unionsnormer beviljas tidigare än 18 månader innan unionsnormerna träder i kraft, inte överstiga 15 % av de stödberättigande kostnaderna om investeringen består av installation eller ersättning av endast en typ av byggnadselement enligt definitionen i artikel 2.9 i direktiv 2010/31/EU och 20 % i övriga fall.

14. Stödnivån får höjas med 20 procentenheter för stöd till små företag och med 10 procentenheter för stöd till små och medelstora företag.

15. Stödnivån får höjas med 15 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget och med 5 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget.

16. Stödnivån får höjas med 15 procentenheter för stöd som beviljas för att förbättra energieffektiviteten i befintliga byggnader, om stödet omfattar en förbättring av energiprestandan i den mätta byggnaden i primärenergi med minst 40 % jämfört med situationen före investeringen. Denna höjning av stödnivån är inte tillämplig om investeringen inte förbättrar byggnadens energiprestanda utöver den nivå som föreskrivs i minimistandarder för energiprestanda som räknas som unionsnormer som träder i kraft tidigare än 18 månader från den tidpunkt då investeringen genomförs och slutförs.

*Artikel 38b***Stöd till främjande av avtal om energiprestanda**

1. Stöd för att främja avtal om energiprestanda ska anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

2. Stöd får beviljas enligt denna artikel för att främja avtal om energiprestanda i den mening som avses i artikel 2.27 i direktiv 2012/27/EU.
3. Små och medelstora företag samt små midcap-bolag är berättigade till stöd enligt denna artikel om de tillhandahåller åtgärder för förbättrad energiprestanda och om de är de slutliga stödmottagarna.
4. Stödet ska ges i form av ett prioriterat lån eller en garanti till den som vidtar åtgärderna för förbättrad energieffektivitet enligt ett avtal om energiprestanda, eller bestå av en finansiell produkt som syftar till att finansiera leverantören (t.ex. factoring eller exportfinansiering i form av så kallad forfaiting).
5. Löptiden för lånet eller garantin till leverantören av åtgärder för ökad energieffektivitet ska inte överskrida 10 år.
6. Om stödet ges i form av ett prioriterat lån ska de kommersiella leverantörernas saminvestering av skuldfinansieringen inte vara lägre än 30 % av värdet av den underliggande portföljen med avtal om energiprestanda, och återbetalningen från leverantören av åtgärder för förbättrad energieffektivitet ska vara minst lika stor som lånets nominella belopp.
7. Om stödet ges i form av en garanti ska garantin inte överstiga 80 % av det underliggande lånets kapitalbelopp och förlusterna ska bäras proportionellt och enligt samma villkor av kreditinstitutet och staten. Det garanterade beloppet ska minska proportionellt och på ett sådant sätt att garantin aldrig täcker mer än 80 % av det utestående lånet.
8. Det nominella beloppet för den totala utestående finansiering som tillhandahålls per stödmottagare ska inte överstiga 30 miljoner euro.

▼ M4*Artikel 39***Investeringsstöd för energieffektivitetsprojekt i byggnader i form av finansieringsinstrument****▼ B**

1. Investeringsstöd för energieffektivitetsprojekt i byggnader ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

2. Investeringar som förbättrar byggnaders energieffektivitet är stödberättigande enligt denna artikel.
 - 2a. Det stöd som beviljas för att förbättra byggnadens energieffektivitet får kombineras med stöd för något eller samtliga av följande:
 - a) Installation av integrerad utrustning på plats som producerar el, värme eller kyla från förnybara energikällor, inbegripet men inte begränsat till solcellspaneler och värmepumpar.
 - b) Installation av utrustning för lagring av den energi som genereras av anläggningarna för förnybar energi på plats. Lagringsutrustningen ska årligen få minst 75 % av sin energi från en direkt ansluten anläggning för produktion av förnybar energi.

▼ M6

- c) Investeringar i anslutning till ett energieffektivt system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla och tillhörande utrustning.
- d) Uppförande och installation av laddningsinfrastruktur att användas av byggnadens användare, och tillhörande infrastruktur, såsom ledningar, där bilparkeringen är belägen antingen inne i byggnaden eller i byggnadens fysiska närhet.
- e) Installation av utrustning för digitalisering av byggnaden, särskilt för att förhöja dess smarta beredskap. Stödberättigande investeringar kan omfatta åtgärder begränsade till passiv intern kabeldragning eller strukturerad kabeldragning för datanät och den kompletterande delen av bredbandsinfrastrukturen på den fastighet som byggnaden tillhör, men inte omfatta kabeldragning eller datanät utanför fastigheten.
- f) Investeringar i gröna tak och utrustning för lagring och användning av regnvatten.

3. De stödberättigande kostnaderna ska vara de totala kostnaderna för energieffektivitetsprojektet, med undantag för byggnader som avses i punkt 2a, där de stödberättigande kostnaderna ska vara de totala kostnaderna för energieffektivitetsprojektet samt investeringskostnaderna för de olika delar av utrustningen som anges i punkt 2a.

▼ M4

4. Stödet ska beviljas i form av kapital, eget kapital, en garanti eller ett lån till en energieffektivitetsfond eller annan finansiell intermediär, som så långt möjligt ska förmedla det till de slutliga stödmottagarna, dvs. byggnadens ägare eller hyresgäster, i form av större finansieringsvolymer, lägre krav på säkerheter, lägre garantipremier eller lägre räntor.

5. ► **M6** Energieffektivitetsfonden eller någon annan finansiell intermediär ska bevilja lån eller garantier till de stödberättigade energieffektivitetsprojekten. Det nominella värdet av lånet eller det garanterade beloppet får inte överstiga 25 miljoner euro per slutmottagare och projekt, utom när det gäller de kombinerade investeringar som avses i punkt 2a, där det inte får överstiga 30 miljoner euro. ◀ Garantin ska inte omfatta mer än 80 % av det underliggande lånet.

▼ B

6. Återbetalningen från byggnadens ägare till energieffektivitetsfonden eller en annan finansiell intermediär får inte understiga lånets nominella värde.

▼ M6

7. Energieffektivitetsstödet ska attrahera ytterligare investeringar från oberoende privata investerare enligt definitionen i artikel 2.72, så att de når upp till minst 30 % av den totala finansiering som ges till ett energieffektivitetsprojekt. När stödet ges genom en energieffektivitetsfond kan privata investeringar stimuleras via energieffektivitetsfonden och/eller via projekt för energieffektivitet i syfte att sammanlagt uppnå minst 30 % av den totala finansiering som ges till ett energieffektivitetsprojekt.

▼ B

8. Medlemsstaterna kan inrätta energieffektivitetsfonder och/eller använda finansiella intermediärer när de ger stöd till energieffektivitet. Följande villkor ska då vara uppfyllda:

- a) Förvaltare av finansiella intermediärer och förvaltare av energieffektivitetsfonder ska väljas ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande urvalsförfarande i enlighet med tillämplig unionslagstiftning och nationell lagstiftning. Det får framför allt inte förekomma någon diskriminering på grundval av deras etableringsort eller orten för stiftandet i någon medlemsstat. Finansiella intermediärer och förvaltare av energieffektivitetsfonder kan åläggas att uppfylla på förhand fastställda kriterier som är objektivt motiverade av investeringarnas art.
- b) De oberoende privata investerarna ska väljas ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande anbuds-förfarande i enlighet med tillämplig unionslagstiftning och nationell lagstiftning i syfte att fastställa lämpliga arrangemang för delning av risker och avkastning genom vilka, när det gäller andra investeringar än garantier, asymmetrisk vinstdelning ska ges företräde framför skydd för förlustrisk. Om de privata investerarna inte väljs ut genom ett sådant ansökningsförfarande ska en rimlig avkastningsgrad för de privata investerarna fastställas av en oberoende expert som väljs ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande ansökningsförfarande.
- c) Vid asymmetrisk förlustdelning mellan offentliga och privata investerare ska den första förlusten för den offentliga investeraren begränsas till 25 % av den totala investeringen.
- d) När det gäller garantier ska garantisatsen begränsas till 80 % och ett tak på 25 % av den underliggande garanterade portföljen sättas för de totala förluster som en medlemsstat tar på sig. Endast garantier som täcker de förväntade förlusterna i den underliggande garanterade portföljen kan tillhandahållas kostnadsfritt. Om en garanti omfattar också täckning av oväntade förluster ska den finansiella intermediären betala en marknadsmässig garantiavgift för den del av garantin som täcker oväntade förluster.
- e) Investerarna ska tillåtas vara företrädare i energieffektivitetsfondens eller den finansiella intermediärens styrande organ, till exempel styrelsen eller rådgivande kommittén.

▼ M6

- f) Energieffektivitetsfonden eller den finansiella intermediären ska inrättas enligt gällande lagstiftning och medlemsstaten ska säkerställa att en due diligence genomförs för att kontrollera att en kommersiellt sund investeringsstrategi kommer att tillämpas för genomförandet av stödåtgärden för energieffektivitet.

▼ B

9. Finansiella intermediärer, även energieffektivitetsfonder, ska förvaltas på affärsmässig grund och ska säkerställa vinstmotiverade finansieringsbeslut. Detta anses vara fallet om den finansiella intermediären och, i förekommande fall, förvaltarna av energieffektivitetsfonden, uppfyller följande villkor:

▼ B

- a) De är enligt lag eller avtal skyldiga att agera med den omsorg som krävs av en professionell förvaltare i god tro och att undvika intressekonflikter. Bästa praxis och myndighetstillsyn ska tillämpas.
- b) Deras ersättning ska följa marknadspraxis. Detta krav anses vara uppfyllt om förvaltaren väljs genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande anbudsförfarande baserat på objektiva kriterier som är kopplade till erfarenhet, sakkunskap samt operativ och ekonomisk kapacitet.
- c) De ska få en ersättning som är kopplad till resultatet, eller dela en del av investeringsriskerna genom att saminvestera egna medel för att säkerställa att deras intressen permanent överensstämmer med den offentliga investerarens intressen.
- d) De ska ange en investeringsstrategi samt kriterier och en tidsplan för investeringar i energieffektivitetsprojekt och fastställa förhandskontroll av finansiell hållbarhet och deras förväntade effekter på energieffektivitet.
- e) Det ska finnas en klar och realistisk exitstrategi för de offentliga medel som investeras i energieffektivitetsfonden eller beviljas den finansiella intermediären, för att energieffektivitetsprojekt ska kunna finansieras via marknaden när marknaden är redo.

▼ M6

10. Stöd får inte beviljas enligt denna artikel för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits och trätt i kraft.

11. Stöd får beviljas enligt denna artikel för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits men ännu inte trätt i kraft. Om de tillämpliga unionsnormerna är minimistandarder för energiprestanda, måste stödet beviljas innan normerna blir obligatoriska för det berörda företaget. I så fall måste medlemsstaten se till att stödmotagarna tillhandahåller en utförlig renoveringsplan och en tidsplan som visar att den renovering som beviljats stöd åtminstone säkerställer förenlighet med miniminormerna för energiprestanda. Om de relevanta unionsnormerna skiljer sig från minimistandarder för energiprestanda, måste investeringen genomföras och slutföras minst 18 månader innan normen träder i kraft.

12. Stöd får också beviljas för förbättring av energieffektiviteten hos värme- eller kylutrustningen inne i byggnaden.

13. Stöd för installation av energiutrustning som drivs med fossila bränslen, inbegripet naturgas, ska enligt denna artikel inte undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.

14. Medlemsstaten får överlåta genomförandet av stödåtgärden till en betrodd enhet.

▼ **M6***Artikel 41***Investeringsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor, av förnybar vätgas och av högeffektiv kraftvärme**

1. Investeringsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor, av förnybar vätgas och av högeffektiv kraftvärme, med undantag för el producerad med förnybar vätgas, ska anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

1a. Investeringsstöd för ellagringsprojekt enligt denna artikel ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast i den mån det beviljas kombinerade projekt för förnybar energi och lagring (bakom mätaren), om båda komponenterna ingår i en och samma investering eller om lagringen är kopplad till en befintlig anläggning för förnybar energi. Lagringskomponenten ska årligen få minst 75 % av sin energi från direkt ansluten anläggning för produktion av förnybar energi. Alla investeringskomponenter (produktion och lagring) anses utgöra ett enda integrerat projekt för kontroll av överensstämmelse med de tröskelvärden som anges i artikel 4. Samma regler ska gälla för värmelagring som är direkt ansluten till en anläggning för produktion av förnybar energi.

2. Investeringsstöd för produktion och lagring av biobränslen, flytande biobränslen, biogas (inklusive biometan) och biomassabränslen ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast i den mån som de understödda bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter och kommer från de råvaror som förtecknas i bilaga IX till det direktivet. Lagringskomponenten ska årligen erhålla minst 75 % av sitt bränsleinhåll från produktionsanläggningar för direkt anslutna biodrivmedel, flytande biobränslen, biogas (inklusive biometan) och biomassabränslen. Alla investeringskomponenter (produktion och lagring) betraktas som ett integrerat projekt för kontroll av överensstämmelse med de tröskelvärden som anges i artikel 4 i denna förordning.

3. Investeringsstöd för produktion av vätgas ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast för anläggningar som producerar enbart förnybar vätgas. När det gäller projekt för förnybar vätgas som består av en elektrolysör och en eller flera enheter för produktion av förnybar energi bakom en enda nätanslutningspunkt, får elektrolysörens kapacitet inte överstiga den sammanlagda kapaciteten hos produktionsenheterna för förnybar energi. Investeringsstödet får omfatta särskild infrastruktur för överföring eller distribution av förnybar vätgas samt lagringsanläggningar för förnybar vätgas.

▼ M6

4. Investeringsstöd till högeffektiva kraftvärmepannor ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast i den mån de ger totala primärenergibesparingar jämfört med separat produktion av värme och el i enlighet med direktiv 2012/27/EU eller eventuell senare lagstiftning som helt eller delvis ersätter denna akt. Investeringsstöd för el- och värmelagringsprojekt som är direkt kopplade till högeffektiv kraftvärme baserad på förnybara energikällor ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget på de villkor som anges i punkt 1a i denna artikel.

4a. Investeringsstöd för högeffektiv kraftvärme ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast om det inte är avsett för kraftvärmeanläggningar som drivs med fossila bränslen, med undantag för naturgas där överensstämmelse med klimatmålen för 2030 och 2050 säkerställs i enlighet med avsnitt 4.30 i bilaga I till kommissionens delegerade förordning (EU) 2022/1214 ⁽¹⁾.

5. Investeringsstödet ska beviljas för nyinstallerad eller upprustad kapacitet. Stödbeloppet ska vara oberoende av produktionen.

6. De stödberättigande kostnaderna ska vara de totala investeringskostnaderna.

7. Stödnivån får inte överstiga följande:

a) 45 % av de stödberättigande kostnaderna för investeringar i produktion av förnybara energikällor, inbegripet värmepumpar som uppfyller kraven i bilaga VII till direktiv 2018/2001, förnybar vätgas och högeffektiv kraftvärme baserad på förnybara energikällor.

b) 30 % av de stödberättigande kostnaderna för alla andra investeringar som omfattas av denna artikel.

▼ B

8. Stödnivån får höjas med 20 procentenheter för stöd till små företag och med 10 procentenheter för stöd till små och medelstora företag.

▼ M6

10. Stödnivån får uppgå till 100 % av de stödberättigande kostnaderna om stödet beviljas genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande som uppfyller samtliga följande villkor utöver dem som anges i artikel 2.38:

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/139 av den 4 juni 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/852 genom fastställande av tekniska granskningskriterier för att avgöra under vilka villkor en ekonomisk verksamhet ska anses bidra väsentligt till begränsningen av eller anpassningen till klimatförändringarna och för att avgöra om den ekonomiska verksamheten inte orsakar någon betydande skada för något av de andra miljömålen (EUT L 442, 9.12.2021, s. 1)

▼ M6

- a) Det beviljade stödet ska grunda sig på objektiva tydliga, öppna och icke-diskriminerande kriterier för stödberättigande och urval, vilka ska fastställas på förhand och offentliggöras minst sex veckor före sista ansökningsdagen, för att möjliggöra faktisk konkurrens.
- b) Under genomförandet av en stödordning, i samband med ett anbuds-förfarande där alla anbudsgivare får stöd, ska utformningen av detta förfarande korrigeras för att återställa en effektiv konkurrens i de efterföljande anbuds-förfarandena, till exempel genom minskad bud-get eller volym.
- c) Efterhandsjusteringar av resultatet av anbuds-förfarandet (t.ex. efter-följande förhandlingar om anbudsresultat eller ransonering) ska uteslutas.
- d) Minst 70 % av de totala urvalskriterier som används för att rang-ordna anbuderna och, till sist, för att fördela stödet i det konkurren-utsatta anbuds-förfarandet ska avse stöd per enhet energikapacitet från förnybara källor eller högeffektiv kraftvärme.

▼ B*Artikel 42***Driftstöd för främjande av el från förnybara energikällor****▼ M6**

1. Driftstöd för att främja el från förnybara energikällor, med undantag för el producerad med förnybar vätgas, ska anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Stöd ska beviljas genom ett konkurrensutsatt anbuds-förfarande som uppfyller samtliga följande villkor utöver dem som anges i artikel 2.38:
 - a) Det beviljade stödet ska grunda sig på objektiva tydliga, öppna och icke-diskriminerande kriterier för stödberättigande och urval, vilka ska fastställas på förhand och offentliggöras minst sex veckor före sista ansökningsdagen, för att möjliggöra faktisk konkurrens.
 - b) Under genomförandet av en stödordning, i samband med ett anbuds-förfarande där alla anbudsgivare får stöd, ska utformningen av detta förfarande korrigeras för att återställa en effektiv konkurrens i de efterföljande anbuds-förfarandena, till exempel genom minskad bud-get eller volym.
 - c) Efterhandsjusteringar av resultatet av anbuds-förfarandet (t.ex. efter-följande förhandlingar om anbudsresultat eller ransonering) ska uteslutas.

▼ M6

- d) Minst 70 % av de totala urvalskriterier som används för att rangordna anbuderna och, till sist, för att fördela stödet i det konkurrenssatta anbudsförfarandet ska avse stöd per enhet elproduktion eller kapacitet från förnybara källor.

Anbudsförfarandet ska på icke-diskriminerande grund vara öppet för alla producenter som producerar el från förnybara energikällor.

3. Anbudsförfarandet kan begränsas till specifik teknik om

- a) en åtgärd särskilt syftar till att stödja demonstrationsprojekt,
- b) en åtgärd syftar till att inte bara minska koldioxidutsläppen, utan även förbättra luftkvaliteten eller minska andra föroreningar,
- c) en medlemsstat fastställer skäl att anta att stödberättigade sektorer eller innovativa tekniker har potential att ge ett väsentligt och kostnadseffektivt bidrag till miljöskyddet och en djupgående minskning av koldioxidutsläpp på längre sikt,
- d) en åtgärd behöver uppnå en diversifiering som är nödvändig för att undvika att förvärra problem kopplade till nätstabiliteten,
- e) ett mer selektivt tillvägagångssätt kan förväntas leda till lägre kostnader för att uppnå miljöskyddet (till exempel genom sänkta kostnader för systemintegrering som en följd av diversifiering, även mellan förnybara energikällor, som även skulle kunna omfatta efterfrågefleksibilitet och/eller lagring) och/eller leda till mindre snedvridning av konkurrensen.

Medlemsstaterna ska göra en detaljerad bedömning av om dessa villkor är tillämpliga och rapportera detta till kommissionen i enlighet med artikel 11.1 a.

4. Om anbudsförfarandet är begränsat till en eller flera innovativa tekniker, får det stöd som beviljas dessa tekniker totalt inte överstiga 5 % av den planerade nya elkapaciteten från förnybara energikällor per år.

5. Stöd ska beviljas som en premie utöver det marknadspris eller i form av ett differenskontrakt genom vilket producenterna säljer sin el direkt på marknaden.

6. Stödmottagare ska sälja sin el direkt på marknaden och omfattas av standardbalansansvar. Stödmottagarna får lägga ut balansansvaret på entreprenad till andra företag, t.ex. aggregatorer. Vidare ska stöd inte betalas ut för perioder då priserna är negativa. För att undvika tvivel gäller detta från och med den tidpunkt då priserna blir negativa.

▼M6

7. Småskaliga anläggningar för produktion av el från förnybara energikällor kan gynnas av stöd i form av direkt prisstöd som omfattar de fulla kostnaderna för driften och av ett undantag från kravet att sälja den producerade elen på marknaden, i enlighet med artikel 4.3 i direktiv (EU) 2018/2001. Anläggningar kommer att betraktas som småskaliga vid tillämpningen av denna punkt om deras kapacitet understiger det tillämpliga tröskelvärdet enligt artikel 5.2 b eller artikel 5.4 i förordning (EU) 2019/943.

11. Stöd får beviljas endast under projektets löptid.

*Artikel 43***Driftsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor och av förnybar vätgas i små projekt och gemenskaper för förnybar energi**

1. Driftsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor och av förnybar vätgas i små projekt och gemenskaper för förnybar energi, med undantag för el producerad med förnybar vätgas, ska anses vara förenligt med den inre marknaden enligt artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. I denna artikel avses med *små projekt* följande:

- i) För generering eller lagring av elektricitet – projekt med en installerad kapacitet som understiger eller är lika med 1 MW.
- ii) Förbrukning av elektricitet – projekt med ett maximalt behov som understiger eller är lika med 1 MW.
- iii) För värme- och gasproduktion – projekt med en installerad kapacitet eller motsvarande som understiger eller är lika med 1 MW.
- iv) För produktion av förnybar vätgas – projekt med en installerad kapacitet eller motsvarande som understiger eller är lika med 3 MW.
- v) För produktion av biobränslen, flytande biobränslen, biogas (inklusive bimetan) och biomassabränslen – projekt med en installerad kapacitet som understiger eller är lika med 50 000 ton/år.
- vi) För projekt och demonstrationsprojekt som till 100 % ägs av små eller medelstora företag – projekt med en installerad kapacitet eller ett maximalt behov som understiger eller är lika med 6 MW.
- vii) För projekt som till 100 % ägs av mikroföretag eller små företag och enbart producerar vindkraft – projekt med en installerad kapacitet som understiger eller är lika med 18 MW.

▼M6

2a. Stöd till gemenskaper för förnybar energi ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast för projekt med en installerad kapacitet eller ett maximalt behov som understiger eller är lika med 6 MW från alla förnybara källor, förutom vindkraft i fråga om vilken stöd ska beviljas anläggningar med en installerad kapacitet som understiger eller är lika med 18 MW.

2b. Driftsstöd för produktion av vätgas ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast för anläggningar som enbart producerar förnybar vätgas.

3. Driftsstöd för produktion av biobränslen, flytande biobränslen, biogas (inklusive biometan) och biomassabränslen ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast i den mån som de understödda bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter samt kommer från de råvaror som förtecknas i bilaga IX till det direktivet.

5. Stödet ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att genomföra det projekt eller den verksamhet som understöds. Detta villkor är uppfyllt om stödet motsvarar den extra nettokostnad (*finansieringsunderskott*) som krävs för att uppnå syftet med stödåtgärden, jämfört med det kontrafaktiska scenariot utan stöd. En ingående bedömning av merkostnaden netto krävs inte om stödbeloppen fastställs genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande, eftersom det senare ger en tillförlitlig uppskattning av det minsta stöd som begärs av de potentiella mottagarna.

6. Stöd får endast beviljas under projektets löptid.

7. Stöd ska beviljas som en premie som läggs till marknadspriset eller i form av ett CFD-kontrakt med vilket producenterna säljer sin el direkt på marknaden.

8. Stödmottagarna ska ha ett standardbalansansvar. Stödmottagarna får lägga ut balansansvaret på entreprenad till andra företag, t.ex. aggregatorer. Vidare ska stöd inte betalas ut för perioder då priserna är negativa. För att undvika tvivel gäller detta från och med den tidpunkt då priserna blir negativa.

9. Småskaliga anläggningar för produktion av el från förnybara energikällor och demonstrationsprojekt kan gynnas av stöd i form av direkt prisstöd som omfattar de fulla kostnaderna för driften och av ett undantag från kravet att sälja den producerade elen på marknaden, i enlighet med artikel 4.3 i direktiv (EU) 2018/2001. Anläggningar kommer att betraktas som småskaliga vid tillämpningen av denna punkt om deras kapacitet understiger det tillämpliga tröskelvärdet enligt artikel 5.2 b eller artikel 5.4 i förordning (EU) 2019/943.

▼ **M6***Artikel 44***Stöd i form av skattenedsättning i enlighet med direktiv 2003/96/EG**

1. Stödordningar i form av skattenedsättning som uppfyller villkoren i rådets direktiv 2003/96/EG ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Mottagarna av skattenedsättningen ska väljas ut på grundval av öppna och objektiva kriterier.

3. Mottagarna av skattenedsättningen ska betala minst den minimiskattenivå som anges i bilaga I till direktiv 2003/96/EG, med undantag för nedsättningar som

a) beviljas på grundval av artikel 15.1 a i direktiv 2003/96/EG för skattepliktiga produkter som används under tillsyn av skattemyndigheterna inom pilotprojekt för teknisk utveckling av mer miljövänliga produkter eller för bränslen från förnybara källor,

b) beviljas på grundval av artikel 15.1 b första, andra, fjärde och femte strecksatsen i direktiv 2003/96/EG för el i) med ursprung i solenergi, vind, vågkraft, tidvattenenergi eller geotermisk energi, ii) med hydrauliskt ursprung som produceras i vattenkraftverk, iii) genererad av metan som släpps ut av övergivna kolgruvor, och iv) genererad från bränsleceller,

c) beviljas på grundval av artikel 15.1 b tredje strecksatsen i direktiv 2003/96/EG för el som genereras från biomassa eller från produkter framställda av biomassa, i den mån biomassan uppfyller hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter,

d) beviljas på grundval av artikel 15.1 d i direktiv 2003/96/EG för el som produceras genom kraftvärmeproduktion, under förutsättning att kraftvärmeproduktionen är högeffektiv kraftvärme enligt definitionen i artikel 2.34 i direktiv 2012/27/EU,

e) beviljas på grundval av artikel 15.1 l i direktiv 2003/96/EG för produkter under KN-nummer 2705 som används för uppvärmning,

f) beviljas på grundval av artikel 16.1 i direktiv 2003/96/EG.

4. Stödordningar i form av skattenedsättning får grunda sig på en nedsättning av den tillämpliga skattesatsen eller på betalning av ett fast ersättningsbelopp eller på en kombination av dessa två metoder.

5. Skattenedsättningar beviljade på grundval av artikel 16.1 i rådets direktiv 2003/96/EG ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast i den mån som de understödda bränslena uppfyller hållbarhetskriterierna och kriterierna för minskade växthusgasutsläpp i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter samt kommer från de råvaror som förtecknas i del A i bilaga IX till det direktivet.

▼ M6*Artikel 44a***Stöd i form av nedsättning av miljöskatter eller skattelikhande avgifter**

1. Stödordningar i form av nedsättning av miljöskatter eller skattelikhande avgifter ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyddet i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda. Denna artikel ska inte tillämpas på nedsättningar av skatter eller avgifter på energiprodukter och elektricitet enligt definitionen i artikel 2 i direktiv 2003/96/EG.

2. Stöd i form av nedsättning av miljöskatter eller skattelikhande avgifter ska anses vara förenligt endast om nedsättningen gör det möjligt att uppnå en högre miljöskyddsnivå genom att i tillämpningsområdet för miljöskatten eller miljöavgiften inkludera företag som inte skulle kunna bedriva sin ekonomiska verksamhet utan nedsättningen.

3. Endast de företag som inte skulle kunna bedriva sin ekonomiska verksamhet utan nedsättningen är berättigade till stöd. Vid tillämpningen av denna artikel anses detta vara fallet för företag vars produktionskostnader skulle öka avsevärt på grund av miljöskatten eller den skattelikhande avgiften utan nedsättningen och som inte kan föra över denna ökning på kunderna. Ökningen av produktionskostnaderna ska beräknas som en andel av bruttoförelägningsvärdet för varje sektor eller kategori av stödmottagare.

4. Stödmottagarna ska väljas ut på grundval av öppna, icke-diskriminerande och objektiva kriterier. Stödet ska beviljas på samma sätt till alla stödberättigade företag som verkar i samma näringsverksamhetssektor och som befinner sig i samma eller en liknande faktisk situation med avseende på stödåtgärdens mål.

5. Bruttobidragsekvivalenten för stödet får inte överstiga 80 % av den nominella skattesatsen för skatten eller avgiften.

6. Stödordningar i form av nedsättning av miljöskatter eller skattelikhande avgifter får grunda sig på en nedsättning av den tillämpliga skattesatsen eller på betalning av ett fast ersättningsbelopp eller på en kombination av dessa två metoder.

*Artikel 45***Investeringsstöd till sanering av miljöskador, återupprättande av livsmiljöer och ekosystem, skyddande eller återställande av biologisk mångfald och genomförande av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar**

1. Investeringsstöd till sanering av miljöskador, återupprättande av livsmiljöer och ekosystem, skyddande eller återställande av biologisk mångfald eller genomförande av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼M6

2. Stöd i den här artikeln får beviljas för följande verksamheter:
 - a) Sanering av miljöskador, inbegripet skador på markens, ytvattnets eller grundvattnets kvalitet eller på den marina miljön.
 - b) Återupprättande av naturliga livsmiljöer och ekosystem som är degraderade.
 - c) Skyddande eller återställande av biologisk mångfald eller av ekosystem för att bidra till att uppnå ett gott tillstånd för ekosystemen eller för att skydda ekosystem som redan befinner sig i ett gott tillstånd.
 - d) Genomförande av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar.
3. Denna artikel är inte tillämplig på stöd för att avhjälpa skador som orsakats av naturkatastrofer, såsom jordbävningar, laviner, jordskred, översvämningar, tornador, orkaner, vulkanutbrott och naturligt uppkomna skogsbränder.
4. Denna artikel är inte heller tillämplig på stöd till sanering eller återupprättande efter nedläggning av kraftverk och gruvdrift eller utvinning.
5. Utan att det påverkar Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG ⁽¹⁾ eller andra relevanta unionsregler om ansvar för miljöskador, ska den enhet eller det företag som konstaterats bära ansvaret för miljöskadan enligt tillämplig lagstiftning i varje medlemsstat finansiera de arbeten som är nödvändiga för att förebygga och korrigera miljöförstöring och kontaminering i enlighet med principen att förorenaren betalar, och inget stöd ska beviljas för de arbeten som enheten eller företaget enligt lag skulle vara skyldigt att utföra. Medlemsstaten ska vidta alla nödvändiga åtgärder, inbegripet rättsliga åtgärder, för att identifiera den enhet eller det företag som bär ansvaret för miljöskadan och se till att enheten eller företaget bär de relevanta kostnaderna. Om den enhet eller det företag som har ansvaret enligt tillämplig lag inte kan identifieras eller tvingas bära kostnaderna för att sanera den miljöskada det har orsakat, särskilt på grund av att det ansvariga företaget har upphört att i rättslig mening existera och inget annat företag kan betraktas som dess rättsliga eller ekonomiska efterträdare, eller om det inte finns tillräcklig ekonomisk säkerhet för att täcka saneringskostnaderna, får stöd beviljas för att stödja arbetet med saneringen eller återupprättandet. Stöd får inte beviljas för genomförande av de kompensationsåtgärder som avses i artikel 6.4 i rådets direktiv 92/43/EEG ⁽²⁾. Stöd får beviljas enligt denna artikel för att täcka de extra kostnader som är nödvändiga för att öka åtgärdernas omfattning eller ambitionsnivå, utöver de rättsliga skyldigheterna enligt artikel 6.4 i direktiv 92/43/EEG.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/35/EG av den 21 april 2004 om miljöansvar för att förebygga och avhjälpa miljöskador (EGT L 143, 30.4.2004, s. 56).

⁽²⁾ Rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, 22.7.1992, s. 7).

▼ M6

6. För investeringar i sanering av miljöskador eller återupprättande av livsmiljöer och ekosystem ska de stödberättigande kostnaderna vara de kostnader som uppstått för arbetena för sanering eller återupprättande, minus ökningen av markens eller egendomens värde.

7. Utvärderingar av markens eller fastighetens värdestegring till följd av saneringen eller återupprättandet ska göras av en oberoende kvalificerad expert.

8. För investeringar i skyddande eller återställande av biologisk mångfald och i genomförandet av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar ska de stödberättigande kostnaderna vara de totala kostnaderna för de arbeten som bidrar till skyddandet eller återställandet av den biologiska mångfalden eller som leder till genomförandet av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar.

9. Stödnivån får inte överstiga följande:

a) 100 % av de stödberättigande kostnaderna för investeringar för sanering av miljöskador eller återupprättande av livsmiljöer och ekosystem.

b) 70 % av de stödberättigande kostnaderna för investeringar i skyddande eller återställande av biologisk mångfald och i naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar.

10. Stödnivån för investeringar för skyddande eller återställande av biologisk mångfald och i genomförande av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar får höjas med 20 procentenheter för stöd till små företag och med 10 procentenheter för stöd till medelstora företag.

*Artikel 46***Investeringsstöd till energieffektiva system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla**

1. Investeringsstöd för uppförande, utbyggnad eller uppgradering av energieffektiva system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla, som inbegriper uppförande, utbyggnad eller uppgradering av anläggningar för generering av värme eller kyla och/eller termiska lagringslösningar och/eller distributionsnätet ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stöd ska endast beviljas för uppförande, utökning eller uppgradering av system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla som är eller ska bli energieffektiva enligt definitionen i artikel 2.41 i direktiv 2012/27/EU. Om systemet ändå inte blir helt energieffektivt till följd av de arbeten på distributionsnätet som får stöd, ska de ytterligare uppgraderingar som krävs för att uppfylla villkoren för att omfattas av definitionen av energieffektiv fjärrvärme och/eller fjärrkyla, för produktionsanläggningar för värme och/eller kyla som är föremål för stödet, inledas inom tre år från det att de arbeten på distributionsnätet som får stöd inleds.

▼M6

3. Stöd får beviljas för energiproduktion grundad på förnybara energikällor, inbegripet värmepumpar, som uppfyller kraven i bilaga VII till direktiv (EU) 2018/2001, spillvärme eller högeffektiv kraftvärme samt termiska lagringslösningar. Stöd till avfallsbaserad energiproduktion grundad antingen på avfall som uppfyller definitionen av förnybara energikällor eller på avfall som används för bränsleanläggningar som uppfyller definitionen av högeffektiv kraftvärme. Avfall som används som insatsbränsle får inte kringgå principen om avfallshierarki enligt definitionen i artikel 4.1 i direktiv 2008/98/EG.

4. Stöd får inte beviljas för uppförande eller uppgradering av fossilbränslebaserade produktionsanläggningar, med undantag för naturgas. Stöd till uppförande eller uppgradering av anläggningar som producerar naturgas får beviljas endast om det säkerställs att klimatmålen för 2030 och 2050 uppfylls i enlighet med bilaga 1 avsnitt 4.30 i delegerad förordning (EU) 2021/2139.

5. Stöd för uppgradering av lagrings- och distributionsnät vilka överför värme och kyla som genereras med fossila bränslen får endast beviljas om samtliga följande villkor är uppfyllda:

a) Distributionsnätet är eller blir lämpligt för överföring av värme eller kyla som genereras från förnybara energikällor och/eller spillvärme.

b) Uppgraderingen leder inte till en ökad energiproduktion från fossila bränslen, med undantag för naturgas. Vid en uppgradering av lagringen eller nätet för distribution av värme och kyla som genereras från naturgas, i den mån uppgraderingen leder till ökad energiproduktion från naturgas, måste dessa produktionsanläggningar uppfylla klimatmålen för 2030 och 2050, i enlighet med avsnitt 4.31 i bilaga 1 till delegerad förordning (EU) 2021/2139.

6. De stödberättigande kostnaderna ska vara investeringskostnaderna för uppförande eller uppgradering av ett energieffektivt system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla.

7. Stödnivån får inte överstiga 30 % av de stödberättigande kostnaderna. Stödnivån får höjas med 20 procentenheter för stöd till små företag och med 10 procentenheter för stöd till medelstora företag.

8. Stödnivån får höjas med 15 procentenheter för investeringar som endast använder förnybara energikällor, spillvärme eller en kombination av båda, däribland förnybar kraftvärme.

9. Som ett alternativ till punkt 7 får stödnivån uppgå till 100 % av finansieringsunderskottet. Stödet ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att genomföra det understödda projektet eller den understödda verksamheten. Detta villkor är uppfyllt om stödet motsvarar finansieringsunderskottet enligt definitionen i artikel 2.118. En ingående bedömning av nettomerkostnaden krävs inte om stödbeloppen fastställs genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande, eftersom det senare ger en tillförlitlig uppskattning av det minsta stöd som begärs av de potentiella stödmottagarna.

▼M6*Artikel 47***Investeringsstöd till resurseffektivitet och till att stödja övergången till en cirkulär ekonomi**

1. Investeringsstöd till resurseffektivitet och cirkularitet ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stöd kan beviljas för följande typer av investeringar:

a) Investeringar som förbättrar resurseffektiviteten genom ett eller båda av följande:

i) En nettominskning av de resurser som förbrukas vid produktionen av en viss produktionskvantitet jämfört med en redan befintlig produktionsprocess, som används av stödmottagaren, eller med alternativa projekt eller verksamheter som förtecknas i punkt 7. De resurser som förbrukas ska omfatta alla förbrukade materiella resurser, med undantag för energi, och minskningen ska fastställas genom mätning eller uppskattning av förbrukningen före och efter genomförandet av stödåtgärden, med beaktande av eventuella justeringar för externa förhållanden som kan påverka resursförbrukningen.

ii) Ersättande av primärt råmaterial och primära råvaror med sekundärt (återanvänt eller återvunnet) råmaterial eller sekundära råvaror.

b) Investeringar i förhindrande och minskning av avfallsgenerering, förberedelse för återanvändning, dekontaminering och materialåtervinning av avfall som genererats av stödmottagaren eller investeringar för förberedelse för återanvändning, dekontaminering och materialåtervinning av avfall som genereras av tredje part och som annars skulle vara oanvänt, bortskaffat eller behandlat enligt ett behandlingsförfarande som ligger lägre i prioritetsordningen i den avfallshierarki som avses i artikel 4.1 i direktiv 2008/98/EG eller på ett mindre resurseffektivt sätt, eller som skulle leda till lägre kvalitet på materialåtervinningen.

c) Investeringar för insamling, sortering, dekontaminering förbehandling och behandling av andra produkter, material eller ämnen som genererats av stödmottagaren eller tredje part och som annars skulle vara oanvända eller användas på ett mindre resurseffektivt sätt.

d) Investeringar för separat insamling och sortering av avfall för dess förberedelse för återanvändning eller materialåtervinning.

3. Stöd till bortskaffande och återvinning av avfall för att generera energi ska inte undantas enligt denna artikel från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.

▼ M6

4. Stödet får inte innebära att företag som genererar avfall befrias från några kostnader eller skyldigheter i samband med behandling av avfall som de är ansvariga för enligt unionslagstiftning eller nationell lagstiftning, inbegripet enligt system för utökat producentansvar, eller från kostnader som bör betraktas som normala kostnader för ett företag.

5. Stödet får inte ge incitament till avfallsgenerering eller ökad resursanvändning.

6. Investeringar i teknik som redan utgör en lönsam etablerad affärsmetod i hela unionen ska enligt denna artikel inte undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.

7. De stödberättigande kostnaderna ska vara de extra investeringskostnader som fastställs vid en jämförelse av de totala investeringskostnaderna för projektet med kostnaderna för ett mindre miljövänligt projekt eller en mindre miljövänlig verksamhet som är något av följande:

- a) Ett kontrafaktiskt scenario med en jämförbar investering som på ett trovärdigt sätt skulle genomföras inom en ny eller redan befintlig produktionsprocess utan stöd och som inte uppnår samma nivå av resurseffektivitet.
- b) Ett kontrafaktiskt scenario med behandling av avfallet enligt ett behandlingsförfarande som ligger lägre i prioriteringsordningen i den avfallshierarki som avses i artikel 4.1 i direktiv 2008/98/EG eller behandling av avfallet, andra produkter, material eller ämnen på ett mindre resurseffektivt sätt.
- c) Ett kontrafaktiskt scenario med en jämförbar investering i en konventionell produktionsprocess med användning av den primära råvaran eller produkten, om den sekundära (återanvända eller återvunna) produkten är tekniskt och ekonomiskt utbytbar med den primära råvaran eller produkten.

I alla situationer som anges i första stycket leden a och c ska det kontrafaktiska scenariot motsvara en investering med jämförbar produktionskapacitet och livslängd som uppfyller redan gällande unionsnormer. Det kontrafaktiska scenariot ska vara trovärdigt mot bakgrund av rättsliga krav, marknadsvillkor och incitament.

Om investeringen består i installationen av en tilläggskomponent till en redan befintlig anläggning, för vilken det inte finns någon mindre miljövänlig motsvarighet, eller om den sökande kan visa att ingen investering skulle äga rum utan stöd, ska de stödberättigande kostnaderna vara de totala investeringskostnaderna.

8. Stödnivån får inte överstiga 40 % av de stödberättigande kostnaderna. Stödnivån får höjas med 20 procentenheter för stöd till små företag och med 10 procentenheter för stöd till medelstora företag.

▼ B

9. Stödnivån får höjas med 15 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget och med 5 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget.

▼ M6

10. Stöd får inte beviljas enligt denna artikel för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits och trätt i kraft. Stöd enligt denna artikel får beviljas för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits men ännu inte trätt i kraft, under förutsättning att investeringen genomförs och slutförs minst 18 månader innan normen träder i kraft.

*Artikel 48***Investeringsstöd till energiinfrastruktur**

1. Investeringsstöd för uppförande eller uppgradering av energiinfrastruktur ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stöd till energiinfrastruktur som helt eller delvis är undantagen från tredjepartstillträde eller avgiftsreglering i enlighet med lagstiftningen om den inre marknaden för energi ska inte undantas enligt denna artikel från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.

3. Stöd för investeringar i projekt för lagring av el och gas ska inte undantas från anmälningsskyldigheten enligt denna artikel.

4. Stöd till gasinfrastruktur ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget endast om infrastrukturen i fråga är avsedd för användning för vätgas och/eller förnybara gaser, eller används för transport av mer än 50 % vätgas och förnybara gaser.

5. De stödberättigande kostnaderna ska vara de totala investeringskostnaderna.

6. Stödnivån får uppgå till 100 % av finansieringsunderskottet. Stödet ska begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att genomföra det understödda projektet eller den understödda verksamheten. Detta villkor är uppfyllt om stödet motsvarar finansieringsunderskottet enligt definitionen i artikel 2.118. En ingående bedömning av nettomerkostnaden krävs inte om stödbeloppen fastställs genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande, eftersom det ger en tillförlitlig uppskattning av det minsta stöd som begärs av de potentiella stödmottagarna.

*Artikel 49***Stöd till studier och konsulttjänster i miljöskydds- och energifrågor**

1. Stöd för studier eller konsulttjänster, inklusive energibesiktningar, som har ett direkt samband med investeringar som är stödberättigande enligt detta avsnitt ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼M6

2. Om hela studien eller konsulttjänsten avser investeringar som berättigar till stöd enligt detta avsnitt ska de stödberättigande kostnaderna vara kostnaderna för studien eller konsulttjänsten. Om endast en del av studien eller konsulttjänsten avser investeringar som berättigar till stöd enligt detta avsnitt ska de stödberättigande kostnaderna vara kostnaderna för den del av studien eller konsulttjänsten som avser dessa investeringar.

2a. Stöd ska beviljas oavsett om resultaten av studien eller konsulttjänsten följs av en investering som berättigar till stöd enligt detta avsnitt.

3. Stödnivån får inte överstiga 60 % av de stödberättigande kostnaderna.

4. Stödnivån får höjas med 20 procentenheter för studier eller konsulttjänster som genomförs för små företags räkning och med 10 procentenheter för studier eller konsulttjänster som genomförs för medelstora företags räkning.

5. Stöd får inte beviljas för energibesiktningar som genomförs för att uppfylla kraven i direktiv 2012/27/EU, om inte energibesiktningen genomförs vid sidan om den obligatoriska energibesiktning som föreskrivs i det direktivet.

▼B*AVSNITT 8****Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer****Artikel 50***Stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer**

1. Stödordningar för att avhjälpa skador som orsakats av jordbävningar, laviner, jordskred, översvämningar, tornador, orkaner, vulkanutbrott och naturligt uppkomna skogsbränder ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.2 b i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stödet får beviljas om följande villkor är uppfyllda:

a) De behöriga myndigheterna i en medlemsstat har formellt bekräftat att det rör sig om en naturkatastrof.

b) Det ska finnas ett direkt orsakssamband mellan naturkatastrofen och de skador som företaget lidit.

3. Stödordningar som är relaterade till en specifik naturkatastrof ska inledas inom tre år efter det att katastrofen inträffat. Stöd som grundas på sådana ordningar ska beviljas inom fyra år efter det att katastrofen inträffat.

4. De kostnader som orsakas av den skada som uppstått som en direkt följd av naturkatastrofen, så som den bedömts av en oberoende expert som erkänts av den behöriga nationella myndigheten eller av ett försäkringsföretag, ska vara stödberättigande kostnader. Denna skada kan innefatta skador på tillgångar, t.ex. byggnader, utrustning, maskiner

▼B

eller varulager, och inkomstbortfall till följd av ett upphörande, helt eller delvis, med verksamhet under en period av högst sex månader efter katastrofen. Beräkningen av de materiella skadorna ska baseras på de berörda tillgångarnas reparationskostnader eller ekonomiska värde före katastrofen. De materiella skadorna får inte överstiga de reparationskostnader eller den minskning av det skäliga marknadsvärdet som katastrofen orsakat, dvs. skillnaden mellan egendomens värde omedelbart före och omedelbart efter katastrofen. Inkomstbortfall ska beräknas på grundval av ekonomiska uppgifter om det berörda företaget (resultat före finansnetto och skatt), avskrivningar och arbetskostnader endast för den anläggning som berörs av naturkatastrofen) genom att de ekonomiska uppgifterna för de sex månaderna efter katastrofen jämförs med genomsnittet under tre år som valts bland de fem år som föregick katastrofen (genom att utesluta de två år som ger det bästa och det sämsta ekonomiska resultatet) och beräknat för samma sexmånadersperiod under året. Skadorna ska beräknas för varje enskild stödmottagare.

5. Stödet och andra betalningar som erhållits för att kompensera för skadan, inbegripet ersättningar från försäkringar, får inte överstiga 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

*AVSNITT 9****Socialt stöd för transport för personer bosatta i avlägsna områden****Artikel 51***Socialt stöd för transport för personer bosatta i avlägsna områden**

1. Stöd för luft- och sjötransport av personer ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.2 a i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Hela stödet ska ges till förmån för slutkonsumenter som är permanent bosatta i avlägsna områden.

3. Stöd ska beviljas för persontransporter på en rutt som förbinder en flygplats eller hamn i ett avlägsset område med en annan flygplats eller hamn inom Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

4. Stödet ska beviljas utan diskriminering med avseende på transportföretagets identitet eller typ av tjänst och utan begränsningar i fråga om den exakta rutten till eller från det avlägsna området.

5. De stödberättigande kostnaderna ska utgöras av priset för en returbiljett från eller till det avlägsna området, inklusive samtliga skatter och avgifter som transportföretaget tar ut av konsumenten.

6. Stödnivån får inte överskrida 100 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼B*AVSNITT 10***Stöd till bredbandsinfrastruktur****▼M6***Artikel 52***Stöd till fasta bredbandsnät**

1. Stöd till utbyggnad av fasta bredbandsnät ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara alla kostnader för uppförande, förvaltning och drift av ett fast bredbandsnät. Det högsta stödbeloppet för ett projekt ska fastställas på grundval av ett konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med punkt 6 a. Om en investering görs i enlighet med punkt 6 b utan ett konkurrensutsatt urvalsförfarande får stödbeloppet inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och det normala rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga prognoser och verifieras i efterhand genom en återvinningsmekanism. För att det ska vara fråga om en rimlig prognos av åtgärden krävs det att hänsyn tas till alla kostnader och intäkter som förväntas uppstå under investeringens ekonomiska livslängd.

3. Följande alternativa typer av investeringar är stödberättigande:

a) Utbyggnad av fasta bredbandsnät för att ansluta hushåll och verksamheter med socioekonomisk drivkraft i områden där det inte finns något nät med en nedladdningshastighet på minst 100 Mbit/s under befintliga högtrafikförhållanden (tröskelhastighet) eller någon trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Detta ska verifieras genom kartläggning och offentligt samråd i enlighet med punkt 4.

b) Utbyggnad av fasta bredbandsnät för att ansluta verksamheter med socioekonomisk drivkraft i områden där det endast finns ett nät med en nedladdningshastighet på minst 100 Mbit/s under högtrafikförhållanden, men under 300 Mbit/s nedladdning under befintliga högtrafikförhållanden (tröskelhastighet) eller enligt någon trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Detta ska verifieras genom kartläggning och offentligt samråd i enlighet med punkt 5.

4. Områden där det finns minst ett nät som kan uppgraderas till att tillhandahålla en nedladdningshastighet på minst 1 Gps underhöghastighetsförhållanden är inte berättigade till ingripanden enligt leden a och b i punkt 3. Ett nät anses vara uppgraderat för att tillhandahålla en nedladdningshastighet på minst 1 Gbit/s under högtrafikförhållanden, om det kan tillhandahålla denna hastighet med en marginell investering, såsom en uppgradering av aktiv utrustning, utan betydande investeringar i passiv infrastruktur.

5. Den kartläggning och det offentliga samråd som avses i punkt 3 ska uppfylla följande kumulativa villkor:

a) Kartläggningen ska identifiera de geografiska målområden som planeras omfattas av det statliga ingripandet och ta hänsyn till alla befintliga bredbandsnät. Kartläggningen ska utföras

▼ **M6**

- i) för fasta kabelnät, på adressnivå på grundval av lokaler som passerar av infrastruktur,
- ii) för fasta trådlösa accessnät, på adressnivå på grundval av lokaler som passerar av infrastruktur eller på grundval av nät på högst 100x100 meter.

Om nätutbyggnaden samtidigt inbegriper utbyggnad av ett accessnät och en begränsad utbyggnad av det kompletterande backhaulnät som krävs för att accessnätet ska kunna fungera, krävs ingen kartläggning av backhaulnät.

Alla delar av den metod och de underliggande tekniska kriterier som används för att kartlägga målområdena måste offentliggöras. Kartläggningen ska alltid verifieras genom ett offentligt samråd,

- b) Det offentliga samrådet ska genomföras av den behöriga myndigheten genom offentliggörande av det planerade statliga ingripandet huvuddrag och förteckningen över geografiska målområden som identifierats vid kartläggningen i enlighet med led a. Denna information ska tillhandahållas på en allmänt tillgänglig webbplats på regional och nationell nivå. Det offentliga samrådet ska uppmana berörda parter att lämna synpunkter på det planerade statliga ingripandet och lämna in underbyggda uppgifter i enlighet med led a om de av sina befintliga nät som tillhandahåller de tröskelhastigheter som anges i punkt 3 eller som har någon trovärdig plan för utbyggnad av sådana nät inom den relevanta tidshorisonten. Det offentliga samrådet ska vara minst 30 dagar.

6. Ingripandet ska medföra en betydande förbättring (*step change*) jämfört med befintliga nät eller nät för vilka det finns en trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten, såsom de identifierats genom den kartläggning och det offentliga samråd som genomförts i enlighet med punkt 5. Nät för vilka det finns trovärdiga planer för utbyggnad ska endast beaktas vid bedömningen av huruvida det är fråga om en betydande förbättring om de inte i sig skulle ge liknande prestanda som det planerade offentligt finansierade nätet inom målområdena inom den relevanta tidshorisonten. En betydande förbättring äger rum om den subventionerade åtgärden leder till en betydande ny investering i bredbandsnätet och det subventionerade nätet skapar betydande ny kapacitet på marknaden när det gäller tillgången till bredbandstjänster samt tjänsternas kapacitet, hastighet och konkurrens, jämfört med de befintliga näten eller de nät för vilka det finns trovärdiga planer för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Över 70 % av de investeringar som omfattas av ingripande ska avse bredbandsinfrastruktur. I alla händelser ska ett stödbärande ingripande, som framgår av punkt 3, leda till åtminstone följande förbättringar:

- a) För åtgärder enligt punkt 3 a ska det statligt finansierade nätet minst tredubbla nedladdningshastigheten jämfört med de befintliga näten (målhastighet).
- b) För åtgärder enligt punkt 3 b ska det statligt finansierade nätet minst trefaldiga nedladdningshastigheten jämfört med de befintliga näten och tillhandahålla en nedladdningshastighet på minst 1 Gbit/s under högtrafikförhållanden (målhastighet).

▼ M6

7. Stödet ska beviljas enligt följande:
- a) Stödet ska tilldelas enligt ett öppet, transparent och icke-diskriminerande konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med principerna i reglerna om offentlig upphandling och med respekt för principen om teknikneutralitet på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.
 - b) Om stödet beviljas utan ett konkurrensutsatt urvalsförfarande till en myndighet för utbyggnad och förvaltning, direkt eller genom en intern enhet, av ett fast bredbandsnät, ska myndigheten eller den interna enheten endast tillhandahålla tjänster i grossistledet via det subventionerade nätet. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att bygga eller driva nätet ska tilldelas enligt ett öppet, transparent och icke-diskriminerande konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med principerna i reglerna om offentlig upphandling och med respekt för principen om teknikneutralitet på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.
8. Det subventionerade nätet ska erbjuda tillträde i grossistledet enligt definitionen i artikel 2.139 på rättvisa och icke-diskriminerande villkor. Undantagsvis får ingripanden som enligt punkt 3 a är stödberättigande erbjuda virtuellt tillträde i stället för fysiskt tillträde, om produkten för virtuellt tillträde på förhand godkänts av den nationella tillsynsmyndigheten eller annan behörig myndighet. Aktivt tillträde i grossistledet ska beviljas under minst tio år från idrifttagandet av nätet, och grossisttillträdet till den fysiska bredbandsinfrastrukturen ska beviljas för de berörda elementens hela livslängd. Virtuellt tillträde ska beviljas för en tidsperiod som är lika lång som livslängden för den infrastruktur som det virtuella tillträdet ersätter. Samma tillträdesvillkor ska gälla hela nätet, även de delar av nätet där befintlig infrastruktur har använts. Skyldigheterna till öppet tillträde ska verkställas oberoende av eventuella ändringar som gäller ägandet, ledningen eller driften av nätet. Minst tre sökande ska ges tillträde till nätet och minst 50 % av kapaciteten ska vara tillgänglig för dessa. Tillträde i grossistledet ska också beviljas i sådana delar av nätet som inte har finansierats av staten eller som eventuellt inte har byggts ut av stödmottagaren, t.ex. genom att bevilja tillträde till aktiv utrustning även om endast bredbandsinfrastruktur finansieras, så att tillträdet i grossistledet effektiviseras och de som ansöker om tillträde kan tillhandahålla tjänster.
9. Priset för tillträde i grossistledet ska grunda sig på ett av följande riktmärken och prissättningsprinciper:
- a) De genomsnittliga offentliggjorda priser i grossistledet som råder i andra jämförbara, mer konkurrensutsatta områden i medlemsstaten,
 - b) de reglerade priser som redan fastställts eller godkänts av den nationella tillsynsmyndigheten för de berörda marknaderna och tjänsterna,
 - c) kostnadsorientering eller en metod som föreskrivs i enlighet med det sektorsspecifika regelverket.

Utan att det påverkar den nationella regleringsmyndighetens befogenheter enligt gällande regelverk ska den nationella regleringsmyndigheten rådfrågas om villkoren för tillträde, inbegripet om priser, och om tvister som rör tillämpningen av denna artikel.

▼ **M6**

10. Medlemsstaterna ska införa en mekanism för övervakning och återvinning, om det stödbelopp som beviljats för projektet överstiger 10 miljoner euro.

11. För att säkerställa att stödet förblir proportionellt och inte leder till överkompensation eller korssubventionering av verksamhet som inte får stöd, ska stödmottagaren se till att de medel som används för att bygga ut och driva det offentligt finansierade nätet hålls åtskilda från andra medel som står till stödmottagarens förfogande.

*Artikel 52a***Stöd till mobilnät för 4G och 5G**

1. Stöd till utbyggnad av 4G och 5G-mobilnät ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara alla kostnader för uppförande, förvaltning och drift av passiva och aktiva komponenter i ett mobilnät. Det högsta stödbeloppet för ett projekt ska fastställas på grundval av ett konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med punkt 7 a. Om en investering görs i enlighet med punkt 7 b utan ett konkurrensutsatt urvalsförfarande får stödbeloppet inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och normala rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga prognoser och verifieras i efterhand genom en återvinningsmekanism. För att det ska vara fråga om en rimlig prognos av åtgärden krävs det att hänsyn tas till alla kostnader och intäkter som förväntas uppstå under investeringens ekonomiska livslängd.

3. Utbyggnaden av mobila 5G-nätverk ska göras i områden där det inte finns några mobilnät för 4G och 5G eller för vilka det inte finns någon trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Utbyggnaden av mobila 4G-nätverk ska göras i områden där det inte redan finns några mobilnät för 3G, 4G eller 5G eller för vilka det inte finns någon trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Dessa krav ska verifieras genom kartläggning och offentligt samråd i enlighet med punkt 4.

4. Den kartläggning och det offentliga samråd som avses i punkt 3 ska uppfylla följande kumulativa villkor:

a) Kartläggningen ska tydligt identifiera de geografiska målområden som planeras omfattas av det statliga ingripandet och ta hänsyn till alla mobilnät. Kartläggningen ska utföras på grundval av maximalt 100x100 meters rutnät. Alla delar av den metod och de underliggande tekniska kriterier som används för att kartlägga målområdena ska offentliggöras. Kartläggningen ska alltid verifieras genom ett offentligt samråd.

Om nätutbyggnaden samtidigt inbegriper utbyggnad av ett accessnät och en begränsad utbyggnad av det kompletterande backhaulnät som krävs för att accessnätet ska kunna fungera, krävs ingen separat kartläggning av backhaulnät.

▼ M6

b) Det offentliga samrådet ska genomföras av den behöriga myndigheten genom offentliggörande av det planerade statliga ingripandets huvuddrag och förteckningen över de geografiska målområden som identifierats vid kartläggningen i enlighet med led a. Denna information ska tillhandahållas på en allmänt tillgänglig webbplats på regional och nationell nivå. Det offentliga samrådet ska uppmana berörda parter att lämna synpunkter på det planerade statliga ingripandet och att lämna in underbyggda uppgifter i enlighet med led a om sina mobilnät med de särdrag som anges i punkt 3 och som redan finns eller för vilka det finns en trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Det offentliga samrådet ska vara minst 30 dagar.

5. Den understödda infrastrukturen ska inte beaktas med avseende på uppfyllandet av täckningskraven som mobilnätoperatörerna måste uppfylla enligt de villkor som gäller för deras rätt att använda 4G- och 5G-spektrum.

6. Ingripandet ska medföra en betydande förbättring (*step change*) jämfört med befintliga mobilnät eller mobilnät för vilka det finns en trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten, såsom de identifierats genom den kartläggning och det offentliga samråd som genomförts i enlighet med punkt 4. Nät för vilka det finns trovärdiga planer för utbyggnad ska endast beaktas vid bedömningen av huruvida det är fråga om en betydande förbättring om de inte i sig skulle ge liknande prestanda som det planerade offentligt finansierade nätet inom målområdena inom den relevanta tidshorisonten. En betydande förbättring äger rum om den subventionerade åtgärden leder till en betydande ny investering i mobilnätet och det subventionerade nätet skapar betydande ny kapacitet på marknaden när det gäller tillgången till mobila tjänster samt tjänsternas kapacitet, hastighet och konkurrens, jämfört med de befintliga näten eller de nät för vilka det finns trovärdiga planer för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Över 50 % av de investeringar som omfattas av ingripandet ska avse bredbandsinfrastruktur.

7. Stödet ska beviljas enligt följande:

a) Stödet ska tilldelas enligt ett öppet, transparent och icke-diskriminerande konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med principerna i reglerna om offentlig upphandling och med respekt för principen om teknikneutralitet på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

b) Om stödet beviljas utan ett konkurrensutsatt urvalsförfarande till en myndighet för utbyggnad och förvaltning, direkt eller genom en intern enhet, av ett passivt mobilnät, ska myndigheten eller den interna enheten, beroende på vad som är tillämpligt, endast tillhandahålla tjänster i grossistledet med hjälp av det subventionerade nätet. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att bygga eller driva nätet ska tilldelas enligt ett öppet, transparent och icke-diskriminerande konkurrensutsatt urvalsprocessen i enlighet med principerna i reglerna om offentlig upphandling och med respekt för principen om teknikneutralitet, utan att detta påverkar tillämpningen av de tillämpliga reglerna om offentlig upphandling, på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

8. Driften av det subventionerade nätet ska erbjuda tillträde i grossistledet enligt definitionen i artikel 2.139 på rättvisa och icke-diskriminerande villkor. Aktivt tillträde i grossistledet ska beviljas under minst tio år från idrifttagandet av nätet, och tillträde i grossistledet till bredbandsinfrastrukturen ska beviljas för de berörda elementens hela

▼ M6

livslängd. Samma tillträdesvillkor ska gälla hela nätet, även de delar av nätet där befintlig infrastruktur har använts. Skyldigheterna till öppet tillträde ska verkställas oberoende av eventuella ändringar som gäller ägandet, ledningen eller driften av nätet. Tillträde i grossistledet ska också beviljas i sådana delar av nätet som inte har finansierats av staten eller som eventuellt inte har byggts ut av stödmottagaren, t.ex. genom att bevilja tillträde till aktiv utrustning även om endast bredbandsinfrastruktur finansieras, så att tillträdet i grossistledet effektiviseras och de som ansöker om tillträde kan tillhandahålla tjänster.

9. Priset för tillträde i grossistledet ska grunda sig på något av följande riktmärken eller prissättningsprinciper:

- a) De genomsnittliga offentligt gjorda priser i grossistledet som råder i andra jämförbara, mer konkurrensutsatta områden i medlemsstaten,
- b) de reglerade priser som redan fastställts eller godkänts av den nationella tillsynsmyndigheten för de berörda marknaderna och tjänsterna,
- c) kostnadsorientering eller en metod som föreskrivs i enlighet med det sektorsspecifika regelverket.

Utan att det påverkar den nationella regleringsmyndighetens befogenheter enligt gällande regelverk ska den nationella regleringsmyndigheten rådfrågas om villkoren för tillträdesprodukter i grossistledet, inbegripet om priser, och om tvister som rör tillämpningen av denna artikel.

10. Medlemsstaterna ska införa en mekanism för övervakning och återvinning, om det stödbelopp som beviljats för projektet överstiger 10 miljoner euro.

11. Användning av det offentligt finansierade mobila 4G- eller 5G-nätet för att tillhandahålla fasta trådlösa access-tjänster ska endast tillåtas i områden där det inte finns något nät som ger nedladdningshastigheter på minst 100 Mbit/s under befintliga högrafikförhållanden eller någon trovärdig plan för utbyggnad av ett sådant nät inom den relevanta tidshorisonten, om följande kumulativa villkor är uppfyllda:

- a) Kartläggningen och det offentliga samrådet tar hänsyn till befintliga fasta bredbandsnät eller fasta bredbandsnät för vilka det finns en trovärdig plan för utbyggnad i enlighet med artikel 52.5.
- b) Det understödda fasta trådlösa accessnätet för 4G eller 5G ska minst tredubbla nedladdningshastigheten jämfört med befintliga nät eller nät för vilka det finns trovärdiga planer för utbyggnad (målhastighet) i enlighet med artikel 52.5.

12. Stödmottagaren ska se till att de medel som används för att bygga ut och driva nätet hålls åtskilda från andra medel som står till stödmottagarens förfogande, så att det säkerställs att stödet förblir proportionellt och inte leder till överkompensation eller korssubventionering av verksamhet som inte får stöd.

▼ **M4***Artikel 52b***Stöd till projekt som är av gemensamt intresse på området transeuropeisk infrastruktur för digital konnektivitet**

1. Stöd till projekt av gemensamt intresse på området transeuropeisk infrastruktur för digital konnektivitet enligt förordning (EU) 2021/1153 eller som tilldelas en spetskompetensstämpel enligt den förordningen ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Projekten ska uppfylla de kumulativa allmänna förenlighetsvillkor som anges i punkt 3. De ska dessutom omfattas av någon av de kategorier av stödberättigande projekt som anges i punkt 4 och uppfylla alla särskilda förenlighetsvillkor för den aktuella kategorin som fastställs i den punkten. Endast projekt som enbart avser de delar och enheter som anges under varje relevant kategori i punkt 4 ska omfattas av undantaget i punkt 1.

3. De kumulativa allmänna förenlighetsvillkoren ska vara följande:

- a) Stödmottagaren ska lämna ett finansiellt bidrag på minst 25 % av de stödberättigande kostnaderna, antingen genom egna medel eller genom extern finansiering som inte innehåller något offentligt ekonomiskt stöd. Om stödmottagarens bidrag på 25 % tillhandahålls genom extern finansiering via en investeringsplattform som kombinerar olika finansieringskällor, ska villkoret i föregående mening att extern finansiering inte får innehålla något offentligt ekonomiskt stöd ersättas med ett krav på att minst 30 % investeringarna av plattformen utgörs av privata investeringar.
- b) Endast kostnader som är stödberättigande investeringskostnader enligt förordning (EU) 2021/1153 för utbyggnaden av infrastrukturen är stödberättigande.
- c) Projektet ska väljas ut i enlighet med förordning (EU) 2021/1153 på något av följande sätt:
 - i) av en oberoende finansiell intermediär som utsetts av kommissionen på grundval av gemensamt överenskomna investeringsriktlinjer,
 - ii) av kommissionen genom ett konkurrensutsatt anbudsförfarande på grundval av tydliga, transparenta och icke-diskriminerande kriterier,
 - iii) av oberoende experter som utsetts av kommissionen.
- d) Projektet ska möjliggöra en konnektivitetskapacitet som går utöver de krav som ställs i samband med befintliga rättsliga skyldigheter, såsom de som gäller för att tilldelas frekvenstillstånd.
- e) Projektet måste säkerställa öppet tillträde i grossistledet för tredje part, inbegripet tillträde på rättvisa, rimliga och icke-diskriminerande villkor i enlighet med artikel 52.7 och 52.8 eller artikel 52a.8 och 52a.9, enligt vad som är tillämpligt.

▼ M4

4. Kategorierna av stödberättigande projekt och de kumulativa särskilda förelighetsvillkoren för dessa kategorier ska vara följande:

a) Investeringar i utbyggnad av en gränsöverskridande sträcka av en 5G-korridor längs en transportkorridor angiven i riktlinjerna för det transeuropeiska transportnätet enligt förordning (EU) nr 1315/2013 (TEN-T-korridorer) vilka uppfyller följande kumulativa särskilda villkor:

i) Projektet består av en gränsöverskridande sträcka av en 5G-korridor som överskrider gränsen mellan två eller flera medlemsstater eller överskrider gränsen i minst en medlemsstat och minst ett land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

ii) De totala gränsöverskridande sträckorna av 5G-korridorer i en medlemsstat får inte utgöra mer än 15 % av den totala längden av 5G-korridorerna längs det transeuropeiska stornätet i den medlemsstaten som inte omfattas av några befintliga rättsliga skyldigheter, såsom de som gäller för frekvenstillstånd. I undantagsfall, om en medlemsstat stöder utbyggnaden av gränsöverskridande 5G-korridorer längs dess transeuropeiska övergripande transportnät, får det totala antalet gränsöverskridande sträckor av 5G-korridorer som är belägna i den medlemsstaten inte utgöra mer än 15 % av den totala längden av 5G-korridorerna längs det transeuropeiska övergripande transportnätet i den medlemsstaten som inte omfattas av några befintliga rättsliga skyldigheter, såsom de som är knutna till frekvenstillstånd.

iii) Projektet säkerställer en betydande ny investering i 5G-mobilnätet som lämpar sig för uppkopplade och automatiserade mobilitetstjänster som går utöver marginalinvesteringar som endast avser uppgradering av de aktiva beståndsdelarna i nätet.

iv) Projektet stöder utbyggnaden av ny passiv infrastruktur endast om den befintliga passiva infrastrukturen inte kan återanvändas.

b) Investeringar i utbyggnad av en gränsöverskridande sträcka av ett alleuropeiskt terabitstamnät som stöder målen för det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem genom sammankoppling av vissa datoranläggningar, superdatoranläggningar och datainfrastrukturer som uppfyller följande kumulativa särskilda villkor:

i) Projektet ska bygga ut eller förvärva konnektivitetstillgångar, inklusive oåterkalleliga nyttjanderätter, svartfiber eller utrustning, för att bygga en gränsöverskridande sträcka av ett alleuropeiskt stornät som stöder sammanlänkning med oinskränkt uppkoppling mellan slutanvändare på minst 1 Tbit/s, av minst två datoranläggningar, superdatoranläggningar eller datainfrastrukturer som 1) är värdenheter för det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem som inrättats i enlighet med rådets förordning (EU) 2018/1488 ⁽¹⁾, eller är forskningsinfrastrukturer och annan data- och datainfrastruktur som stöder

⁽¹⁾ Rådets förordning (EU) 2018/1488 av den 28 september 2018 om bildande av det gemensamma företaget för ett europeiskt högpresterande datorsystem (EUT L 252, 8.10.2018, s. 1).

▼ M4

flaggskepp och uppdrag för forskning enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 ⁽¹⁾ och förordning (EG) nr 723/2009 som bidrar till målen för det gemensamma företaget för ett högpresterande datorsystem, och 2) som är belägna i minst två medlemsstater eller i minst en medlemsstat och minst en medlem av det europeiska forskningsområdet.

- ii) Projektet säkerställer en betydande ny investering i stomnätet som går utöver marginalinvesteringar, såsom investeringar som endast avser uppgraderingar eller licensiering av programvara.
 - iii) Förvärvet av konnektivitetstillgångar genomförs genom offentlig upphandling.
 - iv) Projektet stöder utbyggnaden av ny passiv infrastruktur endast om den befintliga passiva infrastrukturen inte kan återanvändas.
- c) Investeringar i utbyggnad av en gränsöverskridande sträcka av ett stomnät som sammanlänkar vissa socioekonomiska drivkrafters molninfrastruktur vilka uppfyller följande kumulativa särskilda villkor:
- i) Projektet sammanlänkar molninfrastruktur hos socioekonomiska drivkrafter som är offentliga förvaltningar eller offentliga eller privata enheter som anförtrotts att tillhandahålla tjänster av allmänt intresse eller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i den mening som avses i artikel 106.2 i fördraget.
 - ii) Projektet består av en gränsöverskridande sträcka av utbyggnaden av nya gränsöverskridande stomnät eller en betydande uppgradering av befintliga stomnät, vilka 1) överskrider gränsen mellan två eller flera medlemsstater eller 2) överskrider gränsen mellan minst en medlemsstat och minst ett land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
 - iii) Projektet omfattar minst två stödberättigade socioekonomiska drivkrafter enligt led i, vilka verkar i var sin medlemsstat eller i en medlemsstat och ett land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.
 - iv) Projektet säkerställer en betydande ny investering i stomnätet som går utöver marginalinvesteringar, såsom investeringar som endast avser uppgraderingar eller licensiering av programvara. Projektet ska på ett tillförlitligt sätt kunna tillhandahålla symmetriska nedladdnings- och uppladdningshastigheter på minst multiplar av 10 Gbit/s.
 - v) Projektet stöder utbyggnaden av ny passiv infrastruktur endast om den befintliga passiva infrastrukturen inte kan återanvändas.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/695 av den 28 april 2021 om inrättande av Horisont Europa – ramprogrammet för forskning och innovation, om fastställande av dess regler för deltagande och spridning och om upphävande av förordningarna (EU) nr 1290/2013 och (EU) nr 1291/2013 (EUT L 170, 12.5.2021, s. 1).

▼ M4

- d) Investeringar i utbyggnaden av ett undervattenskabelnät som uppfyller följande kumulativa särskilda villkor:
- i) Projektet består av en gränsöverskridande sträcka av ett kabelnät under vatten som 1) överskrider gränsen mellan två eller flera medlemsstater eller 2) överskrider gränsen i minst en medlemsstat och minst ett land i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Alternativt ska den stödmottagande enheten endast säkerställa tillhandahållandet av grossisttjänster, och den understödda infrastrukturen ska förbättra konnektiviteten i de yttersta randområdena, de utomeuropeiska territorierna eller öregionerna i Europa, även inom en enda medlemsstat.
 - ii) Projektet får inte avse sträckor som redan trafikeras av minst två befintliga eller trovärdigt planerade staminfrastrukturer.
 - iii) Projektet säkerställer en betydande ny investering i undervattenskabelnätet, genom införande av en ny undervattenskabel eller förbindelse med en befintlig undervattenskabel, vilket löser redundansproblem och går utöver marginalinvesteringar. Projektet ska på ett tillförlitligt sätt kunna tillhandahålla symmetriska nedladdnings- och uppladdningshastigheter på minst 1 Gbit/s.
 - iv) Projektet stöder utbyggnaden av ny passiv infrastruktur endast om den befintliga passiva infrastrukturen inte kan återanvändas.

▼ M6*Artikel 52c***Konnektivetsvouchrar**

1. Stöd i form av ett system med konnektivetsvouchrar för konsumenter i syfte att underlätta distansarbete, distansutbildning och utbildningstjänster eller för små och medelstora företag ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Varaktigheten för ett vouchersystem får inte överstiga tre år. Vouchrarnas får inte vara giltiga för slutanvändarna i mer än två år.
3. Följande kategorier av vouchrar ska vara stödberättigande:
 - a) Vouchrar som är tillgängliga för konsumenter samt små och medelstora företag för abonnemang på en ny bredbandstjänst eller uppgradering av det befintliga abonnemanget till en tjänst som ger nedladdningshastigheter på minst 30 Mbit/s under högtrafikvillkor, förutsatt att alla leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster som ger nedladdningshastigheter på minst 30 Mbit/s under högtrafikvillkor är berättigade till stöd inom ramen för stödordningen. Vouchrar får inte tilldelas för byte av leverantör som tillhandahåller samma hastigheter som de redan tillgängliga inom ramen för det befintliga abonnemanget eller för uppgraderingar av ett befintligt abonnemang på minst 30 Mbit/s nedladdning under högtrafikförhållanden.
 - b) Vouchrar som är tillgängliga för små och medelstora företag för abonnemang på en ny bredbandstjänst eller uppgradering av det befintliga abonnemanget till en tjänst som ger nedladdningshastigheter på minst 100 Mbit/s under högtrafikförhållanden, förutsatt att

▼M6

alla leverantörer av elektroniska kommunikationstjänster som ger nedladdningshastigheter på minst 100 Mbit/s under högtrafikförhållanden är berättigade till stöd enligt stödordningen. Vouchrar ska inte tilldelas för byte av leverantör som tillhandahåller samma hastigheter som de redan tillgängliga inom ramen för det befintliga abonnemanget eller för uppgraderingar av ett befintligt abonnemang på minst 100 Mbit/s nedladdning under högtrafikförhållanden.

4. Vouchrarna får täcka högst 50 % av de stödberättigande kostnaderna. Stödberättigande kostnader är månadsavgiften, de fasta installationskostnaderna och den terminalutrustning som slutanvändarna behöver för att kunna använda bredbandstjänsterna med de hastigheter som anges i punkt 3. Kostnader för intern kabeldragning och viss begränsad utbyggnad i slutanvändarens privata egendom eller i en offentlig egendom i närheten av slutanvändarens privata egendom kan också vara stödberättigande, i den mån de är nödvändiga och kompletterar tillhandahållandet av tjänsten. Myndigheterna ska betala ut vouchern direkt till slutanvändarna eller direkt till den tjänsteleverantör som valts av slutanvändarna.

5. Vouchrar ska inte tillhandahållas för områden där det inte finns något nät som tillhandahåller de stödberättigande tjänster som anges i punkt 3. Medlemsstaterna måste genomföra ett offentligt samråd genom att offentliggöra programmets huvuddrag och förteckningen över geografiska målområden på en öppen webbplats på regional och nationell nivå. Vid det offentliga samrådet ska berörda parter uppmanas att lämna synpunkter på utkastet till åtgärd och underbyggd information om sina befintliga nät som på ett tillförlitligt sätt kan tillhandahålla den hastighet som anges i punkt 3. Det offentliga samrådet ska vara minst 30 dagar.

6. Vouchrar ska vara teknikneutrala. Systemen ska säkerställa lika behandling av alla tänkbara tjänsteleverantörer och ge slutanvändarna största möjliga urval av leverantörer, oavsett vilken teknik som används. För detta ändamål måste medlemsstaten upprätta ett onlineregister över alla berättigade tjänsteleverantörer eller tillämpa en likvärdig alternativ metod för att säkerställa att det statliga ingripandet är öppet, transparent och icke-diskriminerande. Slut användare ska kunna få tillgång till denna information om alla företag som kan tillhandahålla de stödberättigande tjänsterna. Alla företag som kan tillhandahålla de stödberättigade tjänsterna ska på begäran ha rätt att ingå i onlineregistret eller finnas med på någon annan plats som medlemsstaten väljer.

7. För att minimera förekomsten av marknadsnedvridningar ska medlemsstaterna göra en marknadsbedömning som identifierar de stödberättigade leverantörer som är verksamma i området och samla in information för att beräkna deras marknadsandel, utnyttjande av stödberättigande tjänster och deras priser. Stöd får beviljas endast om marknadsbedömningen visar att stödordningen är tillräckligt bred för att inte otillbörligt gynna ett begränsat antal leverantörer och att stödordningen inte leder till att vissa leverantörers marknadsstyrka (lokalt) förstärks.

8. Om en leverantör av bredbandstjänster är vertikalt integrerad och har en marknadsandel i slutkundsledet som överstiger 25 % måste leverantören, för att vara stödberättigad, på motsvarande accessmarknad i grossistledet erbjuda accessprodukter på grundval av vilka alla som söker om tillträde kan tillhandahålla de stödberättigande tjänsterna så snabbt som det föreskrivs i punkt 3 på öppna, transparenta och icke-diskriminerande villkor.

▼ M6

Priset för tillträde i grossistledet ska fastställas enligt något av följande riktmärken eller prissättningsprinciper:

- a) De genomsnittliga offentliggjorda priser i grossistledet som råder inom andra jämförbara, mer konkurrensutsatta områden i medlemsstaten,
- b) De reglerade priser som redan fastställts eller godkänts av den nationella tillsynsmyndigheten för de berörda marknaderna och tjänsterna.
- c) Kostnadsorientering eller en metod som föreskrivs i enlighet med det sektorsspecifika regelverket.

Utan att det påverkar den nationella regleringsmyndighetens befogenheter enligt gällande regelverk ska den nationella regleringsmyndigheten rådfrågas om villkoren för accessprodukter i grossistledet, inbegripet om priser, och om tvister som rör tillämpningen av denna artikel.

*Artikel 52d***Stöd till backhaulnät**

1. Stöd till utbyggnad av backhaulnät ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, under förutsättning att villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara alla kostnader för uppförande, förvaltning och drift av ett backhaulnät. Det högsta stödbeloppet för ett projekt ska fastställas på grundval av ett konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med punkt 6 a. Om en investering görs i enlighet med punkt 6 b utan ett konkurrensutsatt urvalsförfarande får stödbeloppet inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och det normala rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga prognoser och verifieras i efterhand genom en återvinningsmekanism. För att det ska vara fråga om en rimlig prognos av åtgärden krävs det att hänsyn tas till alla kostnader och intäkter som förväntas uppstå under investeringens ekonomiska livslängd.

3. Utbyggnad av backhaulnät ska göras i områden där det inte finns några backhaulnät som bygger på fiber eller annan teknik som kan ge samma prestanda och tillförlitlighet som fiber och där det inte heller finns en trovärdig plan för utbyggnad av sådana backhaulnät inom den relevanta tidshorisonten. Detta ska verifieras genom kartläggning och offentligt samråd i enlighet med punkt 4.

4. Den kartläggning och det offentliga samråd som avses i punkt 3 ska uppfylla följande kumulativa villkor:

- a) Kartläggningen ska identifiera de målområden som ska omfattas av det nationella backhalingripandet och ta hänsyn till alla befintliga backhaulnät. Alla delar av den metod och de underliggande tekniska kriterier som används för att kartlägga målområdena ska offentliggöras. Kartläggningen ska alltid verifieras genom ett offentligt samråd.

▼ M6

- b) Det offentliga samrådet ska genomföras av den behöriga myndigheten genom offentliggörande av det planerade statliga ingripandets huvuddrag och förteckningen över de områden som identifierats vid kartläggningen i enlighet med led a. Denna information ska tillhandahållas på en allmänt tillgänglig webbplats på regional och nationell nivå. Det offentliga samrådet ska uppmana berörda parter att lämna synpunkter på det planerade statliga ingripandet och att lämna in underbyggda uppgifter i enlighet med led a om de backhaulnät som redan finns eller för vilka det finns en trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Det offentliga samrådet ska vara minst 30 dagar.

5. Ingripandet ska medföra en betydande förbättring (*step change*) jämfört med befintliga backhaulnät eller backhaulnät för vilka det finns en trovärdig plan för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten, såsom de identifierats genom den kartläggning och det offentligt samråd som genomförts i enlighet med punkt 4. Nät för vilka det finns trovärdiga planer för utbyggnad ska endast beaktas vid bedömningen av huruvida det föreligger en betydande förbättring om de inte i sig skulle ge liknande prestanda som det planerade offentligt finansierade nätet inom målområdena inom den relevanta tidshorisonten. En betydande förbättring äger rum om den subventionerade åtgärden leder till en betydande nyinvestering i backhaulnätet och det subventionerade backhaulnätet bygger på fiber eller annan teknik med samma prestanda som fiber, i motsats till de befintliga näten eller de nät för vilka det finns trovärdiga planer för utbyggnad inom den relevanta tidshorisonten. Över 70 % av de investeringar som omfattas av ingripandet ska avse bredbandsinfrastruktur.

6. Stödet ska beviljas enligt följande:

- a) Stödet ska tilldelas enligt ett öppet, transparent och icke-diskriminerande konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med principerna i reglerna om offentlig upphandling och med respekt för principen om teknikneutralitet på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.
- b) Om stödet beviljas utan ett konkurrensutsatt urvalsförfarande till en myndighet för utbyggnad och förvaltning, direkt eller genom en intern enhet, av ett backhaulnät, ska den offentliga myndigheten eller den interna enheten endast tillhandahålla grossisttjänster via det subventionerade nätet. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att bygga eller driva nätet ska tilldelas enligt ett öppet, transparent och icke-diskriminerande konkurrensutsatt urvalsförfarande i enlighet med principerna i reglerna om offentlig upphandling och med respekt för principen om teknikneutralitet på grundval av det ekonomiskt mest fördelaktiga anbudet.

7. Driften av det subventionerade nätet erbjuda tillträde i grossistledet enligt definitionen i artikel 2.139 på rättvisa och icke-diskriminerande villkor för både fasta och mobila nät. Aktivt tillträde i grossistledet ska beviljas under minst tio år från idrifttagandet av nätet, och grossisttillträdet till den fysiska bredbandsinfrastrukturen ska beviljas för de berörda elementens hela livslängd. Samma tillträdesvillkor ska gälla hela nätet, även de delar av nätet där befintlig infrastruktur har använts. Skyldigheterna till öppet tillträde ska verkställas oberoende av eventuella ändringar som gäller ägandet, ledningen eller driften av nätet. Det statligt finansierade nätet ska omfatta alla fasta och mobila nät i

▼M6

backhalingriparandets målområden och ställa minst 50 % av kapaciteten till förfogande för dem som ansöker om tillträde. Tillträde i grossistledet ska också beviljas i sådana delar av nätet som inte har finansierats av staten eller som eventuellt inte har byggts ut av stödmottagaren, t.ex. genom att bevilja tillträde till aktiv utrustning även om endast bredbandsinfrastruktur finansieras, så att tillträdet i grossistledet effektiviseras och de som ansöker om tillträde kan tillhandahålla tjänster.

8. Priset för tillträde i grossistledet ska grunda sig på något av följande riktmärken eller prissättningsprinciper:

- a) De genomsnittliga offentliggjorda priser i grossistledet som råder inom andra jämförbara, mer konkurrensutsatta områden i medlemsstaten,
- b) de reglerade priser som redan fastställts eller godkänts av den nationella tillsynsmyndigheten för de berörda marknaderna och tjänsterna,
- c) kostnadsorientering eller en metod som föreskrivs i enlighet med det sektorsspecifika regelverket.

Utan att det påverkar den nationella regleringsmyndighetens befogenheter enligt gällande regelverk ska den nationella regleringsmyndigheten rådfrågas om villkoren för tillträdesprodukter i grossistledet, inbegripet om priser, och om tvister som rör tillämpningen av denna artikel.

9. Medlemsstaterna ska införa en mekanism för övervakning och återvinning, om det stödbelopp som beviljats för ett projekt överstiger 10 miljoner euro.

10. Stödmottagaren ska se till att de medel som används för att bygga ut och driva nätet hålls åtskilda från andra medel som står till stödmottagarens förfogande, så att det säkerställs att stödet förblir proportionellt och inte leder till överkompensation eller korssubventionering av verksamhet som inte får stöd.

▼B*AVSNITT 11****Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet****Artikel 53***Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet**

1. Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

2. Stöd ska kunna beviljas för följande kulturella ändamål och verksamheter:

▼M1

- a) Museer, arkiv, bibliotek, konstnärliga och kulturella centrum eller utrymmen, teatrar, biografier, operahus, konserthus, andra organisationer för levande konst, filmarvsinstitutioner och liknande konstnärliga och kulturella infrastrukturer, organisationer och institutioner.

▼ B

- b) Materiellt arv, däribland alla former av löst eller fast kulturarv och arkeologiska fyndplatser, monument och historiska platser och byggnader; naturarv om det är direkt knutet till kulturarvet eller om det formellt erkänts som ett kultur- eller naturarv av en medlemsstats behöriga offentliga myndigheter.
 - c) Immateriellt arv i alla dess former, däribland folkloristiska seder och bruk och hantverk.
 - d) Konstevenemang eller kulturella evenemang och föreställningar, festivaler, utställningar samt annan liknande kulturell verksamhet.
 - e) Kulturell och konstnärlig utbildning och främjande av förståelsen för vikten av att skydda och främja mångfalden av kulturyttringar genom utbildningsprogram och program för att öka allmänhetens medvetenhet, bland annat genom användning av ny teknik.
 - f) Författande, redigering, produktion, distribution, digitalisering och publicering av musik och litteratur, inklusive översättningar.
3. Stödet får utformas som
- a) investeringsstöd, inklusive stöd till uppförande eller uppgradering av kulturell infrastruktur, och
 - b) driftstöd.
4. När det gäller investeringsstöd ska de stödberättigande kostnaderna utgöras av kostnader för att investera i materiella och immateriella tillgångar, däribland följande:
- a) Kostnader för uppförande, uppgradering, förvärv, bevarande eller förbättring av infrastruktur, om minst 80 % av den årliga tids- eller utrymmeskapaciteten används för kulturella ändamål.
 - b) Kostnader för förvärv, inklusive leasing, överföring av innehav eller fysisk omplacering av kulturarv.
 - c) Kostnader för att säkerställa, bevara, återställa och återuppbygga materiellt och immateriellt kulturarv, inbegripet extra kostnader för lagring under lämpliga förhållanden, särskilda verktyg, material och kostnader för dokumentation, forskning, digitalisering och offentliggörande.
 - d) Kostnader för att förbättra allmänhetens åtkomst till kulturarvet, däribland kostnader för digitalisering och annan ny teknik, kostnader för bättre åtkomst för personer med särskilda behov (i synnerhet rampar och hissar för personer med funktionshinder, blindskrift och utställningar med praktiska moment i museer) och för att främja kulturell mångfald när det gäller presentationer, program och besökare.
 - e) Kostnader för kulturella projekt och verksamheter, samarbets- och utbytesprogram och bidrag till sådana, inklusive kostnader för urvalsförfaranden, kostnader för marknadsföring och kostnader som är ett direkt resultat av ett projekt.

▼B

5. När det gäller driftstöd ska de stödberättigande kostnaderna utgöras av följande:

- a) Den kulturella institutionens eller kulturarvsplatsens kostnader för kontinuerliga eller återkommande aktiviteter, inbegripet utställningar, iscensättningar och evenemang och liknande kulturella aktiviteter som genomförs i den ordinarie verksamheten.
- b) Kostnader för kulturell och konstnärlig utbildning och för att främja förståelsen för vikten av att skydda och främja mångfalden av kulturyttringar genom utbildningsprogram och program för att öka allmänhetens medvetenhet, bland annat genom användning av ny teknik.
- c) Kostnader för att förbättra allmänhetens tillgång till kulturinstitutioner eller kulturarvsplatser och aktiviteter, inbegripet kostnaderna för digitalisering och användning av ny teknik samt kostnader för att förbättra tillgängligheten för personer med funktionshinder.
- d) Driftskostnader som är direkt relaterade till ett kulturellt projekt eller en kulturell aktivitet, exempelvis hyra eller leasing av fastigheter och kulturevenemang, reseutgifter, materiel och förrådsartiklar direkt knutna till det kulturella projektet eller den kulturella aktiviteten, uppbyggnad av strukturer för utställningar och scenuppsättningar, lån, hyra och avskrivning av verktyg, programvara och utrustning, kostnader för marknadsföring och kostnader som är ett direkt resultat av projektet eller aktiviteten; avskrivningar och finansieringskostnader är endast stödberättigande om de inte har täckts av investeringsstöd.
- e) Kostnader för personal som arbetar för den kulturella institutionen eller kulturarvet eller för ett projekt.
- f) Kostnader för rådgivning och stödtjänster som tillhandahålls av externa konsulter och andra tjänsteleverantörer och som är en direkt följd av projektet.

6. När det gäller investeringsstöd får stödbeloppet inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism. Infrastrukturoperatören har rätt att behålla en skälig vinst under den berörda perioden.

7. När det gäller driftstöd får stödbeloppet inte överstiga vad som krävs för att täcka rörelseförlusterna och en rimlig vinst under den berörda perioden. Detta ska säkerställas på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.

▼M6

8. För stöd som inte överstiger 2,2 miljoner euro får det högsta stödbeloppet, som ett alternativ till tillämpningen av den metod som avses i punkterna 6 och 7, fastställas till 80 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼B

9. ►**M1** När det gäller de verksamheter som avses i punkt 2 f får den högsta stödnivån inte överstiga vare sig skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och projektets diskonterade inkomster eller 70 % av de stödberättigande kostnaderna. ◀ Intäkterna ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand eller genom en återvinningsmekanism. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna för utgivning av musik och litteratur, inklusive royalties (upphovsrättsliga kostnader), översättararvoden, arvoden till förläggare, andra omkostnader i samband med utgivning (korrekturläsning, rättning, granskning), layout och kostnader före tryckning samt kostnader för tryckning eller e-publicering.

10. Stöd till tidningar och tidskrifter, utgivna i pappersform eller elektronisk form, ska inte vara tillåtet enligt denna artikel.

*Artikel 54***Stödordningar till förmån för audiovisuella verk**

1. Stödordningar till förmån för manusskrivning, utveckling, produktion, distribution och marknadsföring av audiovisuella verk ska anses vara förenliga med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och kapitel I är uppfyllda.

2. Stödet ska stödja en kulturprodukt. För att undvika uppenbara misstag vid klassificeringen av en produkt som kulturprodukt ska varje medlemsstat införa effektiva förfaranden, t.ex. så att förslag väljs ut av en eller flera personer som anförtratts att göra urvalet eller kontrollen mot en på förhand fastställd förteckning över kulturella kriterier.

3. Stödet får utformas som

- a) stöd till produktion av audiovisuella verk,
- b) stöd till förproduktion, och
- c) distributionsstöd.

4. Om en medlemsstat förenar stödet med krav på territoriella utgiftsättaganden, kan stödordningar för produktion av audiovisuella verk antingen

- a) kräva att upp till 160 % av det stöd som ges för produktion av ett visst audiovisuellt verk används i den medlemsstat som beviljar stödet, eller
- b) beräkna det stöd som ges för produktion av ett visst audiovisuellt verk som en procentandel av utgifterna för produktionsverksamhet i den beviljande medlemsstaten, vanligtvis när det gäller stödordningar i form av skatteincitament.

▼M1

I båda fallen får det maximala utgiftsbelopp som omfattas av territoriella utgiftsättaganden under inga omständigheter överstiga 80 % av den totala produktionsbudgeten.

▼ M1

En medlemsstat får också kräva en lägsta produktionsnivå inom det berörda territoriet för att projekt ska kunna komma i fråga för stöd, men denna nivå får inte överstiga 50 % av den totala produktionsbudgeten.

▼ B

5. De stödberättigande kostnaderna ska vara följande:
 - a) För produktionsstöd: de totala kostnaderna för produktion av audiovisuella verk, inklusive kostnaderna för att förbättra tillgängligheten för personer med funktionshinder.
 - b) För stöd till förproduktion: kostnaderna för manusskrivning och utveckling av audiovisuella verk.
 - c) För distributionsstöd: kostnaderna för att distribuera och marknadsföra audiovisuella verk.
6. Stödnivån för produktion av audiovisuella verk får inte överskrida 50 % av de stödberättigande kostnaderna.
7. Stödnivå får höjas på följande sätt:
 - a) Till 60 % av de stödberättigande kostnaderna för gränsöverskridande produktioner som finansieras av flera medlemsstater och involverar producenter från flera medlemsstater.
 - b) Till 100 % av de stödberättigande kostnaderna för smala audiovisuella verk och samproduktioner med medverkan från länder från OECD:s utvecklingsbiståndskommittés lista (DAC-listan).
8. Stödnivån för förproduktion får inte överskrida 100 % av de stödberättigande kostnaderna. Om det resulterande manuset eller projektet utmynnar i ett audiovisuellt verk, till exempel en film, ska kostnaderna för förproduktion tas med i den totala budgeten och beaktas vid beräkningen av stödnivån. Stödnivån för distribution ska vara densamma som stödnivån för produktion.
9. Stöd får inte förbehållas specifika produktionsaktiviteter eller individuella delar i produktionsvärdekedjan. Stöd till filmstudioinfrastruktur ska inte vara tillåtet enligt denna artikel.
10. Stöd får inte förbehållas enbart landets egna medborgare, och stödmottagare får inte åläggas en skyldighet att ha status som företag etablerade enligt nationell bolagsrätt.

AVSNITT 12

Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreativinfrastruktur

Artikel 55

Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreativinfrastruktur

1. Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreativinfrastruktur ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ B

2. Idrottsinfrastruktur får inte enbart användas av en enda professionell idrottsutövare. Andra professionella eller icke-professionella idrottsutövare ska årligen använda minst 20 % av idrottsinfrastrukturens tidskapacitet. Om infrastrukturen används av flera användare samtidigt ska motsvarande fraktioner av deras användning av tidskapaciteten beräknas.

3. Multifunktionell rekreationsinfrastruktur ska bestå av rekreationsanläggningar som uppfyller flera funktioner, i synnerhet kulturella tjänster och rekreationstjänster, varvid nöjesparker och hotellanläggningar inte ska inbegripas.

4. Tillträdet till idrottsinfrastrukturen eller den multifunktionella rekreationsinfrastrukturen ska vara öppet för flera användare och beviljas på ett transparent och icke-diskriminerande sätt. Företag som har finansierat minst 30 % av investeringskostnaderna för infrastrukturen kan beviljas förmånstillträde på fördelaktigare villkor, under förutsättning att dessa villkor görs tillgängliga för allmänheten.

5. Om idrottsinfrastruktur används av professionella idrottsklubbar ska medlemsstaterna se till att prisvillkoren för dess användning är tillgängliga för allmänheten.

6. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att uppföra, uppgradera och/eller driva en idrottsinfrastruktur eller multifunktionell rekreationsinfrastruktur ska tilldelas på ett öppet, transparent och icke-diskriminerande sätt, med vederbörlig hänsyn tagen till tillämpliga upphandlingsregler.

7. Stödet får utformas som

a) investeringsstöd, inklusive stöd till uppförande eller uppgradering av idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur, eller

b) driftstöd för idrottsinfrastruktur.

8. När det gäller investeringsstöd för idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur ska de stödberättigande kostnaderna utgöras av kostnaderna för att investera i materiella och immateriella tillgångar.

9. När det gäller driftstöd för idrottsinfrastruktur ska de stödberättigande kostnaderna vara driftskostnaderna för infrastrukturens tillhandahållande av tjänster. Dessa driftskostnader omfattar kostnader såsom kostnader för personal, material, inköpta tjänster, kommunikation, energi, underhåll, hyror och administration etc., men omfattar inte avskrivningar och finansieringskostnader, om investeringsstöd beviljats för dessa.

10. När det gäller investeringsstöd för idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur får stödbeloppet inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet av investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.

11. När det gäller driftstöd för idrottsinfrastruktur får stödbeloppet inte överstiga rörelseförlusterna under den relevanta perioden. Detta ska säkerställas på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.

▼ M6

12. För stöd som inte överstiger 2,2 miljoner euro får det högsta stödbeloppet, som ett alternativ till tillämpningen av den metod som avses i punkterna 10 och 11, fastställas till 80 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼ B*AVSNITT 13****Stöd till lokal infrastruktur****Artikel 56***Investeringsstöd till lokal infrastruktur**

1. Finansiering för byggande eller uppgradering av lokal infrastruktur som avser infrastruktur som på lokal nivå bidrar till att förbättra företagsklimatet och konsumenternas situation och till att modernisera och utveckla den industriella basen ska anses vara förenlig med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Denna artikel ska inte tillämpas på stöd till infrastruktur som omfattas av andra avsnitt i kapitel III i denna förordning, med undantag för avsnitt 1 – Regionalstöd. Denna artikel ska inte heller tillämpas på flygplatsinfrastruktur och hamninfrastruktur.
3. Infrastrukturen ska göras tillgänglig för intresserade användare på ett öppet, transparent och icke-diskriminerande sätt. Det pris som tas ut för användning eller försäljning av infrastrukturen ska motsvara marknadspriset.
4. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att driva infrastrukturen ska tilldelas på ett öppet, transparent och icke-diskriminerande sätt, med hänsyn tagen till tillämpliga upphandlingsregler.
5. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnader för investeringar i materiella och immateriella tillgångar.
6. Stödbeloppet får inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.
7. Särskild infrastruktur ska inte undantas enligt denna artikel.

▼ M1*AVSNITT 14****Stöd till regionala flygplatser****Artikel 56a***Stöd till regionala flygplatser**

1. Investeringsstöd till en flygplats ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i punkterna 3–14 i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.
2. Driftstöd till en flygplats ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i punkterna 3, 4, 10 och 15–18 i denna artikel samt i kapitel I är uppfyllda.

▼ M1

3. Flygplatsen ska vara öppen för alla potentiella användare. När kapaciteten är fysiskt begränsad ska tilldelningen ske på grundval av relevanta, objektiva, transparenta och icke-diskriminerande kriterier.
4. Stöd får inte beviljas för omlokalisering av befintliga flygplatser eller för etablering av en ny passagerarflygplats, inbegripet ombyggnad av ett befintligt flygfält till en passagerarflygplats.
5. Den berörda investeringen får inte överstiga vad som är nödvändigt för att hantera den trafik som på grundval av rimliga trafikprognoser förväntas på medellång sikt.
6. Investeringsstöd får inte beviljas en flygplats som är belägen inom 100 kilometer eller 60 minuters restid med bil, buss, tåg eller höghastighetståg från en befintlig flygplats från vilken det bedrivs regelbunden lufttrafik, i den mening som avses i artikel 2.16 i förordning (EG) nr 1008/2008.
7. Punkterna 5 och 6 ska inte tillämpas på flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på högst 200 000 passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas, om investeringsstödet inte förväntas leda till att den genomsnittliga årliga passagerarvolymen vid flygplatsen ökar till mer än 200 000 passagerare inom två räkenskapsår efter beviljandet av stödet. Investeringsstöd som beviljas sådana flygplatser ska vara förenligt med antingen punkt 11 eller punkterna 13 och 14.
8. Punkt 6 ska inte tillämpas om investeringsstödet beviljas en flygplats som är belägen inom 100 kilometer från befintliga flygplatser från vilka det bedrivs regelbunden lufttrafik, i den mening som avses i artikel 2.16 i förordning (EG) nr 1008/2008, under förutsättning att rutten mellan var och en av dessa andra befintliga flygplatser och den flygplats som får stödet med nödvändighet medför antingen sjötransport med en total restid på minst 90 minuter eller lufttransport.
9. Investeringsstöd får inte beviljas flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på mer än tre miljoner passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas. Investeringsstödet får inte förväntas leda till att den genomsnittliga årliga passagerarvolymen vid flygplatsen ökar till mer än tre miljoner passagerare inom två räkenskapsår efter beviljandet av stödet.
10. Stöd får inte beviljas flygplatser med en genomsnittlig årlig godsvolym på mer än 200 000 ton under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas. Stödet får inte förväntas leda till att den genomsnittliga årliga godsvolymen vid flygplatsen ökar till mer än 200 000 ton inom två räkenskapsår efter beviljandet av stödet.
11. Beloppet för investeringsstödet får inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet för investeringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.
12. De stödberättigande kostnaderna ska vara de kostnader som avser investeringarna i flygplatsinfrastruktur, inbegripet planeringskostnader.

▼ M1

13. Beloppet för investeringsstödet får inte överstiga
- a) 50 % av de stödberättigande kostnaderna för flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på mellan en och tre miljoner passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas,
 - b) 75 % av de stödberättigande kostnaderna för flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på upp till en miljon passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas.
14. De högsta tillåtna stödnivåer som anges i punkt 13 får höjas med 20 procentenheter för flygplatser som är belägna i avlägsna områden.
15. Driftstöd får inte beviljas flygplatser med en genomsnittlig årlig passagerarvolym på mer än 200 000 passagerare under de två räkenskapsår som föregår det år då stödet faktiskt beviljas.
16. Beloppet för driftstödet får inte överstiga vad som krävs för att täcka rörelseförlusterna och en rimlig vinst under den berörda perioden. Stödet ska beviljas antingen i form av på förhand fastställda periodiska utbetalningar, som inte får ökas under den tid stödet beviljas, eller i form av i efterhand fastställda belopp som bygger på de rörelseförluster som konstaterats.
17. Driftstöd får inte betalas ut avseende något kalenderår under vilket den årliga passagerarvolymen vid flygplatsen överstiger 200 000 passagerare.
18. Beviljandet av driftstödet får inte vara förenat med villkor om ingående av överenskommelser med specifika flygbolag avseende flygplatsavgifter, betalningar för marknadsföring eller andra ekonomiska aspekter av flygbolagets verksamhet vid den berörda flygplatsen.

*AVSNITT 15****Stöd till hamnar****Artikel 56b***Stöd till kusthamnar**

1. Stöd till kusthamnar ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

- 1a. Stöd enligt denna artikel får inte beviljas för uppförande, installation eller uppgradering av tankningsinfrastruktur som förser fartyg med fossilbaserade bränslen, såsom diesel, naturgas, i gasform (komprimerad naturgas (CNG)) och i flytande form (flytande naturgas (LNG)), och gasol (LPG).

▼ M1

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna, inbegripet planeringskostnaderna, för
 - a) investeringar i byggande, ersättande eller uppgradering av hamninfrastruktur,

▼ M1

- b) investeringar i byggande, ersättande eller uppgradering av infrastruktur för tillgänglighet,
- c) muddring.

▼ M6

2a. För stöd till laddnings- och tankningsinfrastruktur som levererar el, vätgas, ammoniak och metanol ska de stödberättigande kostnaderna vara kostnaderna för uppförande, installation, uppgradering eller utbyggnad av laddnings- eller tankningsinfrastruktur. Det kan röra sig om kostnader för själva laddnings- eller tankningsinfrastrukturen och därmed sammanhängande teknisk utrustning, inbegripet fasta, mobila och flytande faciliteter, installation av eller uppgradering till elektriska eller andra komponenter, inbegripet elkablar och krafttransformatorer, som krävs för anslutning av laddnings- eller tankningsinfrastrukturen till elnätet eller till en lokal enhet för produktion eller lagring av el eller vätgas samt utrustning, anläggningsarbeten, mark- eller väganpassningar, installationskostnader och kostnader för att inhämta relevanta tillstånd.

De stödberättigande kostnaderna kan också omfatta investeringskostnaderna för produktion av förnybar el eller vätgas på plats eller investeringskostnaderna för lagringsenheter för lagring av förnybar el eller vätgas. Den nominella produktionskapaciteten för anläggningen för produktion av förnybar el eller vätgas på plats får inte överstiga den maximala nominella effekten eller laddningskapaciteten för den laddnings- eller tankningsinfrastruktur till vilken anläggningen är ansluten.

▼ M1

3. Kostnader som avser verksamhet som inte är transportrelaterad, däribland industriella produktionsanläggningar som är verksamma i en hamn, kontor eller butiker, samt för hamnsuprastruktur, ska inte vara stödberättigande kostnader.

4. Stödbeloppet får inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet för investeringen eller muddringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.

▼ M6

5. Stödnivån per investering som avses i punkt 2 a får inte överstiga

- a) 100 % av de stödberättigande kostnaderna, om de totala stödberättigande kostnaderna för projektet uppgår till högst 22 miljoner euro.
- b) 80 % av de stödberättigande kostnaderna, om de totala stödberättigande kostnaderna för projektet överstiger 22 miljoner euro och uppgår till högst 55 miljoner euro.
- c) 60 % av de stödberättigande kostnaderna, om de totala stödberättigande kostnaderna för projektet överstiger 55 miljoner euro och uppgår till högst det belopp som anges i artikel 4.1 ee.

Stödnivån får inte överstiga 100 % av de stödberättigande kostnader som fastställts i punkt 2 b och c upp till det belopp som anges i artikel 4.1 ee.

▼ M1

6. De stödnivåer som fastställs i punkt 5 första stycket b och c får höjas med 10 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 a i fördraget och med 5 procentenheter för investeringar i stödområden som uppfyller villkoren i artikel 107.3 c i fördraget.

7. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att bygga, uppgradera, driva eller hyra understödd hamninfrastruktur ska tilldelas på ett konkurrensutsatt, transparent, icke-diskriminerande och ovillkorligt sätt.

8. Den understödda hamninfrastrukturen ska göras tillgänglig för intresserade användare på likvärdig och icke-diskriminerande grund och på marknadsvillkor.

▼ M6

8a. När stöd beviljas för uppförande, installation eller uppgradering av en tankningsinfrastruktur som levererar vätgas, ska stödmottagaren åta sig att senast den 31 december 2035 tillhandahålla endast förnybar vätgas från den understödda tankningsinfrastrukturen. När stöd beviljas för uppförande, installation eller uppgradering av en tankningsinfrastruktur som levererar ammoniak eller metanol, ska stödmottagaren göra ett åtagande om att den understödda tankningsinfrastrukturen senast den 31 december 2035 endast ska tillhandahålla ammoniak eller metanol vars energiinnehåll härrör från andra förnybara energikällor än biomassa och som har producerats i enlighet med de metoder som fastställts för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter.

9. För stöd som inte överstiger 5,5 miljoner euro får det högsta stödbeloppet, som ett alternativ till tillämpningen av den metod som avses i punkterna 4, 5 och 6, fastställas till 80 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼ M1*Artikel 56c***Stöd till inlandshamnar**

1. Stöd till inlandshamnar ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget, om villkoren i denna artikel och i kapitel I är uppfyllda.

▼ M6

1a. Stöd enligt denna artikel får inte beviljas för uppförande, installation eller uppgradering av tankningsinfrastruktur som förser fartyg med fossilbaserade bränslen, såsom diesel, naturgas, i gasform (komprimerad naturgas (CNG)) och i flytande form (flytande naturgas (LNG)), och gasol (LPG).

▼ M1

2. De stödberättigande kostnaderna ska vara kostnaderna, inbegripet planeringskostnaderna, för

- a) investeringar i byggande, ersättande eller uppgradering av hamninfrastruktur,
- b) investeringar i byggande, ersättande eller uppgradering av infrastruktur för tillgänglighet,
- c) muddring.

▼ M6

2a. För stöd till laddnings- och tankningsinfrastruktur som levererar el, vätgas, ammoniak och metanol ska de stödberättigande kostnaderna vara kostnaderna för uppförande, installation, uppgradering eller utbyggnad av laddnings- eller tankningsinfrastruktur. Det kan röra sig om kostnader för själva laddnings- eller tankningsinfrastrukturen och därmed sammanhängande teknisk utrustning, inbegripet fasta, mobila och flytande faciliteter, installation av eller uppgradering till elektriska eller andra komponenter, inbegripet elkablar och krafttransformatorer, som krävs för anslutning av laddnings- eller tankningsinfrastrukturen till elnätet eller till en lokal enhet för produktion eller lagring av el eller vätgas samt utrustning, anläggningsarbeten, mark- eller väganpassningar, installationskostnader och kostnader för att inhämta relevanta tillstånd.

De stödberättigande kostnaderna kan också omfatta investeringskostnaderna för produktion av förnybar el eller förnybar vätgas på plats eller investeringskostnaderna för lagringsenheter för lagring av förnybar el eller vätgas. Den nominella produktionskapaciteten för anläggningen för produktion av förnybar el eller vätgas på plats får inte överstiga den maximala nominella effekten eller laddningskapaciteten för den laddnings- eller tankningsinfrastruktur till vilken anläggningen är ansluten.

▼ M1

3. Kostnader som avser verksamhet som inte är transportrelaterad, däribland industriella produktionsanläggningar som är verksamma i en hamn, kontor eller butiker, samt hamnsuprastruktur, ska inte vara stödberättigande kostnader.

4. Stödbeloppet får inte överstiga skillnaden mellan de stödberättigande kostnaderna och rörelseresultatet för investeringen eller muddringen. Rörelseresultatet ska dras av från de stödberättigande kostnaderna på förhand, på grundval av rimliga beräkningar, eller genom en återvinningsmekanism.

5. Den högsta tillåtna stödnivån får inte överstiga 100 % av de stödberättigande kostnader upp till det belopp som anges i artikel 4.1 ff.

6. Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att bygga, uppgradera, driva eller hyra understödd hamninfrastruktur ska tilldelas på ett konkurrensutsatt, transparent, icke-diskriminerande och ovillkorligt sätt.

7. Den understödda hamninfrastrukturen ska göras tillgänglig för intresserade användare på likvärdig och icke-diskriminerande grund och på marknadsvillkor.

▼ M6

7a. När stöd beviljas för uppförande, installation eller uppgradering av en tankningsinfrastruktur som levererar vätgas, ska stödmottagaren åta sig att senast den 31 december 2035 tillhandahålla endast förnybar vätgas från den understödda tankningsinfrastrukturen. När stöd beviljas för uppförande, installation eller uppgradering av en tankningsinfrastruktur som levererar ammoniak eller metanol, ska stödmottagaren göra ett åtagande om att den understödda tankningsinfrastrukturen senast den 31 december 2035 endast ska tillhandahålla ammoniak eller metanol vars energiinnehåll härrör från andra förnybara energikällor än biomassa och som har producerats i enlighet med de metoder som fastställts för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter.

▼ M6

8. För stöd som inte överstiger 2,2 miljoner euro får det högsta stödbeloppet, som ett alternativ till tillämpningen av den metod som avses i punkterna 4 och 5, fastställas till 80 % av de stödberättigande kostnaderna.

▼ M4*AVSNITT 16****Stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden****Artikel 56d***Tillämpningsområde och gemensamma villkor**

1. Detta avsnitt ska tillämpas på stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden, genom vilka stöd ges till genomförandepartner, finansiella intermediärer eller slutliga stödmottagare.

2. Stödet ska anses vara förenligt med den inre marknaden i den mening som avses i artikel 107.3 i fördraget och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget om villkoren i kapitel I, i denna artikel samt i antingen artikel 56e eller artikel 56f är uppfyllda.

3. Stödet ska uppfylla alla tillämpliga villkor i förordning (EU) 2021/523 och i investeringsriktlinjerna för InvestEU som fastställts i bilagan till kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1078 ⁽¹⁾.

▼ M6

4. De högsta tröskelvärden som anges i artiklarna 56e och 56f ska tillämpas på den totala utestående finansieringen, i den mån denna finansiering, tillhandahållen enligt vilken finansiell produkt som helst som får stöd från InvestEU-fonden, innehåller stöd. De högsta tröskelvärdena ska tillämpas

- a) per projekt när det gäller stöd med identifierbara stödberättigande kostnader som omfattas av artikel 56e.2, 56e.3 och 56e.4, artikel 56e.5 a i samt artikel 56e.6, 56e.7, 56e.8 och 56e.9,
- b) per slutlig stödmottagare när det gäller stöd utan identifierbara stödberättigande kostnader som omfattas av artikel 56e.5 a ii, iii och iv, artikel 56e.10 och artikel 56f.

▼ M4

5. Stöd får inte beviljas i form av refinansiering av eller garantier för finansiella intermediärers befintliga portföljer.

⁽¹⁾ Kommissionens delegerade förordning (EU) 2021/1078 av den 14 april 2021 om komplettering av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2021/523 genom fastställande av investeringsriktlinjer för InvestEU-fonden (EUT L 234, 2.7.2021, s. 18).

▼ M4*Artikel 56e***Villkor för stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden**

1. Stöd till den slutliga stödmottagaren inom ramen för en finansiell produkt som får stöd från InvestEU-fonden ska
 - a) uppfylla de villkor som anges i en av punkterna 2–9,
 - b) om finansieringen tillhandahålls i form av lån till de slutliga stödmottagarna, ha en räntesats som motsvarar minst basräntan för den referensränta som gällde när lånet beviljades.
2. Stöd till projekt av gemensamt intresse på området för transeuropeisk infrastruktur för digital konnektivitet som finansieras inom ramen för förordning (EU) 2021/1153 eller som tilldelats en spetskompetensstämpel enligt den förordningen ska endast beviljas för projekt som uppfyller alla allmänna och särskilda förenlighetsvillkor som anges i artikel 52b. Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare per projekt inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 150 miljoner euro.

▼ M6

3. Följande villkor ska uppfyllas av stöd till utbyggnad av fasta bredbandsnät och stöd till utbyggnad av mobilnät för 4G och 5G i syfte att ansluta vissa stödberättigade socioekonomiska drivkrafter:
 - a) Stöd ska endast beviljas för projekt som uppfyller alla förenlighetsvillkor i artikel 52 respektive artikel 52a, om inte annat anges i leden c och d i denna punkt.
 - b) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare per projekt inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 150 miljoner euro.
 - c) Projektet förbinder socioekonomiska drivkrafter som är offentliga förvaltningar eller offentliga eller privata enheter som betrotts med att tillhandahålla tjänster av allmänt intresse eller tjänster av allmänt ekonomiskt intresse i den mening som avses i artikel 106.2 i fördraget. Projekt som omfattar andra element eller enheter än de som anges i denna punkt är uteslutna.
 - d) Genom undantag från artikel 52.4 ska det identifierade marknadsmisslyckandet verifieras antingen genom tillgänglig lämplig kartläggning eller, om en sådan kartläggning inte finns tillgänglig, ett offentligt samråd enligt följande:
 - i) Kartläggningen kan anses tillförlitlig om den inte är äldre än 18 månader. Kartläggningen ska tydligt identifiera de socioekonomiska drivkrafter som enligt planerna ska omfattas av det offentliga ingripandet och ska omfatta alla nät som under högtrafikförhållanden tillhandahåller nedladdningshastigheter på minst 100 Mbit/s men under 300 Mbit/s (tröskelhastigheter), vilka finns eller på ett trovärdigt sätt planeras att byggas ut inom den relevanta tidshorisonten och som passerar den identifierade stödberättigade socioekonomiska

▼ **M6**

drivkraftens lokaler enligt led c. Kartläggningen ska utföras av den behöriga myndigheten. Kartläggningen ska utföras 1) för rent fasta nät, på adressnivå för de lokaler infrastrukturen passerar, 2) för fasta trådlösa accessnät, på adressnivå för de lokaler som infrastrukturen passerar eller på grundval av rutnät på högst 100x100 meter, 3) för mobilnät, på grundval av rutnät på högst 100x100 meter. Alla element i den metod och de underliggande tekniska kriterier som används för att kartlägga målområdena ska offentliggöras. För att främja synergier och förenkling för den offentliga förvaltningen kan en geografisk undersökning som utförts i enlighet med artikel 22 i direktiv (EU) 2018/1972 anses utgöra en lämplig kartläggning i den mening som avses i detta led, förutsatt att villkoren i detta led är uppfyllda.

- ii) Det offentliga samrådet ska genomföras av den behöriga myndigheten genom offentliggörande av det planerade statliga ingripandets huvuddrag på en allmänt tillgänglig webbplats på regional och nationell nivå. Det offentliga samrådet ska uppmana berörda parter att lämna synpunkter på det planerade statliga ingripandet och underbyggda uppgifter om nät som under högttrafikförhållanden tillhandahåller nedladdningshastigheter på minst 100 Mbit/s men under 300 Mbit/s nedladdningshastigheter (tröskelhastigheter), vilka finns eller på ett trovärdigt sätt planeras att byggas ut inom den relevanta tidshorizonten och som passerar den identifierade stödberättigade socioekonomiska drivkraftens lokaler på det sätt som avses i led c och som identifierats i enlighet med led i, på grundval av information 1) för rent fasta nät, på adressnivå för de lokaler som infrastrukturen passerar, 2) för fasta trådlösa accessnät, på adressnivå för de lokaler som infrastrukturen passerar eller på grundval av rutnät på högst 100x100 meter, 3) för mobilnät, på grundval av rutnät på högst 100x100 meter. Det offentliga samrådet ska vara minst 30 dagar.

▼ **M4**

4. Stöd till energiproduktion och energiinfrastruktur ska uppfylla följande villkor:

▼ **M6**

- a) Stödet ska beviljas enbart till investeringar i energiinfrastruktur som inte är undantagna från tredjepartstillräde, tariffbestämmelser och åtskilt ägande (*unbundling*) på grundval av lagstiftning om den inre marknaden för energi, för följande kategorier av projekt:
- i) Vad gäller gasinfrastruktur, projekt som ingår i unionens aktuella förteckning över projekt av gemensamt intresse i bilaga VII till förordning (EU) nr 347/2013, och
 - ii) samtliga projekt med avseende på elinfrastruktur, vätgasinfrastruktur och koldioxidinfrastruktur.
- b) Investeringsstöd för energiproduktion från förnybara energikällor ska uppfylla följande villkor:
- i) Stöd får endast beviljas för nya anläggningar som valts ut på ett konkurrensutsatt, transparent, objektiva och icke-diskriminerande sätt i enlighet med artikel 41.10.

▼ M6

- ii) Stöd får beviljas kombinerade projekt för förnybar energi och el eller värmelagring, förutsatt att villkoren i artikel 41.1a är uppfyllda.
- iii) Stöd får beviljas kombinerade projekt för lagring av biodrivmedel, flytande biobränslen, biogas (inklusive biometan) och biomassabränslen, förutsatt att villkoren i artikel 41.2 är uppfyllda.
- iv) I fråga om anläggningar som producerar förnybar vätgas, ska stöd endast beviljas för anläggningar som uppfyller villkoren i artikel 41.3.
- v) I fråga om anläggningar som producerar biobränslen, får stöd endast beviljas för anläggningar som producerar biobränslen som uppfyller hållbarhetskriterierna och de kriterier för minskade växthusgasutsläpp som avses i artikel 29 i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter och som kommer från de råvaror som förtecknas i bilaga IX till det direktivet.

▼ M4

- c) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare per projekt som avses i led a inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 150 miljoner euro. Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare per projekt som avses i led b inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 75 miljoner euro.

5. Stöd för social, utbildningsmässig och kulturell infrastruktur och verksamhet samt infrastruktur och verksamhet på området för naturarv ska uppfylla följande villkor:

▼ M6

- a) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga
 - i) 110 miljoner euro per projekt för investeringar i infrastruktur som används för tillhandahållande av sociala tjänster och utbildning, 165 miljoner euro per projekt för kultur- och kulturarvsbevarande syften och verksamheter enligt artikel 53.2, inklusive naturarv,
 - ii) 33 miljoner euro för tillhandahållande av verksamheter som rör sociala tjänster,
 - iii) 82,5 miljoner euro för tillhandahållande av verksamheter som rör kultur och bevarande av kulturarvet, och
 - iv) 5,5 miljoner euro för utbildning och fortbildning.

▼ M4

- b) Stöd får inte beviljas för fortbildning som syftar till att följa tvingande nationella fortbildningskrav.

▼ M4

6. Stöd till transport och transportinfrastruktur ska uppfylla följande villkor:

- a) Stöd till infrastruktur, med undantag för hamnar, får beviljas endast till följande projekt:
 - i) Projekt av gemensamt intresse enligt definitionen i artikel 3 a i förordning (EU) nr 1315/2013, med undantag för projekt som rör hamn- eller flygplatsinfrastruktur.
 - ii) Anslutningar till urbana knutpunkter i det transeuropeiska transportnätet.
 - iii) Rullande materiel endast för tillhandahållande av järnvägstransporttjänster som inte omfattas av ett avtal om allmän trafik i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 ⁽¹⁾, under förutsättning att stödmottagaren är en ny aktör.
 - iv) Stadstransport.

▼ M6

- v) För laddnings- eller tankningsinfrastruktur som levererar el eller vätgas till fordon. För understödd tankningsinfrastruktur som levererar vätgas ska stödmottagaren åta sig att senast den 31 december 2035 leverera endast förnybar vätgas från tankningsinfrastrukturen. Denna punkt är inte tillämplig på stöd till investeringar i laddnings- eller tankningsinfrastruktur i hamnar.

▼ M4

- b) Stöd till projekt för hamninfrastruktur ska uppfylla följande krav:
 - i) Stöd får beviljas endast för investeringar i infrastruktur för tillgänglighet och hamninfrastruktur som görs tillgänglig för intresserade användare på likvärdig och icke-diskriminerande grund och på marknadsvillkor.
 - ii) Varje koncession eller annat uppdrag till en tredje part att uppförande, uppgradering, drift eller hyra av understödd hamninfrastruktur ska tilldelas på ett konkurrensutsatt, transparent, icke-diskriminerande och ovillkorligt sätt.
 - iii) Stöd får inte beviljas för investeringar i hamnsuprastruktur.

▼ M6

- iv) När stöd beviljas för tankningsinfrastruktur som levererar vätgas, ska stödmottagaren göra ett åtagande om att tankningsinfrastrukturen senast den 31 december 2035 kommer att leverera endast förnybar vätgas. När stöd beviljas för uppförande, installation eller uppgradering av en tankningsinfrastruktur som levererar ammoniak eller metanol, ska stödmottagaren göra ett åtagande om att den understödda tankningsinfrastrukturen senast den 31 december 2035 ska leverera endast ammoniak eller metanol vars energiinnehåll härrör från andra förnybara energikällor än biomassa och som har producerats i enlighet med de metoder som fastställts för förnybara flytande och gasformiga drivmedel av icke-biologiskt ursprung i direktiv (EU) 2018/2001 och dess genomförandeakter eller delegerade akter.

⁽¹⁾ Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1370/2007 av den 23 oktober 2007 om kollektivtrafik på järnväg och väg och om upphävande av rådets förordning (EEG) nr 1191/69 och (EEG) nr 1107/70 (EUT L 315 3.12.2007, s. 1).

▼ M6

- c) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges enligt led a eller b till en slutlig stödmottagare per projekt inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 165 miljoner euro.

▼ M4

7. Stöd till annan infrastruktur ska uppfylla följande villkor:

- a) Stöd får endast beviljas följande projekt:

- i) Investeringar i infrastruktur för vattenförsörjning och avloppsvatten till förmån för allmänheten.

▼ M6

- ii) Investeringar för resurseffektivitet och cirkularitet i enlighet med artikel 47.1–6 och 47.10.

▼ M4

- iii) Investeringar i forskningsinfrastruktur.

- iv) Investeringar i uppförande eller uppgradering av innovationskluster.

▼ M6

- v) Investering i testnings- och experimentinfrastruktur.

- b) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare per projekt inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 110 miljoner euro.

▼ M4

8. Stöd till miljöskydd, inbegripet klimatskydd, ska uppfylla följande villkor:

- a) Stöd får endast beviljas följande projekt:

▼ M6

- i) Investeringar som gör det möjligt för företag att avhjälpa eller förebygga skador på den fysiska omgivningen (inbegripet klimatförändringar) eller på naturresurser som orsakas av en stödmottagares egen verksamhet eller av verksamhet som bedrivs av en annan enhet som deltar i samma projekt, förutsatt att i) investeringarna inte avser utrustning, maskiner eller industri-anläggningar med fossila bränslen, inbegripet naturgas, utan att det påverkar möjligheten att bevilja stöd för installation av tilläggskomponenter som stärker det miljöskydd som uppnås av utrustning, maskiner och industriproduktionsanläggningar som redan används, i vilket fall investeringskostnaderna inte ska avse anläggningar med utsläpp av koldioxid, och ii) vid investeringar i utrustning, maskiner och industriproduktionsanläggningar som använder vätgas, stödmottagaren åtar sig att uteslutande använda förnybar vätgas under investeringens hela livstid. Stöd enligt detta led ska inte beviljas för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits, utom ifall investeringen genomförs och slutförs minst 18 månader innan normen träder i kraft.

▼ M6

- ii) Åtgärder för att förbättra energieffektiviteten i en byggnad eller ett företag, under förutsättning att investeringarna inte avser utrustning, maskiner eller industriell produktion som använder fossila bränslen, inbegripet naturgas. Stöd enligt denna artikel får beviljas för investeringar som görs för att uppfylla unionsnormer som har antagits men ännu inte trätt i kraft, under förutsättning att investeringen genomförs och slutförs minst 18 månader innan normen träder i kraft. Undantagsvis får stöd beviljas enligt detta led för investeringar i byggnader som görs för att uppfylla minimistandarder för energiprestanda som kan betecknas som unionsnormer, under förutsättning att stödet beviljas innan normerna blir obligatoriska för det berörda företaget.

▼ M4

- iii) Sanering av förorenade områden, i den mån ingen juridisk eller fysisk person som är ansvarig för miljöskadan enligt tillämplig lagstiftning identifieras i enlighet med principen om att föroreparen betalar, som avses i artikel 45.3.
- iv) Miljöstudier.
- v) Förstärkning och återställande av biologisk mångfald och ekosystem om denna verksamhet bidrar till att skydda, bevara eller återställa biologisk mångfald och till att uppnå ett gott tillstånd för ekosystem, eller till att skydda ekosystem som redan befinner sig i ett gott tillstånd.

▼ M6

- vi) Investeringstöd för förvärv av rena fordon som åtminstone delvis drivs med el eller vätgas, eller utsläppsfria fordon för transport på väg, järnväg, inre vattenvägar och till sjöss samt för efterhandsanpassning av fordon så att de kan klassificeras som rena fordon eller utsläppsfria fordon.
- b) Utan att det påverkar tillämpningen av led a får det stöd som beviljas för att förbättra byggnadens energieffektivitet kombineras med stöd för något eller samtliga av följande:
- i) Installation av integrerad utrustning på plats som producerar el, värme eller kyla från förnybara energikällor, inbegripet men inte begränsat till solcellspaneler och värmepumpar.
 - ii) Installation av utrustning för lagring av den energi som genereras av anläggningarna för förnybar energi på plats.
 - iii) Anslutning till ett energieffektivt system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla och tillhörande utrustning.
 - iv) Uppförande och installation av laddningsinfrastruktur att användas av byggnadens användare, och tillhörande infrastruktur, såsom ledningar, där parkeringsanläggningar är belägna antingen inne i byggnaden eller i byggnadens fysiska närhet.
 - v) Installation av utrustning för digitalisering av byggnaden, särskilt för förhöjande av dess smarta beredskap, inbegripet passiv intern kabeldragning eller strukturerad kabeldragning för datanät och den kompletterande delen av bredbandsinfrastrukturen på den fastighet som byggnaden tillhör, men med undantag för ledningar eller kabeldragning för datanät utanför fastigheten.

▼ M6

- vi) Investeringar i gröna tak och utrustning för lagring och användning av regnvatten.

Stödåtgärden får inte stödja installation av energiutrustning som använder fossila bränslen, och inte heller naturgas.

Stödet får beviljas antingen byggnadens ägare eller hyresgästerna, beroende på vem som erhåller projektfinansieringen.

▼ M4

- c) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare per projekt som avses i led a inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 50 miljoner euro.
- d) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges per projekt som avses i led b inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får inte överstiga 50 miljoner euro per slutlig stödmottagare och byggnad.

▼ M6

- e) Stöd för förbättring av energieffektiviteten får också avse främjande av avtal om energiprestanda, om följande kumulativa villkor är uppfyllda:
 - i) Stödet ges små och medelstora företag eller små midcap-bolag som tillhandahåller åtgärder för förbättrad energiprestanda och som är de slutliga stödmottagarna.
 - ii) Stödet ges för att främja avtal om energiprestanda i den mening som avses i artikel 2.27 i direktiv 2012/27/EU.
 - iii) Stödet ges i form av ett prioriterat lån eller en garanti till den som vidtar åtgärderna för förbättrad energieffektivitet enligt ett avtal om energiprestanda, eller består av en finansiell produkt som syftar till att finansiera leverantören (t.ex. factoring eller exportfinansiering i form av så kallad forfaiting).
 - iv) Det nominella beloppet för den totala utestående finansiering som tillhandahålls per stödmottagare enligt detta led överstiger inte 30 miljoner euro.

▼ M4

9. Stöd till forskning, utveckling, innovation och digitalisering ska uppfylla följande villkor:

- a) Stöd får beviljas för följande:
 - i) Grundforskning.
 - ii) Industriell forskning.
 - iii) Experimentell utveckling.
 - iv) Processinnovation eller organisationsinnovation för små och medelstora företag.
 - v) Innovationsrådgivningstjänster och innovationsstödjande tjänster för små och medelstora företag.
 - vi) Digitalisering för små och medelstora företag.

▼ M4

- b) För projekt som omfattas av punkt a i, ii och iii får det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till den slutliga stödmottagaren per projekt inom ramen för stödet från InvestEU-fonden inte överstiga 75 miljoner euro. För projekt som omfattas av punkt a iv, v och vi får det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till en slutlig stödmottagare per projekt inom ramen för stödet från InvestEU-fonden inte överstiga 30 miljoner euro.

▼ M6

10. Små och medelstora företag eller, i tillämpliga fall, små midcap-bolag får, utöver de stödkategorier som anges i punkterna 2–9, också ta emot stöd i en av följande finansieringsformer som stöds av InvestEU-fonden, under förutsättning att respektive villkor är uppfyllda:

- a) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges den slutliga stödmottagaren inom ramen för stödet från InvestEU-fonden överstiger inte 16,5 miljoner euro och ges

- i) icke börsnoterade små och medelstora företag som ännu inte har varit verksamma på någon marknad eller som har varit verksamma mindre än tio år efter sin registrering eller mindre än sju år efter sin första kommersiella försäljning, om antingen driftstiden på mindre än tio år efter registreringen eller driftstiden på mindre än sju år efter den första kommersiella försäljningen har tillämpats på ett visst företag, kan endast denna period tillämpas på eventuellt senare stöd till samma företag enligt denna artikel. För företag som har förvärvat ett annat företag eller bildats genom en fusion ska stödberättigandeperioden också omfatta det förvärvade respektive det sammanslagna företagets verksamhet, med undantag för sådana förvärvade eller sammanslagna företag vars omsättning utgör mindre än 10 % av det förvärvade företagets omsättning under det räkenskapsår som föregick förvärvet eller, när det gäller företag som bildats genom en fusion, mindre än 10 % av den sammanlagda omsättning som de fusionerande företagen hade under det räkenskapsår som föregick fusionen. Om den stödberättigandeperiod som avser registrering används, för stödberättigade företag som inte omfattas av registreringskyldigheten anses den tioåriga stödberättigandeperioden börja löpa antingen från den tidpunkt då företaget inleder sin ekonomiska verksamhet eller från den tidpunkt då företaget blir skyldigt att betala skatt för sin ekonomiska verksamhet. Finansieringen inom ramen för stödet från InvestEU-fonden får också omfatta uppföljningsinvesteringar i onoterade små och medelstora företag efter den stödberättigandeperiod som avses i detta led, under förutsättning att följande kumulativa villkor är uppfyllda: 1) Det nominella beloppet av den totala finansiering som avses i led a överskrids inte, 2) möjligheten till uppföljningsinvesteringar föreskrevs i den ursprungliga affärsplanen och 3) den slutliga stödmottagare som tar emot uppföljningsinvesteringen har inte blivit ett ”anknutet företag”, i den mening som avses i artikel 3.3 i bilaga I, till ett annat företag än den finansiella intermediären eller en oberoende privat investerare som tillhandahåller finansiering inom ramen för stödet från InvestEU-fonden, såvida inte den nya enheten är ett litet eller medelstort företag.

▼ M6

- ii) Icke börsnoterade små och medelstora företag som inleder en ny ekonomisk verksamhet, där nyinvesteringen ska vara högre än 50 % av deras genomsnittliga årliga omsättning under de föregående fem åren. Genom undantag från första meningen ska följande betraktas som investeringar för ny ekonomisk verksamhet, om den relaterade nyinvesteringen, på grundval av en affärsplan, är högre än 30 % av den genomsnittliga årsomsättningen under de föregående fem åren: 1) investeringar som avsevärt förbättrar verksamhetens miljöprestanda i enlighet med artikel 36.2 i denna förordning, 2) andra ekologiskt hållbara investeringar enligt definitionen i artikel 2.1 i förordning (EU) 2020/852, och 3) investeringar som syftar till att öka kapaciteten för utvinning, separering, raffinering, bearbetning eller materialåtervinning av en råvara av avgörande betydelse som förtecknas i bilaga IV. Att investeringen är ekologiskt hållbar ska påvisas i enlighet med artikel 3 i förordning (EU) 2020/852, inbegripet principen om att inte vålla betydande skada, eller genom andra jämförbara metoder, inbegripet bland annat hållbarhetsäkningen för InvestEU-fonden. För åtgärder som är identiska med åtgärder i planer för återhämtning och resiliens som godkänts av rådet anses principen om ”ingen betydande skada” vara uppfylld, eftersom detta redan har kontrollerats.
- iii) små och medelstora företag och små midcap-bolag som är innovativa företag enligt definitionen i artikel 2.80.
- b) Det nominella beloppet av den totala finansiering som tillhandahålls per slutlig stödmottagare inom ramen för stödet från InvestEU-fonden överstiger inte 16,5 miljoner euro och tillhandahålls små och medelstora företag eller små midcap-bolag vars huvudsakliga verksamhet är belägen i stödområden, förutsatt att finansieringen inte används för omlokalisering av verksamhet enligt definitionen i artikel 2.61a.
- c) Det nominella beloppet av den totala finansiering som ges till den slutliga stödmottagaren inom ramen för stödet från InvestEU-fonden överstiger inte 2,2 miljoner euro och ges till små och medelstora företag eller små midcap-bolag.

▼ M4*Artikel 56f***Villkor för stöd som ingår i kommersiella finansiella mellanprodukter som får stöd från InvestEU-fonden**

1. Finansiering till de slutliga stödmottagarna ska ges av kommersiella finansiella intermediärer vilka ska väljas ut genom ett öppet, transparent och icke-diskriminerande anbudsförfarande baserat på objektiva kriterier.
2. Den kommersiella finansiella intermediär som tillhandahåller den slutliga stödmottagaren finansiering ska behålla en minsta riskexponering på 20 % för varje finansieringstransaktion.

▼ M6

3. Det nominella beloppet av den totala finansiering som tillhandahålls varje slutlig stödmottagare genom alla kommersiella finansiella intermediärer får inte överstiga 8,25 miljoner euro.

▼ B*KAPITEL IV***SLUTBESTÄMMELSER***Artikel 57***Upphävande**

Förordning (EG) nr 800/2008 ska upphöra att gälla.

*Artikel 58***Övergångsbestämmelser****▼ M1**

1. Denna förordning ska tillämpas på individuellt stöd som har beviljats innan de relevanta bestämmelserna i denna förordning har trätt i kraft, om stödet uppfyller samtliga villkor i denna förordning, med undantag för artikel 9.

▼ B

2. Stöd som inte är undantaget från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget med stöd av denna förordning eller andra förordningar som antagits i enlighet med artikel 1 i förordning (EG) nr 994/98 och som tidigare var i kraft ska bedömas av kommissionen i enlighet med relevanta rambestämmelser, riktlinjer, meddelanden och tillkännagivanden.

3. Individuellt stöd som beviljas före den 1 januari 2015 med stöd av en förordning som antagits i enlighet med artikel 1 i förordning (EG) nr 994/98 och som var i kraft när stödet beviljades ska anses vara förenligt med den inre marknaden och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget. Ordningar för stöd i form av riskkapital till förmån för små och medelstora företag som inrättats före den 1 juli 2014 och som undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget enligt förordning (EG) nr 800/2008 ska fortsätta att omfattas av undantag och anses vara förenliga med den inre marknaden till dess att finansieringsavtalet upphör att gälla, förutsatt att åtagandet om offentlig finansiering av den understödda private equity-fonden, på grundval av ett sådant avtal, gjordes före den 1 januari 2015 och att övriga villkor för undantag fortfarande är uppfyllda.

▼ M6

3a. Individuellt stöd som beviljats mellan den 1 juli 2014 och den [dagen då denna ändring träder ikraft] i enlighet med denna förordning, i dess lydelse vid tidpunkten för beviljandet av stödet, ska anses vara förenligt med den inre marknaden och ska undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget. Individuellt stöd som beviljats före den 1 juli 2014 i enlighet med bestämmelserna i denna förordning, med undantag för artikel 9, i dess lydelse före eller efter den 10 juli 2017, före eller efter den 3 augusti 2021, eller före eller efter den [dagen då denna ändring träder i kraft], ska anses vara förenligt med den inre marknaden och undantas från anmälningsskyldigheten i artikel 108.3 i fördraget.

▼ M6

4. Vid utgången av denna förordnings giltighetstid ska stödordningar som undantagits enligt denna förordning fortsätta att vara undantagna under en anpassningsperiod på sex månader. Undantaget för riskfinansieringsstöd som undantas enligt artikel 21.9 a ska upphöra vid utgången av den period som fastställts i finansieringsavtalet, under förutsättning att åtagandet om offentlig finansiering till den understödda private equity-fonden gjordes på grundval av ett sådant avtal inom sex månader från utgången av giltighetstiden för denna förordning och att övriga villkor för undantag fortfarande är uppfyllda.

▼ M1

5. Om denna förordning ändras ska stödordningar som är undantagna enligt denna förordning, i dess lydelse vid tidpunkten för stödordningens ikraftträdande, fortsätta att omfattas av undantaget under en anpassningsperiod på sex månader.

▼ B*Artikel 59*

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2014.

▼ M6

Den ska tillämpas till och med den 31 december 2026.

▼ B

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

▼B*BILAGA I***DEFINITION AV MIKROFÖRETAG SAMT SMÅ OCH MEDELSTORA FÖRETAG***Artikel 1***Företag**

Varje enhet, oberoende av juridisk form, som bedriver en ekonomisk verksamhet ska anses som ett företag. Som företag anses således sådana enheter som utövar ett hantverk eller annan verksamhet enskilt eller inom familjen, personsammanslutningar eller föreningar som bedriver en regelbunden ekonomisk verksamhet.

*Artikel 2***Personalstyrka och finansiella trösklar som definition av olika företagskategorier**

1. Kategorin mikroföretag samt små och medelstora företag (SMF-kategorin) utgörs av företag som sysselsätter färre än 250 personer och vars årsomsättning inte överstiger 50 miljoner euro eller vars balansomslutning inte överstiger 43 miljoner euro per år.
2. Inom kategorin små och medelstora företag definieras små företag som företag som sysselsätter färre än 50 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 10 miljoner euro per år.
3. Inom kategorin små och medelstora företag definieras mikroföretag som företag som sysselsätter färre än 10 personer och vars omsättning eller balansomslutning inte överstiger 2 miljoner euro per år.

*Artikel 3***Typer av företag som beaktas vid beräkning av personalstyrkan och de finansiella beloppen**

1. ”Fristående företag” är de företag som inte betecknas som partnerföretag enligt punkt 2 eller anknutet företag enligt punkt 3.

▼C1

2. ”Partnerföretag” är de företag som inte betecknas som anknutna företag enligt punkt 3 och mellan vilka det finns följande förbindelse: ett företag (överordnat företag) innehar ensamt eller tillsammans med ett eller flera andra anknutna företag enligt punkt 3 minst 25 % av kapitalet eller rösterna i ett annat företag (underordnat företag).

▼B

Ett företag kan dock betecknas som fristående, och alltså inte anses ha ett partnerföretag, även om tröskelvärdet på 25 % har uppnåtts eller överskridits, om det gäller följande kategorier av investerare och dessa enskilt eller tillsammans inte är anknutna i den mening som avses i punkt 3 till det berörda företaget:

- a) Offentliga investeringsbolag, riskkapitalbolag, fysiska personer eller grupper av fysiska personer som regelbundet ägnar sig åt riskkapitalinvesteringar (så kallade affärsänglar) och som investerar eget kapital i icke börsnoterade företag, förutsatt att dessa affärsänglars sammanlagda investering i ett och samma företag inte överstiger 1 250 000 euro.
- b) Universitet eller forskningscentra utan vinstsyfte.
- c) Institutionella investerare, inklusive regionala utvecklingsfonder.

▼ B

d) Självständiga lokala myndigheter som har en årlig budget som understiger 10 miljoner euro och som har färre än 5 000 invånare.

3. ”Anknutna företag” är de företag som mellan sig upprätthåller en av följande förbindelser:

a) Ett företag innehar en majoritet av rösterna för aktierna eller andelarna i ett annat företag.

b) Ett företag har rätt att utse eller entlediga en majoritet av ledamöterna i ett annat företags styrelse, ledning eller tillsynsorgan.

c) Ett företag har rätt att utöva ett bestämmande inflytande över ett annat företag enligt ett avtal som är slutet med detta eller enligt en bestämmelse i det företags stadgar.

d) Ett företag som är aktieägare eller delägare i ett annat företag förfogar till följd av en överenskommelse med andra aktieägare eller delägare i företaget ensamt över en majoritet av rösterna för aktierna eller andelarna i det företaget.

Ett bestämmande inflytande anses inte föreligga då de investerare som avses i punkt 2 andra stycket inte direkt eller indirekt deltar i förvaltningen av det berörda företaget, dock utan att detta påverkar deras rättigheter som aktieägare eller delägare.

De företag som upprätthåller någon av de förbindelser som avses i första stycket via ett eller flera andra företag eller via de investerare som avses i punkt 2 ska också anses som anknutna företag.

De företag som upprätthåller någon av dessa förbindelser via en fysisk person eller en grupp fysiska personer i samverkan ska också anses som anknutna företag, om dessa företag helt eller delvis bedriver sin verksamhet på samma eller angränsande marknader.

Som angränsande marknad ska betraktas marknaden för en produkt eller en tjänst i ett tidigare eller senare marknadsled.

4. Utom i de fall som avses i punkt 2 andra stycket, kan ett företag inte anses tillhöra SMF-kategorin, om 25 % eller mer av dess kapital eller dess röstandel direkt eller indirekt kontrolleras av ett eller flera offentliga organ, individuellt eller gemensamt.

5. Företagen får avge en försäkran om sin status som fristående företag, partnerföretag eller anknutet företag och om uppgifter rörande trösklarna i artikel 2. Även om kapitalspridningen inte gör det möjligt att exakt veta vem som innehar kapitalet, får företaget avge en sådan försäkran om det kan försäkra att det har rimliga skäl att anta att det inte till 25 % eller mer ägs av ett företag eller gemensamt av anknutna företag eller via fysiska personer eller grupper av fysiska personer. Sådana försäkningar ska avgas utan att det påverkar de kontroller eller granskningar som föreskrivs i nationell lagstiftning eller i unionslagstiftningen.

*Artikel 4***Uppgifter som behövs för att beräkna personalstyrkan och de finansiella beloppen samt referensperiod**

1. Uppgifterna för beräkning av personalstyrkan och de finansiella beloppen ska hämtas från det senast godkända räkenskapsåret och beräknas på årsbasis. De beaktas från och med att räkenskaperna har godkänts. Omsättningen ska beräknas exklusive mervärdesskatt och andra indirekta skatter.

▼ B

2. Om uppgifterna om ett företag beräknade på årsbasis vid datum för bokslut överstiger eller understiger de trösklar som anges i artikel 2 för personalstyrkan eller för de finansiella beloppen, erhåller eller förlorar företaget sin status av medelstort företag, litet företag eller mikroföretag först om detta inträffar under två på varandra följande år.

3. Om företaget är nyetablerat och bokslutet ännu inte har blivit godkänt, ska uppgifterna i fråga grunda sig på en skälig uppskattning som görs under räkenskapsåret.

*Artikel 5***Personalstyrkan**

Personalstyrkan motsvarar antalet årsarbetskrafter, det vill säga antalet personer som på heltid arbetat i företaget eller för företagets räkning under hela referensåret. Det arbete som utförs av personer som inte har arbetat hela året, som har arbetat deltid, oberoende av varaktighet, eller som utfört säsongarbete ska beräknas som delar av årsarbetskrafter. Personalstyrkan utgörs av

- a) löntagarna,
- b) de personer som arbetar för företaget och som har en underordnad ställning i förhållande till detta och som i nationell rätt jämförs med löntagare,
- c) de ägare som driver företaget,
- d) de delägare som utövar en regelbunden verksamhet i företaget och som erhåller ekonomiska förmåner från företaget.

Lärlingar och studerande under yrkesutbildning som omfattas av lärlings- eller yrkesutbildningsavtal ska inte räknas in vid beräkningen av personalstyrkan. Den tid som utgörs av mödraledighet eller föräldraledighet ska inte räknas in.

*Artikel 6***Fastställande av uppgifterna om företaget**

1. I fråga om ett fristående företag ska fastställandet av uppgifterna, inklusive personalstyrkan, göras enbart på grundval av företagets egna räkenskaper.

2. Uppgifterna, inklusive personalstyrkan, om ett företag som har partnerföretag eller anknutna företag ska beräknas på grundval av räkenskaperna och andra uppgifter om företaget eller – om sådana finns – företagets konsoliderade räkenskaper eller de konsoliderade räkenskaperna där företaget räknats in genom konsolidering.

▼ C1

Till uppgifterna i första stycket ska aggregeras uppgifterna om det berörda företagets eventuella partnerföretag som är omedelbart överordnade eller underordnade i förhållande till det berörda företaget. Uppgifterna ska aggregeras i proportion till andelen av kapitalet eller rösträtten (den högsta av dessa båda andelar). Vid korsvist ägande ska den högsta andelen tillämpas.

▼ B

Till uppgifterna i första och andra styckena ska läggas 100 % av uppgifterna för de eventuella företag som är direkt eller indirekt anknutna till det berörda företaget och som inte redan har tagits med i räkenskaperna genom konsolidering.

▼B

3. Vid tillämpningen av punkt 2 ska uppgifterna om de företag som är anknutna till det berörda företaget hämtas från räkenskaperna och andra uppgifter, konsoliderade om sådana finns. Till dessa ska läggas 100 % av uppgifterna för de företag som är anknutna till dessa partnerföretag, såvida inte uppgifterna om dessa har räknats in genom konsolidering.

▼C1

Vid tillämpningen av punkt 2 ska uppgifterna om de företag som är anknutna till det berörda företaget hämtas från räkenskaperna och andra uppgifter, konsoliderade om sådana finns. Till dessa ska aggregeras proportionellt uppgifterna om de eventuella partnerföretag till dessa anknutna företag som är omedelbart överordnade eller underordnade i förhållande till dessa, om de inte redan har räknats in i de konsoliderade räkenskaperna i en proportion som motsvarar minst den procentsats som anges i punkt 2 andra stycket.

▼B

4. När personalstyrkan inte framgår av de konsoliderade räkenskaperna, ska den beräknas genom att proportionellt aggregera uppgifterna om de företag till vilka detta företag är partnerföretag och lägga till uppgifterna om de företag till vilka det är anknutet.

BILAGA II

INFORMATION OM STATLIGT STÖD SOM UNDANTAS ENLIGT DENNA FÖRORDNING

DEL I

Informationen ska lämnas genom kommissionens fastställda it-applikation enligt vad som föreskrivs i artikel 11

Stödreferens	<i>(ska fyllas i av kommissionen)</i>	
Medlemsstat	
Medlemsstatens referensnummer	
Region	Regionens namn (<i>Nuts</i> ⁽¹⁾)	Regionens stödstatus ⁽²⁾

Beviljande myndighet	Namn
	Postadress
	Webbadress
Stödåtgärdens benämning	
Nationell rättslig grund (hänvisning till relevant nationell officiell tidning)	
Webblänk till stödåtgärdens fullständiga text	
Typ av åtgärd	☐ Stödordning	Det stödmottagande företags namn och den koncern ⁽³⁾ det tillhör
	☐ Stöd för särskilda ändamål	
Ändring av en befintlig stödordning eller ett befintligt stöd för särskilda ändamål	Kommissionens stödreferens	
	☐ Förlängning
	☐ Ändring
Varaktighet ⁽⁴⁾	☐ Stödordning	dd/mm/åååå – dd/mm/åååå
Datum för beviljande ⁽⁵⁾	☐ Stöd för särskilda ändamål	dd/mm/åååå
Berörd(a) ekonomisk(a) sektor(er)	☐ Alla stödberättigade ekonomiska sektorer
	☐ Begränsat till vissa sektorer: Preciserat på Nace-gruppnivå ⁽⁶⁾

Typ av stödmottagare	☐ Mikroföretag, litet företag eller medelstort företag		
	☐ Stort företag		
Budget	Årligt totalbelopp för den budget som planeras enligt stödordningen ⁽⁷⁾		Nationell valuta (avrundade belopp)
	Totalbelopp av stöd för särskilda ändamål som beviljats företaget ⁽⁸⁾		Nationell valuta (avrundade belopp)
	☐ För garantier ⁽⁹⁾		Nationell valuta (avrundade belopp)
Stödinstrument	☐ Bidrag/Räntesubvention		
	☐ Lån/Återbetalningspliktiga förskott		
	☐ Garanti (i förekommande fall med en hänvisning till kommissionens beslut) ⁽¹⁰⁾		
	☐ Skatteförmån eller skattebefrielse		
	☐ Tillhandahållande av riskfinansiering		
	☐ Annat (precisera) Ange i vilken av nedanstående bredare kategori stödet passar bäst med hänsyn till dess verkningar/funktion: ☐ Bidrag ☐ Lån ☐ Garanti ☐ Skatteförmåner ☐ Tillhandahållande av riskfinansiering		
☐ Vid medfinansiering från EU-fonder	Namn på EU-fond(er):	Finansieringsbelopp (per EU-fond)	Nationell valuta ... (avrundade belopp)
⁽¹⁾ Nuts – Nomenklaturen för statistiska territoriella enheter. Vanligen anges regionen på nivå 2. ⁽²⁾ Artikel 107.3 a i EUF-fördraget (A-status), artikel 107.3 c i EUF-fördraget (C-status), områden utan stöd, dvs. områden som inte är berättigade till regionalstöd (N-status). ⁽³⁾ Med företag avses vid tillämpningen av konkurrensreglerna i fördraget och vid tillämpningen av denna förordning en enhet som bedriver ekonomisk verksamhet, oavsett enhetens rättsliga form och hur den finansieras. Domstolen har fastställt att enheter som (rättsligt eller faktiskt) kontrolleras av samma enhet bör betraktas som ett företag. ⁽⁴⁾ Period under vilken den beviljande myndigheten kan åta sig att bevilja stödet. ⁽⁵⁾ Fastställt i enlighet med artikel 2.27 i förordningen. ⁽⁶⁾ Nace Rev. 2 – Statistisk näringsgrensindelning i Europeiska gemenskapen. Sektorn ska vanligen anges på gruppnivå. ⁽⁷⁾ Om det är fråga om en stödordning: Ange det årliga totalbeloppet för den budget som planeras enligt stödordningen per år eller den beräknade skatteförlusten per år för samtliga stödinstrument som ingår i stödordningen. ⁽⁸⁾ Om det är fråga om ett stöd för särskilda ändamål: Ange totalt stödbelopp/total skatteförlust. ⁽⁹⁾ När det gäller garantier, ange de garanterade lånens (högsta) belopp. ⁽¹⁰⁾ I förekommande fall, hänvisning till kommissionens beslut att godkänna metoden för att beräkna bruttobidragsekvivalenten, i överensstämmelse med artikel 5.2 c i förordningen.			

▼ **M6**

DEL II

Information som ska lämnas genom kommissionens elektroniska anmälningsystem enligt vad som föreskrivs i artikel 11

Ange enligt vilken bestämmelse i den allmänna gruppundantagsförordningen stödåtgärden genomförs

Primärt syfte - Allmänna syften (förteckning)	Mål (förteckning)	Högsta stödnivå i % eller högsta årliga stödbelopp i nationell valuta (avrundade belopp)	Små och medelstora företag – bonusar (om tillämpligt) i %
Regionalt stöd – investeringsstöd ⁽¹⁾ (artikel 14)	☐ Stödordning%%
	☐ Tillfälligt stöd%%
Regionalt stöd – driftsstöd (artikel 15)	☐ I glest befolkade områden (artikel 15.2)%%
	☐ I mycket glest befolkade områden (artikel 15.3)%%
	☐ I de yttersta randområdena (artikel 15.4)%%
☐ Regionalt stöd för stadsutveckling (artikel 16)	 nationell valuta%
Stöd till små och medelstora företag (artiklarna 17–19d)	☐ Investeringsstöd till små och medelstora företag (artikel 17)%%
	☐ Stöd till konsulttjänster till förmån för små och medelstora företag (artikel 18)%%
	☐ Stöd till små och medelstora företags deltagande i mässor (artikel 19)%%
	☐ Stöd för kostnader som uppstår för små och medelstora företag som deltar i LLU-projekt (artikel 19a)%%
	☐ Begränsat stöd till små och medelstora företag som drar nytta av LLU-projekt (artikel 19b) ⁽²⁾ nationell valuta%
	☐ Stöd till mikroföretag i form av offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme (artikel 19c)%%
	☐ Stöd till små och medelstora företag i form av tillfälliga offentliga ingripanden avseende leverans av el, gas eller värme som produceras från naturgas för att minimera effekten av prishöjningarna till följd av Rysslands anfallskrig mot Ukraina (artikel 19d)%	...%

⁽¹⁾ Om det rör sig om regionalstöd för särskilda ändamål som kompletterar stöd som beviljats enligt en stödordning anges såväl stödnivån för det stöd som beviljats enligt stödordningen som stödnivån för stödet för särskilda ändamål.

⁽²⁾ Enligt artikel 11.1 är rapportering av stöd som beviljats enligt artikel 19b inte obligatorisk. Rapporteringen av sådant stöd är därför helt frivillig.

▼ M6

Primärt syfte - Allmänna syften (förteckning)	Mål (förteckning)	Högsta stödnivå i % eller högsta årliga stödbelopp i nationell valuta (avrundade belopp)	Små och medelstora företag – bonusar (om tillämpligt) i %	
Stöd för deltagande i Europeiskt territoriellt samarbete (artiklarna 20–20a)	☐ Stöd för kostnader som uppstår då företag deltar i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete (artikel 20)%%	
	☐ Begränsade stödbelopp till företag för deltagande i projekt inom Europeiskt territoriellt samarbete (artikel 20a) ⁽²⁾ nationell valuta%	
Stöd för små och medelstora företags tillgång till finansiering (artiklarna 21 och 22)	☐ Riskfinansieringsstöd (artikel 21) nationell valuta	Ej tillämpligt	
	☐ Riskfinansieringsstöd till små och medelstora företag i form av skatteincitament för privata investerare som är fysiska personer (artikel 21a) nationell valuta	Ej tillämpligt	
	☐ Stöd till nystartade företag (artikel 22) nationell valuta	Ej tillämpligt	
☐ Stöd till små och medelstora företag – Stöd till alternativa handelsplattformar som är specialiserade på små och medelstora företag (artikel 23)	 nationell valuta	Ej tillämpligt	
☐ Stöd till små och medelstora företag – Stöd till sökkostnader (artikel 24)	%	Ej tillämpligt	
Stöd till forskning, utveckling och innovation (artiklarna 25–30)	Stöd till forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25)	☐ Grundforskning (artikel 25.2 a)%%
		☐ Industriell forskning (artikel 25.2 b)%%
		☐ Experimentell utveckling (artikel 25.2 c)%%
		☐ Genomförbarhetsstudier (artikel 25.2 d)%%
	☐ Stöd till projekt som har tilldelats en spetskompetensstämpel (artikel 25a) nationell valuta%	
	☐ Stöd till Marie Skłodowska-Curie-åtgärder och åtgärder inom Europeiska forskningsrådets konceptprovning (artikel 25b) nationell valuta%	
	☐ Stöd som ingår i medfinansierade forsknings- och utvecklingsprojekt (artikel 25c)%%	
	☐ Stöd till samarbetsåtgärder (artikel 25d)%%	

⁽²⁾ Enligt artikel 11.1 är rapportering av stöd som beviljats enligt artikel 20a inte obligatorisk. Rapporteringen av sådant stöd är därför helt frivillig.

▼ M6

Primärt syfte - Allmänna syften (förteckning)	Mål (förteckning)	Högsta stödnivå i % eller högsta årliga stödbelopp i nationell valuta (avrundade belopp)	Små och medelstora företag – bonusar (om tillämpligt) i %
	☐ Stöd inom ramen för samfinansiering av projekt som stöds av Europeiska försvarsfonden eller det europeiska försvarsindustriella utvecklingsprogrammet (artikel 25e)%%
	☐ Investeringsstöd till forskningsinfrastruktur (artikel 26)%%
	☐ Investeringsstöd till testnings- och experimentinfrastruktur (artikel 26a)%%
	☐ Stöd till innovationskluster (artikel 27)%%
	☐ Innovationsstöd till små och medelstora företag (artikel 28)%%
	☐ Stöd till processinnovation och organisationsinnovation (artikel 29)%%
	☐ Stöd till forskning och utveckling inom fiskeri- och vattenbrukssektorn (artikel 30)%%
	☐ Stöd till utbildning (artikel 31)%%
Stöd för arbetstagare med sämre förutsättningar och arbetstagare med funktionshinder (artiklarna 32–35)	☐ Stöd I form av lönesubventioner för rekrytering av arbetstagare med sämre förutsättningar (artikel 32)%%
	☐ Stöd I form av lönesubventioner för anställning av arbetstagare med funktionshinder (artikel 33)%%
	☐ Stöd för att kompensera för merkostnader vid anställning av arbetstagare med funktionshinder (artikel 34)%%
	☐ Stöd för att kompensera för kostnaderna för bistånd som ges till arbetstagare med sämre förutsättningar (artikel 35)%%
Stöd till miljöskydd (artiklarna 36–49)	☐ Investeringsstöd till miljöskydd, inklusive utfasning av fossila bränslen (artikel 36)%%
	☐ Investeringsstöd till laddnings- eller tankningsinfrastruktur (artikel 36a)%%
	☐ Investeringsstöd till förvärv av rena fordon eller utsläppsfria fordon och för efterhandsanpassning av fordon (artikel 36b)%%
	☐ Investeringsstöd till andra energieffektivitetsåtgärder än i byggnader (artikel 38)%%
	☐ Investeringsstöd till energieffektivitetsåtgärder i byggnader (artikel 38a)%%

▼ M6

Primärt syfte - Allmänna syften (förteckning)	Mål (förteckning)	Högsta stödnivå i % eller högsta årliga stödbelopp i nationell valuta (avrundade belopp)	Små och medelstora företag – bonusar (om tillämpligt) i %
	☐ Stöd till främjande av avtal om energiprestanda (artikel 38b) nationell valuta	Ej tillämpligt
	☐ Investeringsstöd för energieffektivitetsprojekt i byggnader i form av finansieringsinstrument (artikel 39) nationell valuta	Ej tillämpligt
	☐ Investeringsstöd till främjande av energi från förnybara energikällor, av förnybar vätgas och av högeffektiv kraftvärme (artikel 41)%%
	☐ Driftsstöd för främjande av el från förnybara energikällor (artikel 42)%%
	☐ Driftstöd till främjande av energi från förnybara energikällor och av förnybar vätgas i små projekt och gemenskaper för förnybar energi (artikel 43)%%
	☐ Stöd i form av skattenedsättning i enlighet med direktiv 2003/96/EG (artikel 44)%	Ej tillämpligt
	☐ Stöd i form av nedsättning av miljöskatter eller skattelikhande avgifter (artikel 44a)%	Ej tillämpligt
	☐ Investeringsstöd till sanering av miljöskador, återupprättande av livsmiljöer och ekosystem, skyddande eller återställande av biologisk mångfald och genomförande av naturbaserade lösningar för anpassning till och begränsning av klimatförändringar (artikel 45)%%
	☐ Investeringsstöd till energieffektiva system för fjärrvärme och/eller fjärrkyla (artikel 46)%%
	☐ Investeringsstöd till resurseffektivitet och till att stödja övergången till en cirkulär ekonomi (artikel 47)%%
	☐ Investeringsstöd till energainfrastruktur (artikel 48)%%
	☐ Stöd till studier och konsulttjänster i miljöskydds- och energifrågor (artikel 49)%%

▼ M6

Primärt syfte - Allmänna syften (förteckning)	Mål (förteckning)	Högsta stödnivå i % eller högsta årliga stödbelopp i nationell valuta (avrundade belopp)	Små och medelstora företag – bonusar (om tillämpligt) i %
☐ Stöd för att avhjälpa skador som orsakats av vissa naturkatastrofer (artikel 50)	Högsta tillåtna stödnivå%%
	Typ av naturkatastrof	☐ Jordbävning ☐ Lavin ☐ Jordskred ☐ Översvämning ☐ Tornado ☐ Orkan ☐ Vulkanutbrott ☐ Terrängbrand	
	Dag då naturkatastrofen inträffade	dd/mm/åååå–dd/mm/åååå	
☐ Socialt stöd för transport för personer bosatta i avlägsna områden (artikel 51)	 nationell valuta%
☐ Stöd till fasta bredbandsnät (artikel 52)	 nationell valuta%
☐ Stöd till mobilnät för 4G och 5G (artikel 52a)	 nationell valuta%
☐ Stöd till projekt som är av gemensamt intresse på området infrastruktur för transeuropeisk digital konnektivitet (artikel 52b)	%%
☐ Konnektivetsvouchrar (artikel 52c)	 nationell valuta%
☐ Stöd till backhaulnät (artikel 52d)	%%
☐ Stöd till kultur och bevarande av kulturarvet (artikel 53)	%%
☐ Stödordningar till förmån för audiovisuella verk (artikel 54)	%%
☐ Stöd till idrottsinfrastruktur och multifunktionell rekreationsinfrastruktur (artikel 55)	%%
☐ Investeringsstöd till lokal infrastruktur (artikel 56)	%%
☐ Stöd till regionala flygplatser (artikel 56a)	%%
☐ Stöd till kusthamnar (artikel 56b)	%%
☐ Stöd till inlandshamnar (artikel 56c)	%%
Stöd som ingår i finansiella produkter som får stöd från InvestEU-fonden (artikel 56d–56f)	Artikel 56e	☐ Stöd till projekt av gemensamt intresse på området transeuropeisk infrastruktur för digital konnektivitet som finansieras inom ramen för förordning (EU) 2021/1153 eller som tilldelats en spetskompetensstämpel i enlighet med den förordningen (artikel 56e.2) nationell valuta %

▼ **M6**

Primärt syfte - Allmänna syften (förteckning)	Mål (förteckning)	Högsta stödnivå i % eller högsta årliga stödbelopp i nationell valuta (avrundade belopp)	Små och medelstora företag – bonusar (om tillämpligt) i %
	☐ Stöd till utbyggnad av fasta bredbandsnät och stöd till utbyggnad av mobilnät för 4G och 5G i syfte att ansluta vissa stödberättigade socioekonomiska drivkrafter (artikel 56e.3) nationell valuta%
	☐ Stöd till energiproduktion och energiinfrastruktur (artikel 56e.4) nationell valuta%
	☐ Stöd för social, utbildningsmässig och kulturell infrastruktur och verksamhet samt infrastruktur och verksamhet på området för naturarv (artikel 56e.5) nationell valuta%
	☐ Stöd till transport och transportinfrastruktur (artikel 56e.6) nationell valuta%
	☐ Stöd till annan infrastruktur (artikel 56e.7) nationell valuta%
	☐ Stöd till miljöskydd, inbegripet klimatskydd (artikel 56e.8) nationell valuta%
	☐ Stöd till forskning, utveckling, innovation och digitalisering (artikel 56e.9) nationell valuta%
	☐ Stöd i form av finansiering som stöds av InvestEU-fonden till små och medelstora företag eller små midcap-bolag (artikel 56e.10) nationell valuta%
	☐ Stöd som ingår i kommersiella finansiella mellanprodukter som får stöd från InvestEU-fonden (artikel 56f) nationell valuta%

▼ **B***BILAGA III***Bestämmelser om offentliggörande av information enligt artikel 9.1**

Medlemsstaterna ska organisera sina övergripande webbplatser för statligt stöd, där den information som anges i artikel 9.1 ska offentliggöras, på ett sätt som gör att informationen är lättillgänglig. Informationen ska offentliggöras i kalkylbladsformat som möjliggör sökning och utdrag av uppgifter och som är lätt att publicera på internet, till exempel i csv- eller xml-format. Alla berörda parter ska ges tillträde till webbplatsen utan begränsningar. Ingen användarregistrering ska krävas för åtkomst till webbplatsen.

Följande information om individuellt stöd enligt artikel 9.1 c ska offentliggöras:

- Stödmottagarens namn.
- Stödmottagarens referens.
- Typ av företag (små eller medelstora/stora) vid tidpunkten för beviljandet.
- Region där stödmottagaren är belägen, på Nuts II-nivå ⁽¹⁾.
- Verksamhetsområde på Nace-gruppnivå ⁽²⁾.
- Stödinslag, angivet i heltal i nationell valuta ⁽³⁾.
- Stödinstrument ⁽⁴⁾ (bidrag/räntesubvention, lån/förskott med återbetalningskyldighet/bidrag som ska återbetalas, garantier, skatteförmåner eller skattefrihet, riskfinansiering, övrigt (precisera)).
- Datum för beviljande.
- Stödets syfte.
- Beviljande myndighet.
- För stödordningar enligt artiklarna 16 och 21, namnet på den enhet som anförtrots befogenheterna och namnen på de finansiella intermediärer som valts.
- Stödåtgärdens referens ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Nuts – Nomenklaturen för statistiska territoriella enheter. Vanligen anges regionen på nivå 2.

⁽²⁾ ► **M1** Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1893/2006 av den 20 december 2006 om fastställande av den statistiska näringsgrensindelningen Nace rev. 2 och om ändring av rådets förordning (EEG) nr 3037/90 och vissa EG-förordningar om särskilda statistikområden (EUT L 393, 30.12.2006, s. 1). ◀

⁽³⁾ ► **M1** Bruttobidragsekvivalenten eller, i fråga om åtgärder enligt artiklarna 16, 21, 22 eller 39 i denna förordning, investeringsbeloppet. ◀ Vid driftstöd kan det årliga stödbeloppet per stödmottagare tillhandahållas. Vid skatteordningar och vid stödordningar enligt artiklarna 16 (regionalt stöd för stadsutveckling) och 21 (riskfinansieringsstöd) kan detta belopp tillhandahållas inom det spann som anges i artikel 9.2 i denna förordning.

⁽⁴⁾ Om stödet beviljas genom flera stödinstrument ska stödbeloppet anges per instrument.

⁽⁵⁾ Enligt den information som kommissionen har lämnat genom det elektroniska förfarande som avses i artikel 11 i denna förordning.

▼M6*BILAGA IV***Råvaror av avgörande betydelse som avses i artikel 21.3 c och artikel 56e.10
a ii**

Följande råvaror ska anses vara råvaror av avgörande betydelse enligt artikel 21.3 c och artikel 56e.10 a ii:

- a) Antimon
- b) Arsenik
- c) Bauxit
- d) Baryt
- e) Beryllium
- f) Vismut
- g) Bor
- h) Kobolt
- i) Kokskol
- j) Koppar
- k) Fältspat
- l) Flusspat
- m) Gallium
- n) Germanium
- o) Hafnium
- p) Helium
- q) Tunga sällsynta jordartsmetaller
- r) Lätta sällsynta jordartsmetaller
- s) Litium
- t) Magnesium
- u) Mangan
- v) Naturlig grafit
- w) Nickel – batterikvalitet
- x) Niobium
- y) Fosforit
- z) Fosfor
- aa) Platinametaller
- bb) Skandium
- cc) Kiselmetall
- dd) Strontium
- ee) Tantal
- ff) Titan
- gg) Wolfram
- hh) Vanadin